

Yenñele gbɔɔ

YUURO

SEWE

Sewe wi nawa senre

Yuuro sewe wi yen Zhufuye poro Yenñele gbɔɔɔyuuro naa pe Yenñele yenrewe sewe. Ki yuuro ti yen cenme naa nafa shyen ma yiri ke (150), ti wɔfenne pe yen pe ye pe ye; ti wɔmɔ pɔo pye yegele legere ni. Ko pungo na, a pè si kaa ti gbogolo ti yee na mari le sewe kanğurugo ni.

Ki yuuro ti yen na para senre yinre legere na nda ti yen ti ye ti ye: Yenñele li gbɔɔɔyuuro naa li sɔnmɔ woro wa. Mbeli yenri lɔɔn saga ko yuuro yen wa, laa ma go singi ko woro yen wa, lɔɔn shɔ nakoma lɔɔn kala yaga ko woro yen wa. Yenñele li sharaga yuuro yen wa li kajenje pyege ki kala na, konaa mbeli yenri li jɔlɔɔ wa juguye pe na ko woro yen wa. Ki yenrewe yuuro ta yen na leele nuɔgba nuɔgba jatere nari, ta yen na gbogolomɔ woolo pe jatere wo nari, ma si yala, ta yen wa, to yen na Yenñele woolo pe ni fuun pe jorowo kagala koro nari konaa nga ki yen wa pe nawa ki ni.

Leele mbele pège yuuro nda ti wɔ, wee ka jen jenge pe wogo na. Wagati legere ni, wee jen yingi na ki yurugo nga nakoma yurugo nga ko yen sewe nga nakoma sewe nga wo ni. Wagati wa ni, senre go jeele la ma pye yurugo ka lesaga na, na kala la yege nari we na ki wogo na. Wa sewe konɔbanɔa naa shyen woo wi ni, yuuro legere yen wa, pe yen na to kaan wunlunaɔa Davidi wo yeri (Yuuro 52-65; 67-71). Wa sewe taanri woo wi ni, yuuro ta yen wa to yen Kore go gbogolomɔ woolo poro woro (Yuuro 42-49; 84-88) konaa Asafu woro (Yuuro 73-83). Wa sewe tijere woo wi ni, yuuro nda ti yen na para wunluwɔ wi senre na pa ti yen wa (Yuuro 93-99) ti ni. Wa sewe kanğurugo woo wi ni, yuuro nda tila pye na shoo tangala gbɔɔɔ ke na mbe kari wa Zheruzalemu ca sa Yenñele gbɔɔɔ, to ti yen wa (Yuuro 120-134) ti ni. Sewe wi nuɔgba nuɔgba pyew wi ma saa kɔ Yenñele li sɔnmɔ yuuro ni.

Sewe wi yen ma kɔɔnlɔ yege nga na

Sewe konɔbanɔa wi yuuro 1--41

Sewe shyen woo wi yuuro 42--72

Sewe taanri woo wi yuuro 73--89

Sewe tijere woo wi yuuro 90--106

Sewe kanğurugo woo wi yuuro 107--150

SEWE KONGBANJA

Yuuro 1--41

Kono sinne na li maa ferewe kaan

- 1** ¹ Lere ŋa wi woro na tanri
lepeelee pe yerewe senre ti
na,
wii si kapere pyefenne pe kono li
le,
wi si woro na cɛɛn mbele pe maa
tege Yenŋele na pe ni,
ferewe yen ki lerefɔ wi wool!
² Yawe Yenŋele li lasiri* senre to
ti yen maa ndanla,
wi maa jatere piin ki lasiri senre
ti na sɔnlɔ naa yembinɛ.
- ³ Ki lerefɔ wi yen paa tige yen,
ŋga pɛ sanri lafogo yɔn
na,
ki maa seni ki sesanga wi na,
ki werɛ tila fanla.
Kala o kala ki lerefɔ wi ma pye
li ma yɔn wi kan†.
- ⁴ Eɛn fɔ lepeelee poro wogo ko
woro ma.
Pe yen paa yan sigire yen, ŋga
tifelege ki maga le ma kari
ki ni.

⁵ Ki kala na, lepeelee pe se ka
yeresaga ta kiti kɔnpilige;
poro mbele kapere pyefenne
pe se ka cɛnsaga ta wa
lesinmbele pe gbogolomo
pi ni.

⁶ Katugu Yawe Yenŋele li maa
wele lesinmbele pe kono
li na,
ɛɛn fɔ lepeelee pe kono li yaa pe
jɔgɔ mbe pe wɔ wa.

Wunluwɔ ŋa Yenŋele li wɔ ma tege

- 2** ¹ Yinŋi na cɛngɛle kɛ si yiri ma
je ma?
Yinŋi na tara woolo pe nɛɛ yɔn
nii wagafe ma?
- ² Tara na wunlumbolo pe yen
na pe yɛɛ gbegɛle mbe
malaga gbɔn,
tara teele pe yen na pe yɛɛ
gbogolo mbe yiri Yawe
Yenŋele li kɔrɔgɔ,
konnaa wunlunaŋa ŋa li sinme
kpoyi* wo wi na maa wɔ
wi kɔrɔgɔ†.
- ³ Pɛ yo fɔ: «Ye pan we pe manda
ti kɔɔnlɔ we yɛɛ na,

†1.3: Zhere 17.8.

†2.1-2: Ki laga ŋga ki yen na para Izirayeli tara wunlunaŋa wo senre na, kana ŋa paa pye na yinri Davidi; punŋo na tagafenne pe kaa naga laga ŋga ki jate ma yo ki yen na para shɔfɔ Zhezu ŋa Yenŋele li wɔ wo senre na (Kapye 4.25-26). Kila pye, pe kaa jaa mbe lere tege wunluwɔ, pe ma sinme kpoyi wo wa wi go ki na mbege naga fɔ pɔo tege wunluwɔ.

yɔŋɔwɔ mba pè le we na,
woo kɔɔnlɔ kporo kporo
kporo†.»

⁴ Ɛen fɔ ɲa wi yen ma cen wi
wunluwɔ jɔŋɔ ki na wa
yenɲele na, wi nɛɛ tege pe
na,
we Fɔ* wi yen naga la koo pe na.

⁵ Kona, wi nɛɛ para pe ni
nanɲbanwa ni,
a wi nanɲbanwa ndorogo ki nɛɛ
pe sunndo wi kɔɔn pe na.

⁶ A wì sho fɔ: «Muwi milan
wunlunaɲa wi tege
wa Siyɔn* yanwiga ki na, na
yanwiga kpoyi* ye.»

⁷ (A wunlunaɲa wì sho fɔ):
«Mi yaa Yawe Yenɲele li
kakɔɔndegele li yari ye
kan.

Lilan pye fɔ: «Ma yen na
pinambyɔ,
a m̀ pye ma to nala†.

⁸ Na yenri, pa mi yaa cengele ke
ni fuun ke kan ma yeri
kɔɔɔɔɔ,
pa dunruya wi ni fuun wi yaa
pye ma woo.

⁹ Ma yaa ka ya pe ni tugurɔn
kanɲgala ni,

ma yaa ka pe tɔŋɔlɔ paa yege
ɲga na cɔɔɔ ma kaa yaari
we†.» »

¹⁰ Koni yoro wunlumbolo wele,
ye tijinliwe ta!
Ye yenle ki na paa ye yerɛgi,
yoro mbele tara ti teele
wele!

¹¹ Ye go sogo yaa tunɲgo piin
Yawe Yenɲele li kan, yaa
fyɛ li yege!

Yaa yɔɔɔri yaa seri li yege!

¹² Yeli pinambyɔ wi kanɲguuro
ti yigi yoo gbɔɔɔ,
janɲgo liga ka nawa ɲɲban ye ni,
ye kɔ wa konɔ na yè le li ni;
katugu li mbe ya mbe nawa
ɲɲban yɔɔnlɔ nunɲgba!

Mbele fuun pe mali pye pe
larasaga, ferewe yen pe
woo!

**Juguye pe yen mala maga,
Yenɲele na sho**

¹ *Davidi Yenɲele gbɔɔɔyurugo, sanga
ɲa ni wila pye na fee mbe sho wi
pinambyɔ Abisalɔmu wi keɛ†.*

3 ² Yawe Yenɲele, na juguye pè
lege dɛ!

Leleɲere yiri na kɔɔɔɔɔ.

³ Leleɲere pe yen naga yuun na
kanɲɔlɔ fɔ:

†2.3: Ɔɲga ki yo fɔ: *Ye pan we pe manda ti kɔɔnlɔ we yeɛ na, yɔŋɔwɔ mba pè le we na woo kɔɔnlɔ kporo kporo kporo* ko kɔɔ wo yen fɔ ye pan we je pe fanɲga ki na, we pe tegere ti laga we yeɛ go na.

†2.7: Kapyɛ 13.33; Ebu 1.5; 5.5.

†2.9: Naga 2.26-27; 12.5; 19.15.

†3.1: 2 Sami 15.13--17.23.

«Yenñele li soo shɔ.»
Wɔnmatigiwen laga†.

⁴ Een fɔ mboro wo na Yawe
 Yenñele, ma yen paa na
 tugurɔn sigeyaraga* yen
 nala go singi.

Mboro ma yen na gbɔgɔwɔ pi
 tago ye,
 màla yɔlɔgɔ ki yirige caw.

⁵ Mi ka gbele ngbanga mbe Yawe
 Yenñele li yeri lilan saga,
 mbeli ta wa li yanwiga kpoyi*
 ki na, li mala yɔn sogo.
Wɔnmatigiwen laga.

⁶ Mi ma sinle ma wɔnlɔ;
 mi ma yen ma yiri, katugu Yawe
 Yenñele li tɔgɔ na ni.

⁷ Janwa gbɔlɔ na li gbogolo mala
 maga lagapyew mbe to
 na na,
 mi woro na fye li yege.

⁸ Yawe Yenñele, yiri!
 Na Yenñele, na shɔ!
 Katugu màla juguye pe ni fuun
 pe feele pe mbateere ti
 na,
 mà poro mbele lepeele pe
 ngangala ke kaari.

⁹ Yawe Yenñele, mboro ma maa
 leele pe shoo;
 ki yaga ma duwaw ma woolo pe
 na! *Wɔnmatigiwen laga.*

Yenñele lo li maa yeyinñge kaan

¹ *Yurukɔɔlɔ to wi sɛwe yurugo,
 nga pe maa koo na ngɔni
 gbɔɔn. Davidi yurugo.*

4 ² E Yenñele, mboro ña màla
 pye sinñe,
 na mi kɔɔn yeri mbe yo mala
 saga, mala yɔn sogo!

Wa na jatere pirindorogo ki ni,
 ma mala shɔ.

Na yinriwe ta, mala yenrewe pi
 logo!

³ Yoro senwee piile wele, ye yaa
 lanla gbɔgɔwɔ pi tifaga fɔ
 sa gbɔn wagati wiwiin?

Ki yen ma ye ndanla mbaa
 na jeregi jaga konaa
 mbaa yagbogolo finlele
 mbaa tari na na fɔ sa
 gbɔn wagati wiwiin?
Wɔnmatigiwen laga.

⁴ Yege jen ye yo fɔ ña wi maa
 yeɛ kan, Yawe Yenñele li
 maa wɔ li yeɛ kan.
 Na mi ka Yawe Yenñele li yenri,
 li ma logo na yeri.

⁵ Na yaga nawa ngban, yaga ka
 kapege pye;
 een fɔ mbe ye ta wa ye sinlesaga
 yembine,
 ye jatere pye, ye cen yɛw.

†3.3: Ìga ki yo fɔ wɔnmatigiwen laga, Eburuye senre ti ni, ki senpyɔ wowi ña: Sela. Ki senpyɔ wi kɔɔ wi woro ma jen ma filige; een fɔ ki kɔɔ wi mbe ya pye fɔ mbe yarigbɔnrɔ ti yerege jenri mbege yaga yurugo kɔgɔ ko na, nakoma mbe yurugo ki yerege jenri mbege yaga yarigbɔnrɔ ti gbɔngɔ ko na.

⁶ Saara* nda ti yala yaa to woo,
ye ye jigi wi taga Yawe Yenjele
li na.

⁷ Lelegere maa yuun fo:
«Ambɔ wi yaa ti we ferewe ta?»
E, Yawe Yenjele, ki yaga ma
kajeŋge pye we kan!

⁸ Pe yarilire to naa pe duven wi
ni, na tiga lege pe yeri
sanga ŋa ni,
pe ma nayinme ta yege ŋga na,
ma ma nayinme kan na yeri ma
we ko na.

⁹ Kona, mi ka sinle le teere, mi
ma wonlo yeyinŋe na;
katugu Yawe Yenjele, mboro
nunŋba ma ma ti mi ma
pye yeyinŋe na pɔw wa
na censaga.

**Yenjele li yenle lere ŋa na,
wi yenrewe**

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewe yurugo,
ŋga pe maa koo na wegele
wiin. Davidi yurugo.*

5 ² Yawe Yenjele, nunŋbolo jan
mala senyoro ti logo,
mi yen na jeen yege ŋga na maga
logo!

³ Mboro ŋa na wunluwɔ naa na
Yenjele,
gbelege ŋga mila gbele na
sagawa jaa ki logo!
Katugu mboro mi yen na yenri
ma yeri.

⁴ Yawe Yenjele, pinliwe ni, ma
mala yenrewe magala li
logo;

pinliwe ni, mi mala yege gbelege
mbe kari wa ma yege
sɔgɔwɔ, mbaa ma singi.

⁵ Katugu ma yen Yenjele na
tipege ki woro mali
ndanla;
lepee wi se ya censaga ta wa ma
tanla.

⁶ Mbele pe maa pe yege gbogo,
pe se ya yere ma yege
sɔgɔwɔ;
tipege pyefenne pe kala li yen
mɔɔ mben.

⁷ Ma ma yagboyoolo pe tɔngɔ
ma pe wɔ wa;
legbolele poro naa nambara
pyefenne pe kala li yen
ma tijanga Yawe Yenjele
ma yege na.

⁸ Een fo mi wo na, ma kagbaraga
gbɔgɔ ki kala na, mbe ya
ye wa ma go ki ni;
mi yaa foli mbɔɔn gbɔgɔ wa ma
sherigo gbɔgɔ* kpoi* ki
yege sɔgɔwɔ, mbaa fye ma
yege.

⁹ Yawe Yenjele, mboro ŋa ma
yen sinŋe, ki yaga maa na
yege sinni, mbele pe yen
nala pɛɛɛ pe kala na;
ma yen na jaa mbe konɔ na le, li
gbelege na kan!

¹⁰ Katugu lere se ya taga pe yɔn
senre ti na;
ŋga pe maa jate ko yen mbe
jɔgɔwɔ pye,
senre nda ti maa yinrigi wa pe
yagbotiire ti ni, ti yen ma

tisaw paa fanga yen, nga
ki yen ma yenge,
pe ma pe ngayingele ke tege na
leele lele†.

¹¹ E, Yawe Yenjele, ki naga
pe na fɔ pe yen kajɔɔɔ
pyefenne!
Kagala ngele paa kɔɔn mbe pye,
ki yaga ke sɔngɔɔ pe na,
ke pe jan!
Pe purɔ pe kapere legere ti kala
na,
katugu pɛ yiri ma je ma na!

¹² Eɛn fɔ, mbele fuun pe pe yɛɛ
karafa ma na, pe yaa kaa
yɔɔɔri,
pe yaa kaa jɔɔɔgi nayinme ni
sanga pyew,
katugu ma yen na pe go singi.
Ma mege ki yen ma mbele
ndanla, pe yaa kaa yɔɔɔri
ma kala na.

¹³ Katugu Yawe Yenjele, mboro
ma ma duwaw lesinje wi
na;
ma kagbaraga pyege ki ma tɔn
wi na naa go singi, paa
tugurɔn sigeyaraga* yen.

Yawe Yenjele na saga

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewe yurugo,
nga pe maa koo na ngɔni
mangala kɔɔɔtaanri woo gbɔɔn.
Davidi Yenjele gbɔɔɔyurugo.*

6 ² Yawe Yenjele maga kanla
jeregi nanjbanwa ni!

Maga kanla le jɔɔɔɔ nanjbanwa
gbɔɔ ni†!

³ Yawe Yenjele, na yinriwe ta,
katugu fannga si koro na
ni!

Na sagala, katugu na wire
lombondo tila seri na na!

⁴ Na jatere wɔ piri na na fɔ ma
saa toro;
ɛɛn fɔ Yawe Yenjele, ko yaa
pye ma fɔ sa gbɔn wagati
wiwiin?

⁵ Yawe Yenjele, sɔngɔɔ ma pan
mala shɔ;
mala go yirige ma kagbaraga ki
kala na!

⁶ Katugu mbele pɛ ku, pe se ya
mbaa jatere piin ma na
naa;
wa kuulo tara* ambɔ wi yaa lɔɔn
sɔnni?

⁷ Na fannga kɔ saa kɔ, naa mɔ
koro na jeɛn we;
yembinɛ pyew mi ma gbele
fɔ mala sinleyaraga ki
yinngi pɔɔɔɔ,
na yentunwɔ pi mala sinlesaga
ki yinngi pɔɔɔɔ.

⁸ Na yege kɔ tiletile jatere
pirindorogo ki na,
na yengele ke woro na yaan naa
jenge na winfenne pe ni
fuun pe kala na.

†5.10: Ɔɔɔmu 3.13.

†6.2: Yuuro 38.2.

⁹Ye laga na na tanla, yoro
kapere pyefenne ye ni
fuun,

katugu Yawe Yenjele lilan
gbelege ki logo†.

¹⁰Yawe Yenjele lilan yenrewe
gbɔɔ pi logo,

li yenle na yenrewe pi na.

¹¹Na juguye pe ni fuun pe yaa
ferɛ shɔ mbaa fye fɔ jenge,
ferɛ ti yaa pe go sogo, pe songoro
fyaw.

Yawe Yenjele, tanga kan na yeri

¹Davidi yungbɔɔɔ yurugo. Wila ki
kɔ Yawe Yenjele li kan Benzhamɛ
cɛnlɛ woolo naŋa Kushi† wi wogo na.

7²Yawe Yenjele, na Yenjele,
mila yɛɛ karafa ma na;
na shɔ mbele fuun paa na jɔɔ pe
kɛɛ,

mala go yirige!

³Nakoma pe yaa na kɔɔɔɔ
yuroyuroyuro, paa yege
ŋga na jara ma kaa ki
pye,

lere se ta mbanla shɔ pe kɛɛ.

⁴Yawe Yenjele, na Yenjele, na
kaa pye ŋga pɛ yo pa miɣi
pye ma,

na kaa pye mi kambasinŋge pye,

⁵na kaa pye mi naa lere ŋa
yeyinŋge yen we sɔɔɔɔ,
mi kapege pye wa na,
na kaa pye mila winfenne wa
yaara koli go fu,

⁶pa kona ma ti na jugu wa
mbanla purɔ wi sanla
yigi,

wilan jan wilan tangala mbanla
purugu wee le tara,

wilan gbɔɔɔɔ pi jan wuu
piligi wa fenrege ki ni!
Wɔnmatisiwen laga.

⁷Yawe Yenjele, yiri nangbanwa
ni!

Yiri na winfenne pe kɔɔɔɔ, poro
mbele pe yen ma yin
nangbanwa gbɔɔ ni we!

Yen ma yiri ma yere na ni, mboro
ŋa ma ma kasinŋge ki kɔn
mbege tege we!

⁸Ki yaga cengele gbogolomɔ
woolo pe pan pe gbogolo
pɔɔn maga,
ma cɛn pe go na, mbɔɔn ta wa
ma wunluwa jɔngɔ ki na,
wa naayeri!

⁹Yawe Yenjele lo li maa kiti
kɔɔn cengele ke na;

Yawe Yenjele, kiti kɔn na na
mbe yala mi yen ma sin
yege ŋga na konaa na
nawa pi yen ma filige
yege ŋga na ki ni.

¹⁰Ma ti lepeele pe pe tipewe
kapyere ti yaga;
ma yeresaga kan lesinmbele pe
yeri,

mboro ŋa ma yen Yenjele na
li yen ma sin, ma maa

†6.9: Mati 7.23; Luki 13.27.

†7.1: Ki Benzhamɛ cɛnlɛ woolo naŋa Kushi wi woro ma jen. Ki yaa pye ndɛɛ wila pye Davidi wi jugu wa, ŋa wila pye na tunŋgo piin wa wunlunaŋa Sawuli wi laga nawa.

senweele pe jatere naa pe
nawa kagala ke cancan†!

¹¹ Na tugurɔn sigeyaraga* nga ki
yen nala go singi, ko ki
yen Yenɲele le,

lo li maa lesinmbele pe shoo.

¹² Yenɲele li yen kiti kɔnfɔ sinɲe,
ɛɛn fɔ li yen pilige pyew Yenɲele
na li mbe ya nawa ngban.

¹³ Na lepee wii kanɲga,
wi maa tokobi wi yɔ,
wi maa sandiga wanla li taga
mbe taanla.

¹⁴ Wi ma mara yaara nda ti ma
lere gbo ta gbɛgele wi yɛɛ
kan;

wi ma wangala kasɔn wogolo
gbɛgele.

¹⁵ Ye wele, lepee wi maa tipere
gbɛgele,
wi maa kapege jate wa wi nawa
mbe pye, mbe sila kafaara
piin.

¹⁶ Wi ma titege wɔ maga jugo,
ɛɛn fɔ wo jate wi ma to wa ki
pene na wì peri li ni.

¹⁷ Tipege nga wì gbɛgele, ki yaa
sɔngɔɔ mbe to wi na,
wi lewelewe kapyere wi yaa ti
go kala li le.

¹⁸ Mi yaa Yawe Yenɲele li sɔn,
naa li yen ma sin ki kala
na;

mi yaa Yawe Yenɲele na yaara ti
ni fuun ti go na li mege ki
sɔn yurugo ni.

**Yenɲele li gbɔɔwɔ yanwa konaa
senwee wì gbɔɔ yege nga na**

¹ *Yurukɔɔ to wi sɛwe yurugo, nga
pe maa koo na Gati ca ngɔni gbɔɔn.
Davidi Yenɲele gbɔɔyurugo.*

8 ² Yawe Yenɲele, we Fɔ*,
ma mege kì gbɔɔ laga tara ti
lagapyew ki ni.

Ma gbɔɔwɔ yanwa pì gbɔɔ ma
we naayeri wi gbeme pi
na.

³ M̀aga pye, a piile poro naa
piyengele ke ni pe yen nɔɔ
sɔnni wa pe yɔn†,
mbɔɔn yawa pi naga ma
winfenne pe yege na,
mbe senre ti kɔ wa ma juguye
tipeele pe yɔn.

⁴ Na mi ka naayeri wi wele, wo
ɲa wi yen ma kee yɔnlɔ
tunɲgo,
naa yenɲe konaa wɔnɲɔɔ ke
ni, to nda mà gbɛgele ma
tege we,

⁵ mi maa na yɛɛ yewe fɔ:
«Senwee wi yen yinɲi, fɔ a maa
jatere piin wi wogo na?
Senwee pyɔ wi yen yinɲi, fɔ a
maa wi kɔɔsi†?»

†7.10: Naga 2.23.

†8.3: Mati 21.16.

†8.5: Zhɔbu 7.17-18; Yuuro 144.3; Ebu 2.6-8.

⁶Ma si yala, màa da maa tirige
jenri ma we mboro
Yenñele ma yee na[†];
mà gbəgəwə naa sənəmə kan wi
yeri paa wunluwə njala
yen.
⁷Màa tēge yaara nda mà da ti go
na;
mà yaara ti ni fuun ti tirige mari
tēge wi nɔgɔ[†]:
⁸simbaala naa sikaala konaa
nere ti ni,
ali yere yan wonjaala pe ni,
⁹naa naayeri sannjere to naa
kɔgɔje ngbanra ti ni,
konaa yaara nda fuun ti maa
yanri na toro wa tənəmə ti
ni.

¹⁰Yawe Yenñele, we Fə,
ma mēge kɪ gbəgə laga tara ti
lagapyew ki ni.

**Yenñele lo li yen fyənwə fenne
naa mbele pe yen yungbəgəwə ni
pe shəfə**

¹Yurukɔwə to wi sɛwe yurugo. Pe
maa ki koo yurugo nga kɔləmə na,
pe maa ki yinri pinambyə kunwə.

Davidi Yenñele gbəgəyurugo.

9²Yawe Yenñele, mi yaa lɔn
sənni na kotogo ki ni fuun
ki ni,

mi yaa lɔn kafənnɔgɔwə ke ni
fuun ke sənre yuun[†].
³Yenñele, mboro ŋa yaara ti ni
fuun ti go na, mi yaa yin
nayinme ni mbaa yɔgəri
ma kala na,
mi yaa lɔn mēge ki sənni yuuro
ni.

⁴Na na juguye paga puŋgo
kanŋa mbaa fee,
pe ma kurugo ma toori ma ku
ma yēge sɔgəwə.

⁵Mà tanga ki kan na yeri, ma
yere na ni;
ma yen ma cən wa ma wunluwə
jɔngɔ ki na, mboro ŋa ma
yen kiti kənfə sinñe.

⁶Ma ma cengele sanŋgala ke jɔwə,
mbe lepeepe pe tɔngɔ;
ma ma pe mēge ki kɔ mbege wə
wa sanga pyew fə tetete.

⁷Juguye pè kɔ ma wə wa,
pè tɔngɔ ma kɔ pew fə sanga
pyew.

Pe cara nda mà tɔngɔ, lere se ka
nawa to ti na naa.

⁸Yawe Yenñele li yen wunluwə
fə sanga pyew;
lili wunluwə jɔngɔ ki gbegele
maga tēge mbe kiti kən.

[†]8.6: Ŋga ki yo fə: *Màa da maa tirige jenri ma we mboro Yenñele ma yee na*, ki mbe ya logo fun fə: *Màa da maa tirige jenri ma we meregeye pe na*.

[†]8.7: Zhene 1.28; 1 Koren 15.27; Efe 1.22; Ebu 2.8.

[†]9.2: Ki yurugo ŋga ki verise nunŋba nunŋba pyew wì le Eburuye sənre ti senpiile mbele pe ma tēge nari yɔnlɔgi wo wa ni, maga le wi senpyə kɔngbanja wi na, wo ŋa pe yinri alefu fə ma saa gbən wi puŋgo woo wi na, wo ŋa pe yinri tavu, mbege le go 9 ki na sa gbən go 10 ki na.

⁹ Lo li yen na dunruya woolo pe
yege sinni kasiŋge ni,
na kiti koon cengele ke na
kaselege ni.

¹⁰ Yawe Yenŋele li yen larasaga
lere ŋa wi yen tege na wi
kan,

li yen larasaga jɔɔŋɔ sanga ni.

¹¹ Ki kala na, mbele pɔɔn jɛn, pè
pe jigi wi taga ma na,
katugu mbele paa ma lagajaa
Yawe Yenŋele, ma se pe
wa.

¹² Yaa sɔnmɔ yuuro koo Yawe
Yenŋele li kan,
lo na li yen ma cɛn wa Siyɔn* ca
ki ni we!

Yaa li kagbɔɔɔ ke yari wa
cengele ke sɔɔwɔ!

¹³ Katugu li yaa legbolele pe
yewe pe yɔn sɛnrɛ ni, pe
legbogo ki wogo na,
li maa jatere piin piile mbele pè
gbo pe na,
li se fɛge jɔɔŋɔ fenne pe gbelege
ki na.

¹⁴ Yawe Yenŋele, na yinriwe ta,
na panrafenne pè jɔɔŋɔ ŋga wa
na na, ki wele!

Na sho kunwɔ pi ni,

¹⁵ jango mbaa ma sɔnni, mbaa
ma sɔnmɔ pi sɛnrɛ yuun

leele pe kan wa Siyɔn ca
mbogo yeyɔnrɔ ti na†.
Mi yaa kaa yɔɔɔri, naa mɔla sho
ki kala na.

¹⁶ Cengele sangala kè titege ŋga
wɔ, kè toori wa ki ni,
merɛ nda pè jan wa larawa, tì pe
yigi pe tɔɔɔ ti na!

¹⁷ Yawe Yenŋele lili yɛɛ naga, li
yen na kasiŋge piin;
lepee wi yɛera penɛ li sɔngɔɔ
maa yigi. *Wɔnmatisiwen
laga.*

¹⁸ Lepee pe sɔngɔɔ paa kee wa
kuulo tara*,
ki cengele ŋgele fuun ke ma fɛge
Yenŋele li na we!

¹⁹ Ɔɛn fɔ Yenŋele li se fɛge
fyɔnwɔ fenne pe na tatata,
mbele pe yen tege na, pe jigi
tagasaga ki se kɔ fɔ sanga
pyew.

²⁰ Yiri Yawe Yenŋele, maga ka ti
sɛnwee pyɔ mbe cew ta
ma na!

Ki yaga kiti mbe kɔn cengele
sanŋgala ke na ma yege
sɔɔwɔ!

²¹ Yawe Yenŋele, fyere gbɔɔ wa
ke na!

Ki yaga cengele sanŋgala kɔn
jɛn fɔ ke yen sɛnwee piile
ko cɛ!

†9.15: Wa Izirayeli tara, kila pye pe cagbɔɔ pyew, pe ma mbogo kan maga maga, maga fili, jango mbe ta mbaa ca ki go singi pe juguye pe na. Kila pye, ki mbogo ki ma liri ma yagara. Pa lelele paa pye na cɛen wa ca ki mbogo yeyɔngɔ ki na, na kagala ke yege woo; Zhenɛ 19.1.

**Yenŋele li ma ŋa wi yen tege na
wi sho**

10¹ Yawe Yenŋele, yinŋi na, a
mà sɔɔn yee laga lali na
ni?

Yinŋi na jɔɔɔ sanga ni, ma mee
ma yee lara?

² Lepee, wa pe yee gbɔɔɔwɔ pi
ni,
pe ma taga jɔɔɔ fenne pe na na
pe tege.

Yɔn lemɛ mba pè le, pe ma pe
yigi wa pi ni

³ Lepee wi maa wi yee gbogo wa
wi jogopere ti ni,
lere ŋa wi maa tɔnli pee jaa
fanŋa na, wi maa Yawe
Yenŋele li tegele nali
tifaga.

⁴ Lepee, wa wi yee gbɔɔɔwɔ pi
ni, wi maa yuun fɔ:
«Yenŋele woro wa. Li se lere le
jɔɔɔ.»

Wi jater wi kɔ wowi yeen.

⁵ Wi kapyegele ke ni fuun ke
maa yɔngɔ wi kan sanga
pyew,
Yenŋele li kiti kɔngɔ kila gbɔn
wi na;
wi ma wi juguye pe pe ma pe wɔ
wa.

⁶ Wi maa wi yee piin fɔ: «Yaraga
ko ka kpe silan ta,
jɔɔɔ ko ka kpe se gbɔn na na fɔ
sanga pyew.»

⁷ Dɔngɔ senre, naa lefanlaga
senre konaa lewelewe
senre ti yen wa wi yɔn,
tipege naa mbasinme senre ti
maa yinŋi wa wi yɔn ki
ni†.

⁸ Wi ma saa lara na singi le cara
ti tanla,
wi ma lere ŋa wi yen jeregisaga
fu wi gbo larawa;
wi maa fanŋa fu fɔ wi wele
tipege ni.

⁹ Wi ma lara na singi wa wi
larasaga paa jara ma kaa
pye wa wi wege,
wi ma lara na singi mbe to
fyɔnwɔ fɔ wi na,
wi maa nege mboo le wa wi
mere ti ni, mbe suu yigi.

¹⁰ Wi ma gbɔw, ma sogo,
ŋa wi yen tege na, wi mee to
wa ki lepee wi fanŋa ki
nɔɔɔ.

¹¹ Lepee wi mee wi yee pye fɔ:
«Yenŋele li yɔn woro wa,
li woro na jaa mbe ka jen wa,
li woro na yaraga ka kpe yaan.»

¹² Yawe Yenŋele, yiri! Yenŋele,
kala la pye!
Maga ka fege fyɔnwɔ fenne pe
na!

¹³ Yinŋi na lepee wi nee tege ma
na Yenŋele,
nee ki yuun wa wi nawa fɔ ma
se kaa yewe wi yɔn senre?

†10.7: Ɔɔɔmu 3.14.

¹⁴ Yennjele, ɲa wi yen tege na,
mboro maa wi jɔɔɔ naa
wi tege ki yaan;
maa wi wele mboo kala li le.
Ŋa wi yen tege na, wi maa kala
li le mboro keɛ,
mboro ma yen pijiriwe wi sagafɔ
we.

¹⁵ Lepee tipee we, maa fanɲga ki
jɔɔɔ!
Maa yewe tipege ɲga wì pye,
wigi yege naga,
janɲo ki tulugo kpe ka ka yan
naa!

¹⁶ Yawe Yennjele li yen wunluwo
sanga pyew fɔ tetete;
cengele sanɲgala kè kɔ ma wo
wa li tara.

¹⁷ Yawe Yennjele, mbele pe yen
tege na, ɲga paa jaa, ma
maga logo,
ma ma kotogo kan pe yeri,
ma ma nuɲgbolo jan ma logo pe
yeri,

¹⁸ mbe ta mbe tanga kan pijiriwe
wi yeri konaa ɲa paa jɔɔ
wi yeri.

Kona senwee pyɔ ɲa laga tara
na, wo wa se lere kan wi
sunndo wila kɔɔn wi na
naa.

**Yennjele lo li yen
larasaga jɲnge ye**

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sɛwe yurugo.
Davidi Yennjele gbɔɔyurugo.*

11 Pa milan yee karafa Yawe
Yennjele lo na.

Mele, a ye neɛ ki yuun na kan fɔ:
«Yiri ma fe paa sannjele yen,
ma kari wa yanwira ti na
(mbe sa lara)?»

² Wele, lepee pe yen na pe
sandira ti tilele,
pè pe wangala ke taga sandira ti
na na taanla,

janɲo mbe leele mbele pe yen
sinmbele wa pe kotogo na
pe wɔn wa wɔwɔ pi ni.

³ Na kagala ke nɔɔɔ lesara to ka
piri,
yiɲgi lesinɲe wo mbe ya pye
naa?

⁴ Yawe Yennjele li yen wa li
sherigo gbɔɔɔ* kpoi* ki
ni,

li wunluwo jɔɲɔɔ ki yen wa
yennjele na;
li yege yen senwee piile pe na,
li maa pe kagala ke cancan.

⁵ Yawe Yennjele li maa lesinɲe
wo naa lepee wi ni pe
kagala ke cancan,
ɛɛn fɔ lewelewe kapyere ti yen
ma lere ɲa ndanla, wi
kala li yen mali mben.

⁶ Li yaa kasɔn nanɲanra konaa
kiribi* kasɔn wo lepee
pe na,

tifeleɲe ɲga ki ma weri, ka yaa
gbɔn pe na;
ko ki yen pe tasaga ye.

⁷ Ee, Yawe Yennjele li yen ma sin,
kasinɲe ko ki yen mali
ndanla;

lesinmbele poro pe yaa kali yan
gbɔɔyi.

Mbe Yenŋele li yenri lɔn saga

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewe yurugo,
ŋga pe maa koo na ŋɔni
mangala kɔɔtaanri woo gbɔn.
Davidi Yenŋele gbɔɔyurugo.*

12 ² Yawe Yenŋele, ki yaga ma
we shɔ,
katugu leele mbele pe maa fye
Yenŋele yege pɛ kɔ!
Leele mbele pe yen tagawa ni pe
yen na koo senwee piile
pe sɔɔwɔ.
³ Pe ni fuun nunɔba nunɔba pe
maa yagbogolo finlele na
pe yeɛ kaan,
pe maa yɔn tangawa senre yuun
na yeɛ fanla,
paa pe nawa pi filige pe yeɛ kan.

⁴ Yawe Yenŋele, mbele fuun pe
maa yɔn tangawa senre
yuun na leele fanla, pe
tɔngɔ ma pe wɔ wa;
mbele fuun pe maa yeɛ gbɔɔwɔ
senre yuun, pe tɔngɔ ma
pe wɔ wa,

⁵ kɔnaa mbele pe yen na yuun
fɔ:
«Wè yawa ta we yɔn senre to
fanɔga na,
wè senre jɛn,
ambɔ wi mbe ya cɛn we go na?»

⁶ Eɛn fɔ Yawe Yenŋele li yo fɔ:
«Kɔ kaa pye pe yen na fyɔnwɔ
fenne pe jɔɔ,
mbele pe yen yunɔgbɔɔɔ ni pe
yen na jɛn,

koni mi yaa yiri mbe pe shɔ,
poro mbele pe yen na jɔɔ
we.»

⁷ Yawe Yenŋele li senre ti yen ma
filige,
ti yen paa warifuwe yen, ŋa pɛ
yan fugufugu kasɔn ni
maa pye kpoyi* fɔ ma saa
ta yansaga kɔɔshyen.

⁸ Mboro wo na, Yawe Yenŋele,
ta we go singi!
Maa we kɔɔsi ki leele cɛnle pe
na fɔ sanga pyew!

⁹ Lepeepe pe yen na yanri na
mari lagapyew;
jɔɔwɔ pi yen na kee yege
senwee piile pe sɔɔwɔ.

**We Fɔ ma yaa koro mbaa fege na
na fɔ sa gbɔn wagati wiwiin?**

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewe yurugo.
Davidi Yenŋele gbɔɔyurugo.*

13 ² Yawe Yenŋele, ma yaa
koro mbaa fege na na fɔ
sa gbɔn wagati wiwiin?
Ma yaa ma yeɛ lara na na fɔ sa
gbɔn wagati wiwiin?

³ Na jatere wi yaa pye mbe piri
na na fɔ sa gbɔn wagati
wiwiin?

Na nawa pi yaa pye mbe tanga
na na pilige pyew fɔ sa
gbɔn wagati wiwiin?

Na jugu wi yaa koro mbe fanɔga
ta na na fɔ sa gbɔn wagati
wiwiin?

⁴ Yawe Yenŋele, na Yenŋele, na
wele mala yɔn sogo!

Fannga le na ni, nakoma mi yaa ku!

⁵ Na ko ka si pye, pa na juguye pe yaa yo pe ya na ni, pa na winfenne pe yaa la yɔgɔri na tolo li kala na.

⁶ Een fɔ mi wo na, mɪlan jigi wi taga ma kagbaraga ki na, mi yen na yɔgɔri wa na nawa, naa mɪla shɔ we.

Mi yaa la yurugo koo mbaa Yawe Yenɲele li sɔnni, katugu li kajenje pye na kan.

Lesinmbele poro naa pe Yenɲele laga dunruya ɲa wi jɔgɔ wi ni

(Yuuro 53)

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewe yurugo. Davidi Yenɲele gbɔgɔyurugo.*

14 Tijinliwe fu fɔ wi maga yo wa wi nawa fɔ:

«Yenɲele woro wa.»

Pè pe ye jɔgɔ, pe yen na katijangara piin; kajenje pyefɔ kpe woro wa.

² Ma Yawe Yenɲele li ta wa naayeri, lili yege ki sogo na senwee piile pe wele, janngo mbege jen na kaa pye tijinliwe fɔ yen pe ni, ɲa wi yen na Yenɲele li lagajaa.

³ Pe ni fuun pè puɲgo, pe ni fuun pè pinle ma jɔgɔ; kajenje pyefɔ kpe woro pe ni, ali nuɲgba san†.

⁴ Yawe Yenɲele li yo fɔ:

«Naga yen ma, mbele fuun pe yen na kapere ti piin, pee kala jen wi le?»

Pe yen nala woolo pe nii, paa yege ɲga na pe maa suro nii we;

paa sila yenri mi ɲa Yawe Yenɲele na yeri.»

⁵ Kooɲga fyere gbɔrɔ yaa ka pe yigi fɔ paa seri, katugu Yenɲele li ma pye wa lesinmbele poro sɔgɔwo na pe sari.

⁶ Yaa jaa mbe fyɔnɔwɔ fɔ wi kagala ɲgele wi kɔn mbe pye ke jɔgɔ;

een fɔ, Yawe Yenɲele lo li yen wi larasaga ye.

⁷ Ambɔ wi yaa yiri wa Siyɔn* ca mbe pan mbe Izirayeli* woolo pe shɔ, na lo ma? Na Yawe Yenɲele liga kali woolo pe cenlɔmɔ pi kanɲga, poro mbele Zhakɔbu setirige piile pe yaa la yɔgɔri, poro Izirayeli woolo pe yaa yin nayinme ni.

ɲga Yenɲele li yen na jaa mbele pè taga li na pe yeri

¹ *Davidi Yenɲele gbɔgɔyurugo.*

15 Yawe Yenɲele, ambɔ wi yaa ka sa cen wa ma sherigo gbɔgɔ* ki ni?

†14.1-3: Ɔɔmu 3.10-12.

Ambɔ wi yaa ka sa cɛn wa ma
yanwiga kpoyi* ki na
mbɔɔn gbɔgɔ?

² Ko fɔ wo wi yen lere ɲa wi
tangala li yen jeregisaga
fu,
a wila kasiɲge piin,
na kaselege yuun wi nawa pi ni
fuun pi ni.

³ Wila lere mɛpege yeri wa wi
yɔn,
wila tipege pye wi lewee yenle
na,
wila sila wi cɛnyɛɛnle pe tegele.

⁴ Mbele pɛ je Yenɲele li na, pe
yen maa mben;
ɛɛn fɔ mbele pe maa fyɛ Yawe
Yenɲele li yege, wi maa
pe gbogo.

Wi ka wugu mbe yo wi yaa kala
na pye, wi mali pye, ali
na li ka pye mbe ɲgban o.

⁵ Wi ka lere jin penjara ni, wila
la tɔnli jaa ti go na;
wila yenle mbe yarikanga sho
mbe lere ɲa wi yen
jeregisaga fu wa le kɛɛ.

Lere ɲa kaa tanri ma, wi se to
fyew.

**Lesiɲge wi yaa tasaga ɲga ta
Yenɲele li yeri**

¹ *Davidi yurugo.*

16 Yenɲele, ki yaga maa na go
singi, katugu pa milan yeɛ
karafa ma na.

² Migi yo Yawe Yenɲele li kan
fɔ: «Mboro ma yen na Fɔ*
we.

Pa na ferewe pi yen na taa mboro
nungba yeri.»

³ Mbele pe yen Yenɲele li leele
kpoyi laga tara ti ni,
poro wo na, pe yen legbɔɔɔ
mbele pe kala li yen mala
ndanla fɔ jɛɲge.

⁴ Mbele pe yen na fee yarisunndo
ta yege pungo na nari
gbogo,
poro yen na ka tari pe jɔɔgɔ ki
na na kee yege.

Mi se ka saraga* yaayoro wɔ
mberi kasanwa pi wo ti
kan,
mi se ka ti ti mege mbe yiri wa
na yɔn.

⁵ Yawe Yenɲele, mboro ma yen
na kala li ni fuun, ma pye
na tasaga ye,
na goto kala li yen mboro kɛɛ.

⁶ Na tasaga ki yen ma yɔn jɛɲge,
ɲga ki kan na yeri kɔrɔgɔ, ki yen
ma yɔn fɔ jɛɲge.

⁷ Mi yen na Yawe Yenɲele li
sɔnni, lo na li maa na
yeregi;
ali yembine, na nawa jatere wi
mala yeri.

⁸ Na yege yen Yawe Yenɲele li
na na yege sɔgɔwɔ sanga
pyew,

kì kaa pye li yen na kalige kɛɛ ki na, mi se wɔ mbe to†.

⁹ Ki kala na, na nawa pì yinŋgi na na, a mila yɔgɔri wa na nawa, mi yen yeyinŋge na pɔw.

¹⁰ Katugu ma sanla yinne li yaga kuulo tara* ti kan, ma se yenle ki na ma woo kpoyi* wi fɔngɔ†.

¹¹ Ma yaa ka yinwege konɔ li naga na na; mi yen ma yin nayinme gbɔɔ ni wa ma yege sɔgɔwɔ, fɛrɛwe mbakɔɔ maa taa wa ma tanla†!

Lesinŋe ŋa wì Yenŋele li yeri luu shɔ wi juguye pe kɛɛ

¹ *Davidi wi Yenŋele yenrɛwe.*

17 Yawe Yenŋele, na yenrɛwe sinmbe pi logo!

Nunɓbolo jan gbelege ŋa mila gbele nɔɔ yenri ki yeri!

Nunɓbolo jan yenrɛwe mba mila yenri nawa jembe ni maa logo!

² Kiti kɔn na na, mala tanga ki yo!

Ki yaga ma ŋa ki yen ma sin ki yan!

³ Ma mala nawa pi cancan, mala wa ma wele yembine.

Màla wa ma wele, ɛɛn fɔ mɛɛ jɛrɛgisaga kpe yan na na.

Na jatere wo naa na yɔn sɛnrɛ ti ni, ti yen nunɓba.

⁴ Na mi ka senweele pe kapyere ti wele, ma sɛnrɛ ti mala kan mi mala yɛɛ yigi lewelimbele pe konɓolo ke ni.

⁵ Mì yeresaga ta wa ma konɔ li ni, mii kɛ mbe wɔ wa li ni.

⁶ E, Yenŋele, mi yen nɔɔ yinri, katugu ma mala yɔn sogo; nunɓbolo jan na yeri mala sɛnrɛ ti logo!

⁷ Ma kagbaraga kafɔnnɔ wogo ki naga na na!

Mbele pe ma pe yɛɛ karafa ma na, mboro ma ma pe shɔ pe juguye pe kɛɛ.

⁸ Tanla go singi, paa yege ŋga na lere maa wi yenmbyɔ wi go singi!

Na lara wa ma kanwira ti nɔgɔ,

⁹ mala shɔ lepeele mbele pe yen nala jɔɔ pe yeri,

konaa na juguye tipeele mbele pè yiri mala maga pe yeri!

¹⁰ Paa lere yinriwɛ ta fyew, yɛɛ gbɔgɔwɔ sɛnrɛ to pe maa yuun wa pe yɔn.

¹¹ Pe yen nala tuuro tɔnri, pè yere wa mala maga makɔ;

†16.8: Kapye 2.25-28.

†16.10: Kapye 13.35.

†16.8-11: Kapye 2.25-28.

pe yen na peele naga jaa mbanla
jan.

¹²Pe yen paa jara yen, ɲa wila
jaa mbe kara ka,
paa cenge yen, ɲga kɪ lara na
singi.

¹³Yiri Yawe Yɛnɲele,
ma to na juguye pe na, ma pe go
sogo;
mala shɔ lepeele pe yeri ma
tokobi wi ni!

¹⁴Yawe Yɛnɲele, na shɔ ki leele
mbele pe yeri ma yawa pi
ni,
mala shɔ ki fɔnmɔ woolo pe yeri!
Ki dunruya yinwege ɲga ko mbe
pye pe tasaga ye!
Pe kan pe ka ɲgbanga ɲgbanga,
pe tin ɲga mà tɛgɛ pe kan
ki ni,
pe piile pe ka pe tin pe sanɲga
yaga pe pishyenwoolo pe
kan!

¹⁵Mi wo na, naa mi yen ma sin
ki kala na, mi yaa kɔɔn
yan gbɔgɔyi.

Na mi ka ka yen mbe yiri, mbaa
ma wele, ko yaa na bɔ.

Wunlunɲa wa cew tanɲɔɔ, wi nɛɛ Yɛnɲele li shari

(2 Sami 22.1-51)

¹Yurukɔɔɔ to wi sewe yurugo. Yawe
Yɛnɲele li tunmbyee Davidi wi
yurugo. Davidi wila ki yurugo ɲga ki
kɔ ma Yawe Yɛnɲele li sɔn sanga ɲa
ni làa wi shɔ wi juguye pe ni fuun pe
kɛɛ konaa sawuli wi kɛɛ.

18 ²Wila yo fɔ:
Yawe Yɛnɲele, mboro ɲa
ma yen na fanɲga ye,
ma yen mala ndanla.

³Yawe Yɛnɲele li yen paa na
walaga yen, naa na
malaga sigeca konaa na
go shɔfɔ;
na Yɛnɲele li yen paa na walaga
ɲga ki yen na larasaga,
li yen paa na tugurɔn sigeyaraga*
yen nala go singi konaa
fanɲga gbɔgɔ ɲga ki yen
nala shoo,
li yen na malaga sigembogo
mala maga.

⁴Mi yen na jɔrɔgi na yuun fɔ:
Sɔnmɔ yen Yawe Yɛnɲele
li woo!
Mili yeri lilan saga,
a lilan shɔ na juguye pe kɛɛ.

⁵Kunwɔ pɪla gbɔn na na, mala
sere pi mana li ni,
na fyere waa na na paa lafogo
ɲga ki maa jɔgɔwɔ piin ki
yen.

- ⁶ Kuulo tara* ti maṅgala kaa
migili na ni makɔ,
a kunwɔ pi mɛrɛ tilan yigi.
⁷ Mala ta wa na jɔlɔgɔ ki ni, mɪla
gbele ma Yawe Yenṅele li
yeri,
na Yenṅele mɪla li yeri lilan saga.
Mali ta wa li sherigo gbɔgɔ* ki
ni, làa na magala li logo,
li nuṅbɔlo la pye na gbelege ki
na.
- ⁸ Kona, a tara tì si tigile, ma
yegeyege,
yanwira ti yen ma cɛn yaara nda
na, tɪla yegeyege;
tɪla tigile, katugu Yenṅele li
nawa pɪla ṅgban.
- ⁹ Wirige la pye na yinrigi wa li
numawegele ke ni na kee
wa naayeri,
kasɔn la pye na yinrigi wa li yɔn
na sori,
a kasɔn naṅganra na janri na
yinrigi wa ki ni.
- ¹⁰ Làa naayeri wi tirige tɔɔn, mɛɛ
tigi ma pan,
kambaaga wɔgɔ kà la pye wa li
tɔɔɔ ti nɔgɔ.
- ¹¹ Làa pye ma lugu sherubenyɛ*
wa na, ma yiri sire na,
làa pan tifeleḡe ki na.
- ¹² Làa wɔwɔ pi teḡe mali yɛɛ fo,
ma lara wa ki yinmɛ pi ni,
làa pye ma tɔn kambaaga wɔgɔ
ni, ṅga kɪla pye ma yin
tɔnmɔ legerɛ ni.
- ¹³ Yanwa mba pɪla pye li yege,

- kambaara, naa sinndeere tisaga
konaa kasɔn naṅganra la
pye na yinrigi wa pi ni.
- ¹⁴ Yawe Yenṅele li gbanla
ṅgbanga wa naayeri,
Yenṅele na yaara ti ni fuun ti go
na lili magala li yirige ma
gbanla;
a sinndeere tisaga naa kasɔn
naṅganra tigi.
- ¹⁵ Làa wangala wɔn, a na juguye
pè gbɔn ma jaraga,
ma yenṅele yengelemɛ pye, a pè
fe ma jaraga.
- ¹⁶ Ee, Yawe Yenṅele, naa mɔɔ
juguye pe figiri,
naa mɔɔ naṅbanwa tifeleḡe
ki wɔn, a pè kɔgɔje wi
nɔgɔna tara ti yan,
a dunruya wi nɔgɔna cɛnyaara tì
yiri funwa na.
- ¹⁷ Yenṅele làa koro wa naayeri
mali keɛ ki sanga mala
yigi,
mala tile mala wɔ wa tɔnṅbɔɔ
pi ni.
- ¹⁸ Làa na shɔ na mbenfɔ ṅa wi
yen fanṅga ni wi keɛ,
mala shɔ na panrafenne pe keɛ,
poro mbele pè ṅgban ma
wɛ na na we.
- ¹⁹ Na jɔlɔgɔ pilige ki ni, pàa pan
ma to na na;
ɛɛn fɔ Yawe Yenṅele lo làa pye
na keɛ kansaga ye.
- ²⁰ Làa na yirige wa jorowo laga
ki ni, ma wogosaga kan
na yeri;

lâa na sho, katugu na kala li yen
mali ndanla.

²¹ Yawe Yenñele lilan yigi ma
yala mi yen ma sin yege
nga na ko ni;

lilan sara ma yala na keyen yi
yen fyongɔ* fu yege nga
na ki ni;

²² katugu mi Yawe Yenñele li
kongolo ke yigi jenge na
tanri ke na;
mi fa nambewe pye mbe laga na
Yenñele li na.

²³ Li kondɛɛɛɛɛɛ ke ni fuun
ke yen na yege sɔɔwɔ, a
mila tanri ke na,
mi fa ke mbe laga li ngasegele
ke na.

²⁴ Mi yen jeregisaga fu li yege
sɔɔwɔ,
milan yee yingiwɛ jen, jango mi
ka ka kapege pye.

²⁵ Ki pye ma, Yawe Yenñele lilan
sara ma yala mi yen ma
sin yege nga na ki ni,
konaa mi yen fyongɔ fu yege nga
na li yege sɔɔwɔ ki ni.

²⁶ Yawe Yenñele, lere ña ka pye
sinñe ma ni, ma ma pye
sinñe wi ni;
lere ña ka pye jeregisaga fu
ma ni, ma mɔɔ yee naga
jeregisaga fu wi na.

²⁷ Lere ña ka pye fyongɔ fu, ma
mɔɔ yee naga fyongɔ fu
wi na;

ɛɛn fɔ ma ma lembasinñe wi sara
mbe yala wi mbasinmɛ pi
ni.

²⁸ Leele mbele pe yen fyɔnwɔ ni,
ma ma pe sho;

ɛɛn fɔ, mbele pe maa pe yee
gbogo, ma ma pe tirige.

²⁹ Ee, mboro ma yen na yanwa
mba pi yen na yinrigi;
Yawe Yenñele, na Yenñele, ma
mɔɔ yanwa pi yirige, ma
wɔwɔ mba pi yen na ni pi
kɔ.

³⁰ Mboro fannga na, mi ma fyeele
ma saa to malingbɔɔnlɔ
ngbelege na;
na Yenñele li fannga na, mi ma
ya ma malaga sigembogo
kaanla.

³¹ Yenñele li kongolo ke yen ma
yɔn fili,
Yawe Yenñele li senre ti yen
kaselege.

Mbele fuun pe ma pe yee karafa
li na, li maa pe go singi
paa tugurɔn sigeyaraga
yen.

³² Ambɔ wi yen Yenñele lo, na
Yawe Yenñele lo ma?
Ambɔ wi yen paa walaga yen
na we go singi, na we
Yenñele lo ma?

³³ Yenñele lo li maa fannga nii
na ni;
lo li maa na yege sinni wa
kozinne li ni.

34 Lì ti, a mì fenge jen paa lufaa
yèn;
li mala lurugo mala shɔ wa
tinndiye mbele pe yagara
pe go na[†].
35 Li maa na nari malaga gbɔngɔ
ki ni,
fɔ na kɛɛ ki ma ya na tuguyenre
sandiga ki waa.

36 Ma tugurɔn sigeyaraga nga ki
ma lere shɔ, màga kan na
yeri;
ma fannga kɛɛ ki mala tɔgɔ.
Ma kajɛnge nga mà pye na kan,
kì gbɔgɔwɔ kan na yeri.
37 Ma fannga ki na, mi maa fee
fyɛlege na,
na yɔngɔlɔ ke se wa mbe la fyew.

38 Mi mala juguye pe purɔ mbe
sa pe yigi;
mila sɔngɔɔ mbe pan, na mi fa
pe tɔngɔ mbe pe kɔ.
39 Mi ma pe tɔngɔ, paa ya mbe
yiri naa;
pe ma toori na jegele sɔgɔwɔ.
40 Ma ma fannga le na ni malaga
gbɔngɔ ki na,
ma mala winfenne pe kunnu na
nɔgɔ.
41 Ma ma ti na juguye pe maa
fee na yɛge,
mì yaa na panrafenne pe tɔngɔ.
42 Pe maa gbele na sagawa jaa,
ɛɛn fɔ sagafɔ na yiri pe
na;

pe ma gbele ma Yawe Yenɛɛle li
yeri li pe saga, ɛɛn fɔ laa
pe yɔn sogo.

43 Mi ma pe tire paa taambugɔ
yèn, nga tifelege ki maga
le ma kari ki ni;
mi ma pe pɛ ma pe wɔ wa paa
konɔ fenrege yèn.

44 Mالا shɔ tara woolo mbele pè
yiri ma je pe kɛɛ,
mala tɛge cengele ke go na;
leele mbele mi sila jen, poro yèn
na tunngo piin na kan.

45 Mi ka ya para mbe senre nda
yo, pe mari le.
Tara ta yɛge woolo ma pan ma
go sogo na kan.

46 Tara ta yɛge woolo kɛɛ
kansaga na koo pe yeri na
kee,
pe yèn na seri na yinrigi wa pe
malaga sigeca ki ni, fyere
ti kala na.

47 Yawe Yenɛɛle li yèn yinwege
wolo.

Lo na li yèn paa na walaga yèn
nala go singi, sɔnmɔ yèn
li woo!

Lo na li yèn nala shoo, gbɔgɔwɔ
yèn li woo!

48 Lo li yèn Yenɛɛle na li maa na
kayaŋga ki woo na juguye
pe ni,

lo li maa cengele ke go sogo na
kan.

49 Lo li mala shɔ na juguye pe
kɛɛ;

[†]18.34: Aba 3.19.

ee, Yenŋele, màla yirige na
winfenne pe go na,
màla sho lewelimbele pe kee.
⁵⁰ Ki kala na, Yawe Yenŋele, mi
yaa kaa ma gbogo cengele
ke sɔgɔwɔ;
mi yaa kaa yuuro koo mbaa ma
mege ki sɔnni†.
⁵¹ Yenŋele li maa kagbɔgɔlɔ piin
na wunlunaŋa ŋa li wɔ wi
sari.
Ŋa li sinme kpoyi* wo wi na
maa tɛge wunluwɔ pi na,
li maa kagbaraga piin wi
kan;
li maa ko piin mi Davidi na
kan, konaa na setirige
piile mbele pe yaa ka yiri
puŋgo na pe kan, fɔ sanga
pyew.

**Yenŋele li gbɔgɔwɔ pi ma yan
wa yaara nda li da ti ni
konaa wa li lasiri senre ti ni**

*¹ Yurukɔɔlɔ to wi sewe yurugo.
Davidi Yenŋele gbɔgɔyurugo.*

19 ² Naayeri wi ni fuun wi maa
Yenŋele li gbɔgɔwɔ pi
nari,
naayeri wi fowaga ki maa
Yenŋele li kee tunŋgo ki
nari.
³ Pilige ka ma ki yeɛ wogo yari
pilige ka yege kan,
yembine la ma li yeɛ wogo yege
yo yembine la yege kan.
⁴ Ki woro na piin senyoro ni,
nakoma senre ni,

magala si ma li ma logo.
⁵ Konaa ki ni fuun, ŋga ti yen na
yuun,
ki yen na gbɔɔn fɔ wa dunruya
wi kɔsara ti na.

Yenŋele li paraga go* ka kan wa
naayeri yɔnlɔ ki kan†.
⁶ Pinliwe ni, yɔnlɔ ki ma yiri na
paan wa paa japɔlɔ yen,
ŋa wì yiri wa wi wɔnlɔgo
ki ni;
ki ma ki konɔ li le na kee
yɔgɔrimɔ ni paa
maliŋgbɔɔn kotogofɔ
yen.
⁷ Ki ma yiri tara ti go ŋga na,
mbe toro sa to wa ti go ŋga na;
yaraga ko ka na sho ki tufunwɔ
pi yeri.

⁸ Yawe Yenŋele li lasiri* wi
yen ma yɔn fili, wi maa
yinwege kaan.
Yawe Yenŋele li kondɛgenŋele ke
yen kaselege,
ke maa tijinliwe kaan
kambajenŋe wi yeri.
⁹ Yawe Yenŋele li katɛgenŋele
ke yen ma sin, ke maa
yɔgɔrimɔ kaan senwee wi
yeri.
Yawe Yenŋele li ŋgasegele ke
yen ma filige,
ke ma senwee wi yengele ke
yenge.
¹⁰ Mbaa fyɛ Yawe Yenŋele li yege
ki yen ma yɔn, ki wogo

†18.50: Ɔɔmu 15.9.

†19.5: Ɔɔmu 10.18.

ki yaa koro wa fɔ sanga
pyew.
Yawe Yenŋele li kakɔndɛgɛŋgele
ke yen kaselege, ke ni
fuun ke yen ma sin.
11 Ke yen ma yɔn ma wɛ tɛ na,
ma wɛ yɛrɛ tɛ piiri legɛrɛ
na.
Ke yen ma tanla ma wɛ sɛnrɛgɛ
na, ma wɛ yɛrɛ sɛnrɛgɛ
tunwɔ mba pi ma pye wa
fanvan fiile pe ni ki na.

12 Mi ŋa ma tunmbyee, mi maa
yɛrɛwɛ taa wa ke ni fun;
lere ŋa ka ke yigi mbaa tanri ke
na, wi ma tɔnli ta wa ke
ni.

13 Lere wiwiin wi yen wa ŋa
wi maa punɔosara ti jen
mberi kɔ?
Punɔuro nda mɪ pye
kambajenmɛ na, mari
kala yaga na na!

14 Mi ŋa ma tunmbyee, ki yaga
mala shɔ mbele pe maa
pe yɛɛ gbogo pe kɛɛ;
maga ka ti pe cɛn na go na!
Pa kona mi yaa pye sinŋɛ konaa
jɛrɛgisaga fu kapegbɔgɔ
pyewe kanŋgɔɔ.

15 Ki yaga ma yenle na yɔn sɛnrɛ
to naa na nawa jatere wi
na,
Yawe Yenŋele, mboro ŋa ma yen
paa na walaga yen konaa
na go shɔfɔ!

**Yenŋele yenrɛwɛ
wunlunana wi kan
janɔo wi cew ta wa malaga ki ni**

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sɛwɛ yurugo.
Davidi Yenŋele gbɔgɔyurugo.*

20 ²Yawe Yenŋele lɔɔn yɔn
sogo wunlunana, ma
nandangawa pilige ki na!
Zhakɔbu Yenŋele† lo jate laa ma
go singi!

³ Mbeli ta wa li censaga kpoyi*
ki ni, li pan lɔɔn saga!
Li pan lɔɔn tɔgɔ, mbeli ta wa
Siyɔn* yanwira ti na we!

⁴ Li jatere wi koro ma yarikanra
ti ni fuun ti na,
li yenle ma saraga sogoworo* ti
na! *Wɔnmatigiwen laga.*

⁵ Ŋga maa jaa wa ma kotogo na,
ligi kan ma yeri!
Kagala ŋgele fuun mɔ kɔn ma
tɛgɛ mbe pye, li ke yɔn
ma kan!

⁶ Kona we yaa yɔgɔri ma cew
tawa pi wogo na,
we yaa we dirapo wi yirige wa
naayeri mbe we Yenŋele
li mɛgɛ ki gbɔgɔ.

Ŋga fuun maa yenri Yawe
Yenŋele li yeri, ligi pye
ma kan!

⁷ Migi jen koni ma yo lere ŋa
Yawe Yenŋele li sinme

†20.2: *Zhakɔbu Yenŋele*: Ko kɔrɔ wo yen fɔ Izirayeli woolo pe Yenŋele le.

kpoyi* wo wi na maa wɔ,
li maa shɔ;
mbeli ta wa li cɛnsaga kpoyi ki
ni wa yenɲele na, li ma wi
yenrɛwe pi logo,
li yaa wi shɔ li yawa gbɔɔ pi
fanɲa na.

⁸ Pele ma pe jigi wi taga pe
malaga gbɔnwotoroye
poro na,
pele ma pe jigi wi taga pe
malaga gbɔnshɔnye poro
na;
ɛɛn fɔ woro wo na, wɛ we jigi
wi taga Yawe Yenɲele, we
Yenɲele li meɛe ko na.
⁹ Poro wo na, pe yen na gbali na
woo na tuun;
ɛɛn fɔ woro wo na, we yen
yeresaga ma koro ma yere
kpanw.

¹⁰ Yawe Yenɲele, cew kan
wunlunaɲa wi yeri!
Na waga wi yeri wi we saga
sanga ɲa ni, wi we yɔn
sogo!

Wunlunaɲa wi jigi wi yen Yenɲele lo na

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sɛwe yurugo.
Davidi Yenɲele gbɔɔyurugo.*

21 ² Yawe Yenɲele, wunlunaɲa
wi yen na yɔgri ma
fanɲa ko kala na.
Naa maa shɔ ki kala na, wi yen
ma yin nayinmɛ ni.

³ ɲga wila pye na jaa wa wi
nawa, maa kan wi yeri,

ɲga wila pye na yenri ma
yeri, ma sila je ki na.
Wɔnmatigiwen laga.

⁴ Maa pan wi kɔrɔgɔ mbe duwaw
jɛnɲe legerɛ tirige wi na;
mà te piiri wunluwɔ njala kan
wi kan.

⁵ Wila ma yenri yinwege ki ni, a
màga kan wi yeri,
mà yinwetɔnɔgɔ kan wi yeri
sanga pyew fɔ tetete.

⁶ Naa maa shɔ ki kala na, wi
gbɔgɔwɔ gbembe ta;
maa fere gbɔgɔwɔ naa tiyɔnwɔ
pi ni.

⁷ Maa pye duwaw pyɔ fɔ sanga
pyew;
mà nayinmɛ kan wi yeri ma yɛɛ
yɛɛɛ sɔgɔwɔ.

⁸ Ee, wunlunaɲa wuu jigi wi
taga Yawe Yenɲele li na;
Yenɲele na yaara ti ni fuun ti
go na li kagbaraga ki
kala na, yaraga ko ka se
wunlunaɲa wi ta.

⁹ E, wunlunaɲa, ma yaa kɔɔn
juguye pe ni fuun pe yigi
ma kɛɛ ki ni;
ma fanɲa kɛɛ ki yaa kɔɔn
panrafenne pe yigi.

¹⁰ Na maga kɔɔn yɛɛ naga, ma
yaa ka pe sogo kasɔn ni
paa yira kasɔn yen.

Wa Yawe Yenɲele li nanɲbanwa
gbɔɔ pi ni, li yaa ka pe
jɔgɔ,

kasɔn ki yaa ka pe sogo mbe pe
kɔ.

¹¹ Ma yaa ka pe setirige piile pe
kɔ mbe pe wɔ laga tara ti
ni,
ma yaa ka pe cɛnlɛ li kɔ mbeli wɔ
senwee piile pe sɔgɔwɔ.

¹² Na paga tipege jate ma ni,
na paga yɔn le ma na,
pe se ya yaraga ko ka kpɛ pye
ma na,

¹³ katugu ma yaa ka pe wɔn ma
wangala ke ni,
pe yaa ka fe ma yege.

¹⁴ Yawe Yenɲele, yiri mɔɔ fanɲga
ki naga!
Woro wo na, we yaa kaa yuuro
koo mbaa ma sɔnni ma
yawa pi kala na.

Na Yenɲele, yinɲi na, a ma si je na na?

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sɛwe yurugo. Pe
maa ki koo yurugo ɲga kɔɔmɔ na, pe
maa ki yinri: «Pinliwe yɔn safuwe».
Davidi Yenɲele gbɔgɔyurugo.*

22 ² Na Yenɲele, na Yenɲele,
yinɲi na, a ma si je na na?
Yinɲi na, a ma sɔɔn yeɛ laga lali
na ni?
Ma yen nala yunɲgbɔgɔɔ gbelege
ki nuru, ma si woro nala
shoo[†].

³ Na Yenɲele, yɔnɔ na mi ma
gbele mbɔɔn yeri mala
saga,
ɛɛn fɔ maa na yɔn sogo;
yembinɛ fun, mila wogosaga ta.

⁴ Ma si yala mboro ɲa ma yen
Yenɲele kpoyi*, ma yen
ma cɛn wa ma wunluwɔ
jɔngɔ ki na;
a Izirayeli* woolo paa ma sɔnni
yuuro ni suyi.

⁵ We telɛye pa pàa pe jigi wi taga
mboro na;
pàa pe jigi wi taga ma na, a mà
pe shɔ.

⁶ Pàa gbele mɔɔ yeri ma pe saga,
a mà pe shɔ;
pàa pe jigi wi taga ma na, pe sila
fɛre shɔ.

⁷ Mi wo na, mi yen paa fyenge
yen,
mi si senwee wo wa bɔ naa yere.
Leele paa na tegele,
tara woolo paa na tifaga.

⁸ Mbele fuun paa na yaan, pe
yen na tege na na;
pe maa ki yɔgɔri na na, na go
yangara na na[†].

⁹ Pe maa yuun fɔ: «Wùu jigi wi
taga Yawe Yenɲele li na,
ɛɛn, luu shɔ ye!
Wi yen ma Yawe Yenɲele li
ndanla,
ɛɛn luu shɔ ye wege yan[†]!»

[†]22.2: Mati 27.46; Maki 15.34.

[†]22.8: Mati 27.39; Maki 15.29; Luki 23.35.

[†]22.9: Mati 27.43.

¹⁰ Ee, Yawe Yenŋele, mboro
mala yirige wa na nɔ wi
lara,
màa jigi kan na yeri mala ta na
nɔ wilan le wa wi kotogo
ki na.

¹¹ Maga le pànlà se, a pè silan
karafa ma na;
mala ta wa na nɔ wi lara, màa
pye na Yenŋele.

¹² Jɔlɔgɔ ki kaa yɔngɔ na ni
sanga ŋa ni, maga kɔɔn
yɛɛ laga lali na ni,
sagafɔ wa yɛge woro na na naa!

¹³ Na winfenne pe yen mala maga
paa napene legembele
yen,
pè perege kɔn mala maga
paa Bazan tara napene
ŋgbaanla pe yen.

¹⁴ Pe yen paa jaraye yen, mbele
pe yen na kuunru,
mbele pè pe yɔnrɔ ti yenge mbe
nɔɔri mbe kɔɔnlɔ.

¹⁵ Na fanŋga ki yen na koo
na kee paa yɛge ŋga na
tɔnmɔ ma kaa na fuun,
mi se ya yere na tɔɔɔ ti na.
Kotogo ŋga ki yen na ni, ki yen
paa sɛnrɪnguro yen na
yanni wa na lara.

¹⁶ Na fanŋga ki kɔ na ni mala
waga paa fenrege yen,

na ŋgayinne li mara wa na yɔn
ki naayeri.
Mà ti kunwɔ pi wirige ki yen na
tɔnni na na.

¹⁷ Kapege pyefenne ŋgbelege na
maga mala fili,
ki pyɔɔnlɔ wele, pee yirisaga
yaga na kan;
pànlà keyen yo naa na tɔɔɔ ti
pɔ†.

¹⁸ Mi cɔgɔ fɔ na kajeere tì yiri
funwa na, mbe ya mberi
jiri.

Na winfenne pè pe yengele ke
kan na na nala wele.

¹⁹ Pànlà yaripɔɔɔ ti yɛɛle pe yɛɛ
na,
pè pɛte gbɔn na derigbɔgɔ ki
wogo na†.

²⁰ Mboro wo na, Yawe Yenŋele,
maga ka lali na ni!
Mboro ŋa ma yen na fanŋga ye,
fyɛɛle ma pan mala saga!

²¹ Na shɔ tokobi kunwɔ pi keɛ!
Na shɔ ki pyɔɔnlɔ tipeele pe
ŋgangala ke keɛ!

²² Na shɔ jaraye pe yɔn nɔŋgɔ ki
keɛ,
mala shɔ yannɔ wi yenŋele ke
keɛ!

Ee, màla yɔn sogo.

²³ Mi yaa kaa ma sɛnre yuun na
sefenne pe kan,

†22.17: ŋga kì yo fɔ: *Pànlà keyen yo naa na tɔɔɔ ti pɔ*, wa Yenŋele sɛnre sewe lee
ŋa wi yen Girekiye sɛnre ni wi ni, ki yen ma yɔnlɔgɔ ma yo fɔ: *Pànlà keyen yo naa na
tɔɔɔ ti furugu*.

†22.19: Mati 27.35; Maki 15.24; Luki 23.34; Zhan 19.24.

mi yaa kaa ma sɔnni wa janwa
wi sɔɔwɔ†.

²⁴ Yoro mbele ye maa fyɛ Yawe
Yɛnɛle li yege, yaa li
sɔnni!

Yoro Zhakɔbu setirige piile ye ni
fuun yaa li gbogo!

Yoro Izirayeli woolo, yaa seri
fyɛɛ ti na li yege sɔɔwɔ!

²⁵ Katugu ŋa wi yen na jɔɔ, li
soo tifaga, li se je wi na
jɔɔɔ sanga ni.

Lii puŋgo wa wi yeri;
ɛɛn fɔ, na wi ka gbele mbeli yeri
luu saga sanga ŋa ni, li
ma logo wi yeri.

²⁶ Yawe Yɛnɛle, ma fanŋga na,
mi yaa lɔɔn sɔnni wa
janwa gbɔɔ li sɔɔwɔ;
yɔn fɔɔɔ* ŋgele mi kɔn ma
yeri, mi yaa ka ke tɔn
mbe ke yɔn fili mbele pe
maa fyɛ ma yege pe yege
sɔɔwɔ.

²⁷ Fyɔnwɔ fenne pe yaa kaa kaa
mbaa tinni.

Mbele pe yen na Yawe Yɛnɛle li
lagajaa, paa li sɔnni!

Yɛnɛle sa ti pe yinwetɔnɔɔ ta!

²⁸ Mbele fuun pe yen wa tara ti
kɔsaga kɛɛ ki na, pe yaa

ka nawa to Yawe Yɛnɛle
li na, mbe sɔngɔɔ mbe
pan li kɔɔɔ;

cengele ke seye woolo pe ni fuun
pe yaa kaa fɔli mbaa pe
yerɛ ti jiile wa tara li yege
sɔɔwɔ.

²⁹ Katugu wunluwɔ pi yen Yawe
Yɛnɛle lo woo,

li yen ma cɛn cengele ke go na.

³⁰ Fanŋga fenne mbele fuun laga
tara na, paa nii paa fɔli
li yege sɔɔwɔ fun, paa li
gbogo!

Mbele fuun pe yen kufenne mbe
sɔngɔɔ wa taambuɔ ki
ni, pe yaa kanŋguuro kan
li yege sɔɔwɔ,

poro mbele pe se ya koro
yinwege na we.

³¹ Pe setirige piile pe yaa kaa
tunŋgo piin Yawe Yɛnɛle
li kan,

pe yaa kaa li senre yuun mbele
pe yaa ka yiri poro puŋgo
na pe kan.

³² Pe yaa kaa li kasiŋge wogo
ki yuun mbele pe yaa ka
se puŋgo na pe kan,
mbaa ŋga li pye mali woolo pe
shɔ ki yari.

†22.23: Ebu 2.12.

Simbaala kɔnrifɔ naa wi simbaala (Yuuro 23)

**Yenɛle li yen na go sigefɔ
paa yaayoro kɔnrifɔ yen**

¹ *Davidi Yenɛle gbɔɔyurugo.*

23 Yawe Yenɛle li yen na
kɔnrifɔ,
mi se yaraga ko ka kpe la.
² Li ma ti mi ma sinle na wogo
yantipirige laga na,
li ma kari na ni tɔnmɔ yɔn na,
mba pi yen yinmbe pɔw†.

³ Li maa fannga fɔnɔgɔ kaan na
yeri;

li maa na yege sinni wa kozinne
li ni li mege gbɔgɔwɔ pi
kala na.

⁴ Ali na mi kaa tanri la toro wa
kunwɔ pi gbunlundɛge ki
diwi wi ni,
mi se ka fye yaraga ko ka kpe na,
katugu ma yen na ni.
Ma maa na yege sinni ma
yaayoro kɔnrikanɔgala li
ni,
na kotogo nii na ni ma
gbɔtangala li ni.

†23.2: Naga 7.17.

⁵ Ma ma yaakara tiyɔnrɔ tɛgɛ na
yegɛ sɔgɔwɔ na winfenne
pe yegɛ na;
ma mala yigi tiyɔngɔ, ma sinme
nuwɔ taan wo na go ki
na†
Ma mala wɔjɛnne li yin fɔ li maa
wuun.

⁶ Ee, ma kajɛngɛ naa ma
kagbaraga pyege
ki yaa pye na ni na yinwege
piliye yi ni fuun yi ni;
mi yaa kaa sɔngɔrɔ mbaa paan
wa Yawe Yɛnɛle li
sherigo gbɔgɔ* ki ni
na yinwege sanga wi ni fuun wi
ni.

**Yɛnɛle li yaa ye
wa li sherigo gbɔgɔ ki ni**

¹ *Davidi Yɛnɛle gbɔgɔyurugo.*

24 Tara to naa ti nawa yaara
ti ni fuun ti yen Yawe
Yɛnɛle lo woro;
dunruya wo naa wi nawa yaara
ti ni fuun ti yen lo woro†.

² Lo li tara ti tenge wa kɔgɔjeye
pe na,
ma ti a ti yere jɛngɛ wa gbaanla
pe na.

³ Ambɔ wi mbe ya lugu wa Yawe
Yɛnɛle li yanwiga ki na?
Ambɔ wi yaa ka sa yere wa li
censaga kpoyi* ki ni?

⁴ Wo wi yen lere ɲa wi yen
jerɛgisaga fu, a wi nawa
pì filige wi na†,
wi suu yɛɛ kan yagbogowo pi
yeri,
wila wugu yagbolo na.

⁵ Ko lerefɔ wo yaa duwaw ta
Yawe Yɛnɛle li yeri,
wi shɔfɔ Yɛnɛle li yaa laa jate
lesinɛ.

⁶ Ko woolo poro pe yen na
Yɛnɛle li lagajaa jɛngɛ;
poro pe maa Zhakɔbu wi Yɛnɛle
li lagajaa. *Wɔnmatigiwen
laga.*

⁷ Yoro yeyɔnrɔ kɔɔrɔ, ye yɛngɛle!
Yeyɔnrɔ kɔɔrɔ nda wa maga
le wa fafafa, ye yɛngɛle
tiyɔngɔ,
jango wunlunaɲa ɲa wi yen
gbɔgɔwɔ fɔ wi ye!

⁸ Ambɔ wi yen ki wunlunaɲa ɲa
wi yen gbɔgɔwɔ fɔ wo?
Wo wi yen Yawe Yɛnɛle na
fanɲga fɔ naa yafɔ,
Yawe Yɛnɛle na li yen yafɔ wa
malaga ki ni.

⁹ Yoro yeyɔnrɔ kɔɔrɔ, ye yɛngɛle!
Yoro yeyɔnrɔ kɔɔrɔ nda wa maga
le wa fafafa, ye yɛngɛle
tiyɔngɔ,
jango wunlunaɲa ɲa wi yen
gbɔgɔwɔ fɔ wi ye!

†23.5: Kila pye, Zhufuye pe ka lere yeri liwen gbɔɔ na, pe ma sinme nuwɔ taan wo wi go ki na maa gbɔgɔ (2 Sami 12.20; Dani 10.3).

†24.1: 1 Koren 10.26.

†24.4: Mati 5.8.

¹⁰ Ambɔ wi yen ki wunlunana ŋa
wi yen gbɔgɔwɔ fɔ wo?

Yawe Yenŋele na yawa pi ni
fuun fɔ loli.

Lo li yen wunlunana ŋa wi
yen gbɔgɔwɔ fɔ we.
Wɔnmatigiwen laga.

**Yenŋele, konɔ na maa jaa mbe le,
li naga na na**

¹ *Davidi Yenŋele gbɔgɔyurugo.*

25 Yawe Yenŋele, mi yen na
wele mboro yeri[†].

² Na Yenŋele, milan jigi wi taga
mboro na,
maga ka ti mbe fere shɔ,
maga ka ti na juguye paa yɔgɔri
na na!

³ Mbele pè pe jigi wi taga ma na,
wo wa se fere shɔ;
ɛɛn fɔ, mbele pè yiri ma je ma
na go fu, poro yaa ka fere
shɔ.

⁴ Yawe Yenŋele, ma konɔgolo ke
naga na na,
mala kara ma kondɛgɛŋgele ke
ni!

⁵ Tanla yege sinni wa ma
kaselege konɔ li ni, maa
na nari;
katugu mboro ma yen na shɔfɔ
Yenŋele le.
Na jigi wi yen mboro na pilige
pyew.

⁶ Yawe Yenŋele, jatere pye ma
yinriwe tawa naa ma
kagbaraga ki na,
katugu maga le wa, ti yen kɔsaga
fu.

⁷ Maga kaa jatere piin na lefɔnrɔ
sanga kajɔgɔrɔ to naa na
kapere ti na!

Ma kagbaraga ki kala na, ta
nawa tuun na na Yawe
Yenŋele, mboro ŋa ma
yen ma yɔn!

⁸ Yawe Yenŋele li yen ma yɔn,
ma pye sinne;
ko kala na li ma konɔ na li daga
mbe le li naga kapere
pyefenne pe na.

⁹ Leele mbele pè pe yeɛ go sogo,
li maa pe yege sinni wa
kasinŋge ki ni,
na pe kara li konɔ li ni.

¹⁰ Yawe Yenŋele li konɔgolo ke
maa li kagbaraga naa
kasinŋge ki nari
mbele pe mali yɔn finliwe* naa
li kondɛgɛŋgele ke le na
tanri ke na pe na.

¹¹ Yawe Yenŋele, ma mege
gbɔgɔwɔ pi kala na, na
kapere ti kala yaga na na,
katugu ti yen ma lege.

¹² Lere ŋa wi maa fyɛ Yawe
Yenŋele li yege,
konɔ na ki lerefɔ wi daga mbe
le, li mali naga wi na.

[†]25.1: Ki yurugo ŋa ki verise nunɔgba nunɔgba pyew wi le Eburuye senre ti senpiile mbele pe ma tege nari yɔnɔgi wo wa ni, maga le wi senpyɔ konɔbanŋa wi na, wo ŋa pe yinri alefu fɔ ma saa gbɔn wi punɔgo woo wi na, wo ŋa pe yinri tavu.

¹³ Ki fɔ wi yaa wi yinwege ki pye
wa ferewe pi ni,
wi setirige piile pe yaa tara ti ta
pe kɔrɔɔ.

¹⁴ Leele mbele pe maa fye Yawe
Yenjele li yege, li ma li
ngundo kagala ke telege
pe na,
ma li yɔn finliwe pi naga pe na.

¹⁵ Yawe Yenjele lo mi yen na
wele suyi,
katugu li yaa na tɔrɔ ti wɔ wa
na yigimere ti ni.

¹⁶ We Fɔ*, ki yaga ma yege wa
na yeri, mala yinriwe ta,
katugu mi koro na ye, ma pye
fyɔnwɔ fɔ!

¹⁷ Na nawa pì tanga na na fɔ
jenje.
Ki yaga mala shɔ na jatere
piriwen pi ni!

¹⁸ Na tege naa na jɔlɔɔ ki wele,
mala kapere ti ni fuun ti kala
yaga na na!

¹⁹ Ki wele, yege nga na na juguye
pe yen ma lege we,
a pànla panra fɔ tipege.

²⁰ Tanla go singi mala shɔ!
Mboro milan yee karafa ma na,
maga ka ti mbe fere shɔ!

²¹ Ki yaga maa na go singi nawa
jembɛ naa kasinjege ki
kala na,
katugu milan jigi wi taga ma na.

²² E, Yenjele, Izirayeli* woolo pe
shɔ pe jɔlɔɔ ki ni fuun ki
ni!

Lere ɲa wi yen jeregisaga fu wi Yenjele yenrewe

¹ Davidi Yenjele gbɔɔyurugo.

26 Yawe Yenjele, tanga kan na
yeri,

katugu mi yen jeregisaga fu wa
na tangalomɔ pi ni!
Milan jigi wi taga Yawe Yenjele
li na,

mi se to fyew.

² Yawe Yenjele, na segesege
mala wa ma wele!

Na jatere naa na nawa kagala ke
cancan ma wele!

³ Ma kagbaraga ki yen na yege
sɔɔwɔ,
mi yen na tanri fun ma kaselege
ki na.

⁴ Mila la cɛɛn nambara fenne pe
ni,
mila sila pinlele kopiire fenne pe
ni.

⁵ Kapere pyefenne gbogolomɔ pi
yen mala mben;
mila la cɛɛn lepeepe pe ni ja.

⁶ Mi yaa na keyen yi jogo mbege
naga fɔ mi yen jeregisaga
fu,

Yawe Yenjele, mi yaa yere wa
ma saraga wɔsaga* ki
yege sɔɔwɔ;

⁷ Janjo mbe ta mbɔɔn sɔn
sharaga ni,

konaa mbaa ma kafɔnɔɔlɔ ke ni
fuun ke yege yuun.

⁸ Yawe Yenñele, ki yen mala
ndanla mbe sa koro wa
ma go,
wa laga nga ma gbəgwə pi yen
we.

⁹ Maga kanla yigi paa kapere
pyefenne pe yen!
Maga kanla gbo mbe pinle
legbolele pe ni!

¹⁰ Poro mbele pe keyen yi yen
wa katijangara ti ni;
pe kalire ti yen ma yin yarikanra
ni mbaa leele yinre jogo.

¹¹ Mi wo na, na yinwege ki yen
jerəgisaga fu;
na yinriwe ta mala shə!

¹² Mi yen na tanri wa kozinne li
ni.

Mi yaa Yawe Yenñele li sən wa
janwa wi səgwə.

**Mi yen we Fə wi ni,
tipege se ya gbən na na**

¹ *Davidi Yenñele gbəgwəyurugo.*

27 Yawe Yenñele li yen na
yanwa konaa nala shoo,
mi yaa la fye ambə fə yege?
Yawe Yenñele li yen na go sigefə,
na sunndo wi yaa la kəən ambə
fə yege?

² Na lepeepe pe kaa fulo na tanla
mbe yo pe yaa na kəənlo
yuroyuroyuro paa cənre
yen,
poro mbele na winfenne naa
na juguye, poro pe yaa
kurugo mbe toori.

³ Na malingbəənlo ngbelege ka
pan mbe malingbəənlo
cənsaga kan mbanla yən
tən,
na sunndo wi se kən na na.
Ali na paga yiri malaga ni na
kərgə,
konaa ki ni fuun, na jigi wi yaa
pye mbe cən.

⁴ Yaraga nungba mi yen na yenri
Yawe Yenñele li yeri,
ko mi yen na jaa fə jəngə.
Ko yen fə mila jaa mbe cən wa
Yawe Yenñele li go ki ni
na yinwege piliye yi ni
fuun yi ni,
janjo mbaa li tiyənwə pi wele
konaa mbaa li nandanwa kala li
jaa wa li sherigo gbəgwə*
ki ni.

⁵ Katugu li yaa lanla go singi wa
li paraga go* ki ni jəlgə
pilige ki na,
mbanla lara wa li cənsaga
paraga go* ki logologo wi
ni.
Li yaa kanla yerege walaga ka
go na, nga tipege se ya
gbən na na.

⁶ Koni mbe ya mbanla yəlgə
ki yirige caw na juguye
mbele pənla maga pe go
na;
mi yaa kaa yəgwərimə saara* woo
Yawe Yenñele li yeri wa li
go ki ni;

mi yaa kaa yuuro koo mbaa
sɔnmɔ yuuro koo Yawe
Yenɲele li kan.

⁷ Yawe Yenɲele, mi yen nɔɔ
yɛnri, logo na yeri!
Ki yaga mala yinriwe ta, mala
yɔn sogo!

⁸ Senre nda mà yo, mi yen na
jaterɛ piin ti na, fɔ: «Yaa
na lagajaa!»

E, Yawe Yenɲele, mi yen nɔɔ
lagajaa!

⁹ Maga ka puŋgo wa na yeri,
maga ka je mi ɲa ma tunmbyee
na na nanɲbanwa ni!

Mboro ma yen na sagafɔ,
maga kanla wa, maga ka je na
na, na shɔfɔ Yenɲele!

¹⁰ Ali na to wo naa na nɔ wi ni
paga je na na,
Yawe Yenɲele, mboro yaa na
yigi.

¹¹ Yawe Yenɲele, ma konɔ li
naga na na,
na yeɛɛ sin wa kozinne li ni
mbele paa na peele pe
kala na!

¹² Na winfenne paa ɲga jaa,
maga kanla le ki kee,
katugu yagbogolo serɛya yofenne
naa lewɛlimbele yiri na
kɔrɔgɔ.

¹³ Ndeɛ na jigi wi sila pye ki
na mbe Yawe Yenɲele li
kajɛnɲɛ pyege ki yan,

mbe we ta yinwege na laga ki
dunrɛya ɲa wi ni, mbe ja
pye mele?

¹⁴ Ma jigi wi taga Yawe Yenɲele
li na!

Fanɲga le ma yeɛ ni, ma kotogo
ta!

Ma jigi wi taga Yawe Yenɲele li
na!

**Lere ɲa wì yɔnɔgɔ kunwɔ pi ni
wì Yenɲele yenrewe**

¹ *Davidi Yenɲele gbɔgɔyurugo.*

28 Yawe Yenɲele, mboro mi
yen na yinri mala saga!
Mboro ɲa ma yen paa na walaga
yen nala go singi,
maga kɔɔn nuŋgbogolo ke tɔn
na yenrewe pi na!
Na maga pyeri, mɛɛ na yɔn sogo,
pa mi yaa pye paa lere wa yen,
ɲa wi wogo kì kò.

² Na mi kɔɔn yeri mbe yo mala
saga,
na mi kanla keyen yi yirige
mbe wa wa ma cɛnsaga
ki lajɛnɲɛ kpoyi* ki yeri
mbɔɔn yɛnri,
maga yaga mala yenrewe gbɔɔ
pi logo!

³ Maga ka mi naa lepeele naa
kapere pyefenne we le
kasha nuŋgba ni;
poro mbele pe maa yeɛyɛnɲɛ
senre yuun pe lewee
yeɛnle pe kan,
mbe sigi ta kapege ko ki yen wa
pe kotogo na.

⁴ Ma pe sara wi kan pe yeri mbe
yala pe kapyere ti ni,
mbe yala pe tipewe pi ni!

Ma pe sara wi kan pe yeri mbe
yala pe kee tunngo ki ni;
nga pe pye, maga yongɔ songɔɔ
pe na†!

⁵ Katugu pe woro na Yawe
Yenjele li kapyegele ke
jate konaa li kee tunndo ti
ni.

Yawe Yenjele li pe tongo paga
ka ya yiri naa!

⁶ Sonno yen Yawe Yenjele li
woo!

Katugu lilan yenrewe gbɔɔ pi
logo.

⁷ Yawe Yenjele lo li yen na
fannga naa na tuguron
sigeyaraga* ye.

Milan jigi wi taga li na na kotogo
ki ni fuun ni.

Nayinme gbɔɔ yen na yeri wa na
kotogo na;
mi yaa yuuro ko mbeli son.

⁸ Yawe Yenjele lo li yen li woolo
pe fannga ye;
li yen paa malaga sigego* yen
mbe wunluwo na li sinme
kpoyi wo* wi na maa wo
wi sho.

⁹ We Fo*, ma woolo pe sho, poro
mbele pe yen ma korogo
ye, duwaw pe na!

Ki yaga ma pye pe yege sinvo
konaa pe sagafɔ sanga
pyew!

Yenjele li senyoro

¹ *Davidi Yenjele gbogoyurugo.*

29 Yoro naayeri fannga fenne†,
yaa Yawe Yenjele li
gbogo!

Yaa li gbogo yaa li fannga ki
sonni!

² Ye Yawe Yenjele li mege ki
gbogɔ!

Ye foli ye ye yere ti jiile wa
tara Yawe Yenjele li yege
songɔɔ yeli gbogɔ, li yen
kpoyi* yege nga na ki
kala†!

³ Yawe Yenjele li magala li yen
na yinrigi wa tonno pi go
na,

Yenjele na gbogɔwo wolo li yen
na yenjele gbaanra piin;
Yawe Yenjele li yen tonngbɔɔ pi
go na.

⁴ Yawe Yenjele li magala li yen
fannga ni,

Yawe Yenjele li magala li yen
fannga gbogɔ ni.

⁵ Yawe Yenjele li magala li ma
sediri* tire ti walagi,

Yawe Yenjele li ma Liban tara
sediri tire ti walagi mari
jaanri.

†28.4: Naga 22.12.

†29.1: Naayeri fannga fenne poro pe yen Yenjele li meregeye wele; Eburuye senre ti ni, ki yen ma yonlogo ma yo fo: Yenjele li pinambiile.

†29.1-2: Yuuro 96.7-9.

⁶Li ma ti Liban tara yanwira ti
maa yeni na kanni paa
napene yirifɔnmbɔɔ yɛn;
li ma ti Ɛrimɔ yanwira ti maa
yeni na kanni paa yanno
yirifɔnmbɔɔ yɛn.

⁷Yawe Yɛnɲɛɛ li magala li maa
kasɔn ɲɔbanli janri na
yinriɲi.

⁸Yawe Yɛnɲɛɛ li magala li maa
gbinri* wi tigile,
Yawe Yɛnɲɛɛ li maa Kadɛshi
gbinri wi tigile.

⁹Yawe Yɛnɲɛɛ li magala li ma
safuwe wi ɲɔbanga wi ma
se†;
li magala li ma ti kɔɔɔɔ ti ma
koro waga.

Wa li gbɔɔɔɔgo ki ni, pe ni
fuun pe yɛn na yuun fɔ:
«Gbɔɔɔɔwɔ yɛn Yɛnɲɛɛ li
woo!»

¹⁰Yawe Yɛnɲɛɛ lɔa pye
wunluwɔ tɔnɲɔgbɔɔ pi
pansanga wi ni,
Yawe Yɛnɲɛɛ li yɛn wunluwɔ fɔ
sanga pyew.

¹¹Yawe Yɛnɲɛɛ li fanɲɔga kan li
woolo pe yeri;
li duwaw pe na, li yeyinɲɛ kan
pe yeri!

Yɛnɲɛɛ, mboro mɔla kan yinwege ni

¹Yurugo ɲga kila kɔ ma sherigo
gbɔɔɔ* ki le Yɛnɲɛɛ kɛɛ.
Davidi Yɛnɲɛɛ gbɔɔɔyurugo.

30 ²Yawe Yɛnɲɛɛ, mi yaa ma
sɔn,

katugu mala yirige mala wɔ wa
wetijugo† ki ni.

Mɛɛ yere ki na na juguye paa
yɔɔɔri na kala na.

³Yawe Yɛnɲɛɛ, na Yɛnɲɛɛ,
mɔla gbele mɔɔ yeri mala saga, a
mɔla shɔ.

⁴Yawe Yɛnɲɛɛ, mɔla wɔ wa
kuulo tara* ti ni;
na jele nunɲɔba la pye wa fanga
ki ni,

ɛɛn fɔ mɔla yinwege ki sɔnɔɔɔ
maga kan na yeri.

⁵Yoro mbele ye yɛn sinmbele
Yawe Yɛnɲɛɛ li ni,
yaa li sɔnni yuuro ni!
Li yɛn kpoyi* yɛɲɛ ɲga na, yaa
ki sɔnni!

⁶Katugu li nanɲɔbanwa pi ma mɔ
wagati jɛnri ni mbe si kɔ,
ɛɛn fɔ li kagbaraga pyewe po
yɛn wa fɔ sanga pyew.
Ali na kaa pye yɛmbine, gbelege
ma pye wa,
pinliwe ni, yɔɔɔrimɔ ma pan.

†29.9: ɲga ki yo fɔ: *Yawe Yɛnɲɛɛ li magala li ma safuwe wi ɲɔbanga wi ma se*,
Yɛnɲɛɛ senre sɛwɛɛle pele ni, ki yo fɔ: *Yawe Yɛnɲɛɛ li magala li ma tigbɔɔ gbɔɔɔ*
ti tigile.

†30.2: Wetijugo ɲga ki senre ti yo laga ki laga ɲga ki ni, ki yɛn na para kuulo tara to
senre na.

⁷ Mi wo na, mala ta mila pye
ma cen pɔw, mila pye na
yuun fɔ:

«Kanjɔnga kpɛ se ya gbɔn na
na.»

⁸ Yawe Yenɲele, ma kagbaraga
pyege ki kala na, mi yen
yanwiga ŋga na, maa
fanɲga kan ki yeri.

Eɛn fɔ maa puŋgo le na ni, a na
jatere wì piri na na.

⁹ Yawe Yenɲele, mila gbele mɔɔ
yeri mala saga;
na Fɔ* mboro mila yenri mala
yinriwe ta.

¹⁰ Na mi ka ku, na mi ka tigi wa
fanga ki ni,
yiŋgi ma yaa ta san?

Lere ŋa wi yen gbanɲban ko
ce, wo mbe ya mbaa ma
sɔnni meɛ?

Ma yen senre nuŋgba yofɔ yege
ŋga na, wo mbe ya mbege
yari meɛ?

¹¹ Yawe Yenɲele, logo na yeri
mala yinriwe ta!
Yawe Yenɲele, pan mala saga!

¹² Na nawa mba pì tanga na
na, maa kanɲga maa pye
yɔɔrimɔ kala;
jatere piriwen yaripɔɔ nda na
na, m̀ari wɔ na na, ma fɛti
yaripɔɔ le na kan;

¹³ Janɲo mbaa ma sɔnni yuuro ni
wa na kotogo na, mi ka
ka pyeri mbege yaga.

Yawe Yenɲele, na Yenɲele, mi
yaa lɔɔn sɔnni fɔ sanga
pyew.

**Yenɲele mboro ma yen
na go sigefɔ we**

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewe yurugo.
Davidi Yenɲele gbɔɔyurugo.*

31 ² Yawe Yenɲele, pa milan
yɛɛ karafa mboro na;
maga ka ti mbe fere shɔ fyew!
Na shɔ, naa ma yen ma sin ko
kala na!

³ Nuŋgbolo jan ma logo na yeri,
fyɛɛɛ ma pan mala shɔ!
Ki yaga ma pye walaga ŋga ki
yen na larasaga,
konaa malaga sigeca ŋga ki yen
nala shoo!

⁴ Ee, mboro ma yen na walaga
ŋga ki yen na larasaga,
naa na malaga sigeca nala
shoo.

Ma mege ko kala na, ki yaga
maa na kɔnri konaa maa
na yege sinni!

⁵ Na wɔ wa mere nda pè jan na
na ti ni,
katugu mboro ma yen na go
sigefɔ we.

⁶ Mi yen nala yinne li nii ma keɛ,
Yawe Yenɲele, mboro ŋa Yenɲele
na kaselege wolo, na go
shɔ†!

⁷ Mbele pe maa yarisunndo
gbogo, pe kala li yen mala
mben;

†31.6: Luki 23.46.

mi wo na, milan jigi wi taga
Yawe Yenjele lo na.

⁸ Mila jaa mbaa yɔgɔri jɛŋge
konaa mbaa nayinme nii
ma kagbaraga ki kala na;
katugu ma yege yen na tege ki
na,
na nawa pì tanga yege nga na
màga jɛn.

⁹ Mɛɛ na le jugu wi kɛɛ,
ɛɛn fɔ màla yirige mala yerege
na tɔɔɔ ti na, ma ti a mi
koro na yeɛ kan.

¹⁰ Yawe Yenjele, na yinriwe ta,
katugu na nawa pì tanga na na;
lawɔɔ ti na, na yengele kè jɔgɔ
na na,
na wire tì wɔ ti yeɛ yɔnɔ, a na
jaterɛ wì piri na na.

¹¹ Mi yen nala yinwege ki piin
nandangawa ni,
mi yen na jɛɛn wa jɔɔgɔ ki ni na
yinwege piliye yi ni fuun
ni.

Na fannga ki yen na koo na ni
na kajɔgɔɔ ti kala na,
na kajeere ti yen na kuun na na.

¹² Na juguye pe ni fuun pe yen
nala tegele lagapyew,
mì pye titegere yaraga na
cenyɛɛnle pe yeri fun;
mì pye fyere yaraga na wenne pe
yeri,
leele mbele ka fili na ni wa konɔ,
poro ma fe ma laga na na.

¹³ Pè fege na na, paa yege nga na
pe ma kaa fege lere nga wì
ku wi na we;

mi yen paa yaapige nga kì jɔgɔ
ki yen.

¹⁴ Senpere nda lelegere yen na
yuun na na, mi yen nari
nuru;

fyere kapyere to ti yen mala
maga lagapyew.

Pe yen na pe yeɛ yaan na mege
ni,

pe yen na yɔn nii na na mbanla
gbo.

¹⁵ ɛɛn fɔ mi wo na, milan jigi wi
taga ma na Yawe Yenjele;
mi yen na yuun fɔ: «Mboro ma
yen na Yenjele le!»

¹⁶ Na yinwege ki yen ma kɛɛ,
na shɔ na juguye poro naa na
jɔɔfenne pe kɛɛ!

¹⁷ Mi nga ma tunmbyee, ki yaga
mala wele kajɛŋge ni!
Na shɔ ma kagbaraga ki kala na!

¹⁸ Yawe Yenjele, na mi kɔɔn
yenri sanga nga ni, maga
ka ti mbe fere shɔ;
lepeele poro mbe fere shɔ,
pe tigi yɔnmboro wa kuulo
tara*!

¹⁹ Yagbogolo yofenne pe yɔnrɔ ti
tɔn pe na,
poro mbele pe maa yɔn gbɔgɔwɔ
senre yuun lesinɛ wi na,
naga piin yeɛ gbɔgɔwɔ ni
konaa leelee tifagawa ni!

²⁰ Ma kajɛŋge pyege kì gbɔgɔ,

ma maa ki piin mbele pe maa
fye ma yege pe kan,
naga piin mbele pe ma pe yee
karafa ma na pe kan
senwee piile pe yege na.
21 Ma ma pe lara ma yee yege
sɔgɔwɔ mbele pe maa pe
jɔlɔ pe na.
Ma ma pe lara wa ma paraga
go* ki ni, senjagara nda ti
maa yuun ti na.

22 Sɔnmɔ yen Yawe Yenɲele li
woo!
Katugu lili kagbaraga nga ki yen
kafɔnnɔ wogo ki naga na
na,
mi ɲa mɪla pye ndɛɛ ca yi, ɲga
pè malingbɔɔnɔ censaga
kan ki tanla maga yɔn tɔn
we.

23 Na jatere wɪla piri na na, fɔ a
mì yo fɔ:
«Pànlà purɔ mala wɔ wa ma yege
sɔgɔwɔ.»
Èɛn fɔ, naa mɪla kaa ma yenrewe
gbɔɔ yenri,
màa na yenrewe pi logo.

24 Yoro mbele fuun ye yen Yawe
Yenɲele li lesinmbele,
ye ti li ye ndanla!
Yawe Yenɲele li maa mbele pè
taga li na pe go singi,
ɛɛn fɔ mbele pe maa pe yee
gbogo, li ma jɔlɔgɔ gbɔgɔ
wa poro na.

25 Yoro mbele fuun yè ye jigi wi
taga Yawe Yenɲele li na,
ye fanɲga le ye yee ni, ye kotogo
ta!

**Lere ɲa wi kapere ti kala yaga
wi na, wi yen ferewe na**

¹ *Davidi yurugo. Nagawa yurugo.*

32 Lere ɲa wi kajɔɔgɔ kɪ kɔ ma
wɔ wa,
a wi kapere ti kala yaga wi na,
ferewe yen wi woo!

² Lere ɲa Yawe Yenɲele li woro
naa kajɔɔgɔ ki jate wi go
na naa,
wo ɲa nambara woro wa wi
jatere wi ni,
ferewe yen wi woo†!

³ Sanga ɲa ni mɪla na yɔn ki tɔn
na kapere ti na,
na fanɲga kɪla pye na koo, a
mɪla jɛɛn sanga pyew;

⁴ katugu màa pye nala jɔlɔ sɔnlɔ
naa yembine.

Na fanɲga kɪla pye na koo
paa tipile ma kaa na
yangara kanga na we.
Wɔnmatigiwen laga.

⁵ Èɛn fɔ puɲgo na, mɪla na
kapege ki yo ma kan,
mi sila na kajɔɔgɔ ki lara ma na.
Mɪla yo fɔ: «Mɪ yere na kolomɔ
pi na Yawe Yenɲele li
yege na.»

Mboro wo na, a mà silan kajɔɔgɔ
ki kala yaga na na†.
Wɔnmatigiwen laga.

†32.1-2: Ɔɔmu 4.7-8.

†32.5: 2 Sami 12.13.

⁶ Ki kala na, mbele pe yen
 sinmbele ma ni, pe daga
 mbaa ma yenri wagati
 jenje wi na;
 kona, ali na kanjganga kaa jaa
 mbe pe ta, ki se gbɔn pe
 na.

⁷ Mboro ma yen na larasaga ye,
 ma maa na shoo jɔɔgɔ gbɔgɔ ki
 kee;
 màla maga nala shoo,
 ki kala na, mi yen na yɔgɔrimɔ
 yuuro koo. *Wɔnmatigiwen
 laga.*

⁸ We Fɔ* wì yo fɔ:
 «Mi yaa ma kara mbɔɔn naga
 konɔ na ma daga mbe le
 li ni;
 mi yaa yerewɛ kan ma yeri, na
 yege yaa pye ma na.
⁹ Maga ka pye tijinliwɛ fu fɔ
 paa shɔn nakoma sofile
 woroso yen;
 poro mbele pe ma karafe naa
 mana le wa pe yɔnrɔ ti
 na, na pe yeregi konaa na
 pe yege sinni,
 jango paa ma senre ti nuru†.»

¹⁰ Jɔɔgɔ legere yen ma gbɛgele
 lepee wi kan,
 ɛɛn fɔ lere ɲa wùu jigi wi taga
 Yawe Yenjele li na, li
 yinriwɛ tawa pi ma tɔn wi
 na.

¹¹ Yoro lesinmbele, yaa yɔgɔri
 Yawe Yenjele li mege ni!

Ye yin nayinme ni, yaa yɔgɔrimɔ
 yuuro koo, yoro mbele
 fuun ye nawa pi yen ma
 sin we!

**Yenjele na li yen dafɔ konaa
 shɔfɔ, sɔnmɔ yen li woo**

33 ¹ Yoro mbele ye yen
 lesinmbele, yaa jɔrɔgi yaa
 yɔgɔri Yawe Yenjele li
 mege ni;

ki yen ma yala mbele pe nawa pi
 yen ma filige paa li sɔnni.

² Yaa Yawe Yenjele li shari ɲgɔni
 ni,
 yaa juru mangala ke woo wi
 gbɔɔn yaa li sɔnni!

³ Ye yurugo fɔnɲgɔ wɔ yege kɔ li
 mege ni,
 ye ye yarigbɔnrɔ ti gbɔn yeri
 kenlegi, ye ti magala li
 yirige yeli sɔn!

⁴ Yawe Yenjele li senre ti yen ma
 sin,
 lere mbe ya taga li kapyegele ke
 ni fuun ke na.

⁵ Kasinɲge naa kaselege ko ki
 yen mali ndanla;
 Yawe Yenjele li kagbaraga kɔ
 dunruya wi lagapyew ki
 yin.

⁶ Yawe Yenjele li naayeri wi da
 li senre to fannɲa na;
 naayeri wi nawa yaara tì da li
 yɔn tifelege ko fannɲa na.

⁷ Li ma kɔgɔje tɔnmɔ pi ni fuun
 pi gbogolo laga nunɲba,

†32.9: ɲga kɔ yo fɔ: *Jango paa ma senre ti nuru*, Eburuye senre ti ni, ki mbe ya logo
 fun fɔ: *Jango yaraga ka kpe ka kɔɔn ta*.

li ma tɔŋgbɔɔ pi gbogolo maa
tɛgɛ wa titɛgbɔɔ ti ni.

⁸Tara woolo, ye ni fuun yaa fye
Yawe Yɛnɛle li yege!
Dunruya woolo, yaa seri fyere ti
na li yege!

⁹Katugu li ka senre nda yo, ki
kala li ma pye;
li ka yo yaraga nga mbe pye, ko
ki ma pye.

¹⁰Yawe Yɛnɛle lo li ma cengele
kɛ kagala ngele kɔn mbe
pye ke sa;
lo li ma kagala ngele leele pe
yɛn na jate mbe pye ke
jɔgɔ.

¹¹Ɛɛn fɔ Yawe Yɛnɛle li kagala
ngele kɔn mbe pye ke yaa
koro wa ke yɔnlɔ li ni
suyi;
li nawa kagala ngele li kɔn ma
tɛgɛ, ke yaa koro wa ke
yɔnlɔ li ni sanga pyew fɔ
tetete.

¹²Yawe Yɛnɛle li yɛn cɛnlɛ na
woolo Yɛnɛle, ferɛwe
yɛn pe woo;
leele mbele li wɔ li woolo, ferɛwe
yɛn pe woo!

¹³Yawe Yɛnɛle li ma koro wa
naayeri na wele,
li yege yɛn senwee piile pe ni
fuun pe na.

¹⁴Mbeli ta wa li censaga ki ni, li
yɛn na tara woolo pe ni
fuun pe wele.

¹⁵Lo li jatere pyelɔmɔ le senwee
pyew wi ni;
li yɛn na pe kapyegele ke ni fuun
ke kɔɔsi.

¹⁶Malingbɔɔnlɔ pe lɛgɛwe po ma
pi ma wunlunaja wi shɔ
wa malaga,
malingbɔɔn kotogofɔ wi fannga
gbɔgɔ ko ma ki maa shɔ.

¹⁷Mbɔɔn jigi wi taga malaga
gbɔnshɔn na mbe yo wɔɔn
shɔ wa malaga, ko yɛn
wagafe,
shɔn wo naa wi fannga ki ni
fuun ni, wi se ya lere shɔ.

¹⁸Ɛɛn fɔ mbele pe maa fye Yawe
Yɛnɛle li yege, li maa
wele pe na,
poro mbele pe ma pe jigi wi taga
li kagbaraga ki na we;

¹⁹janngo mbe pe shɔ kunwɔ pi
kɛɛ,
mbe pe kala li yɔn pe kan funjo
sanga ni.

²⁰Woro wo na, we jigi wi yɛn
Yawe Yɛnɛle lo na;
lo li yɛn we sagafɔ konaa we
tugurɔn sigeyaraga* na
we go singi.

²¹Ee, we yɛn na yɔgɔri wa we
nawa lo kala na,
wɛ we jigi wi taga lo na, Yɛnɛle
kpoyi* lo na.

²²E, Yawe Yɛnɛle, ki yaga ma
kagbaraga pye we kan,
katugu we jigi wi yɛn mboro na!

**Yenņele lilan sho na fyere kagala
ke ni fuun ke ni**

¹ *Davidi Yenņele gbogoyurugo.*

*Davidi wila wi yee pye paa yarafa
yen wunlunana Abimeleki wi yeege
sogowa. Naa wo la kaa wi purɔ maa
yirige wa wi yee yeri, a Davidi wi
sigi yurugo nga ki yonlogɔ†.*

34 ² Mi yaa la Yawe Yenņele li
shari wagati wi ni fuun
ni,

mi yaa la li sonni sanga wi ni
fuun ni wa na yon†.

³ Na nayinme pi go koyi nga
Yawe Yenņele le;

yoro mbele ye ye yee tirige, ye
logo na yeri, ye ta yaa
yogori!

⁴ Ye pan we pinle waa ki yari fo
Yawe Yenņele li gbogɔ,
we pinle waa li mege ki gbogo!

⁵ Mila Yawe Yenņele li yeri, a
lilan yon sogo,
laa na sho na fyere kagala ke ni
fuun ke ni.

⁶ Mbele pe maa wele li yeri,
nayinme maa yaan wa pe
yege ki na;
fere se ka pe yigi.

⁷ Na fyonwo fo wi kaa gbele
mbaa sagawa jaa, Yawe
Yenņele li maga logo;
li maa sho wi jolɔgɔ kagala ke ni
fuun ke kee.

⁸ Mbele pe maa fyere Yenņele li
yeege, Yawe Yenņele li
merege*† wi maa wele pe
na,
ma pe sho kangbanga ki ni.

⁹ Ye pan yege nene ye wele, yege
jen yeege nga na Yawe
Yenņele li yen ma yon;
lere na wi maa yee karafa li na,
ferewe yen wi woo!

¹⁰ Yoro mbele ye yen Yawe
Yenņele li leele kpoyi*,
yaa fyere li yeege;
katugu mbele pe maa fyere li yeege,
yaraga ko ka se pe la.

¹¹ Ali yere jara yirifonmbolo pe
ma kaa na jolo yaakara
lama konaa fungo ki kee;
een fo mbele pe maa Yawe
Yenņele li lagajaa, poro
na jori yarijenge ko ka
kpe na.

¹² Yaa paan na piile, ye pan ye
logo na yeri;

†34.1: Ki kagala ngele pa ke yen wa 1 Sami 21.11-16 laga ki ni. Wunlunana Abimeleki wo nungba wo paa pye na yinri Akishi, Filisiti tara fenne wunlunana we. Ki yaa pye pe sege kila pye wunluwo tulogo.

†34.2: Ki yurugo nga ki verise nungba nungba pyew wi le Eburuye senre ti senpiile mbele pe ma tege nari yonlogi wo wa ni, maga le wi senpyo kongbanja wi na, wo na pe yinri alefu fo ma saa gbɔn wi punjo woo wi na, wo na pe yinri tavu.

†34.8: Ijga ki yo fo: *Yawe Yenņele li merenge*, Yenņele lo jate lo laa li yee naga paa merenge yen (Zhenɛ 16.7).

mi yaa ye naga yege nga na
ye daga mbaa fyε Yawe
Yenjele li yege.

¹³ Yinwege ki yen ma ambɔ
ndanla?

Ambɔ wila jaa mbe pye fεrewe
na wi yinwege ki ni?

¹⁴ Ki fɔ wuu yεε yigi senpere
yogo ki ni;

wuu yɔn ki yigi yagbogowo
senyogo ki ni.

¹⁵ Ki fɔ wuu yεε laga lali kapege
ki ni, wila kajenje piin,
wila yeyinje ki lagajaa wi mara
ki na.

¹⁶ Yawe Yenjele li yege yen
lesinmbele pe na,
li nungbolo yen pe gbeere ti na.

¹⁷ Yawe Yenjele li ma yiri
kapege pyefenne pe
kɔrɔgɔ,
janjo mbe pe tɔngɔ mbe pe mεge
ki kɔ mbege wɔ laga tara
ti ni.

¹⁸ Na lesinmbele pe kaa gbele
mbaa sagafɔ jaa, Yawe
Yenjele li maga logo,
mbe pe sho mbe pe wɔ wa pe
jɔlɔgɔ ki ni.

¹⁹ Yawe Yenjele li ma pye mbele
pe nawa pì tanga pe na
pe tanla,
li ma mbele pe jatere wì piri pe
na pe sho.

²⁰ Jɔlɔgɔ lεgere mbe ya gbɔn
lesinje wi na,

εen fɔ Yawe Yenjele li maa wi
shoo ki ni fuun ki ni.

²¹ Li maa wi witige lara ti ni
fuun ti kɔrɔsi,
pe se ka wi kajelege ka kpe
kaw†.

²² Tipewe po pi ma kaa lepee wi
gbo,
mbele pe ma lesinje wi panra,
pe yaa ka pe le jɔlɔgɔ.

²³ Yawe Yenjele li maa li
tunmbyeele pe go shoo,
mbele pe ma pe yεε karafa li na,
wo wa kpe se ka ye jɔlɔgɔ.

Lesinje ɲa wi yen na jɔlɔ wi Yenjele yenrewe

¹ *Davidi Yenjele gbɔgɔyurugo.*

35 Yawe Yenjele, ma pye na
winfenne pe winfɔ,
mbele pe yen na malaga gbɔɔn
na ni, maa malaga gbɔɔn
pe ni!

² Ma tugurɔn sigeyaraga* jεge
ki le konaa ma tugurɔn
sigeyaraga gbegebege ki
ni,

ma yiri ma pan mala saga
malaga ki na!

³ Sɔgbɔ wo naa njanraga ki ni, ti
yirige na jɔlɔfenne pe na;
maga yo na kan fɔ mboro ma
yen na shofo we!

†34.21: Ki senre nda tì yo Zhezu Kirisi wi wogo na wa (Eki 12.46; Nɔmbu 9.12; Zhan 19.36) lara ti ni.

⁴ Mbele paa jaa mbanla gbo, ma
ti pe fere sho konaa pe go
sogo!

Mbele paa kapege jate na ni, ma
ti pe songoro punjo, fere
mbe pe yigi!

⁵ Pe pye paa yan waga yen, nga
tifelege ki maga le ma kari
ki ni;

Yawe Yenjele li merege* wi taga
pe na wila pe puro!

⁶ Diwi mbe ye wa pe konjo li ni
konaa laa wonri;

Yawe Yenjele li merege wila pe
puro!

⁷ Pe baga na na go fu, ma titege
kon, ma mere jan ki na,
na mege ni;

pe titege wo go fu, jango mbe to
wa ki ni.

⁸ Ki daga jalogo mbe fo ki to pe
na, nga pee cen ki cenwe;
ki mere ti pe yigi mbe pe tango!

⁹ Mi wo na, mi yaa kaa yogori
Yawe Yenjele li fannga
na;

mi yaa kaa nayinme nii li showo
mba lilan sho pi kala.

¹⁰ Mi yaa kaa ki yuun na nawa
pi ni fuun ni fo:

«Yawe Yenjele, ambu wi yen
fannga ni paa ma yen?
Mboro ma ma fyonwo fo wi sho
wi winfenne mbele pe
fannga ki we wi na pe kee;

ma ma fyonwo fo wo naa nga wi
yen tege na pe sho mbele

pe yen na nii pe go na pe
kee.»

¹¹ Serenfenne yagboyoolo pele yiri
na korogo;

pe yen nala yewe kagala ngele
mii jen ke wogo na.

¹² Kajenge nga mi pye, pe maga
fogo ton kapege ni;
leele pe je na na.

¹³ Ma si yala, mi wo na, sanga nga
ni paa pye na yaa, mi ma
jaterere piriwen yariporo le
pe wogo na;

mi mala yee tirige ma yenge le*,
mi ma koro na yenri pe kan suyi.

¹⁴ Mila pye naga piin, paa yeege
nga na ma wonlo nakoma
ma nasepyo kala ma pye;
na jaterere wila piri na na, a mi
yeege san na toro shoon,
paa yeege nga na lere no
ma kaa ku we.

¹⁵ Een fo na jalogo ka to na na,
pe ma saa pe yee gbogolo
na yogori;

pe ma saa pe yee gbogolo mbe
yiri na korogo, mila pye ki
jenme;

pe maa gbele na na sanga pyew.

¹⁶ Na pe kanla yan mi kurugo, pe
maa tege na na fo jenge,
fo na pe ngangala ke kaa nala
fingiri.

¹⁷ E, Yawe Yenjele, ma yaa pyeri
laga kala li wele fo sa
gbon wagati wi wiin?

Na go sho ki jɔgɔwɔ pyefenne pe
kɛɛ;

na sho ki jaraye pe kɛɛ!

¹⁸ Kona, mi yaa kaa sharaga
kaan ma yeri wa janwa
gbɔɔ li sɔgɔwɔ;
mi yaa kaa ma sɔnni wa lelegere
ti sɔgɔwɔ.

¹⁹ Mbele pe yen nala wiin go fu,
maga ka ti paa tege na na!
Mbele pànlà panra go fu, maga
ka ti paa yengɛle kɔɔn na
na mbaa na tegele!

²⁰ Katugu paa la yeyinɛge senre
yuun fyew,
mbele pe yen ma cɛn pɔw laga
tara ti ni, pe yen na
lesangara senre yuun pe
mɛgɛ ni.

²¹ Pe yen na yɔngbɔgɔ yuun na
na, na yuun fɔ:
«Enhɛɛn cɔ, wòo yan gbɔgɔyi we
yengɛle ke ni.»

²² Ee, Yawe Yɛnɛle, nga kì pye
màga yan, maga ka pyeri
pe na;

maga ka ma yɛɛ laga lali na ni
Yawe Yɛnɛle!

²³ Yen ma yiri, yiri ma pan mala
tanga ki kan na yeri,
na Yɛnɛle, na Tafɔ, yere na kala
li ni!

²⁴ Yawe Yɛnɛle, na Yɛnɛle, na
kiti wi kɔn ma yala ma
yen sinɛge yɛgɛ nga na ki
ni,

janɔgo paga kaa yɔgɔri na kala
na!

²⁵ Paga kaa ki yuun mbe yo fɔ:
«Enhɛɛn, nga wàa pye na
jaa koyi nga yɛɛn.»

Paga kaa ki yuun mbe yo fɔ:
«Wòo jɔgɔ pew!»

²⁶ Mbele fuun pe yen na yɔgɔri
na jɔɔgɔ ki kala na, fere
mbe pe yigi, pe go sogo;
mbele pè yiri na kɔrɔgɔ, pe fere
shɔ, pe go sogo!

²⁷ Ɛɛn fɔ mbele paa ki jaa mbege
yan fɔ mi yen jɛrɛgisaga
fu,
poro mbaa jɔrɔgi nayinmɛ ni paa
yɔgɔri;
pe yaa koro mbaa ki yuun suyi
fɔ:

«Yawe Yɛnɛle, Yɛnɛle le, li yen
ma gbɔgɔ,
lo na li maa ki jaa li tunmbyee
wi pye yeyinɛge na we!»

²⁸ Kona Yawe Yɛnɛle, ma yen
sinɛge yɛgɛ nga na, mi yaa
la ki wogo ki yɛgɛ yuun,
mbaa ma sɔnni sanga pyew.

**Lere ɛa lepeele paa puro
wi Yɛnɛle yenrɛwe,
janɔgo laa wi go singi**

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewɛ yurugo. Yawe
Yɛnɛle li tunmbyee Davidi
wi Yɛnɛle gbɔgɔyurugo.*

36 ² Lepee wo ɛa wì yiri ma
je Yɛnɛle li na, wi maa
senre nda yuun ti yen wa
na nawa;

wi ma yo fɔ go woro ki na lere
mbaa fyɛ Yɛnɛle li yɛgɛ.

³ Katugu wi maa wi yee yaan
ndee wi si woro,
ki kala na, wila yere wi kapege
ki ni, mboo kapege ki
panra.

⁴ Wi yon senre ti yen mbasinnde
ma pye nambara ni;
mbaa kajeŋge piin ki yen go fu
kala wi yee na.

⁵ Mboo ta wa wi sinleyaraga ki
na yembinε, kapege ko wi
maa sonri mbe pye;
konɔ na li woro ma yon lo wi
ma le, wila yenle mbe je
kapege pyege ki na.

⁶ E, Yawe Yenŋele, ma kagbaraga
kì gbɔɔ maga le laga tara
na fɔ wa yenŋele na;
ma yen senre nuŋgba yofɔ fɔ sa
gbɔn wa kambaara ti na.

⁷ Ma yen sinŋe yege ŋga na, kì
we yanwira nda tì yagara
ti ni fuun ti na;
kagala ŋgele mà kɔn mbe pye, ke
yen ma jugo paa tɔnŋgbɔɔ
tijuguwo pi yen.

Yawe Yenŋele, mboro ma maa
senwee piile pe shoo, naa
yanyaara konaa yaayoro
ti ni.

⁸ Ee, Yawe Yenŋele ma
kagbaraga ki yen ma
gbɔɔ fɔ jenge!
Senwee piile pe maa pe yee lara
wa ma kanwira ti nɔɔ.

⁹ Ma mɔɔ go yarijende ti kan pe
yeri fɔ ti ma pe yenle tin;
ma maa ma kajeŋge ki piin pe
kan paa lafogo tɔnmɔ ma
kaa na fuun we.

¹⁰ Katugu yinwege pulugo ko yi
mboro we,
ma yanwa po pi ma ti we maa
yanwa pi yaan.

¹¹ Mbele pɔɔn jen, ma koro maa
ma kagbaraga ki piin pe
kan,
mbele pe nawa pi yen ma sin pe
na, ma koro sinŋe pe ni!

¹² Mbele pe maa pe yee gbogo,
maga ka ti pe gbɔn laga
na na;
maga ka ti lepeelee pe ya panla
purɔ!

¹³ Lepeelee poro wele pe yen na
tuun yeen,
pè to, pe se ya yiri naa.

**Maga ka nawa ŋgban
lepee wi yaritara ti kala na**

¹ *Davidi Yenŋele gbɔɔyurugo.*

37 Maga ka nawa ŋgban
lepeelee pe kala na,
maga kaa yege yinrigi mbele pe
yen na kapere piin pe na[†]!

² Pe yaa ka fanla fyaw paa yan
yen,
pe yaa ka waga paa yantipirige
ma kaa ku we.

[†]37.1-39: Ki yurugo ŋga ki veriseye pèle le Eburuye senre ti senpiile mbele pe ma tege nari yonlogi wo wa ni, maga le wi senpyɔ kongbanŋa wi na, wo ŋa pe yinri alefu fɔ ma saa gbɔn wi punŋo woo wi na, wo ŋa pe yinri tavu.

³ Ma jigi wi taga Yawe Yenḡeḡe li na, maa kajenḡe piin, kona ma yaa cen laga tara ti ni, mbaa ma yinwege ki piin yeyinḡe na.

⁴ Ma ti Yawe Yenḡeḡe li kala lɔn ndanla jenḡe mbe we yaraga ki ni fuun na, pa kona li yaa yaraga ḡga maa jaa wa ma kotogo na ki kan ma yeri.

⁵ Ma kala li le Yawe Yenḡeḡe li kee, mɔɔ jigi wi taga li na, lo li yaa ma kala li yeḡe wɔ.

⁶ Ma yen ma sin yeḡe ḡga na, li yaa ki yirige funwa na paa yanwa yen, mbɔn tanga ki yirige funwa na paa yɔnlɔfunḡbanga yen.

⁷ Pyeri maa Yawe Yenḡeḡe lo wele, maga kun ma yeḡe ni maa li singi, leele mbele pe kagala kaa yɔḡɔ na kee yeḡe, maga ka nawa ḡgban pe kala na, maga ka kɔnrɔ ta katijangara pyefenne pe kala na!

⁸ Maga ka nawa ḡgban, nanḡbanwa ndorogo ki yaga; maga ka nawa ḡgban, nakoma ki yaa ma le kapege.

⁹ Katugu kapere pyefenne pe yaa ka kɔ mbe wɔ wa, een fɔ mbele pè pe jigi wi taga Yawe Yenḡeḡe li na, pe yaa ka tara ti ta pe woro.

¹⁰ Sanni wagati jenri ni, lepee wi se yan naa, ma yaa ka wele wa wi censaga ki ni, ma soo yan naa.

¹¹ Een fɔ, leele mbele pè pe yeḡe tirige, poro pe yaa tara ti ta pe woro; pe yaa ka yeyinḡe gbɔḡɔ ta mbaa yɔḡɔri.

¹² Lepee wi ma yɔn le lesinḡe wi na, wi maa wi ḡgangala ke kaa naa fingiri ke ni.

¹³ Een fɔ, Yawe Yenḡeḡe li yen na teḡe kapege pyefɔ wi na, katugu li yeḡe yen wi jɔḡḡɔ pilige ki na kila paan tɔn.

¹⁴ Lepee pe yen na pe tokobiye pe kologi wa pe woforo ti ni, pè pe sandira ti taga, janḡo mbe lere ḡa wi yen teḡe ni konaa fyɔnwɔ fɔ wi ni pe wɔn mbe pe gbo, mbe ta mbe mbele pe yen na tanri kozinne li na pe kɔnlɔgi.

¹⁵ Een fɔ, pe tokobiye pe yaa ka poro yerɛ jate pe sugulo wa pe sunndoolo pe na, pe sandira ti yaa ka kaari.

¹⁶ Lesinḡe wi yarijende jenri ta ko mbɔnrɔ lepee pe yarijende tawa po na;

¹⁷ katugu lepee wi fanḡa ki yaa ka to,

ɛɛn fɔ, Yawe Yɛnɲɛlɛ li ma
lesinmbele pe tɔɔɔ.

¹⁸ Leele mbele pe nawa pi yen
ma filige pe na, Yawe
Yɛnɲɛlɛ li maa jatere piin
pe wogo na;

tara nda pɛ ta kɔɔɔɔ ti yaa
ka koro pe kan fɔ sanga
pyew.

¹⁹ Jɔɔɔɔ sanga ni, pe se ka fɛrɛ
shɔ;

funɔgo gbɔɔɔ sanga ni, pe yaa
kaa yaakara taa mbaa kaa
mbaa tinni.

²⁰ Ee, lepeele pe yaa ka tɔngɔ
mbe wɔ wa,

Yawe Yɛnɲɛlɛ li juguye pe yaa
ka kɔ mbe wɔ wa paa
yarifyɛɛnrɛ yen,
pe yaa ka kɔ saw, pe yaa ka kɔ
saw paa wirige yen.

²¹ Lepee wi ma saa jin, ɛɛn fɔ
wila ti sɔngɔɔ mberi kan;
ɛɛn fɔ, lesinɲɛ wo maa leele
yinriwɛ taa, nɛɛ kaan.

²² Katugu Yawe Yɛnɲɛlɛ li ka
duwaw leele mbele na,
poro yaa ka tara ti ta pe
woro;

ɛɛn fɔ li ka leele mbele danɲa,
poro yaa ka kɔ mbe wɔ
wa.

²³ Lere ɲa wi tangalɔmɔ pi
yen ma Yawe Yɛnɲɛlɛ li
ndanla,

li ma yeresaga kan ki fɔ wi
yinwege ki yeri.

²⁴ Na wi ka kurugo, wila to,
katugu Yawe Yɛnɲɛlɛ li maa yigi
kɛɛ na.

²⁵ Mila pye pyɔ jɛɛ, koni mɪ le
ma pye leleɲɲɔbaraga,
mi faga yan gben fɔ Yɛnɲɛlɛ li je
lesinɲɛ wi na,
nakoma wi setirige piile pe yen
na yaakara yenri.

²⁶ Lesinɲɛ wi maa sɛnwee
yinriwɛ taa pilige pyew,
na fɔɔ tari leele pe na;
wi setirige piile pe yaa duwaw
ta.

²⁷ Ma yɛɛ laga lali tipege ki ni,
maa kajɛɲɲɛ piin,
pa ma yaa koro wa tara ti ni fɔ
sanga pyew!

²⁸ Katugu ɲga kɪ sin ko ki yen ma
Yawe Yɛnɲɛlɛ li ndanla;
laa li lesinmbele pe wa.

Li maa pe kɔɔɔsi sanga pyew,
ɛɛn fɔ lepeele pe setirige piile pe
yaa ka tɔngɔ mbe wɔ wa.

²⁹ Lesinmbele pe yaa ka tara ti
ta pe woro,
pe yaa ka cɛn wa tara ti ni fɔ
sanga pyew.

³⁰ Kajenmɛ sɛnrɛ ti maa yinrigi
wa lesinɲɛ wi yɔn,
ɲga kɪ sin ko wi maa yuun.

³¹ Wi Yɛnɲɛlɛ li lasiri* wi yen wa
wi kotogo na,

wa wi tangala li ni, wi se kurugo
mbe to.

³² Lepee wi ma peri na lesinje
wi wele,

wi maa ki lagajaa mboo gbo.

³³ Eɛn fɔ Yawe Yenjele laa wi le
wi kee;

na paga kari wi ni sa kiti kɔn wi
na, laa ti kiti wi to wi na
mboo le jɔlɔgɔ.

³⁴ Ma jigi wi taga Yawe Yenjele
li na, maa tanri li kɔnɔ li
na,

li yaa kɔn yirige mbe tara ti kan
ma yeri ti pye ma woro;
ma yaa ka lepeepe pe yan pe yen
na koo na woo wa.

³⁵ Mì lepee wi yan wa wi
lewelewe kapyere ti ni,
wi fannga kila pye na gbogo na
kee yege paa tiggɔgɔ yen,
nga kì fun.

³⁶ Eɛn fɔ wì toro, wii yan naa,
mùu lagaja, eɛn fɔ mi suu yan
naa.

³⁷ Lere ɲa wi nawa pi yen ma
filige wi na, taa kɔrɔsi,
ɲa wi yen ma sin maa wi
wele;

ma yaa ki yan fɔ lere ɲa wi
yen yeyingefɔ, wi yaa
yinwetɔnlɔgɔ ta!

³⁸ Eɛn fɔ mbele pe ma yiri ma
je, pe ni fuun pe yaa ka
tɔngɔ mbe wɔ wa,

lepee wi goto kala li yaa ka pye
jɔgɔwɔ.

³⁹ Yawe Yenjele li ma lesinmbele
pe sho,

lo li ma pye pe larasaga jɔlɔgɔ
sanga ni.

⁴⁰ Yawe Yenjele li ma pe kee
tɔgɔ, mbe pe sho;

li ma pe wɔ wa lepeepe pe kee,
mbe pe sho,

katugu pè pe yee karafa li na.

**Lere ɲa wi yen na jɔlɔ,
wa yen na Yenjele li yenri,
janjo luu kala yaga**

¹ *Davidi Yenjele gbɔgɔyurugo.
Nandowo yurugo.*

38 ² Yawe Yenjele, mà nawa
ɲgban na ni, eɛn fɔ maga
kanla jeregi;

ma yen nanɲbanwa gbɔɔ ni na
ni, eɛn fɔ maga ka jɔlɔgɔ
wa na na.

³ Katugu ma wangala kànla
sugulo,

ma kee kì gbɔn na na.

⁴ Na wire ti ni fuun ti yen nala
yaa ma nanɲbanwa gbɔɔ
pi kala na,

yaraga ko ka kpe woro ma yɔn
wa na kajeere ti ni, na
kapege ki kala na.

⁵ Katugu na kambasinnde tì lege
ma gbogolo na go na,
ti yen paa tugugbɔrɔ yen na yiin
na ni.

⁶ Na sagbanra tì fɔngɔ ma finriwe
le,

ko pye ma, na lembigewe pi kala na.

⁷ Mì te, na fannga kì kò na ni pew fò mala kuru, pilige nungba nungba pyew na jatere wi yen ma piri na na.

⁸ Na sennè li yen nala sorogi fò jɛŋgɛ, na wire ti ni fuun ti yen nala yaa.

⁹ Fannga si koro na ni naa, na wire ti ni fuun tì ku na na pew, mi koro na jɛn, katugu mi yen na jɔɔ wa na kotogo na.

¹⁰ Yawe Yenŋele, ŋga mi yen na jaa, maga jɛn; ŋga ki yen mala nawa pi tanga na na, ki woro ma lara ma na.

¹¹ Na sunndo wi yen na kɔɔn na na ŋgbanga, na fannga ki yen na koo, na yengele ke woro na yiin naa.

¹² Na wenne naa na pinleyɛnle pè laga na na, na jɔɔgɔ ki kala na; na sennè pè pe yɛɛ laga lali na ni.

¹³ Mbele pe yen naga jaa mbanla gbo, pe yen na pɛŋgɛle nii na na, mbele pe yen na jaa kapege mbanla ta, pe yen nala jɔɔsɛnre yuun, pilige ki lombonjo ki ni, pe ma koro na yɔn nii na na.

¹⁴ Ɛɛn fò mi wo na, mi yen paa nungbojili yen, mila logo; mi yen paa bombo yen, mi sanla yɔn ki yenge mbe senpyɔ kpe yo.

¹⁵ Mi yen paa lere ŋa wi woro na nuru, ŋa wila lere yɔn sogo senpyɔ ni.

¹⁶ Yawe Yenŋele, mboro mɪlan jigi wi taga ma na, mboro ma yaa na yɔn sogo Yawe Yenŋele, na Yenŋele.

¹⁷ Ko m̀ yo fò: «Maga ka ti paa tɛge mbaa yɔɔri, naa m̀ wɔnri ki kala na; maga ka ti paa pe yɛɛ gbogo na na, na mi ka kurugo mbe to we.»

¹⁸ Katugu k̀ koro jɛnri, mi yaa to, na jɔɔgɔ ki si ŋga na na bere.

¹⁹ Ee, m̀ yere na kajɔɔrɔ ti ni, na kapege kilan jatere wi piri na na.

²⁰ Na juguye pe yen ŋgbaanla, ma pye fannga ni, mbele pànla panra go fu, pe yen ma lege.

²¹ Pe mala kajɛŋgɛ ki fɔgɔ tɔn kapege ni, pe maa na jɛregi, katugu mi yen naga lagajaa mbaa kajɛŋgɛ piin.

²² E, Yawe Yenŋele, maga kanla wa! Na Yenŋele, maga kɔɔn yɛɛ laga lali na ni!

²³ We Fɔ, na shɔfɔ, fyeele ma pan mala saga!

**Senwee wi yinwege
ki woro yaraga ka**

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewe yurugo,
Yedutun† yurugo. Davidi
Yenɲele gbɔɔyurugo.*

39 ² Mila pye na yuun fɔ: «Mi yaa lanla tangalɔmɔ pi kɔɔsi,

janɔgo mi ka ka kapege pye wa na senyoro ti ni;

na lepee wi ka pye na tanla sanga ŋa ni, mi yaa na yɔn ki tɔn.»

³ Kì pye ma, a mì si pyeri, mi sila para,

mìla pyeri, mi si senpyɔ wo yo; een fɔ, a na jɔɔɔgo ki nɛɛ gbogo na seregi.

⁴ Na kotogo kila pye nala sorogi, na mi ka jatere pye, ki ma pye ndɛɛ kasɔn ki yen wa na nawa;

a kigi kan milan yɔn ki yenge na para.

⁵ E, Yawe Yenɲele, na yinwege kɔsanga wi naga na na; na yinwege piliye yi koro jori; janɔgo mbege jen fɔ na yinwege ki woro yaraga ka.

⁶ Wele, màla yinwege ki titɔnɔwɔ pi were paa kendala gbeme yen, na yinwege piliye yi woro yaraga ka ma yege sɔɔɔwɔ;

ee, senwee ŋa fuun wì yiri laga, wi yinwege ki yen paa yɔn tifelege yen. *Wɔnmatigiwen laga.*

⁷ Ee, senwee wi maa kee na paan paa tige yinme yen, wi maa yeɛ yege ki weri, een fɔ wi ma kaa toro paa tifelege yen;

wi maa yarijende gbogolo wi yeɛ kan, een fɔ wila ki jen ti yaa ka pye ambɔ woro wi punɔgo na.

⁸ Koni, we Fɔ*, mi yaa na jigi wi taga yinɔgi na san?

Pa na jigi wi yen mboro na.

⁹ Na shɔ na kajɔɔɔgo ti ni fuun ti keɛ, maga ka ti kambajenɲe wila na tifaga.

¹⁰ Mi yaa pyeri, mi sanla yɔn ki yenge naa; katugu mboro ma yen ki kagala ke pyefɔ we.

¹¹ Na gbɔnrɔ ti yaga ma, gbɔnrɔ nda maa na gbɔn tì we na fannɔga ki na.

¹² Ma ma senwee wi koro mbe jɔɔɔgo wa wi na wi kajɔɔɔgo ki kala na;

yaraga ŋga ki yen kagbɔɔgo yɔn wi yeri, ma maga jɔɔgo paa yege ŋga na fyenre ma kaa yaraga jɔɔgo we.

Ee, senwee pyɔ wi woro yaraga ka, kaawɔ tifelege. *Wɔnmatigiwen laga.*

†39.1: Yedutun wila pye yurukɔɔɔ to wo wa wunlunɔna Davidi wi wagati wi ni (1 Kuro 25.1,3,6).

¹³ Yawe Yenḡele, na yenrege ki logo,
 nunḡbolo jan, mala yerege ki logo;
 maga kɔɔn yengele ke tɔn na gbelege ki na,
 katugu mi yen nambanḡa wa ma yeri, mi yen nambanndorowo paa na teleye pe yen.

¹⁴ Ma yege ki laga na na, janḡo na yege welewe pi ta pi tanla,
 sanni mbe sa kari mbe wɔ wa pew.

Yurugo mbe Yenḡele li kagbaraga ki yege yo

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewe yurugo, Davidi Yenḡele gbɔḡyurugo.*

40 ² Mila na jigi wi ni fuun wi taga Yawe Yenḡele li na, a li nunḡbolo jan, mala yerege ki logo.

³ Lilan tile mala wɔ wa jɔḡwɔ wegbɔḡo ki ni,
 mala wɔ wa fenrege ki ni, wa wetijugo ki ni;
 lilan yerege na tɔɔɔ ti na wa walaga ki na, mala jegele ke yeregelɔmɔ pi yɔn.

⁴ Li yurugo fɔnḡo le wa na yɔn, a miḡi kɔ,
 a kɔ pye sɔnmɔ yurugo, mbege kɔ we Yenḡele li mege ni.
 Lelegere yaa ki wogo ki yan mbaa fyɛ li yege,

mbe pe jigi wi taga Yawe Yenḡele li na.

⁵ Lere ḡa kaa jigi wi taga Yawe Yenḡele li na, ferewe yen wi woo!

Wila yenle mbe yege wa mbele pe maa pe ye gbogo pe yeri konaa yagbogolo yofenne pe yeri.

⁶ E, Yawe Yenḡele, na Yenḡele, kagbɔḡɔɔ ḡelele mɔ pye we kan, konaa kajenḡe ḡa fuun mɔ kɔn ma tege mbe pye we kan, kɛ lege;

yaraga ko ka kpe woro wa ma yala ma ni.

Na mi ka yo fɔ mi yaa ke ni fuun ke yo, mbe ke yari,
 mi se ya mbege pye, katugu kɛ lege ma toro.

⁷ Saara* to naa yarikanra to ma ti yen mɔɔ ndanla,
 mɔ ko senre to yo mari filige na kan jenḡe.

Ma woro na saara sogoworo* naa kapere kala yagawa jasaara jaa na yeri.

⁸ Kona, a mi sho fɔ: «Mi ḡa mi yen na paan ma kɔɔḡo,
 mi na kala li yen ma yɔnɔḡo wa selege sewe ḡa pe ma miḡi wi ni†.»

⁹ Na Yenḡele, mila jaa mbaa ma nandanwa kala li piin;

†40.7-8: Ki senre nda ti yen na para Zhezu Kirisi wo senre na wa Eburuye sewe wi ni (Ebu 10.5-7).

ma lasiri* senre mîri tege wa na nawa.

¹⁰ Ma yen sinne yege nga na mi yen naga sentanra ti yari wa ma janwa gbɔɔ woolo pe sɔgɔwɔ.

Wele, mii na yɔn ki tɔn ki wogo ki na;

Yawe Yenŋele, mboro jate maga jen.

¹¹ Mi woro nɔɔ kasinŋge ki lara wa na kotogo na; ma yen senre nuŋgba yofɔ yege nga na konaa ma shɔwɔ pi ni, mi yen naga wogo ki yari;

mi woro nɔɔ kagbaraga konaa ma kaselege ki lara wa ma janwa gbɔɔ woolo pe sɔgɔwɔ.

¹² Mboro wo na Yawe Yenŋele, ma se je mbanla yinriwe ta;

ma kagbaraga konaa ma yen senre nuŋgba yofɔ yege nga na, ki yaa lanla go singi sanga pyew.

¹³ Jɔɔɔɔ legere to na na mala maga,

yɔn woro ki jɔɔɔɔ ki na.

Na kambasinnde ti go kala li to na na,

mi se ya mbege kun na yeɛ ni mbaa ti yaan.

Ti lege ma we na yinzire ti na, na jigi wi kɔn na na pew.

¹⁴ Yawe Yenŋele, ki yaga mala sho,

Yawe Yenŋele, fyeele ma pan mala saga!

¹⁵ Mbele fuun paa ki jaa mbanla gbo, fere mbe pe ta, pe go sogo!

Mbele paa ki jaa jɔɔɔɔ mbe to na na, poro mbe gbɔɔɔwɔ la fɔ mbaa sɔngɔɔɔ puŋgo na!

¹⁶ Mbele pe yen na tege na na kiyakiya kiyakiya, fere gbɔɔɔ mbe pe yigi fɔ mbe pe yɔn ki tɔn pe na!

¹⁷ Eɛn fɔ mbele fuun pe yen nɔɔ lagajaa,

poro mbaa nayinme nii paa yɔgɔri ma kala na!

Mboro ŋa ma yen shɔfɔ, ma yen ma mbele ndanla, poro mbaa ki yuun suyi fɔ:

«Yawe Yenŋele li gbɔɔɔ!»

¹⁸ Mi wo na, mi yen tege na ma pye fyɔnwɔ fɔ, eɛn fɔ we Fɔ wi yen na jatere piin na na.

Mboro ma yen na sagafɔ konaa na shɔfɔ;

na Yenŋele, maga ka mɔ na sagawa pi ni!

Yana wa Yenŋele yenrewe senre

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sɛwe yurugo.*

Davidi Yenŋele gbɔɔɔyurugo.

41 ² *Lere ŋa wi maa fyɔnwɔ fɔ wi jate, ferewe yen wi woo!*

Jɔɔɔɔ sanga ni, Yawe Yenŋele li maa sho.

³ Yawe Yenjele li maa wi go
singi, mboo yaga yinwege
na,
li ma ferewe kan wi yeri laga
tara ti na.

Laa wi le wi juguye pe kee.

⁴ Mboo ta wa wi yama fuuro
ti na wila jɔɔ, Yawe
Yenjele li maa saga;
li maa wi kala yɔngɔ wi yama
sanga ni.

⁵ Mi wo na, m̀i yo fɔ: «Yawe
Yenjele, ki yaga mala
yinriwe ta!
Na sagala, katugu m̀i kapege pye
ma na!»

⁶ Na juguye pe yen na senpere
yuun na na fɔ:
«Wi yaa ku wagati wiwiin mbe
wɔ wa, jango wi mege ki
ta ki kɔ ki wɔ wa?»

⁷ Na wa ka pan mbanla wele, wi
maa tuun na tanla wa wi
senyoro ti ni,
wi ma jatere pere ti gbogolo wa
wi nawa,
na wi ka ka yiri mbe kari, wi ma
saa nari yuun.

⁸ Mi yen ma mbele fuun mben,
pe maa kalegere senre
yuun pe yee kan na
kanngɔɔ,

pe maa tipege jate na ni.

⁹ Pe ma yo fɔ: «Jɔɔgɔ gbɔgɔ ki
to wi na yeen!
Wi ɲa wa wi sinle, wi se ya yiri
naa.»

¹⁰ Ali na wɔnɔ jenne, wo ɲa m̀ila
na jigi wi taga wi na,
wo ɲa wila pye na nii ja na ni,
ẁi yiri na kɔrɔgɔ†.

¹¹ Een fɔ mboro wo na, Yawe
Yenjele, na yinriwe ta,
mala yirige,
jango mbanla kayanga ki wɔ pe
ni.

¹² Na na jugu wii cew ta na na,
pa kona mi yaa ki jen mbe yo fɔ
na kala li yen mɔɔ ndanla.

¹³ Mi wo na, ma yen mala tɔgɔ,
naa na nawa pi yen ma
filige na na ki kala na;
m̀ala tege ma yee yege sɔgɔwɔ na
wele na na fɔ sanga pyew.

¹⁴ Sɔnmɔ yen Yawe Yenjele,
Izirayeli* woolo Yenjele
li woo, sanga pyew fɔ
tetete!

Anmiina*! Anmiina!

†41.10: Ki verise ɲa wi senre t̀i yo Zhezu Kirisi wo naa Zhudasi pe wogo na (Zhan 13.18).

SEWE SHYEN WOO

Yuuro 42--72

**Lere ɲa wila Yenɲele li jaa, wi
jigi tagasaga ko ki yen Yenɲele le**

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewe yurugo. Kore
pinambiile pe nagawa yurugo†.*

42 ² Safuwe ɲa wɔɔɔ wì yigi
wi maa lafogo tɔnmɔ pi
lagajaa yeɣe ɲga na,
ee, na Yenɲele, pa mi yen nɔɔ
lagajaa ma.

³ Yenɲele li la ki yen na na
paa tɔnmɔ wɔɔɔ ma kaa
lere yigi we, Yenɲele na
yinwege wolo le.

Mi yaa ka ye wa li sherigo
gbɔɔ* ki ni wagati
wiwiin mbe sa yere li
yeɣe sɔɔɔɔ?

⁴ Yɔnlɔ naa yembine, yentunwɔ
po mi yen pi na suyi paa
na suro yen;
ma si yala, pe maa ki yuun na
na sanga pyew fɔ: «Ma
Yenɲele lo yen na yinɲi
piin?»

⁵ Ma si yala, na mi ka nawa to ki
kagala ɲgele ke na,
ke mala jatere wi legɛ na na, fɔ:
Faa, mila pye na tanri wa janwa
gbɔɔ li sɔɔɔɔ;
mi ma keli pe yeɣe na tanri na
kee wa Yenɲele li go ki
yeri,

wa yɔɔɔrimɔ yuuro naa Yenɲele
li sɔnmɔ yuuro ti sɔɔɔɔ;
maga ta janwa wila pye na
yɔɔɔri fɛti wi na fɔ jɛɲɛ.

⁶ E, mi we, yinɲi na mbe silan
wire ti fanla na yeɣe na?
Yinɲi na mbe sila yogo mbaa na
yeɣe tooro na cɛnlɔmɔ pi
kala na?

Mbanla jigi wi taga Yenɲele li na
ko mbɔnrɔ, katugu mi yaa
li shari mbeli sɔn naa,
lo li yen na shɔfɔ konaa na
Yenɲele.

⁷ Na Yenɲele, na nawa pì wɔ na
na;

ki kala na, mbanla ta wa
Zhuriden gbaan yɔn
tara ti ni, naa wa ɛrimɔ
yanwira lara ti na, konaa
wa Mizeyari yanwira lara
ti na,

na jatere wi yen ma na.

⁸ Ma ma tɔnɲgbɔɔ pi pye pi maa
tinme gbɔɔ yinrigi,
tɔnɲgbɔɔ pa ma taga tɔnɲgbɔɔ
pa yeɣe na, na fuun na
tinni ɲgbanga;
ma tɔnmɔ mba pila fuun konaa
mba pila yinrigi na tuun
ɲgbanga, mà ti a pì toro
na go na, mala li pew.

⁹ Yɔnlɔ na, Yawe Yenɲele li ma li
kagbaraga ki pye na kan,

†42.1: Kore naa wi setirige woolo poro fun pàa pye yurukɔɔɔ wa sherigo gbɔɔ ki ni (1 Kuro 6.17-22).

yembine mi yaa yurugo kɔ li
 meɣe ni;
 Yenɲele na li ti mi yen yinwege
 na, mi yaa lali yenri.
¹⁰ Mi yen na jaa mbege yo
 Yenɲele li kan, lo na li yen
 na walaga, nala go singi
 fɔ:
 «Yiŋgi na, a ma si fege na na?
 Yiŋgi na, mbe sila tanri mbaa
 tooro nandangawa ni,
 jɔlɔgɔ ŋga na juguye paa na jɔlɔ
 ki kala na?»
¹¹ Na winfenne pe yen nala tifaga
 fɔ mala wire ti gbo na na;
 pe yen naga yuun na na sanga
 pyew fɔ:
 «Ma Yenɲele li yen se yeri?»

¹² E, mi we, yiŋgi na, mbe silan
 wire ti fanla na yee na?
 Yiŋgi na mbe sila yogo mbaa na
 yee tooro na cenlɔmɔ pi
 kala na?
 Mbanla jigi wi taga Yenɲele li na
 ko mbɔnrɔ, katugu mi yaa
 li shari mbeli sɔn naa;
 lo li yen na shɔfɔ konaa na
 Yenɲele.

43 ¹ E, Yenɲele, na kiti wi kɔn,
 mala tanga ki kan na yeri,
 yere na kala li ni mbele pe woro
 na fye Yenɲele yege pe
 kanɲɔlɔ;
 na shɔ leele fanlafenne naa
 katijangara pyefenne pe
 kee.

² Mboro ma yen Yenɲele konaa
 na go sigefɔ.
 Yiŋgi na, a ma silan wa?

Yiŋgi na mbe sila tanri mbaa
 tooro nandangawa ni,
 jɔlɔgɔ ŋga na juguye paa na jɔlɔ
 ki kala na?

³ Ma yanwa pi naga na na konaa
 ma kaselege ki ni,
 ti ta tila na yege sinni mbe kari
 na ni wa ma yanwiga
 kpoyi* ki na, wa ma
 censaga ki ni.

⁴ Kona, Yenɲele, mi yaa kari
 wa ma saraga wɔsaga*
 ki tanla, wa Yenɲele ma
 yeri,
 mboro ŋa ma yen na nayinme po
 naa na yɔgɔrimɔ pi go ye;
 mi yaa ka ŋgɔni gbɔn mbɔɔn
 sɔn, mboro ŋa ma yen
 Yenɲele, na Yenɲele le!

⁵ E, mi we, yiŋgi na mbe silan
 wire ti fanla na yee na?
 Yiŋgi na mbe sila yogo mbaa na
 yee tooro na cenlɔmɔ pi
 kala na?
 Mbanla jigi wi taga Yenɲele li na
 ko mbɔnrɔ, katugu mi yaa
 li shari mbeli sɔn naa;
 lo li yen na shɔfɔ konaa na
 Yenɲele.

Mbaa yenri Yenɲele laa ma go singi

¹ *Yurukɔɔlɔ to wi sewe yurugo. Kore
 pinambiile pe nagawa yurugo.*

44 ² E, Yenɲele, kagala ŋgele
 mà pye we teleye pe
 sanga wi na,
 maga le wa fafafa,

wè ke logo we nuṅgbogolo ke ni;
 we teleye pè ke yege yo we kan.
³ Maa ma fanṅga ki tege ma cengele keke purɔ, ma censaga kan we teleye pe yeri laga tara ti ni;
 maa cengele keke tɔngɔ,
 jaṅgo we teleye pe tara gbende ta pe cen.
⁴ We teleye pe sila malaga gbɔn mbe tara ti shɔ pe tokobiye poro ni,
 pe yeera fanṅga ko ma kila cew kan pe yeri,
 een fɔ, ma fanṅga, naa ma yawa konaa ma kagbaraga pyege ko fanṅga na kila pye,
 katugu pe kala laa ma ndanla.
⁵ E, Yenṅele, mboro ma yen na wunlunaṅa we,
 mboro maga kɔn maga tege mbe woro Zhakobu setirige piile we shɔ we juguye pe kee.
⁶ Mboro fanṅga na, we ma we juguye pe purɔ,
 ma mege ki fanṅga na, we ma we winfenne pe tɔngɔ.
⁷ Katugu na jigi wi woro na sandiga ko na,
 na tokobi wo ma wi yaa na shɔ.
⁸ Een fɔ, mboro ma ma we shɔ we juguye pe kee,
 we yen ma mbele mben, ma ma fere wa pe na.
⁹ Yenṅele, we maa ma gbogo pilige pyew,

we maa ma mege ki sɔnni sanga pyew. *Wɔnmatigiwen laga.*

¹⁰ Konaa ki ni fuun ni, ma we wa, ma fere wa we na,
 ma woro na pinlele na kee we malingbɔɔnɔ pe ni naa wa malaga gbɔnsaga.
¹¹ Maa ti, a waa fee we juguye pe yege,
 we yen ma mbele mben, pe yen na we yaara ti koli paa yege nga na ki yen ma pe ndanla.
¹² Ma wè le pe kee paa simbaala yen, mbele pe yen na kee pe ni wa pe gbosaga;
 ma we jaraga wa cengele sanṅgala ke sɔgɔwɔ.
¹³ Maa cenle woolo pe pere sɔnnidanga na,
 ali yere mee ya mbe pe sɔnṅɔ ki ṅgban jenri.
¹⁴ Maa ti we cenyeele pe yen na we tifaga,
 mbele pe yen ma we maga, pe yen na tege naga lakoo we na.
¹⁵ Maa ti a cengele sanṅgala ke yen na yomiyegele waa we mege ni;
 tara woolo pe yen na go yangara na tege we na.
¹⁶ Fere ti yen na na sanga pyew,
 fere tilan go ki sogo na na;
¹⁷ katugu mi yen nala tegele senre naa na mejɔɔgo senre ti nuru,

na yege yen na jugu wi na, wi
yen na jaa mboo kayannga
ki wo na ni.

18 Ki kagala ngele ke ni fuun
ke yen na gbɔɔn we na,
konaa ki ni fuun ni, wee
si fege ma na;
wee sɔɔn yɔn finliwe* pi jɔɔɔ.

19 Wee we jatere wi laga ma na,
wee sɔɔn konɔ li wa.

20 Ma si yala, mà we tɔngɔ
ma we censaga ki pye
dabaala censaga†;

mà we tɔn kunwɔ pi diwi wi ni.

21 Ndeɛ kɪ pye we fege ma na,
we Yenɲele,

ndeɛ ki pye we we keyen yi
yirige ma yarisunndo ta
yege yenri,

22 Yenɲele, ma se jen naga jen wi
le?

Katugu mà senwee wi ngundo
kagala ke ni fuun ke jen.

23 Eɛn fɔ ma kala na, pe yen na
we kuun pilige pyew,
pe yen na we jate paa simbaala
mbele pe yen pe gbosaga.

24 We Fɔ*, yiri! Yɲigi na, a ma
nɛɛ wɔnɔɔ?

Yen ma yiri! Maga ka we wa fɔ
sanga pyew.

25 Yɲigi na, a ma sɔɔn yeɛ lara
we na?

Yɲigi na, a ma si fege we tege
naa we jɔɔɔ ki na?

26 Ma si yala, wè to wa taambugɔ
ki ni ndeɛ kunwɔ kayannga
to we na;

wè to ma mara tara ti na
kpanngbanngban.

27 Yiri ma pan ma we saga;
we sho ma kagbaraga ki kala na!

Wunlunana wa jayire yurugo

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewe yurugo. Pe
maa ki koo yurugo nga kɔɔmɔ na pe
maa ki yinri «Masho pɔɔ
yarifyɛnrɛ.» Kore pinambiile pe
nagawa yurugo. Ndanlawa yurugo yi.*

45 ² Na nawa pi yen ma yin
sentanra ti ni fɔ nala wire;
ko mɪ yo mi yaa na yurugo ki kɔ
mbe wunlunana wi tanga.
Mila jaa na yɔn ki pye paa sewe
yɔnɔɔɔɔ jɛnɲɛ wi sewe
yɔnɔɔɔ kanngala yen.

³ Ma yen ma yɔn ma we senwee
piile pe ni fuun pe na;
ma yɔn senre ti yen ma tanla,
ki kala na, Yenɲele li duwaw ma
na fɔ sanga pyew.

⁴ Mboro nja malingbɔɔn kotogofɔ,
ma tokobi wi pɔ wa ma
senne;
wi yen ma denge konaa ma
gbɔɔɔwɔ!

⁵ Wa ma gbɔɔɔwɔ pi ni, ye wa
ma malaga gbɔn wotoro
wi ni,
ma sa malaga gbɔn ma jugu wi
ni ma cew ta;

†44.20: Ko kɔɔ wo yen fɔ pe censaga kɪ jɔɔ ma pye kataga.

malaga ki gbɔn kaselege,
 naa nandanwa konaa
 kasingge ki kala na.
 Ma fannga kee ki ya ki
 malingbɔngɔ kagbɔgɔ
 pye ma kan!

⁶ Ma wangala ke yɔnrɔ tì tanla;
 ke yaa wunlunaŋa ma juguye pe
 kotoŋo ti furugu,
 tara woolo pe yen na tuun ma
 fannga ki nɔgɔ.

⁷ E, Yenŋele, ma wunluwɔ pi yaa
 koro wa sanga pyew fɔ
 tetete;
 ma yen nɔɔ wunluwɔ pi yege
 sinni kasingge ni.

⁸ Kasingge ki yen mɔɔ ndanla, a
 tipewe pɔɔn mben,
 Ko kala ki ti, Yenŋele, ma
 Yenŋele lɔɔn wɔ,
 ma sinme kpoyi* wo wa ma go ki
 na, mba pi yen yɔgɔrimɔ
 woo, mɔɔ kala li mbɔnrɔ
 ma we ma pinleyeenle pe
 na†.

⁹ Sinme nuwɔ taan mba pe
 yinri miiri*, naa alowesi*
 konaa kasi ti nuwɔ taan
 pi yen ma yaripɔrɔ ti na;
 ma wunluwɔ go ŋga pè gbegele
 ma fere solo ŋgangala ni,
 yarigbɔnrɔ maganŋala tangala
 na yinrigi wa ki ni, na
 nayinme kaan ma yeri.

¹⁰ Wunlunaŋa sumborombiile
 yen wa jeele mbele pɔɔn
 ndanla pe ni;

wunlunɔ wi yen ma yere wa ma
 kalige kee ki na, wi yen
 maa ye fere Ofiri tara te
 piiri ni.

¹¹ Na sumborombyɔ, logo
 na yeri! Wele, ma
 nungbogolo ke jan ma
 logo na yeri;
 maga kaa jatere piin ma cenle
 woolo naa ma to go
 woolo pe na!

¹² Wunlunaŋa wi yege yiri ma na
 ma tiyɔnwɔ pi kala na;
 wo wi yen ma tafɔ we,
 kanŋguuro kan wi nɔgɔ
 maa gbɔgɔ.

¹³ Kona, Tiri* cafenne wele,
 poro mbele leele mbele pe yen
 penjagbɔrɔ fenne ma we,
 pe yaa kaa paan yarikanra ni ma
 kan,
 janŋo mbe ti pe kala lɔɔn ndanla.

¹⁴ Wunlunaŋa sumborombyɔ wi
 yen wa wunluwɔ go ki
 ni, wi yen gbɔgɔwɔ ni
 lagapyew;
 wi yaripɔrɔ pèri sɔgɔ te ni.

¹⁵ Pè kari wi ni wa wunlunaŋa
 wi yeri, wi yaripɔrɔ nda
 pè sɔgɔ ti ni wi ye na.
 Sumbonɔ pele yen wi punŋo
 na, wi wɔnlɔnjaala wele,
 pe yen na kee pe ni wa
 wunlunaŋa ma tanla.

† 45.7-8: Ki senre konŋolo shyen ŋgele ke senre ti yen wa Ebu 1.8-9 laga ki ni. Ki senre tì yo Zhezu Kirisi wo senre na.

¹⁶Pe yen na kee pe ni wa
yɔgɔrimɔ naa nayinme pi
sɔgɔwɔ,
pè ye wa wunlunana wi go ki ni.

¹⁷Wunlunana, pilige ka, ma
pinambiile pe yaa ka cɛn
wa ma teleye pe yɔnlɔ,
ma yaa ka pe pye kundigile tara
ti lagapyew ki ni.

¹⁸Mi wo na, mi yaa kaa ma
mɛgɛ ki yari setirige piile
mbele fuun pe yaa ka yiri
puŋgo na pe kan;
kona cengele ke yaa lɔn gbogo
sanga pyew fɔ tetete.

Yenɲele li yen we ni

¹*Yurukɔɔlɔ to wi sɛwe yurugo, Kore
pinambiile pe Yenɲele gbɔgɔyurugo,
ɲga pe maa koo magambile ni.*

46 ²Yenɲele li yen we
larasaga konaa we
kɛɛndagaserege;
li yen ma gbegɛle mbe we saga
wa we jɔlɔgɔ ki ni.

³Ki kala na, we woro na fye, ali
na tara ti kaa yege,
ali na yanwira ti ka kɔlɔgi mbe
sa toori wa kɔgɔje wi
latijugo ki ni,

⁴ali na kɔgɔje wi tɔnmɔ mba pi
maa yinrigi na tuun pi
kaa tinni ɲgbanga mbaa
ɲgbɔrɔgɔ kɔn,

konaa mbaa yinrigi wa naayeri
fɔ mbaa yanwira ti
yegeyege. *Wɔnmatigiwen
laga.*

⁵Gbaan wa yen wa, ɲa wi njere
ti maa fuun na nayinme
kaan Yenɲele li ca woolo
pe yeri,

ki ca ɲga ki yen Yenɲele na
yaara ti ni fuun ti go na li
cɛnsaga kpoyi* ye.

⁶Yenɲele li yen wa ki ca ki ni,
yaraga ko ka kpɛ sege jan;
pa laga kila lari, Yenɲele li mɛɛ
pan mbe pe saga.

⁷Cengele sanɲgala ke yen na
tinni, wunluwɔ pi yen na
yege;
Yenɲele li ka li magala li yirige,
tara ti ma yan ma kɔ saw.

⁸Yawe Yenɲele na yawa pi ni
fuun fɔ li yen we ni,
Zhakɔbu Yenɲele le, li yen we
larasaga. *Wɔnmatigiwen
laga.*

⁹Ye pan ye Yawe Yenɲele li
kapyegele ke wele,
li jɔgɔwɔ gbɔɔ mba pye laga tara
ti na, ye pan yoo wele!

¹⁰Lo li ma maara ti kɔ fɔ mbe sa
gbɔn wa tara ti go ɲga na,
li ma sandira ti kaari, mbe
ɲjaanra ti kaari,
li ma kasɔn le malaga
gbɔnwotoroye pe ni
mbe pe sogo.

¹¹We Fɔ* wì yo fɔ: «Yege yerege
ma, yege jen ye yo fɔ
muwi mi yen Yenɲele le;
muwi mi yen cengele ke go na,
muwi mi yen tara ti go na.»

¹² Yawe Yenŋele na yawa pi ni
fuun fɔ li yen we ni,
Zhakɔbu Yenŋele le, li yen we
larasaga. *Wɔnmatigiwen
laga.*

**Yenŋele li yen wunluwɔ dunruya
wi ni fuun wi go na**

¹ *Yurukɔɔb to wi sɛwe yurugo. Kore
pinambiile pe Yenŋele gbɔɔgyurugo.*

47 ² Yoro cengele woolo yaa
kendagala gbɔɔn,
yaa yɔgɔri yaa jɔrɔgi yaa Yenŋele
li sɔnni!

³ Katugu Yawe Yenŋele, Yenŋele
na yaara ti ni fuun ti go
na, li yen fyereyaraga
gbɔɔ;

li yen wunluwɔ gbɔɔ tara ti ni
fuun ti go na.

⁴ Li ma tara woolo pe go sogo
ma we kan,
li ma tara na cengele ke tirige
we jegele.

⁵ Li we tara ti wɔ we kan kɔrɔɔ,
ki yen we gbɔɔwɔ pi go, woro
mbele Zhakɔbu woolo
mbele we yen mali ndanla
we.

⁶ Yenŋele li yen na nuru na kee
wa li sherigo gbɔɔ* ki ni,
wa li woolo pe yɔgɔrimɔ
jɔrɔgɔmɔ pi sɔɔwɔ,
Yawe Yenŋele li yen na nuru na
kee wa mbaanra winmɛ
magangala ke sɔɔwɔ.

⁷ Ye yuuro kɔ ye Yenŋele li sɔn,
ye yuuro kɔ yeli sɔn!

Ee, ye yuuro kɔ ye we wunlunɔna
wi sɔn, ye yuuro kɔ yoo
sɔn!

⁸ Katugu Yenŋele lo li yen tara ti
ni fuun ti wunluwɔ we;
ye yurutanga shɔ yeli sɔn!

⁹ Yenŋele li yen wunluwɔ cengele
ke go na,

Yenŋele li yen ma cɛn wa li
wunluwɔ jɔngɔ kpoyi* ki
na.

¹⁰ Cengele teepe pe yen na pe yɛɛ
gbogolo

na pinlele Abirahamu Yenŋele li
woolo pe ni,
katugu dunruya wunlumbolo pe
yen ma cɛn ma Yenŋele lo
kan.

Li yen yaara ti ni fuun ti go na.

**Zheruzalemu,
wunluŋgbɔɔ wi ca ye**

¹ *Yurugo. Kore pinambiile
pe Yenŋele gbɔɔgyurugo.*

48 ² Yawe Yenŋele li yen ma
gbɔɔ, ki daga paa li sɔnni
jɛŋge,

paa li sɔnni wa li ca ki ni, wa li
yanwiga kpoyi* ki na.

³ Ki yanwiga ki cɛnɔmɔ pi yen
ma yɔn;

ki yen na yɔgɔrimɔ kaan dunruya
woolo pe ni fuun pe yeri.

Ko ki yen Siyɔn* yanwiga ye,
Yenŋele li censaga ye;

wunluŋgbɔɔ wi ca koyi.

⁴ Yenŋele li yen wa Siyɔn ca
wunluwɔ yinre tugbɔɔrɔ
ti ni,

pège jen ma yo lo li yen larasaga
jenge ye.

⁵ Wele, wunlumbolo pàa saa pe
yee gbogolo,

ma pinle ma yiri ca ki kòrògò.

⁶ Een fò, naa pàa yeege taga we
Fò* wi na sanga ña ni, ki
si to pe yòn na,

a pe sunndo wì si kòn pe na, a
pè si fe.

⁷ Le ki yòngòlò nuñgba ke ni, a
pe nêe seri le teere fyere ti
na,

paa yeege ñga na jee selara ma
kaa yiri wi ni we;

⁸ paa yeege ñga na yònlò yirisaga
tifelege ki ma kaa na
gbòò

mbaa Tarisisi ca tòmòkòòrò
tugbòò† ti kaari we.

⁹ Ñga wàa logo, ko wè yan
wa Yawe Yenñele na yawa pi ni
fuun fò li ca ki ni,
wa we Yenñele li ca ki ni;
Yenñele li yaa yeresaga kan ca ki
yeri fò sanga pyew.

¹⁰ E Yenñele, mbe we ta wa ma
sherigo gbògò* ki ni,
we yen na jatere piin ma
kagbaraga ki na.

¹¹ E, Yenñele, pe yen nòò sònni fò
wa dunruya wi kòsaga ki
na,
ma mege kì yiri dunruya wi kee
ki ni fuun ki na.

Kasiñge ko ma maa piin ma
fannga kee ki ni.

¹² Yaa yògòri wa Siyòn yanwiga
ki na,

Zhuda tara cara woolo ye yin
nayinme ni,

kiti ña mà kòn wi kala na!

¹³ Ye yiri ye Siyòn ca ki maga,
ye ki sanñgazoye pe jiri!

¹⁴ Ye mbogo ñga ki ca ki maga
ki wele,

ye wunluwò yinre tugbòòrò ti
wele jenge,

janjo ye kaga yeege yeege yo
setirige piile mbele pe yaa
ka yiri puñgo na pe kan;

¹⁵ fò Yenñele lo li yen we Yenñele
sanga pyew fò tetete;
lo li yaa la we yeege sinni fò sa
gbòn kunwò pi na.

**Senwee wi ka ku,
wila kari yaraga ka kpe ni**

¹ *Yurukòòlò to wi sewe yurugo. Kore
pinambiile pe Yenñele gbògòyurugo.*

49 ² Yoro tara woolo ye ni fuun
yeege wogo ñga ki logo,

dunruya woolo ye ni fuun ye
nuñgbolo jan ye logo,

³ yoro lepigile naa legbòòlò pe
ni,

penjagbòòrò fenne naa fyònwò
fenne pe ni.

⁴ Mi yaa kajenme senre yo wa na
yòn,

katugu tijinliwe senre ti yen wa
na kotogo na.

†48.8: *Tarisisi ca tòmòkòòrò tugbòòrò*, ko kòrò wo yen tòmòkòòrò nda ti maa kee
lege.

⁵ Mi ma nungbolo jan na
 kajenmbele pe yomiyegele
 ke nuru;
 mi yaa la ke koro wi yuun ngoni
 gbongo ni.

⁶ Ali na tipege ka gbɔn na na,
 na na winfenne paga na maga pe
 kambasinnde ti ni sanga
 ŋa ni,

yingi na mbe sila fyε pe yege?

⁷ Pe jigi wi yen pe yarijende to
 na,

pe maa pe yeε gbogo pe
 penjagboro legerε to kala
 na.

⁸ Ma si yala, lere wa kpe se ya
 mboo lewee yenle wa go
 sho,

nakoma mboo yeera go shogo
 sara wi kan Yenŋele li
 yeri.

⁹ Pe go shogo sara wi sonngo ki
 ngban ma toro,
 lere se ya mbege sara fyew.

¹⁰ Pe yen naga yaan ndεε pe yaa
 koro yinwege na suyi,
 pe se ka ye wa fanga ki ni wi le?

¹¹ We yen naga yaan fo kajenŋe
 wi ma ku,
 lembige ko naa tijinliwe fu fo wi
 ni pe ma ku,
 pe ma kari ma pe yarijende ti
 yaga pele yege kan.

¹² Pe maa ki sonri pe yinre ti yaa
 koro wa sanga pyew,
 pe censara ti yaa koro wa sanga
 pyew fo tetete,
 fo pe mere ti yaa tagataga pe
 tara lara ti na.

¹³ Eεn fo senwee mboo ta wa wi
 ferewe pi ni, wila ki jen
 mbe yo fo wi se mo,
 wi yen paa yaayoro yen, nda ti
 ma ku.

¹⁴ Mbele pe ma pe jigi wi taga
 pe yeε na, pa pe koro pi
 yaa ka pye ma,
 mbele pe maa jaa mbaa para
 paa nuru pe yeri, pa pe
 koro pi yaa ka pye ma.
Wɔnmatigiwen laga.

¹⁵ Pe maa pe konri paa
 simbaŋbelege yen na kee
 pe ni wa kuulo tara*,
 kunwo po pi yen pe konrifɔ we.
 Pinliwe yege ni, lesinmbele pe
 yaa cen pe go na,
 pe tiyɔnwɔ pi yaa ka ko saw,
 kuulo tara to ti yen pe censaga
 ye.

¹⁶ Eεn fo Yenŋele li yaa na go
 sho, mbanla wo wa kuulo
 tara ti ni,
 ee, li yaa na sho. *Wɔnmatigiwen
 laga.*

¹⁷ Na lere wa ka pye penjagboro
 fo, kiga ka ma jatere wi
 piri ma na,
 na wi go woolo pe yarijende ti
 kaa lege la kee yege, kiga
 ka ma jatere wi piri ma
 na;

¹⁸ katugu na wiga ka ku, wi se
 ka kari yaraga ka kpe ni,
 wi yarijende ti se taga wi na wa
 fanga ki ni.

¹⁹ Mboo ta yinwege na sanga ŋa ni, wi mbe ya mbe yo fɔ wi yen ferewe na, katugu na dunruya wi ka tanla ma na, leele pe maa ma sɔnni.

²⁰ Konaa ki ni fuun ni, wi yaa ka ku mbe taga wa wi teleye pe na wa pe karisaga, poro mbele pe se ka sɔngɔɔ mbe pan mbe yanwa pi yan naa fyew.

²¹ Eɛn fɔ senwee mboo ta wa wi ferewe pi ni, wila ki jen mbe filige ki na, fɔ wi yen paa yaayoro yen, nda ti ma ku.

Yenŋele li gbɔgɔlɔmɔ jembe

¹ Asafu[†] Yenŋele gbɔgɔyurugo.

50 Yenŋele na yawa pi ni fuun fɔ, Yawe Yenŋele le, li para.

Lì tara woolo pe ni fuun pe yeri, maga le wa yɔnlɔ yirisaga fɔ ma saa gbɔn wa yɔnlɔ tosaga ki na.

² Wa Siyɔn* ca, ko ŋga ki tiyɔnwɔ pi yen ma pi yee yɔn fili,

Yenŋele li li yee naga wa li gbɔgɔwɔ yanwa pi ni.

³ Yawe Yenŋele li yen na paan, li se pyeri;

kasɔn ki yen na yaraga pyew ki sori wa li yege,

tifelingbɔgɔ ki yen na gbɔɔn mali maga.

⁴ Yenŋele li yen na naayeri wi yinri wa go na, konaa na tara ti yinri ti pye serefɔ mbe kiti kɔn li woolo pe na.

⁵ Lì yo fɔ: «Yanla lesinmbele pe gbogolo na yege sɔgɔwɔ, poro mbele pè saraga* wɔ na yeri ma yɔn finliwe* le na ni we.»

⁶ Naayeri wi yen naga yari fɔ Yenŋele li yen ma sin, Yenŋele lo jate, lo li yen kiti kɔnfɔ we. *Wɔnmaticiwen laga.*

⁷ «Na woolo, ye logo na yeri, senre yen na yeri mbe yo ye kan;

Izirayeli* woolo, mi yaa ye jeregi!

Muwi mi yen Yenŋele, ye Yenŋele le.

⁸ Mi woro na ye jeregi ye saara nda ye maa woo to kala na,

ye maa saara sogoworo* woo na yeri suyi.

⁹ Mi se napene shɔ mbe yiri wa ye go ki ni,

mi se ka sikaapene yigi mbe yiri wa ye sikaala jasaala pe ni fun.

¹⁰ Katugu yan wɔngaala pe ni fuun pe yen na woolo,

[†]50.1: Asafu wila pye yurukɔlɔ to wo wa wunlunaja Davidi wi wagati wi ni (1 Kuro 6.16-17,24; 25.1; 2 Kuro 35.15), ma taga naja ŋa paa pye na yinri Hema wi ni (Yuuro 88.1); konaa Yedutun ni (Yuuro 39.1).

yaayoro waga legere nda wa
yanwira ti na, ti yen na
woro.

¹¹ Sannjere nda fuun ti yen wa
naayeri, m̀iri jen,
yanyaara nda fuun ti yen wa
yan, ti yen na woro.

¹² Ndeɛ ki pye fuɔgo yen na na,
mi se jen naga yo ye kan,
katugu dunruya wo naa wi nawa
yaara ti ni fuun ti yen na
woro.

¹³ Naga yen ma, mi maa napene
kara kaa wi le?
Naga yen ma, mi maa sikaɓene
kasanwa woo wi le?

¹⁴ Ɔga kilan ndanla, ko yen
fɔ ma sharaga kan mi
ɲa Yenɲele na yeri paa
saraga yen,
mi ɲa Yenɲele na yaara ti ni fuun
ti go na, yɔn fɔgɔɔ* ɲgele
m̀a le na yeri, ma ke tɔn
ma ke yɔn fili!

¹⁵ Kona ma jɔɔgɔ pilige ki na,
mala yeri mbɔɔn saga,
pa mi yaa ma shɔ, ma sila na
gbogo.»

¹⁶ Ɛen fɔ Yenɲele li yen naga
yuun lepee wi kan fɔ:
«Ki tɔnli wo yen se? Mboro ɲa
ma maa na kondɛgɛɲgele
ke kara,
ma koro naga yuun wa ma
yɔn ko ni ma yo m̀a yɔn
finliwe le na ni.

¹⁷ Mbe sigi ta, na yerewe senre to
yen mɔɔ mben;

a m̀a je na senre ti na.

¹⁸ Na maga yoo yan, ma maa
pye ma pinleyenle,
jataala poro pe yen ma cɛnyɛenle
wele.

¹⁹ Senpere to ti yen wa ma yɔn
ki ni,
lefanlaga senre to ti maa yinrigi
wa ma yɔn.

²⁰ Na maga sa cɛn pele ni, ma
maa ma sefɔ wi sanga;
ma maa ma nɔsepyɔ ɲa wi yen
nɔ yinne nuɲgba ma ni wi
mege ki jogo.

²¹ Ko kapyere nda to maa piin,
mi si para ma ni,
ki pye ma, maa ki jate ndɛ mi
yen paa ma yen.
Ɛen fɔ koni, mi yaa ma jeregi,
mbɔɔn kolomɔ kapyere
ti tanli ti yeɛ na ma yege
sɔgɔwɔ.»

²² «Yoro mbele ye yen na fege mi
ɲa Yenɲele na na, yanla
senre nda ti logo ye wali
ti na,
nakoma mi yaa ye kɔɔnɔ curo
curo curo, lere kpe se ya
mbe ye shɔ.

²³ Lere ɲa wi ma sharaga kan na
yeri, ko ki yen saraga ɲa
ki maa na gbogo,
lere ɲa wi maa wi tangalɔmɔ pi
kɔɔsi, mi yaa ki naga wi
na fɔ mi ɲa Yenɲele mi
yen wi shɔfɔ.»

**Yenŋele yenrewe
mbe kapere kala yagawa ja**

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewe yurugo.
Davidi Yenŋele gbɔɔyurugo.*

² *Naa Davidi wila sinle Uri jɔ
Batisheba wi ni, ko punŋo na, a
Yenŋele yɔn senre yofɔ* Natan wì si
kari wa wi yeri ma saa para wi ni ki
kala li wogo na. A Davidi wì
sigi yenrege ŋga ki yenri†.*

51 ³ E, Yenŋele, na yinriwe ta
ma kagbaraga ko kala na;
ma yinriwe tawa gbɔɔ pi kala
na, na kambasinnde ti kɔ
mari wɔ wa.

⁴ Na woli mala kajɔɔɔ ki laga
na na pew,
mala kapege ki kɔ mala pye
fyɔngɔ* fu.

⁵ Katugu na kambasinnde m̀iri
jen;
mi yen nala kapere ti yaan na
yɛɛ yɛge sɔɔwɔ sanga
pyew.

⁶ Mboro nunŋba pe, mboro m̀i
kapege pye ma na,
ŋga ki yen tipege ma yege na, ko
m̀i pye.

Ki kala na, tanga yen ma yeri, na
maga ŋga fuun kɔn mbe
tege na mege ni;

ma yen jeregisaga fu wa ma kiti
kɔngɔ ki ni na na†.

⁷ Wele, p̀anla se wa kambasinŋge
ki ni.

Maga le na nɔ wilan kugbɔ ki le,
mi yen wa kapege ki ni.

⁸ Eɛn fɔ ma maa ki jaa kaselege
mbe pye wa senwee wi
kotogo na.

Ki yaga ma kajenme kan na yeri
wa na nawa pi ni fuun pi
ni!

⁹ Na kapere ti laga na na yizɔpi*†
were ni, pa mi yaa pye
fyɔngɔ fu.

Na woli pa mi yaa laga mbe
filige yege yege yege.

¹⁰ Ki yaga mbe nayinme naa
yɔɔrimɔ senre logo,
janŋo mi ŋa m̀a kaari, mbe
yɔɔrimɔ ta naa!

¹¹ Maga kanla kapere ti wele,
na kambasinŋge ki kɔ maga wɔ
wa!

¹² E, Yenŋele, kotogo kpoyi* kan
na yeri,
jaterɛ jenŋe fɔnŋɔ le na ni, ŋa wi
yaa koro ma na!

¹³ Maga kanla wa lege mbanla
lali ma yɛɛ ni!
Maga kɔɔn yinne na li yen kpoyi
li wɔ na ni!

†51.2: 2 Sami 11.1--12.1-15.

†51.6: Ɔrɔmu 3.4.

†51.9: *Yizɔpi* tipile lali. Kila pye pe mali were ta kɔn ma tɔnmɔ nakoma kasanwa mba
pi ma yaraga nakoma lere pye fyɔngɔ fu pi yanragi yanragi ti ni.

¹⁴ Shɔwɔ mba màla shɔ ki
yɔgɔrimɔ pi kan na yeri
naa fɔnɔgɔ,
ma kajɛnɔge pyege jatere le wa
na nawa!

¹⁵ Kona, mi yaa kaa leele mbele
pè yiri ma je ma na pe
nari ma konɔgolo ke ni,
pa kona kapere pyefenne pe
yaa sɔngɔwɔ mbe pan ma
kɔrɔgɔ.

¹⁶ E, Yenɔjele, na shɔfɔ Yenɔjele,
na shɔ kasanwa mba mi
wo ki kapege ki kɛɛ,
pa kona ma yen ma sin yege
nɔga na, mi yaa laga yari
nayinme ni!

¹⁷ Na Fɔ*, na yɔn ki yenge,
janɔgo mbe ya mbaa ma sɔnni!

¹⁸ Saara* ma ti yen mɔɔ ndanla
mbe wɔ ma yeri,
nakoma mi jen na ta wɔ ma yeri;
Saara sogoworo* ma ti yen mɔɔ
ndanla.

¹⁹ Saraga nɔga ki yen mɔɔ ndanla
Yenɔjele,
ko ki yen lere nɔ wi kapege kɔ ye
wi go na.
Lere nɔ wi kapege kɔ ye wi go
na, maa nawa pi tanga wi
na,
Yenɔjele, maa je ko fɔ wo na.

²⁰ Wa ma kagbaraga pyege ki ni,
kajɛnɔge pye Siyɔn* ca ki
kan;

ko nɔga ki yen Zheruzalemu ca
ye, ma ti pege malaga
sigembogo ki kan naa
fɔnɔgɔ mbege maga!

²¹ Kona saara nda ti maa woo na
yala kasinɔge ki ni ti yaa
pye mbɔɔn ndanla,
to ti yen saara sogoworo to naa
yarikanra nda pe ma sogo
pew ti ni.

Kona pe yaa kaa napene woo
saraga wa ma saraga
wɔsaga* ki na.

**Yenɔjele li yaa lere nɔ
wi maa wi ye gbogo
na kapege piin wi tɔngɔ**

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sɛwe yurugo.
Davidi nagawa yurugo.*

² *Wila ki yurugo ki kɔ, naa Edɔmu
cenle woolo nanɔ Dowegi wila kari
ma saa ki yo Sawuli wi kan ma yo
Davidi wila kari wa saraga
wɔfɔ* Ahimeleki wi yeri we†.*

52 ³ Mboro nɔ fannɔga fɔ, yinɔgi
na, a ma nɛɛ ma ye
gbogo ma kapege pyege
ki kala na?

Ma si yala Yenɔjele li kagbaraga
ki yen wa fɔ sanga pyew.

⁴ Ma mɔɔ yɔn senre ti le na
legbogo kagala gbɛgele
mbe pye,
ma yɔn kɔ tanla paa yunɔnguluwo
yen,
ma yen nambara fɔ.

†52.2: Ki laga nɔga ki yen na para nɔga Dowegi wila pye ko senre na. Wila Davidi wi fanla ma saraga wɔfɔ Ahimeleki wi gbo (1 Sami 21.1--22.1-23).

⁵ Kapege koon ndanla ma we
kajeŋge ki na,
yagbogowo poon ndanla ma
we kaselege ki na.
Wonmatigiwen laga.

⁶ Lere jɔgɔsenre to ti mo ndanla;
mboro ŋa ma maa lere fanla ma
yon ki ni we.

⁷ Ki kala na, Yenŋele li yaa koon
jɔgɔ mboon wo wa fo
sanga pyew,
li yaa ma yigi mboon tile mboon
wo wa ma paraga go* ki
ni,
li yaa koon kolɔgi mboon wo
laga leweele pe tara ti ni.
Wonmatigiwen laga.

⁸ Kona lesinmbele pe yaa kaga
wogo ki yan mbaa fyɛ,
pe yaa kaa tege wi na, mbaa
yuun fo:

⁹ Ki naŋa fanŋga fo ŋa, yoo wele!
Wo ŋa wi sila Yenŋele li
pye wi go sigefo.
Wila wi jigi wi taga wi
penjagboro to na.
Wila pye naa yee jate fanŋga fo
wi kapyere tijangara ti
kala na†.

¹⁰ Eɛn fo mi wo na, mi yen
paa oliviye tige yen, ŋga
ki fun ma were ta wa
Yenŋele li go ki ni;

milan jigi wi taga Yenŋele li
kagbaraga ki na sanga
pyew fo tetete.

¹¹ Mi yaa loon sonni sanga pyew
nga ma pye ki kala na;
mi yaa na jigi wi taga ma na,
mbele pe taga ma na pe
yegɛ sɔgɔwo,
katugu ma yen jenŋe.

Leele mbele
pe woro na fyɛ Yenŋele yegɛ,
pe yaa ka ko yegɛ ŋga na

(Yuuro 14)

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewe yurugo,*
pe maa ki koo na wegele†
wiin. Davidi nagawa yurugo.

53 ² Lembige ki maga yo wa ki
nawa fo:

«Yenŋele woro wa.»

Pè pe yee jɔgɔ.

Pe yen na katijangara piin.

Kajeŋge pyefo kpe woro wa.

³ Ma Yenŋele li ta wa naayeri, lili
yegɛ ki sogo na senwee
piile pe wele,
janŋo mbege jen na kaa pye
tjinliwe fo yen pe ni,
ŋa wi yen na Yenŋele li
lagajaa.

⁴ Pe ni fuun pe laga Yenŋele li
na,
pe ni fuun pe pinle ma jɔgɔ.

†52.9: ŋga ki yo fo: *Wila pye naa yee jate fanŋga fo wi kapyere tijangara ti kala na*, Yenŋele senre seweele pele ni pege yonlɔgo ma yo fo: Naa wila pye penjagboro fo, wila pye naa yee jate fanŋga fo.

†53.1: ŋga ki yo fo, wegele ki senpyo wi woro ma filige Eburuye senre ti ni.

Kajeŋge pyefɔ kpe woro pe ni,
ali nuŋgba san†.

⁵ Yenŋele li yo fɔ:
«Naga yen ma, mbele fuun pe
yen na kapere ti piin, pee
kala jen wi le?

Pe yen nala woolo pe nii, paa
yege ŋga na pe ma kaa na
suro nii we.

Pe woro na yenri mi ŋa Yenŋele
na yeri.»

⁶ Koŋga fyere gbɔɔ yaa ka pe
yigi fɔ paa seri,
mbe sigi ta fyere kala woro wa;
ee, Yenŋele li yaa ka li woolo
pe juguye pe tɔngɔ mbe
pe kajeere ti jaraga
lagapyew.

Fere yaa ka pe yigi, katugu
Yenŋele li je pe na.

⁷ Ambɔ wi yaa yiri wa Siyɔn*
ca mbe pan mbe Izirayeli
woolo pe shɔ, na lo ma?
Na Yenŋele liga ka li woolo pe
cenlɔmɔ pi kanŋga,
poro mbele Zhakɔbu setirige
piile pe yaa kaa yɔgɔri,
poro mbele Izirayeli woolo pe
yaa ka yin nayinme ni.

Yenŋele yenrewe lɔɔn shɔ juguye pe kee

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewe yurugo,
ŋga pe maa koo na ŋgɔni
gbɔɔn. Davidi nagawa yurugo.*

² *Naa Zifu ca woolo pàa saa ki yo
wunlunɔŋa Sawuli wi kan ma yo fɔ
Davidi wi yen ma lara wa pe yeri, a
Davidi wì sigi yurugo ki kɔ ma yo fɔ†:*

54 ³E, Yenŋele, na shɔ ma
mege ko kala na,
na kiti kala li yege wɔ, ma tanga
kan na yeri ma yawa gbɔɔ
pi fanŋga na!

⁴E, Yenŋele, na yenrewe pi logo!
Nunŋbolo jan mala yɔn senre ti
logo!

⁵ Katugu nambanmbala† pèle
yiri na kɔɔgɔ,
lewelimbele pèle yiri nala
lagajaa mbanla gbo.
Ki leele pe woro na Yenŋele li
jate. *Wɔnmatigiwen laga.*

⁶ Eɛn fɔ, wele, Yenŋele lo li yen
na sagafɔ we,
We Fɔ* wo wi yen na
keendagaserege ye.

⁷ Yenŋele sa ti jɔlɔgɔ ki sɔngɔɔ
ki to na juguye pe na!
Ma yen senre nuŋgba yofɔ yege
ŋga na, ki naga na na ma
pe tɔngɔ ma pe wɔ wa!

†53.2-4: Ɔɔmu 3.10-12.

†54.2: 1 Sami 23.15-28; 26.1.

†54.5: Pele naga jate ma yo nambanmbala mbele pe senre ti yo laga ki laga ŋga ki ni, Zifu ca woolo poro la wele. Pàa Davidi wi fanla.

⁸ Mi yaa ka saara* wɔ ma yeri
nandanwa ni.
Yawe Yenɲele, mi yaa lɔɔn meɣe
ki sɔnni yuuro ni,
katugu ma yen ma yɔn.
⁹ Mɔla sho na jɔlɔɔ kagala ke ni
fuun ke ni.
Koni mi yen naga yaan nayinme
ni fɔ yawa ta na juguye
pe na.

**Lere ɲa pɔo java
wi Yenɲele yenrewe**

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewe yurugo,
ɲga pe maa koo na ɲɔni
gbɔɔn. Davidi nagawa yurugo.*

55 ² E, Yenɲele, nunɣbolo jan
mala yenrewe pi logo,
na mi kaa ma yenriɲgbanga
yenri sanga ɲa ni, maga
ka ma yeɛ lara na na!
³ Logo na yeri mala yɔn sogo!
Na jatere wì piri na na, na
nandangawa pi kala na.
Mi yen na jeɛn,
⁴ na juguye pe senyoro ti kala
na,
konaa jɔlɔɔ ɲga lepeele pe yen
na tari na na ki kala na.
Pe yen na tipege piin na na,
pè yiri na kɔrɔɔ nanɣbanwa ni.
⁵ Na sunndo wila kɔɔn na na,
kunwɔ pi fyere tilan yigi.
⁶ Fyere gbɔrɔ na yigi, a mila seri;
sunndo kɔngɔ gbɔɔ to na na.

⁷ Kona, a m̀ sho fɔ: «Ndeɛ ki
pye mi kanwira ta paa
jendetuwa woro yen,

mi jen na yiri sire na mbe sa cen
laga ka yege ni.

⁸ Pa kona mbe ja fe mbe kari fɔ
lege,
mbe ja kari sa cen wa gbinri* wi
ni. *Wonmatigiwen laga.*
⁹ Mi jen na fyeele mbe sa larasaga
lagaja,
mbe fyeele mbe lara tifeɲingbɔɔ
konaa tisaga tifeleɣe ki
na.»

¹⁰ E we Fɔ*, na juguye pe yɔn
senre ti gbɔn mari piri,
ma ti pe yɔn ki yiri ki ye
ki ye;
katugu lewelewe kapyere naa
maara to mila yaan laga
ca ki ni.
¹¹ Sɔnlɔ naa yembinɛ ko kapyere
to ti yen na piin wa ca ki
malaga sigembogo ki go
na, naga mari;
jɔlɔɔ naa tege ko ki yen laga ca
ki ni.
¹² Legbogo ko ce ki yen na piin
wa ca nawa pi ni;
wa katoro ti ni, lejɔlɔɔ kapyere
naa nambara wo paa piin
pe lewee yeɛnle pe na.
¹³ Ndeɛ ki pye na jugu wo wa
wila na tegele, pa mbe ja
ya mbege kun na yeɛ ni;
ndeɛ ki pye ɲa wilan panra wo
wa wì yiri na kɔrɔɔ, pa
mbe ja ya mbe lara wi na.
¹⁴ Ɛɛn fɔ mboro wi, mboro ɲa mi
naa mboro we yen ja, ma
yen na wɔnlɔ konaa na
pinleyenle.

¹⁵ Wàa tanla fɔ na ŋgundo senre
yuun we yɛɛ kan;
kìla pye mi naa mboro we ma
pinle janwa wi ni mbe
kari wa Yenŋele li sherigo
gbɔɔ* ki ni.

¹⁶ Yenŋele sa ti kunwɔ pilan
juguye pe fo pi to pe na,
pe tigi weele wa kuulo tara* ti
ni,
katugu tipewe po pi yen wa pe
yinre ti ni, po pi yen wa
pe koto ro na!

¹⁷ Mi wo na, Yenŋele lo mi yen
na yinri lilan saga,
Yawe Yenŋele li yaa na shɔ.

¹⁸ Pinliwe, naa yɔnlɔfugo konaa
yɔnlɔkɔɔ, mi maa
yungbɔɔɔ senre yuun na
jeen,
ɛɛn fɔ li nungbolo yen na magala
li na.

¹⁹ Malaga ŋga pè yiri ki ni na
kɔɔɔ, li yaa na shɔ ki
kɛɛ, mbe yeyinŋe kan na
yeri;

katugu mbele pè yiri na kɔɔɔ,
pè lege.

²⁰ Yenŋele li yaa na yenrewe pi
logo mbe pe go sogo,
lo na li yen wunluwɔ fɔ sanga
pyew. *Wɔnmatigiwen laga.*

Pe se kanŋga fyew,
pe si woro na fyɛ Yenŋele li yege.

²¹ Na pinleyenle læ wì yiri wi
wenne pe kɔɔɔ,

ma yɔn finliwe* mba wila le pe
ni pi jɔɔ.

²² Wi yɔn senre tì tanla ma we
senrege na,
ɛɛn fɔ malaga ko ki yen wa wi
kotogo na.

Wi senre tì tanla ma cɛn pɔw ma
we sinme liwoo na,
ɛɛn fɔ ti yen paa tokobi yen, ŋa
pè kɔw mbe jɔɔwɔ pye.

²³ Ma jaterɛ lɛgere ti ni fuun ti le
Yawe Yenŋele li kɛɛ, pa li
yaa ma tɔɔ;
li se yenle mbe lesinŋe wi yaga
wi to.

²⁴ Mboro wo na, Yenŋele, ma yaa
ti ki leele pe ku pe tigi wa
fanga ki ni.

Porɔ mbele pe yen legboleele
naa nambara fenne, pe
se pe yinwege ki walaga
pye.

ɛɛn fɔ mi wo na, milan jigi wi
taga ma na.

Milan jigi wi taga Yenŋele li na, mi woro na fyɛ

¹ *Yurukɔɔb to wi sewɛ yurugo. Pe
maa ki koo yurugo ŋga kɔɔmɔ na,
pe maa ki yinri: «Tigbɔɔ nda wa
lege ti jendetuwa.» Davidi yurugo yi,
wila ki kɔ sanga ŋa ni Filisiti tara
fenne pàa pan maa yigi wa Gati ca†.*

56 ²E, Yenŋele, na yinriwe ta,
katugu leele pe yen nala
puro nala tege;
pe yen na wiin na ni pilige pyew,
nala jɔɔ.

†56.1: 1 Sami 21.11-16.

³ Pilige pyew na juguye pe yen
nala puro nala tege,
pe yen ma lege, poro mbele paa
wiin na ni yee gbogwo
ni.

⁴ Een fo fyere ti kanla yigi sanga
na ni,
pa mi mala jigi wi taga mboro
na.

⁵ Mi yen na Yenjele li sonni li
senre ti kala na,
milan jigi wi taga Yenjele lo na,
mi woro na fye;
yingi senwee mbe ya pye na na?

⁶ Pilige pyew pe maa na jalɔ pe
senre ti ni,
kapege ko ce pe maa jate na ni.

⁷ Pe ma yon le na na,
pe maa na torosara ti korosi,
katugu paa jaa mbanla gbo.

⁸ Naga yen ma, pe mbe
sho mbege ta paa ki
kambasinnde nda ti piin
le?

E, Yenjele, wa ma nangbanwa
pi ni, ki leele pe tongo!

⁹ Mala yongolo kansara ti jen,
sanga na ni mila pye na
fee nala yee go jaa we,
ta nawa tuun na yentunwo pi na
suyi;

naga yen ma, pi womo kala li
woro ma yonlogɔ wa ma
sewe wi ni wi le?

¹⁰ Na mi koon yeri pilige nga ni
mala saga,

ko pilige ko ni, na juguye pe yaa
songoro pungo na.

Migi jen fo mboro na Yenjele ma
yen na ni.

¹¹ Mi yen na Yenjele li sonni li
senre ti kala na,
mi yen na Yawe Yenjele li sonni
li senre ti kala na.

¹² Milan jigi wi taga Yenjele li
na, mi woro na fye,
yingi senwee mbe ya pye na na?

¹³ E, Yenjele, yon fagolo* ngele
mi kon ma yeri, mi yen
na jaa mbe ke ton mbe ke
yon fili,

mi yaa ka nayinme saara* wo
ma yeri mboon shari,

¹⁴ katugu mala sho kunwo pi kee,
ma ti mii kurugo mbe to,
jango mbaa tanri Yenjele ma
yee sogowo mbaa na
yinwege ki piin wa yanwa
pi ni.

Yenjele yenrewe koon saga

¹ *Yurukolo to wi sewe yurugo. Pe
maa ki koo yurugo nga kolomɔ na,
pe maa ki yinri: «Maga kaga tongo.»
Davidi yurugo yi, wila ki ko sanga
na ni wila fe wunlunana Sawuli wi
yee ma saa lara wa waliwege ki ni†.*

57 ² Na yinriwe ta, e Yenjele,
na yinriwe ta!

Katugu mboro milan yee karafa
ma na.

Mi lara wa ma kanwira ti kogɔ,
fo jalogɔ sanga wi sa toro.

†57.1: Waliwege nga ki senre ti yo, ki mbe ya pye Adulamu ca waliwege koyi, 1 Sami 22.1-2; nakoma Eni Gedi ca waliwege koyi, 24.1-23.

³ Mi yen na gbele na Yenŋele na
yaara ti ni fuun ti go na li
yinri,

Yenŋele na li ma kala li ni fuun
li pye na kan mbeli yɔn
fili we.

⁴ Mbeli ta wa naayeri, li yaa na
shɔ,
li yaa fere wa mbele pe yen nala
jɔɔ pe na. *Wɔnmatigiwen
laga.*

Yenŋele li yaa li kagbaraga
konna li yen senre nunŋba
yofɔ yege ŋga na, ki pye
mbege naga na na.

⁵ Mi yen jaraye sɔgɔwɔ,
mi yen ma sinle lewelimbele
sɔgɔwɔ;
pe ŋgangala ke yen pyombyo
paa njaanra naa sandiga
wangala yen.

Pe yɔnrɔ ti yen ma pe paa
shɔrina taan yen.

⁶ E, Yenŋele, ma gbeme po mba
pì we naayeri wi ni fuun
wi na, pi naga;
ki yaga ma gbɔgɔwɔ pi pye tara
ti lagapyew ki ni!

⁷ Pàa mere jan wa na yege mbe
ta mbanla jan,
na jatere wila piri na na fɔ jɛŋge;
pàa titege kɔn wa na yege,
een fɔ poro yere pè kaa to wa ki
titege ki ni.

⁸ Na jatere wi yen ma cɛn na na,
e Yenŋele, na jatere wi
yen ma cɛn na na;

mi yaa yurugo shɔ, mi yaa
yurugo shɔ mbe Yenŋele
li sɔn yarigbɔnrɔ ni.

⁹ Na jatere, yen ma yiri!
Na juru naa na ŋgɔni, ye yen ye
yiri;

mi yaa keli mbe yen lalaaga ki
yege, mbe leele pe yen.

¹⁰ We Fɔ*, mi yaa ma sɔn tara
woolo pe sɔgɔwɔ,
mi yaa yurugo kɔ mbɔɔn sɔn
cɛngele ke sɔgɔwɔ;

¹¹ katugu ma kagbaraga kì gbɔgɔ
ma gbɔn fɔ wa yenŋele na,
ma yen senre nunŋba yofɔ yege
ŋga na, kì yagara ma we
kambaara ti na.

¹² E, Yenŋele, ma gbeme po mba
pì we naayeri wi ni fuun
wi na, pi naga;
ki yaga ma gbɔgɔwɔ pi pye tara
ti lagapyew ki ni!

Yenŋele lo nunŋba li yen tara woolo pe kiti kɔnfɔ

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewe yurugo. Pe
maa ki koo yurugo ŋga kɔɔmɔ
na, pe maa ki yinri: «Maga
kaga tɔngɔ.» Davidi yurugo.*

58 ² Yoro fanŋga fenne wele,
naga yen ma, lere mbe ya
mboo jigi taga ye na kiti
kɔnkala ni oke?

Naga yen ma, ye kaa senwee
piile pe kiti wi kɔn, ye
maa kɔn kasiŋŋe ni okɛ?

³ Ayoo, ye maga siligi na
kambasiŋŋe ki piin,
lewɛlewɛ kapyere to ye yen na
piin laga tara ti ni.

⁴ Lepee wi ma kombele li ɛ,
mbege ɛ le wi sepilige ki
na,
yagboyoo wi maa yeɛ punŋo
mbege ɛ le wi sepilige ki
na.

⁵ Shɔnrɔ nda ti yen pe ni, ti pe
paa wɔɔɔ shɔnrɔ yen,
pe yen paa mɛrege* yen, ŋga ki
woro na nuru, ŋga kigi
nuŋgbogolo ke tɔn;

⁶ jaŋgo ki ka ka ta mbe wɔɔɔ
yigifenne pe magala li
logo,
ali kajenme pyefɔ ŋa wɛ jilige
ma wɛ, kiga ka ta mboo
magala li logo†.

⁷ E Yenŋɛle, ki lepee pe
ŋgangala ke kaari wa pe
yɔn,
Yawe Yenŋɛle, poro mbele pe
yen paa jara yirifɔnmbɔlɔ
yen, pe tugbilala pe kaari
pe na.

⁸ Ki yaga pe kɔ pe wɔ wa paa
yege ŋga na tɔnmɔ ma
kaa fo ma kari we,
na paga pe sandira ti wɔn, pe
wangala ke ka ka yaraga
ka yɔn!

⁹ Ki yaga pe pye paa ndɔŋɔ
yen, ŋga ki maa tanri na
kee mbe sa koro wa mbe
waga,
pe pye paa pyɔ yen, ŋa wi kugbɔ
si le, a pɛ suu se, ŋa wii
sɔnlɔ ki yan.

¹⁰ Sanni pe wuuro ti sa yiri ti
pye yuguyugu,
ti yen tipire o, nakoma ti waga
o, ko yaa yala tifelinjolo
li pan ma poro mbele
lepee pe pe ma kari pe
ni.

¹¹ Lesinŋɛ wi yaa yɔɔɔri, katugu
wi yaa kaga yan fɔ
Yenŋɛle li kayanŋa wɔ
lepee pe ni;
wi yaa kaa tɔɔɔ ti jogo wa
lepee pe kasanwa pi ni.

¹² Kona, leele pe yaa kaa yuun
fɔ: «Kaselege ko na, tɔnli
yen lesinŋɛ wi woo.
Kaselege ko na, Yenŋɛle li yen
wa, lo li yen na kiti wi
kɔn laga dunruya wi ni.»

†58.6: Mbele pe maa taluguya piin mbe ta mbaa wɔɔɔ ti piin, paa yege ŋga na ki pe ndanla, ki laga ŋga ki yen na para ki leele poro senre na, een fɔ ko kayi ki ma kaa wa nɔ maa gbo pe ni.

Yenɲele, na sho na juguye pe kee

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sɛwɛ yurugo. Pe maa ki koo yurugo ŋga kɔɔmɔ na, pe maa ki yinri: «Maga kaga tɔngɔ.» Davidi yurugo yi, wila ki kɔ sanga ŋa ni wunlunana Sawuli wila leele torogo, a pɛ saa Davidi wi go ki maga, mbe ta mboo yigi mboo gbo†.*

59 ² E, Yenɲele, na sho na juguye pe kee,
 mbele pe yiri na kɔɔɔɔ, na go yirige mala sho pe kee!
³ Na sho kambasinɲe pyefenne pe kee,
 na sho legboleele pe kee!
⁴ Wele, pe saa lara nala singi mbanla gbo,
 lewelimbele pɛ gbogolo mbe to na na;
 ma sigi ta, Yawe Yenɲele, mi si kajɔɔɔ kpe pye,
 mi si kapege pye.
⁵ Mi si kapege kpe pye,
 ɛɛn fɔ pe yen na fee na pe yɛɛ gbɛgele mbe to na na.

Yen ma yiri, ma pan na kɔɔɔɔ, mala saga!

⁶ E, Yawe Yenɲele, mboro ŋa Yenɲele na yawa pi ni fuun fɔ, Izirayeli* woolo Yenɲele,
 yiri ma win cɛngele ke ni fuun ke ni,
 maga ka ki javafenne naa ki lembasinmbele wa kpe yinriwe ta.
Wɔnmatigiwen laga.

⁷ Yɔnlɔkɔɔɔ, pe ma sɔngɔɔ ma pan,
 pe maa weli paa pyɔɔnlɔ yen, na ca ki mari na toro.
⁸ Wele, sɛnpere to ti maa yinrigi wa pe yɔn,
 pe yɔn sɛnrɛ ti maa sugulo paa shɔrinaye yen,
 pe maa yuun fɔ: «Ambɔ wi yen na we magala li nuru?»

⁹ ɛɛn fɔ mboro wo na, Yawe Yenɲele, ma yen na tɛge pe na?
 Ma yen naga lakoo cɛngele ke ni fuun ke na.
¹⁰ Mboro ŋa ma yen na fanɲga ye, mboro mi yen na wele,
 katugu Yenɲele, mboro ma yen na go sigefɔ we.

¹¹ Yenɲele, lo na li yen na kagbaraga pyefɔ, li yaa pan na kɔɔɔɔ mbanla saga,
 li yaa ti mbaa na juguye pe tolo li wele nayinme ni.
¹² Maga ka pe gbo fɔɔnfɔɔn ŋga na, jɔngɔ cew ŋa mɔ ta, na woolo paga ka fege wi na;
 ɛɛn fɔ ma yawa pi tɛge ma pe jaraga ma pe tɔngɔ,
 konaa ma pe jaanri;
 we Fɔ*, mboro ma yen we tugurɔn sigeyaraga* na we go singi.

†59.1: 1 Sami 19.11-17.

13 Senre nda ti maa yinrigi wa pe
yɔn ki ni, ti yen kapege,
ki yaga pe yee gbɔwɔ pi pye
paa penɛ yen mbe pe yigi,
katugu danja senre naa
yagbogowo senre to pe
maa yuun!

14 Wa ma nangbanwa gbɔɔ pi ni,
pe tɔngɔ,
pe tɔngɔ pe kɔ pe wɔ wa!
Jango pege jen fɔ sa gbɔn wa
dunruya wi kɔsaga, fɔ
mboro Yenɲele, mboro
ma yen wunluwɔ Zhakɔbu
setirige piile† pe go na.

15 Yɔnlɔkɔgɔ pe ma sɔngɔrɔ ma
pan,
pe maa weli paa pyɔɔnlɔ yen,
na ca ki mari na toro.

16 Pe maa yanri na toro na pe
yaakara jaa,
na pee ka mbe tin, pe ma
yembine li pye na
kɔngɔri.

17 Mi wo na, mi yaa yurugo kɔ
mbɔɔn fanɲa ki wogo
yo,
pinliwe ni, mi yaa ma kagbaraga
wogo ki yari.
Katugu ma yen paa na malaga
sigeca yen,
jɔlɔgɔ sanga ni, mi ma karafa ma
na.

18 Mboro ɲa ma yen na fanɲa
ye, mi yaa yurugo kɔ
mbɔɔn sɔn,

katugu ma yen paa na malaga
sigeca yen,
Yenɲele, ma yen kajɲɲe pyefɔ
na kan.

Yenɲele li mali woolo pe yenrewe pi logo

¹ *Yurukɔɔlɔ to wi sewe yurugo, pe
maa ki koo yurugo ɲa kɔlɔmɔ na,
pe maa ki yinri: «Serɲya masho pɔlɔ
yarifyeenre wogo na.» Davidi yurugo.*

² *Wila ki yurugo ki kɔ sanga ɲa ni,
ko kila yala wila saa malaga ki gbɔn
Siri tara fenne mbele paa pye wa
Mezopotami tara konaa wa Zoba tara
pe ni. Ko punjo na, wi malingbɔɔnlɔ
togbɔɔ Zhouabu wɔ si sɔngɔrɔ ma pan
ma Edɔmu tara fenne malingbɔɔnlɔ
waga ke ma yiri shyen (12 000) gbo
pe ni wa Kɔ gbunlundege ki ni†.*

60 ³ E, Yenɲele, mà we wa, mà
ti a wè gbɔn ma jaraga.

Mà nawa ɲgban we ni, een fɔ ki
yaga ma yenle we na naa!

⁴ Mà tara ti yege, ma ti a tì jeenri,
ki yaga mari jeenrisara ti
gbegele, katugu ti yen na
tigile!

⁵ Woro mbele ma woolo, mà ti a
kanɲbanga we ta,
a ki cɛn ndee mà we ɲgbanga
ma duven ɲa wi maa yege
kanɲgi wa kan we yeri
wè wɔ.

⁶ Mbele paa fye ma yege, mà
dirapo kan pe yeri paa
kacɛn yen, mbe pe yeri,

†59.14: *Zhakɔbu setirige piile* poro nunɲba poro pe yen Izirayeli woolo wele.

†60.2: 2 Sami 8.3-14; 1 Kuro 18.12.

jan̄go paa fee pe sh̄o pe juguye
pe wangala ke yeri.
W̄onmatigiwen laga.

⁷ We ȳon sogo, ma we sh̄o ma
fan̄ga kee ki ni,
jan̄go woro mbele we kala li yen
m̄o ndanla, we ta we
sh̄o†!

⁸ Yen̄jele li para wa li censaga
kpoyi* ki ni, ma yo f̄o:
«Mi yaa cew ta.

Mi yaa Sishemu ca ki yēele,
mbe Sukoti gbunlund̄e ge ki
taanla mana ni mbege
k̄ōn̄l̄o k̄ōn̄l̄o.

⁹ Galaadi tara ti yen na woro,
Manase tara ti yen na woro;
Efirayimu tara ti yen paa na
tugur̄on njala yen mala go
ki t̄on;

Zhuda tara to yen paa na
wunluw̄o kan̄gala yen.

¹⁰ Mowabu tara to yen paa na
woliyaraga yen, nga mi
maa wunru wa ki ni,
Ed̄omu tara tegere ti yen na
yeri, mi mala sawira ti w̄o
mberi wa wa;
mi yen na cew tawa k̄on̄n̄o waa
Filisiti tara ti mēge ni.»

¹¹ Yen̄jele, amb̄o wi yaa kari na
ni wa ca nga p̄e malaga
sigembogo kan maga
maga ki ni?

Amb̄o wi yaa sanla torogo f̄o wa
Ed̄omu tara?

¹² Kaaw̄o Yen̄jele mboro ma mbe
ya mbege pye, mboro nga
m̄aa we wa we.

E, Yen̄jele, mboro nga ma
sila pye na pinlele we
malingb̄ōn̄l̄o pe ni mbaa
kee wa malaga.

¹³ Pan ma we saga, ma we sh̄o
we winfenne pe kee,
katugu senwee piile pe sagawa
pi woro yaraga ka!

¹⁴ Na Yen̄jele li ka pye we ni, we
yaa kagb̄oḡōl̄o pye,
lo li yaa we winfenne pe t̄onḡo.

**Mila jaa mbe koro
wa Yen̄jele li go ki ni suyi**

¹ *Yuruk̄ōl̄o to wi sewe yurugo, nga
pe maa koo na nḡoni gb̄ōn̄.*
Davidi Yen̄jele gb̄oḡoyurugo.

61 ² E, Yen̄jele, na gbelege ki
logo,
nungb̄olo jan mala yenrēge ki
logo!

³ Mbanla ta wa tara ti k̄osaga ki
na, mi yen na gbele n̄o
yinri,

katugu na jigi w̄i k̄on na na.
Walaga nga ki yen ma yagara
ma pye mi se ya gb̄on ki
na,

na luguro wa ki na, maa wele na
na;

⁴ katugu mboro ma yen na
larasaga ye,
ma yen paa malaga sigesan̄gazo
yen mbanla sh̄o na juguye
pe yeri!

†60.7: Yuuro 108.7-14.

⁵ Mila jaa mbe koro wa ma go ki ni fɔ sanga pyew, mbanla yɛɛ lara wa ma kanwira ti nɔɔɔ. *Wɔnmatigiwen laga.*

⁶ Katugu Yɛnɛɛle, yɔn fɔɔɔɔ* ɛgele mi le ma yeri kagala ɛgele fuun na, ma ke pye ma ke yɔn fili;

mbele pe maa fyɛ ma yɛɛɛ, kɔɔɔɔ ɛga ma tɛɛɛ pe kan, ma yaa ki kan na yeri.

⁷ Ki yaga ma ka taga wunlunana wi yinwege piliye yi na, wi yinwetɔnɔɔɔ ta fɔ jɛnɛɛ!

⁸ Ki yaga wi koro wa wunluwa pi na mboro ɛa Yɛnɛɛle ma yɛɛɛ sɔɔɔɔ fɔ sanga pyew!

Ma ti ma kagbaraga kona ma yɛn sinɛɛ yɛɛɛ ɛga na tila wi kɔɔsi!

⁹ Pa kona mi yaa la yuuro koo mbaa ma sɔnni sanga pyew, yɔn fɔɔɔɔ ɛgele mi kɔn ma yeri, mi yaa la ke tɔnni mbaa ke yɔn fili pilige pyew.

**Le Yɛnɛɛle li tanla,
mbe ya pye yeyinɛɛ na**

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sɛwɛ yurugo, mbe yala Yedutun† wi yurugo kɔɔɔɔ pi ni. Davidi Yɛnɛɛle gbɔɔɔyurugo.*

62 ² Pa mi ma yeyinɛɛ ta le Yɛnɛɛle lo nunɛɛba tanla,

mi maa shɔɔɔ pi taa lo nunɛɛba yeri.

³ Lo nunɛɛba li yɛn walaga nala go singi naa na shɔɔɔ, li yɛn paa na malaga sigɛca yɛn, yaraga ko ka kɛɛ sanla kan mbe to.

⁴ Ye yaa koro mbaa gbogolo mbe to lere na fɔ sa gbɔn wagati wiwiin?

Ye maa wi jaa mboo gbo, paa yɛɛɛ ɛga na mbogo ɛga ki yeri pe ma gbogolo ki na mbeɛɛ jan we, nakoma paa yɛɛɛ ɛga na lere ma jasa mbogo ɛga ki jɔɔɔ ki jan we.

⁵ Ye ma yɔn wa nunɛɛba mbe ki lereɔ wi jan mboo laga wa wi censagbɔɔɔ ki na, yagbogolo koro ke yɛn ma pe ndanla.

Pe maa duwaw piin wa pe yɔn ko ni, ɛɛn fɔ wa pe nawa po ni, pe maa na danɛɛ. *Wɔnmatigiwen laga.*

⁶ Pa mi yaa yeyinɛɛ ta le Yɛnɛɛle lo nunɛɛba tanla, katugu lo li yaa jigi tagasaga kan na yeri.

⁷ Lo nunɛɛba li yɛn walaga nala go singi naa na shɔɔɔ, li yɛn paa na malaga sigɛca yɛn, yaraga ka kɛɛ sanla kan mbe to.

†62.1: Yuuro 39.1.

⁸ Pa na shɔwɔ po naa na gbɔɔwɔ
pi ni, ti maa yinrigi wa
Yenɲele li yeri;

Yenɲele lo li yen walaga ɲga
ki yen fanɲga ni nala go
singi konna na larasaga.

⁹ Yoro senwee piile wele, ye ye
jigi wi taga li na sanga
pyew;

yaa ye nawa kagala ke yege
yuun, yaa ke tanli li yege
sɔɔwɔ;

katugu Yenɲele lo li yen we
larasaga ye. *Wɔnmatigiwen
laga.*

¹⁰ Ee, senwee piile pe ma toro
paa tifeleɣe yen,
senweele pe woro yaraga ka
ndɛɛ yagboyoolo.

Ali na ma ka pe ni fuun pe pinle
mbe pe taga culo* na,
pe ni fuun pe yaa tifaga mbe we
tifeleɣe ki na.

¹¹ Yaga ka ye jigi wi taga
lewelewe kapyere ti na,
yaga ka ye jigi wi taga yaara nda
yè shɔ fanɲga na ti na.

Na ye yarijendɛ ti kaa lege la kee
yege,

yaga ka ye jigi wi taga ti na.

¹² Yenɲele li keli ma para ki
konɲbanɲga na,
ma nuru ma para ki shyen wogo
na maga ɲgban, a miɲi
logo;

li yo fɔ: «Mi ɲa Yenɲele, muwi
mi yen yawa pi ni fuun fɔ
we.»

¹³ We Fɔ*, mboro ma yen fun
kagbaraga fɔ we;

katugu ma yaa ka senwee
nungba nungba pyew
wi sara mbe yala wi
kapyegele ke ni†.

**Yenɲele, ma kagbaraga ki tawa
pɪ mbɔnrɔ yaraga pyew ki na**

¹ *Davidi Yenɲele gbɔɔɔyurugo. Wila
ki kɔ sanga ɲa ni, wila pye wa
Zhuda tara gbinri* wi ni†.*

63 ² E, Yenɲele, mboro ma yen
na Yenɲele le,
mi yen nɔɔ lagajaa, ma la ki yen
na na paa tɔnmɔ wɔɔɔ
yen;

na wire ti lombondo ti yen na
tile nɔɔ lagajaa
paa yege ɲga na tara nda tì waga
ma jɛɛnri, ma pye tɔnmɔ
woro ti ni, tɔnmɔ kala li
ma pye ti na we.

³ Ki kala na, mbanla ta wa ma
laga kpoyi* ki ni, mi yen
nɔɔ wele jɛɲɣɛ,
mbe ta mbɔɔn yawa po naa ma
gbɔɔwɔ pi yan.

⁴ Katugu ma kagbaraga ki tawa
pɪ mbɔnrɔ yinwege ki na,
ki kala na, mi yaa la yuuro koo
mbaa ma sɔnni.

†62.13: Zhɔbu 34.11; Zhere 17.10; Mati 16.27; Drɔmu 2.6; Naga 2.23.

†63.1: 1 Sami 23.14.

⁵ Kì pye ma, mi yaa lɔɔn shari na
yinwege piliye yi ni fuun
ni,

mi yaa lanla keyen yi yinrigi wa
naayeri ma mege ni mbaa
ma yenri.

⁶ Kì yaa na yenle ti, paa yege nga
na lere ma kaa yaakara
tanra ka, nda ti yen
yanlaga naa sɔmbe ni;
mi yaa kaa ma sɔnni yɔgɔrimɔ
gbɔɔ ni.

⁷ Na mi ka pye wa na sinlesaga,
na jatere wi ma tigi ma
na,
mi ma koro na jatere piin ma
wogo ki na yembine li ni
fuun ni,

⁸ katugu mboro ma yen na sagafɔ
we.

Mbanla ta larasaga wa ma
kanwira ti nɔgɔ, mi yen
na jɔrɔgi nayinme ni.

⁹ Mì mara ma na na kotogo ki ni
fuun ni,
ma kalige kee ki yen mala tɔgɔ.

¹⁰ Een fɔ, mbele paa ki jaa
mbanla gbo,
ki yaga pe tigi wa tara ti nɔgɔ,
wa ti latijugo ki ni!

¹¹ Kì yaga pe pe gbo tokobi ni,
pe pye dabaala pe yaakara!

¹² Een fɔ wunlunaŋa wi yaa
yɔgɔrimɔ ta Yenŋele li
kala na;

lere o lere wi ma wugu Yenŋele
li mege ki na, wo yaa ka
gbɔgɔwɔ ta,

katugu yagboyoolo pe yɔn ki
yaa ka tɔn pe na.

**Yenŋele li yaa ka jɔlɔgɔ wa
senpere yofenne pe na**

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sɛwe yurugo.
Davidi Yenŋele gbɔgɔyurugo.*

64 ²E, Yenŋele, mila jɛen na
gbelege nga gbele, ki
logo;

na go shɔ na juguye pe yeri,
poro mbele mila fyɛ pe
yege we!

³ Na shɔ lepeele pe yɔn lemɛ pi
na,
konaa mala shɔ kapege pyefenne
pe du lemɛ pi na!

⁴ Pe yɔnrɔ tì tanla paa tokobi yen
ŋa pè yɔ;
pe sɛnrɛ tì pe na sugulo, paa
wangala yen ŋgele pè
gbɛgele.

⁵ Pe ma lara mbe lere ŋa wi yen
jerɛgisaga fu wi wɔn ke
ni;
pe ma fo maa wɔn, pe yerɛ na
fyɛ.

⁶ Pe maa fanŋga nii pe yeɛ ni
kapege pyewe pi na,
pe maa para penŋele ŋgele pe
yaa sa le larawa ke wogo
na,

pe maa yuun fɔ: «Lere kpɛ se
kala la jɛn wa ki wogo ki
ni.»

⁷ Kapege ko pe maa jate mbe
pye,
pe ma yo fɔ: «We yɔn lemɛ pì
gbɛgele ma yala de!»

Kaselege kona, senwee wi nawa
kagala naa kagala ngele
ke yen wa wi kotogo na,
ke yen paa wetijugo yen,
nga ki tijuguwo pi se jen.

⁸ Een fo, Yenhele li yaa pe won
wangala ni,
ke yaa pe ta, mbe pe fo, mbe pe
jaanri.

⁹ Pe yeera yon senre to ti yaa pe
yigi mbe pe jan,
lere o lere ka pe yan, wi yaa la
go fingi mbaa tege pe na.

¹⁰ Lere pyew wi yaa ka fyε,
pe yaa kaa Yenhele li kapyegele
ke yege yuun,
mbe kagala ngele li pye ke korɔ
jen.

¹¹ Lesinmbele pe yaa kaa yɔgɔri
Yawe Yenhele li kapyege
ki kala na,
mbe pe ye karafa li na;
leele mbele fuun pe nawa pi yen
ma filige pe na, pe yaa
kaa yɔgɔri ki kala na.

**Yenhele li daga waa li sonni
yarijende nda li yen na kaan
we yeri ti kala na**

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewε yurugo.*

Davidi Yenhele gbɔgɔyurugo. Yurugo.

65 ²E, Yenhele, ma daga paa
ma sonni wa Siyon* ca,
leele pe yon fɔgɔɔ* ngele kon
ma yeri, pe yaa ka ke yon
fili.

³ Mboro na ma maa yenrewe pi
nuru,

leele pe ni fuun pe yaa la paan
ma korɔgɔ mbaa ma
gbogo.

⁴ We kajɔgɔɔ ti go kala li we we
na,

εen fo mboro mbe ya mbe we
kapere ti kala yaga we na.

⁵ Yenhele, lere na ma ma wɔ,
mboo fulo ma ye tanla,
mbe ti wi koro wi cen wa ma go
ki ni, ferewe yen ki fo wi
woo!

Yaritiyɔnɔɔ nda ti yen wa ma
go ki ni, ki yen ma we
ndanla waa ti tanwa pi
nii,
ma sherigo gbɔgɔ* kpoyi* ki
tanwa we.

⁶ We shɔfo Yenhele, ki yaga ma
kafɔnngɔɔ pye ma we
yon sogo, wa ma kasinngε
ki ni,

leele pe ni fuun pe jigi wi yen
ma na, mbe sa gbɔn fo wa
tara ti kɔsaga ki na,
fo sa gbɔn wa kɔgɔje wi kɔsaga
ki na!

⁷ Yenhele lo li yanwira ti tenge li
fannga ki ni,
yawa yen li ni.

⁸ Li ma kɔgɔjeye pe tinme pi
yerege,
mbe kɔgɔje tɔnmɔ mba pi maa
yinrigi na tuun pi tinme
pi yerege,
mbe cengele ke tinme gbɔɔ pi
yerege.

⁹ Leele mbele pe yen ma cen fo
wa dunruya wi kɔsaga ki

na, ma kafɔnɔŋɔɔ ke yen
na pe sunndo wi kɔɔn pe
na,
ma ma ti yɔnɔ yirisaga kɛɛ
woolo naa yɔnɔ tosaga
kɛɛ woolo pe ma yin
nayinme ni.

¹⁰ Ma maa jatere piin tara ti
wogo na, na tisaga kaan
ti yeri;
ma ma tara ti pye ti ma tanla;
Yenɔele ma mɔɔ lafogo ki yin
tɔnmɔ pi ni;
ma maa yarilire ti yɔngɔ
senweele pe kan,
katugu mà tara ti gbɛgele ko
kala na.

¹¹ Ma ma kɛere ti sɔnyɔ yi suguru
tɔnmɔ ni jɛnɔge,
mbe ti kanimboro ti ma pe ma
yɔn yala;
ma ma ti tisara ti ma tara ti pe
pugɔ,
ma ma fanɔga kan yariluguro ti
yeri ti ma fi.

¹² Ma yarijende ti kala na, ma
ma ti yeɛ li lombonɔ li
ma kɔ tanga,
maga toro laga o laga, ko yaara
to ma yɔn.

¹³ Naniwe mba wa gbinri* wi ni,
pi maa yɔngɔ na kee yege,
yɔgɔrimɔ gbeere yen na yinrigi
wa tinndiye pe na
lagapyew.

¹⁴ Simbaala naa sikaala pɛ
naniwe pi yin lagapyew,
kɛere nda wa gbunlundere ti ni tì
yin yarilire ti ni,

ti ni fuun ti yen na yɔgɔri na
yuuro koo paa senwee
yen.

Ye we shɔfɔ Yenɔele li sɔn

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sɛwe yurugo.
Yurugo. Yenɔele gbɔgɔyurugo.*

66 Yaa Yenɔele li sɔnni
yɔgɔrimɔ gbɔɔ ni, yoro
dunruya woolo wele!

² Yaa yuuro koo yaa li mege ki
gbɔgɔwɔ pi yari,
yaa li sɔnni yaa li gbogo!

³ Yege yo Yenɔele li kan fɔ: «Ma
kapyegele ke yen fyere
gbɔɔ ni,

ma yawa gbɔɔ pi kala na,
ma juguye pe yen na
kannguuro kanni ma yege
sɔgɔwɔ.

⁴ Dunruya woolo pe ni fuun
pe yen na fɔli ma yege
sɔgɔwɔ nɔɔ gbogo,
na yuuro koo nɔɔ gbogo,
na yuuro koo nɔɔ mege ki
gbogo.» *Wɔnmatigiwen
laga.*

⁵ Ye pan ye Yenɔele li kapyegele
ke wele,
kagala nɔgele li yen na piin
senwee piile pe kan ke
yen fanɔga ni!

⁶ Lì kɔgɔje wi waga ma tawara
yirige,
ma ti a leele pɛ tanga tɔɔɔ na
maa kɔn ma yiri.
Ki kala na, we yen na yɔgɔri li
kapyegele ke kala na†.

†66.6: Eki 14.21-22; Zhouzhu 3.14-17.

⁷ Li yen tegere ti na yaraga pyew
 ki go na fɔ sanga pyew, li
 yawa pi fanŋga na;
 li yege yen cengele ke na, na ke
 kɔɔsi,
 jaŋgo mbele pè yiri ma je,
 paga ka pe ye yirige.
Wɔnmatigiwen laga.

⁸ Yoro cengele woolo, yaa Yawe
 Yenŋele li shari!
 Ye ye maganŋala ke yirige yaa li
 sɔnni!

⁹ Lo fanŋga na we yen yinwege
 na,
 lii yere ki na we to.

¹⁰ E, Yenŋele, mà we wa ma
 wele,
 mà we wa ma wele, paa yege
 ŋga na pe ma warifuwe
 wa mbe wele kasɔn mboo
 pye kpoyi*.

¹¹ Mà we le mere ni,
 mà jɔlɔgɔ gbɔgɔ wa we na.

¹² Mà ti we juguye pè pe shɔnye
 pe fe ma lugu we yinre ti
 na ma toro;
 a wè jɔlɔ ndɛɛ wè kasɔn naa
 tɔnmɔ kɔn ma yiri,
 ɛɛn fɔ mà we tile ma we wɔ wa
 ki kagala ke ni ma we kan
 wogosaga ni.

¹³ Mi yaa kari wa ma sherigo
 gbɔgɔ* ki ni mbe sa saara
 sogoworo* wɔ ma yeri,
 mi yaa yɔn fɔgɔlɔ* ŋgele mɪla
 kɔn ma yeri ke tɔn.

¹⁴ Ki yɔn fɔgɔlɔ koro wele mɪla
 kɔn na yɔn sɛnre ti ni,

sanga ŋa ni mɪla pye na jɔlɔ we.
¹⁵ Mi yaa yaayoro nda ti tɔɔ
 ta wɔ ma yeri saara
 sogoworo,
 naa simbapene konaa wusuna
 nuwɔ taan* saara ni;
 mi yaa napene konaa sikapene
 wɔ ma yeri saraga.
Wɔnmatigiwen laga.

¹⁶ Yoro mbele fuun ye maa fye
 Yenŋele li yege, ye pan ye
 logo,

ŋga Yenŋele li pye na kan, mi
 yaa ki yege yo ye kan!

¹⁷ Mì gbele mali yeri lilan saga,
 a m̀ ya mali sɔn wa na yɔn.

¹⁸ Ndɛɛ ki pye m̀ kapege yaga
 wa na nawa,

Yawe Yenŋele li se jen na logo
 na yeri.

¹⁹ ɛɛn fɔ, ye wele, Yawe Yenŋele
 li logo na yeri,
 li nungbolo jan mala yenrewe pi
 logo.

²⁰ Sɔnmɔ yen Yenŋele li woo,
 katugu lii je na yenrewe pi na;
 lii si je mbeli kagbaraga ki pye
 na kan!

Cengele ke ni fuun kaa Yenŋele li sɔnni

¹ *Yurukɔɔlɔ to wi sɛwe yurugo, ŋga
 pe maa koo na ŋgɔni gbɔɔn.
 Yenŋele gbɔgɔyurugo. Yurugo.*

67 ² Yenŋele sa we yinriwe ta,
 li duwaw we na!
 Laa we wele kajɛŋge ni!
Wɔnmatigiwen laga.

³ Jaŋgo laga tara na, leele pɔɔn
 kapyege ki jen,

cengele ke ni fuun kege jen fɔ
mboro ma yen shɔfɔ we!

⁴E, Yenjele, ki yaga cengele kaa
ma sɔnni!

Ki yaga cengele ke ni fuun kaa
ma sɔnni!

⁵Tara woolo paa yɔgɔri paa
nayinme yuuro koo;
katugu ma maa kiti wi kɔɔn
cengele ke na kasinge ni.

Ma maa tara woolo pe yege
sinni laga tara na.
Wɔnmatigiwen laga.

⁶E, Yenjele, ki yaga cengele kaa
ma sɔnni!

Ki yaga cengele ke ni fuun kaa
ma sɔnni!

⁷Tara na yarilire ti maa yɔngɔ.
Yenjele, we Yenjele, ma maa
duwaw we na.

⁸Ee, Yenjele sa duwaw we na!
Leele pe ni fuun paa fyɛ li yege
fɔ sa gbɔn wa dunruya wi
kɔsaga ki na!

Mbe yurugo kɔ

mbe Yenjele na cew tafɔ li sɔn

¹*Yurukɔɔɔ to wi sɛwe yurugo.*

Davidi Yenjele gbɔgɔyurugo. Yurugo.

68 ²Yenjele li yiri, a li juguye
pɛ gbɔn ma jaraga,
mbele pɛli panra, pɛ fe li yege.

³Yege nga na wirige ki ma jaraga
ma kɔ saw, pa li ma pe
jaraga pe ma kɔ ma;
yege nga na kasɔn ma sɛnrɔnguro
yan,

pa lepeele pe yaa ka tɔngɔ mbe
wɔ wa Yenjele li yege
sɔgɔwɔ ma.

⁴Ɛɛn fɔ, lesinmbele pe yaa kaa
yɔgɔri,

pe yaa kaa nayinme nii jɛnge
Yenjele li yege sɔgɔwɔ,
pe yaa ka yin nayinme ni fɔ
jɛnge.

⁵Yaa yuuro koo Yenjele li kan,
yaa Yenjele gbɔgɔyuuro
koo, yeli mɛge ki gbɔgɔ;
yeli fili yeli gbɔgɔ, lo na li ma
kambaara ti pye paa li
malaga gbɔnwooro yen
na paan ti na!

Li mɛge koyi nga Yawe Yenjele,
yaa yɔgɔri li yege sɔgɔwɔ!

⁶Lo li yen pijiriwele pe to
we, konaa li ma yere
nanjunjaala pe ni kiti
kɔngɔ na.

Yenjele pa li yen ma, mbeli ta
wa li censaga kpoyi* ki
ni.

⁷Leele mbele pɛ koro pe nungba
nungba, Yenjele li pe pye
leele fɛnnɛ,

lo li ma kasopiile pe yirige, mbe
pe yaga yeyinɛge na, mbe
nayinme kan pe yeri.

Ɛɛn fɔ mbele pɛ yiri ma je li na,
poro pe yaa ka cɛn wa
tara lara nda tɛ waga ti ni.

⁸E, Yenjele, naa maa yiri ma
keli ma woolo pe yege
sanga nga ni,

naa maa kari wa gbinri*
wi ni sanga nga ni,
Wɔnmatigiwen laga

⁹ tara tìla yege, a naayeri wì
tisaga ki yaga kì pan;
ko la pye Yenñele li yege sɔgɔwɔ,
Yenñele na lili yee naga
wa Sinayi* yanwiga ki na
we;
ko la pye Yenñele li yege sɔgɔwɔ,
Izirayeli* woolo Yenñele
le†.

¹⁰ E, Yenñele, mà tisagbaraga ki
kan we yeri jenge,
ma tara tìla waga, a mà yinme
tirige ti na.

¹¹ Pa ma woolo pè cɛn wa ki
laga ki na.
E, Yenñele, ma kajenge ki kala
na, màga laga ki gbegele
mbele pe yen tege na pe
kan.

¹² We Fɔ* wì para,
jɛele mbele ki sentanra ti
yarifenne, pè pan ma pye
janwa gbɔɔ.

¹³ Juguye pe malɛngbɔɔnɔ
ngbeleye naa pe
wunlumbolo pe yen
na fee, pe yɔngɔɔ kè
wege;

jɛele mbele pè koro wa yinre ti
ni, pe yen na juguye pe
kee yaara ti yeele pe yee
na.

¹⁴ Ali ye ni, yoro mbele yè
koro ma sinle wa
simbaɔgbondo ti sɔgɔwɔ,
jendetuwaye yanlele yen wa,
mbele pè warifuwe wo pe
kanwira ti na mari tɔn,
ma te piiri wo pe kanwira sire ti
na mari tɔn†.

¹⁵ Sanga ña ni Yenñele na
yawa pi ni fuun fɔ làa
wunlumbolo pe gbɔn ma
pe jaraga,
kila cɛn ndɛɛ fɔngɔ kila wuun
wa Zalimɔ yanwiga ki na.

¹⁶ Yenñele li yanwiga ye, Bazan
tara yanwiga ye,
yanwiga ñga ki yinre ti yen ma
lege, Basan tara yanwiga
ye.

¹⁷ Yenñele li yanwiga ñga wɔ
mbege pye li cɛnsaga,
yingi na yoro yanwira nda ye
yinre ti yen ma lege, kì si
yenjaga yirige ye ni?
Yawe Yenñele li yaa ki pye li
cɛnsaga fɔ sanga pyew.

¹⁸ Yenñele li malaga
gbɔnwotoroye pe
yen wagaye yɔn legere,
pe yen wagaye yɔn legere legere.
Yawe Yenñele li pan pe ni, ma
yiri wa Sinayi yanwiga ki

†68.9: Eki 19.18.

†68.14: Ki jendetuwaye yanlele pe mbe ya pye Izirayeli woolo pe juguye pe kee yaara nda pè shɔ pe yeri to ta. Ki yaa pye ndɛɛ ki laga ñga ki yen na para malaga ka senre na, ñga Yenñele làa cew kan li woolo pe yeri pe juguye pe na, a jɛele pè juguye pe kee yaara ti yeele pe yee na. Ki malaga ki senre ti woro ma yɔnɔgɔ wa Bibulu wi ni.

na, ma ye wa li lajeŋge
kpoyi ki ni.
 19 Mâ lugu ma kari wa naayeri,
mâ pele yigi kasopiile ma kari
pe ni.
 Mâ yarikanra sho leele pe yeri,
ali leele mbele pè yiri ma
je pe yeri†;
 jaŋgo mboro ŋa Yawe Yenŋele,
ma ki Siyɔn yanwiga ki
pye ma cənsaga.
 20 Ki daga waa Yawe Yenŋele li
shari pilige pyew!
 Lo li yen ma yere we go kala li
ni,
 we shoƒo Yenŋele loli.
Wɔnmatigiwen laga.
 21 Ko Yenŋele lo li yen we
Yenŋele, na we shoo;
 Yawe Yenŋele, we Fɔ we,
pyelɔmɔ yen wi yeri mbe
we sho kunwɔ pi kee.
 22 Eɛn ƒo Yenŋele li yaa kali
juguye pe yinre ti yaari;
 mbele pè koro na kapere ti piin
na kee yege, li yaa ka pe
yinre ti yaari mbe pinle
pe yinzire ti ni.
 23 We Fɔ wì yo ƒo: «Mi yaa
səngɔɔ mbe pan ye
juguye pe ni, mbe yiri wa
Bazan yanwiga ki na;
 mi yaa səngɔɔ mbe pan pe ni,
 mbe yiri ƒo wa kɔgɔje wi
nɔgɔ;

24 jaŋgo ye ye tɔɔɔ ti jogo wa pe
kasanwa pi ni,
 ye pyɔɔnɔ pe pe tasaga ta wa ye
juguye pe kasanwa pi ni
poo laala.»

25 E, Yenŋele, pɔɔn cew tawa
tangala li yan ma woolo
pe ni,
 ma tangala lɔmɔ pɔo yan ma
ye wa laga kpoyi* ki ni,
 mboro ŋa na Yenŋele naa
na wunluwɔ.

26 Yurukɔɔɔ poro pàa keli yege,
 a yarigbɔnɔ fenne pè si
taga pe na;
 sumborombiile poro la pye wa
nandogomɔ na pimbigile
gbɔɔn.

27 Yaa Yenŋele li shari wa janwa
wi gbogolosara ti ni!
 Yaa Yawe Yenŋele li shari, yoro
mbele yè yiri wa Izirayeli
setirige ki ni.

28 Benzhamɛ ŋa wi yen pe
pe ni fuun jɔnɔ, wi
cɛnle woolo poro pe yen
koŋbanmbala wele;
 a Zhuda cɛnle woolo teelee pè si
taga, naa pe malingbɔɔnɔ
ŋgebelege ki ni,
 naa Zabuɔn cɛnle woolo teelee
pe ni konaa Nefitali cɛnle
woolo teelee pe ni.

†68.19: Efe 4.8.

29 Ma Yennele ligi konɔ kan ma
yo ma fanŋga ta†.
E, Yennele ŋga mà pye we kan,
yeresaga kan ki yeri!
30 Mbɔɔn ta wa ma sherigo
gbɔɔ* ki ni, ko ŋga kɪ
yiri Zheruzalemu ca ki go
na,
wunlumbolo pe yaa kaa paan
yarikanra ni wa ma kan.
31 Senŋbanra yo Ezhipiti tara
ti na, to nda ti yen paa
wojɔn yen wa gbagara wi
sɔɔwɔ;
senŋbanra yo cengele ke na,
koro ŋgele ke yen paa
napene ŋgbelege yen mbe
pinle ki napire ti ni.
Poro mbele pe ma pan na
kanŋguuro kanni na
warifuwe kaan ma yeri;
malaga ki yen ma cengele ŋgele
ndanla, ma ke purɔ ma ke
jaraga!
32 Legbɔɔɔ† yiri wa Ezhipiti tara
na paan;
Etiyopi* tara fenne pè pe keyen
yi yirige fyeleɛ na wa
Yennele li yeri mbeli
yenri.
33 Dunruya wunluwɔ pyew yaa
yuuro koo Yawe Yennele
li kan;

yaa Yennele gbɔɔyuuro
koo we Fɔ wi kan.
Wɔnmatigiwen laga.
34 Li lugu naayeri wi na paa shɔn
yen, naayeri ŋa wɪ da
maga le wa fafafa;
ye wele, li yen nali magala li
yinrigi, li yen nali magala
na yawa wolo li yinrigi.
35 Yege jen ye yo fɔ yawa pi yen
Yennele lo yeri,
li tegere ti yen Izirayeli woolo pe
go na,
li yawa pi yen naayeri wi
lagapyew.
36 E, Yennele, ma yen fyere ni,
mbɔɔn ta wa ma censaga
kpoyi ki ni!
Izirayeli woolo Yennele lo li ma
fanŋga naa yawa kan
poro mbele li woolo pe
yeri.
Sɔnmɔ yen Yennele li woo!

Yennele lo li ma senwee wi shɔ

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewe yurugo.
Pe maa ki koo yurugo ŋga
kɔɔmɔ na, pe maa ki yinri
«Masho pɔɔ yarifyeenre.»
Davidi Yennele gbɔɔyurugo.*

69 ²E, Yennele na shɔ,
katugu tɔnmɔ pɪlan li ma
gbɔn fɔ wa na yɔɔɔɔ.

³Mi tigi wa fenrege ki ni fɔ wa
nɔɔɔna,
mi si yeresaga ta na yee na.

†68.29: ŋga kɪ yo fɔ: *Ma Yennele ligi konɔ kan ma yo ma fanŋga ta*, wa Yennele senre sewelele mbele pe yen Gireki senre ni konaa ŋa pe yinri Siriyaki wi ni, ki yen ma yɔɔɔɔ ma yo fɔ: *E, Yennele, ma yawa pi naga.*

†68.32: ŋga kɪ yo fɔ *legbɔɔɔ*, ki senre ti woro ma filige Eburuye senre ti ni.

Mì tigi wa tɔnmɔ pi latijugo ki
ni,
tɔnmɔ mba pi yen na fuun pìlan
li.

⁴ Mi yen na gbele na sagawa jaa,
fɔ a na magala li wɔ;
mi yen na Yenŋele li wele konɔ,
fɔ a na yenŋele ke saa te
welege ki na.

⁵ Leele mbele pànlà panra go fu
pè lege ma we na yinzire
ti na,
mbele paa ki jaa mbanla gbo, pe
fanŋga kì gbɔgɔ;
pe yen na бага na na wi.
Mii yaraga ŋga le, pe ma yo mbe
ko yɔngɔ kan.

⁶ E, Yenŋele, màla kambajenme
pi jen,
na kajɔgɔɔ ti woro ma lara ma
na.

⁷ We Fɔ*, Yawe Yenŋele, mboro
ŋa yawa pi ni fuun fɔ,
mbele pè pe jigi wi taga ma na,
maga ka ti pe fere shɔ na
kala na!

Izirayeli* woolo Yenŋele,
mbele pe yen nɔɔ lagajaa, maga
ka ti pe fere shɔ na kala
na!

⁸ Katugu mboro kala na, pe yen
nala tegele, mìgi kun na
yee ni;
mboro kala na, fere tilan go
sogo.

⁹ Mi pye nambanŋa na sefenne
pe yeri,
mì pye cenle la yege woo na
nɔsepiile pe yege na.

¹⁰ Ma go ki yen mala ndanla
ndanlawa mba ni, pi yen
paa kasɔn yen nala sori
wa na kotogo na†;
mbele pe yen nɔɔ tegele, pe
tegele li to na na†.

¹¹ Mi mala yee tirige ma yenŋe
le*,
ko maga kan pe maa na tegele.

¹² Na mi ka jatere piriwen
yaripɔɔ le,
pe mala mege ki le maga le
yomiyele.

¹³ Mbele pe maa ceen wa ca ki
mbogo yeyɔngɔ ki na, pe
maa baro piin nala sanga,
sinwɔɔɔ pànlà mege ki le
yurugo.

¹⁴ Eɛn fɔ Yawe Yenŋele, mboro
mi yen na yenri;
wagati ŋa wo wì yala mɔɔ
kagbaraga ki pye.

E, Yenŋele, ma kagbaraga kì
gbɔgɔ, ki kala na, na yɔn
sogo;
na shɔ mbe yala ma yen senre
nungba yofɔ yege ŋga na
ki ni!

¹⁵ Na tile mala wɔ wa fenrege ki
ni, jango mi ka ka liwi wa
ki ni naa,
na shɔ na panrafenne pe kee;

†69.10: Zhan 2.17.

†69.10: Ɔɔmu 15.3.

na tile mala sho tɔnɔgbɔɔ pi
yeri!
¹⁶ Maga ka ti tɔnmɔ mba pila
fuun pi kari na ni,
maga ka ti tɔnmɔ pi latijugo
kilan li,
maga ka ti fanga kilan yɔn tɔn.
¹⁷ Yawe Yenɔgele, na yɔn sogo,
katugu ma kagbaraga ki
yen ma yɔn;
ma yinriwe tawa gbɔɔ pi kala
na, ki yaga ma kanɔga
ma yege wa na yeri mala
saga!
¹⁸ Mi ɔa ma tunmbyee, maga ka
puɔgo wa na yeri!
Tege yen na na, ki yaga mala
yɔn sogo fyaw!
¹⁹ Fulo na tanla mala go sho,
pan mala sho na juguye pe kee!
²⁰ Pànla tifaga, ma fere ti wa na
na konna mala go sogo
yege ɔga na, màga jen;
ma yege yen na winfenne pe ni
fuun pe na.
²¹ Tegele na paa na tegele, lilan
nawa pi tanga na na fɔ
mala pye yaɔa;
mila pye naga sɔnri nde lere wa
yaa na yinriwe ta, eɛn fɔ
lere sila na yinriwe ta;
mila pye naga sɔnri nde lere wa
yaa ta mbanla kotogo ki
sogo na na, eɛn fɔ lere sila
ta.

²² Pè shɔnrɔ le wa na yaakara ti
ni,
wɔgɔ la pye na na, a pànla kan
duven tangara ni mbe
wɔ†.
²³ Yenɔgele sa ti pe liwen pi pye
paa pene yen wa pe yege,
pe ferewe pi pye paa mere yen
mbe pe yigi.
²⁴ Pe yengele ke wɔ pe na binriw
paga kaa yaan naa,
pe senɔgele ke kurukuru pe na fɔ
sanga pyew!
²⁵ Ma ti nanɔbanwa gbɔɔ mbe
pye ma ni pe ni,
ma nanɔbanwa ndorogo ki gbɔn
pe na!
²⁶ Ma ti pe censara ti jɔgɔ ti wɔ
wa pew,
lere kpe ka ka cen wa pe paara
yinre* ti ni naa†!
²⁷ Katugu mboro jate mà jɔlɔgɔ
wa lere ɔa na makɔ, pe
maa wi jɔlɔgɔ ki seregi wi
na naa;
lere ɔa ma kee ki gbɔn wi na,
wi jɔlɔgɔ ko senre pe maa
yari na toro.
²⁸ Pe kajɔgɔɔ ti ni fuun ti taga
pe go na,
maga ka pe yigi paa lesinmbele
yen!
²⁹ Pe mere ti gbo mari wɔ wa
yinwege sewe wi ni,
maga kaa pe jate mbe pe pinle
lesinmbele pe ni†.

†69.22: Ki senre nda tila yo Zhezu wi wogo na (Mati 27.48; Maki 15.36; Luki 23.36; Zhan 19.28-29).

†69.26: Kapye 1.20.

†69.29: Eki 32.32; Naga 3.5; 13.8; 17.8.

³⁰ Mi wo na, mi yen fyɔnwɔ fɔ
na jɔɔ,
e, Yenɲele, na shɔ mala yirige!
³¹ Mi yaa la yuuro koo mbaa
Yenɲele li sɔnni,
mi yaa la li gbogo mbaa li shari.
³² Paa ma sɔnni Yawe Yenɲele,
ko yen mɔɔ ndanla ma
we pe neɛe wɔ ma yeri
saraga* ko na;
koonaa ma we napɔɔ ɲa wɪ
yenɲele yiri ma pye
yenjoro ni wi na.
³³ Leele mbele pɛ pe yeɛ tirige,
pe yaa ki wogo ki yan
mbaa yɔɔri;
yoro mbele ye yen na Yenɲele
li lagajaa, Yenɲele sa
yinwetɔnɔɔ kan ye yeri!
³⁴ Katugu Yawe Yenɲele li maa
nuru fyɔnwɔ fenne pe
yeri,
li woolo mbele kasopiile li se pe
tifaga.
³⁵ Naayeri wo naa tara ti ni, ti
daga mbaa li sɔnni,
kɔɔje wo naa wi nawa yaara ti
ni fuun ti daga mbaa li
sɔnni!
³⁶ Katugu Yenɲele li yaa Siyɔn*
ca ki shɔ,
li yaa ti pe Zhuda tara cara ti
kan naa fɔnɲɔ,
li woolo pe yaa ka cɛn wa ti ni
naa, mberi pye pe woro.
³⁷ Li tunmbyeele pe setirige piile
pe yaa ka ki tara ti ta pe
kɔɔɔ,

li yen ma leele mbele ndanla, ti
yaa ka pye pe cɛnsaga.

**Yawe Yenɲele,
pan mala saga fyaw**

(Yuuro 40.14-18)

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sɛwe
yurugo. Davidi Yenɲele
gbɔɔyurugo. Nandowo yurugo.*

70 ² E, Yenɲele na shɔ,
Yawe Yenɲele, fyeele ma
pan mala saga!
³ Mbele paa ki jaa mbanla gbo,
Yenɲele sa ti pe fere shɔ,
pe go ki sogo pe na!
Mbele paa ki jaa tipege mbanla
ta, Yenɲele sa ti pe tifaga
fɔ paa sɔnɔɔɔ pɔnɔ na!
⁴ Mbele paa teɛe na na kiyakiya
kiyakiya,
paa sɔnɔɔɔ pɔnɔ na fere nda ti
pe yigi ti kala na!
⁵ Mbele fuun pe yen nɔɔ lagajaa,
poro mbe yin nayinme ni, paa
yɔɔri ma kala na!
Mboro ɲa ma yen shɔfɔ, ma yen
ma mbele ndanla,
poro mbaa ki yuun suyi fɔ:
«Yenɲele li gbɔɔ.»
⁶ Mi wo na, mi yen tege na, ma
pye fyɔnwɔ fɔ.
E, Yenɲele, fyeele ma pan mala
saga!
Mboro ma yen na sagafɔ koonaa
na shɔfɔ;
Yawe Yenɲele, maga ka mɔ na
sagawa pi ni!

Lelee wa Yenjele yenrewe

- 71** ¹Yawe Yenjele, mboro milan yee karafa ma na; maga ka ti mbe fere sho!
²Mboro na ma yen sinje, na sho, mala saga!
 Nungbolo jan ma logo na yeri, mala sho!
³Pye paa walaga yen na kan, nga ki yen na larasaga, laga nga mbe ya sa lara wa sanga pyew mbe sho.
 Ee, maga kon maga tege mbanla sho,
 katugu ma yen paa walaga yen na kan konaa malaga sigeca yen nala go singi.
- ⁴E, na Yenjele, na sho lepeele pe kee,
 na sho ki lembasinmbele naa lewelimbele pe kee.
- ⁵Katugu na Fɔ*, Yawe Yenjele, mboro ma yen na jigi tagasaga ye;
 mboro milan jigi wi taga ma na maga le wa na punwe pi ni.
- ⁶Maga le panla se, mi yen ma kee kan mboro na, maga le wa na sepilige ki na, ma yen na wele na na.
 Ki kala na, go yen ki na mbaa ma sonni suyi.
- ⁷Mi pye paa kafonno yaraga yen lelegere yeri,
 een fo mboro ma yen na larasaga jenge ye.

⁸Ma sonno yuuro ti se ko wa na yon,
 mi yaa lon gbogwo pi senre yuun pilige pyew.

⁹Na lelewe sanga ni, maga kanla wa,
 na na fannga ki ka kaa koo na ni sanga na ni, maga ka je na na!

¹⁰Katugu na juguye pe maa para na senre na,
 mbele pe yen nala peele, pe yen na yon nii na na.

¹¹Pe yen na yuun fo: «Yenjele li laga wi na;
 ye pan woo puru woo yigi,
 lere woro wa mboo sho.»

¹²E, Yenjele, maga kon yee laga lali na ni!
 Mboro na na Yenjele, fyeele ma pan mala saga!

¹³Mbele pe yen na бага na na, poro mbe fere sho pe ko pe wo wa!
 Mbele paa ki jaa mbe tipege pye na na, fere mbe pe yigi,
 pe go ki sogo pe na!

¹⁴Mi wo na, na jigi wi yen ma na sanga pyew,
 mi yaa koro mbaa ma sonni suyi.

¹⁵Mi yaa laga yege yuun yege nga na ma yen sinje,
 mbaa ma shwo pi senre yuun,
 katugu ma kajenge pyege ki se ya jen mbe ko.

¹⁶We Fo, Yawe Yenjele, mi yaa kari wa ma yeri saa ma

yawa kagbɔgɔlɔ ke senre
yuun;
mi yaa lɔɔn kasiɲge ki senre
yuun, mboro nuɲgba
wogo ye.

¹⁷ E, Yenɲele, m̀ala naga maga le
wa na punwe pi ni,
ali ma pan ma gbɔn nala, mi yen
nɔɔ kagbɔgɔlɔ ke senre
yuun.

¹⁸ E, Yenɲele, ali na mi ka ka le,
na yinzire ti ka filige,
maga kanla wa,
pa kona mi yaa lɔɔn fanɲga ki
senre yuun nala pilige
woolo pe kan,
mbaa ma yawa pi senre yuun
setirige piile mbele fuun
pe yaa ka yiri puɲgo na
pe kan!

¹⁹ E, Yenɲele, ma yen ma sin
yege ɲga na, k̀i yiri ma
gbɔn fɔ wa naayeri,
katugu m̀a kagbɔgɔlɔ pye.
E, Yenɲele, ambɔ wi yen paa ma
yen?

²⁰ Mboro kala na, tege legere naa
jɔlɔgɔ legere gbɔn na na,
ɛɛn fɔ, ma yaa pan mbe yinwege
kan na yeri naa;
ma yaa kanla yirige mbanla wɔ
wa wegɔgɔ tijugo ki ni.

²¹ Ki yaga mala gbɔgɔwɔ pi kan
na yeri naa fɔɲgɔ,
mala kotogo ki sogo na na naa
fɔɲgɔ.

²² Kona mi wo na, mboro ɲa na
Yenɲele, mi yaa lɔɔn sɔɲni

ɲgɔni ni, ma yen senre
nuɲgba yofɔ yege ɲga na
ki kala na.

Mboro ɲa Izirayeli* woolo
Yenɲele kpoyi* le, mi yaa
la juru gbɔɔn mbaa ma
gbogo.

²³ Na mi ka kaa yarigbɔnrɔ
gbɔɔn mbaa ma gbogo,
mi yaa la jɔrɔgi nayinme
ni;

mi yaa la yuuro koo mbaa ma
sɔɲni, katugu m̀ala go
shɔ.

²⁴ Ma yen sinɲe yege ɲga na, mi
yaa laga senre yuun wa
na yɔn pilige pyew,
katugu mbele p̀aa pye naga jaa
tipege mbanla ta, p̀e fere
shɔ, a pe go k̀i sogo pe na.

**Mbe Yenɲele li yenri
li duwaw wunlunaɲa wi na**

¹ *Wunlunaɲa Salomɔ wi yurugo.*

72 E, Yenɲele, wunlunaɲa wi
naga ma kiti kɔɲlɔmɔ pi
ni,

ma kasiɲge jatere wi kan
wunlunaɲa pinambyɔ wi
yeri!

² Ki ka pye ma, wi yaa la kiti
wi kɔɔn ma woolo pe na
kasiɲge ni,

mbaa ma woolo mbele pe yen
tege na pe kiti wi kɔɔn
mbe yala kaselege ki ni.

³ Yanwira ti yaa ka pan yeyinɲge
ni leele pe kan,

tinndiye fun pe yaa ka pan
yeyinŋge ni leele pe kan
kasinŋge ki fanŋga na.

⁴ Wi woolo pe ni, mbele pe yen
fyɔnwɔ fenne, wi yaa ka
pe tanga ki kan pe yeri,
mbe mbele pe yen tege na pe
shɔ,
mbe mbele pe yen na pe jɔlɔ pe
tɔngɔ.

⁵ Kona mbe yɔnlɔ konaa yenŋe
ki ni ti ta ti yen na yinrigi
fɔ mbe sa dunruya wi kɔ,
leele pe yaa la fye ma yege fɔ
sanga pyew.

⁶ Wunlunaŋa wi yaa pye paa
tisaga yen, ŋga ki ma pan
yaryluguro yirifɔnndɔ na,
paa tisafɔngɔ yen, ŋga ki ma
tara ti yinŋgi jɛŋge.

⁷ Kasinŋge ki yaa fanŋga ta wi
wunluwɔ sanga wi ni,
mbe yenŋe ki ta ki yen na yinrigi
fɔ sa dunruya wi kɔ,
yarijende ti yaa la lege
mbaa kee yege.

⁸ Wi yaa ka cɛn tara ti ni fuun ti
go na,
mbege le Efirati gbaan wi na fɔ
sa gbɔn wa tara ti kɔsaga
ki na.

⁹ Mbele pe yen ma cɛn wa
gbinri* wi ni, pe yaa kaa
kanŋguuro kanni wi yege
sɔgɔwɔ mbaa wi gbogo,
wi juguye pe yaa kaa taambugo
ki mugu (mbege naga fɔ
wɪ ya pe ni).

¹⁰ Tarisisi tara wunlumbolo
konaa lɔgɔ furo* nda wa
kɔgɔje wi ni wa lege, ti
wunlumbolo pe yaa kaa
paan mbaa boyan yaara
kaan wi yeri;

Saba tara wunlumbolo naa Seba
tara wunlumbolo pe yaa
kaa paan yarikanra ni wi
kan†.

¹¹ Wunlumbolo pe ni fuun pe
yaa ka pan mbaa fɔli wi
yege sɔgɔwɔ mbaa wi
gbogo,
cengele ke ni fuun ke yaa ka go
sogo mboo kan.

¹² Katugu mbele pe yen tege na,
na gbele naa yinri wi pe
saga, wi yaa ka pe shɔ,
mbe fyɔnwɔ fenne mbele sagafɔ
woro pe na pe shɔ.

¹³ Wi yaa ka fanŋgɔgɔ fenne poro
naa mbele pe yen tege na
pe yinriwe ta;
wi yaa ka fyɔnwɔ fenne pe go
shɔ.

†72.10: Ki woro na lere kɔɔn shyen, Saba tara ki yaa pye tila pye wa Larabu tara ti yɔnlɔparawa kalige kee yeri. Seba tara ki yaa pye to la pye wa lewɔɔlɔ tara nda pe yinri nala pilige ki na Sudan wa ti yɔnlɔparawa kameŋge kee yeri. Ki laga ŋga ki yen na para faa woolo paa tara ti kɔngɔlɔ ke jen ma gbɔn lara nda ni to senre na. Efirati gbaan wo la pye wa yɔnlɔparawa kameŋge kee ki na, Saba naa Seba tara to la pye wa yɔnlɔparawa kalige kee naa yɔnlɔ tosaŋga kee yeri, Tarisisi tara to la pye wa yɔnlɔ tosaŋga kee ki na.

14 Wi yaa ka pe sho pe jolɔfenne
poro naa lewelimbele pe
kee,

katugu pe yinwege wogo ki yen
ma gbɔɔ wi yeri fɔ jɛŋɛ.

15 Yɛnɛle sa yinwetɔnɔɔ kan
wunlunaŋa wi yeri!

Leele mbaa yinrigi te ni wa Saba
tara, paa paan wi ni wi
kan!

Leele mbaa Yɛnɛle li yenri wi
kan sanga pyew,
mbaa duwaw piin wi kan pilige
pyew!

16 Yɛnɛle sa ti yarilire tila yɔŋɔ
jɛŋɛ wa tara ti ni,
yarilire sheshere mbe pye fɔ wa
yanwira ti go na mbaa
fige,

ti yɔn paa yege ŋga na tire ti ma
kaa fyenwe wa Liban tara
yanwira ti na we.

Leele pe lɛge wa cara ti ni, paa
yege ŋga na yan ki yen wa
wasege ki ni!

17 Yɛnɛle sa ti wi mege ki koro
wa fɔ sanga pyew;
wi mege ki ka ka kɔ paa yege ŋga
na yɔnɔ ki yen wa suyi.

Leele paa duwaw piin pe yɛe kan
wi mege ki ni;
cɛngɛle kaa ki yuun fɔ wi yen
ferewe na!

18 Sɔnmɔ yen Yawe Yɛnɛle,
Yɛnɛle le, Izirayeli*
woolo Yɛnɛle li woo,
lo nungba pe, lo li maa kagbɔɔɔ
piin!

19 Yɛnɛle na gbɔɔwɔ wolo,
sɔnmɔ yen li woo fɔ sanga
pyew!

Li gbɔɔwɔ yanwa pi tara ti
lagapyew ki yin!

Anmiina*! Anmiina!

20 Zhese pinambyɔ Davidi wi
Yɛnɛle yenrewe senre pa
tì kɔ lagame.

SEWE TAANRI WOO

73--89

Yɛnɛle li maa kasingɛ piin

¹ *Asafu*[†] Yɛnɛle gbɔɔyurugo.

73 Kaselege ko na, Yɛnɛle li
yen jenne Izirayeli* woolo
pe ni,

li yen jenne mbele pe nawa pi
yen ma filige pe na pe ni.

² Ma si yala, mi wo na, kila koro
jenri na tɔɔɔ ti mbaa
wɔnri,

kila koro jenri anme mila wɔ ma
to;

³ katugu mbele pe maa pe yɛe
gbogo, yenjaga la pye na
ni pe ni,
naa mila pye na poro kapere
pyefenne pe yaan pe
kagala kaa yɔŋɔ na kee
yege we.

⁴ Ki leele kangbanra kpe woro
na gbɔɔn pe na fɔ sa gbɔn
kunwɔ pi na,

pe yen ma yɔn wire na, ma
tugbɔɔ.

[†]73.1: Yuuro 50.1.

⁵ Jɔlɔɔ ɲga ki maa sɛnwɛɛle pe
taa ko ka na gbɔn pe na;
kapege na pe ta paa leele
sanmbala pe yɛn.

⁶ Ki kala na, yɛ gbɔɔwɔ pi yɛn
pe yeri paa fereyaraga
yɛn wa pe yɔlɔɔ,
lewelewe kapyere ti yɛn pe yeri
paa yaripɔɔ yɛn ma pe
tɔn.

⁷ Pɛ tɔɔ tɔɔ fɔ a pe yɛngɛɛ kaa
yɛngɛɛ pe na,
jatere pere nda ti yɛn wa pe
kotogo na, ti yɛn kɔnlɔ fu.

⁸ Pe maa kala lakoo leele na,
na sɛɲɲɔbanra yuun mbe
kapege pye,
pe maa para na yɛgɛ tungu leele
na, mbaa pe jɔlɔ.

⁹ Pe ma para ma ye Yɛɲɲɛɛ na
wa naayeri li ni,
pe yɔn sɛnre ti maa jɔɔwɔ piin
tara ti lagapyew.

¹⁰ Ki kala na, Yɛɲɲɛɛ li woolo
pe ma taga pe puɲgo na,
ma pe sɛnre ti lɛ na tanri ti na,
paa yɛgɛ ɲga na pe maa
tɔnmɔ woo we.

¹¹ Ki leele pe maa yuun fɔ:
«Yɛɲɲɛɛ li mbe ya mbege
jɛn mɛɛ?»

Yɛɲɲɛɛ na yaara ti ni fuun ti go
na, li mbe ya mbege jɛn
mɛɛ?»

¹² Pa lepeele pe kala li yɛn ma,
pe yɛn yɛyɛɲɲɛ na, a pe koro na
ka tari pe yarijɛnde ti na
na kee yɛgɛ.

¹³ Kaselege ko na, ki cɛn ndɛɛ
mɪlan nawa pi yaga pɪ
filige na na jaga win,
mɪlan keyɛn yi jogo mbege naga
fɔ mi yɛn jɛrɛgisaga fu
jaga win.

¹⁴ Katugu tege ki yɛn na na
pilige pyew,
pinliwɛ nuɲgba nuɲgba pyew
jɔlɔɔ ki ma gbɔn na na.

¹⁵ Ndɛɛ mɪla yo mi yaa la para
paa pe yɛn,
kona mi jɛn nɔɔ woolo pe fanla.

¹⁶ Kɪ pye ma, a mɪ si jatere pye
ki kala li na, mbe ta mbeli
kɔɔ jɛn,
a mɪ sigi yan fɔ li yɛn ma ɲɲban.

¹⁷ Fɔ naa mɪla ka saa ye wa ma
shɛrigo gbɔɔ* ki ni pilige
ɲga ni,

lepeele pe yaa kɔ yɛgɛ ɲga na, a
mɪ si jɛn maga kɔɔ jɛn.

¹⁸ Kaselege ko na, Yɛɲɲɛɛ, ma
pe le kɔnɔ la ni, na li maa
wɔnri,

janɲo mbe pe jan mbe pe tɔngɔ!

¹⁹ E, wele, pɛ tɔngɔ ma wɔ wa
yɔnlɔ nuɲgba!

Pɛ kɔ ma wɔ wa, fyɛrɛ gbɔɔ tɪ
pe tɔngɔ pew.

²⁰ We Fɔ*, na maga yiri pe
kɔɔɔɔ, pe yaa kɔ saw,
paa yɛgɛ ɲga na lere ka wɔnɔ
wɔnlɔ mbe yaara yan, wi
ka yɛn mbe yiri, ti ma kɔ
wi yɛgɛ na we.

²¹ Sanga ɲa ni na nawa pɪla
tanga na na,

a kayanga kilan jatere wi piri na
na fɔ ma saa toro,
22 mɪla pye lembige, mi sila kala
jen,
mɪla pye tijinliwɛ fu fɔ paa
yaayogo yen ma yege
sɔgɔwɔ.

23 Kona ki ni fuun, mi yen ma
ni sanga pyew,

màla yigi na kalige kɛɛ ki na.

24 Ma maa na yeregi nala yege
sinni wa konɔ li ni,
ko punɔgo na, ma yaa kanla lenge
wa ma gbɔgɔwɔ yanwa pi
ni.

25 Ambɔ wi yen na yeri wa
yenjele na mbanla saga,
na mboro ma?

Mi woro na yaraga ko ka jaa
laga tara ti ni, na mboro
ma.

26 Na wire ti fanɔga ki mbe ya
kɔ, na jatere wi kɔ na na,
ɛɛn fɔ Yenjele lo li yen na
kɛendagaserege, naa na
tasaga fɔ sanga pyew!

27 Wele, mbele pe ma pe yeɛ laga
ma na, pe ma punɔgo,
mbele pe woro sinmbele ma ni,
ma ma pe tɔngɔ ma pe wɔ
wa.

28 Mi wo na, mbe koro mbe mara
ma na Yenjele, ko ki yen
na ferewe we,
pa mɪlan jigi wi taga mboro na
we Fɔ, Yawe Yenjele,

janɔgo mbe ya mbaa ma
kapyegele ke ni fuun ke
yege yuun.

**Yenjele, yingi na, a mà si juguye
pe yaga pè sherigo gbɔgɔ ki tɔngɔ**

¹ *Asafu† nagawa yurugo.*

74 E, Yenjele, yingi na, a ma si
we wa pew?

Woro mbele we yen ma
simbanɔbelege nga ma
maa kɔnri,

yingi na, a ma si nawa nɔgban we
ni?

² Ki yaga ma jatere pye ma
gbogolomɔ woolo pe na,
poro mbele màa wɔ ma yeɛ kan
maga le wa fafafa!

Ki cɛnle na li yen ma woolo, a
mà pe go shɔ, jatere pye
pe na;

jatere pye Siyɔn yanwiga nga ki
yen ma cɛnsaga ki na!

³ Kari ma sa jɔgɔwɔ mba pì pye,
a kì mɔ pi wele;
we juguye pè yaraga pyew ki
jɔgɔ wa ma laga kpoyi* ki
ni.

⁴ Ma winfenne pè cew tawa
kɔnnɔ wa wa laga nga
leele pe maa finli ma ni ki
ni yere,

pè pe dirapoye pe pɔ wa, mbege
naga fɔ pè cew ta.

⁵ Pè pe yeɛ naga paa tire janfenne
yen,

mbele pè pe gbɔɔnɔ ti yirige
tire ti na wa kɔlɔgɔ ki ni.

†74.1: 50.1; 73.1.

⁶ Yaara yanlere nda tila pye ma
sherigo gbɔɔ* ki nawa pi
fere,

pèri gbɔn mari yaari gbɔɔnrɔ
naa maritoye pe ni.

⁷ Pè kason le ma censaga kpoyi
ki ni maga sogo;
ma mege ki yen go nga na, pège
jan maga tege fyɔngɔ* ni.

⁸ Pàa pye naga yuun wa pe yee
nawa fɔ: «We yaa pe ni
fuun pe pinle mbe pe
tɔngɔ pew.»

Yenɲele gbɔɔsara nda fuun ti
yen wa tara ti ni, pè ti ni
fuun ti sogo.

⁹ We woro nɔɔ kacɛn kagala ke
yaan naa,

Yenɲele yɔn senre yofɔ* woro wa
naa,

lere kpɛ woro we ni, ɲa wi yen
ma ki kala na li kɔsanga
wi jen.

¹⁰ E, Yenɲele, we winfenne pe
yaa lɔɔn tegele fɔ sa gbɔn
wagati wiwiin?

Naga yen ma, pa we jugu wi yaa
koro mbaa ma tifaga yeen
wi le?

¹¹ Yɲigi na, ma si woro na kala
la piin mbe we saga?

Ma kee ki yirige ma pe tɔngɔ!

¹² E, Yenɲele, mboro ma yen na
wunlunaɲa maga le wa
fafafa;

mboro ma maa leele pe shoo
tara ti lagapyew ki ni.

¹³ Mboro màa kɔɔje tɔnmɔ pi
kɔn shyen ma yawa pi
fanɲga na;

mboro màa yarifeleye* yi yinre
ti yaari wa tɔnmɔ pi ni.

¹⁴ Mboro màa yarifelege
Leviyatan† ki yinre ti
yaari,

mee ki kara ti kan yanyaara ti
yeri yaakara wa gbinri*
wi ni.

¹⁵ Mboro mà puluyo naa laforo
ti yɔn yenge, a tila fuun,
gbaanla mbele pe tɔnmɔ pila
waga, mà ti a pè waga.

¹⁶ Yɔnlɔ ki yen ma wogo,
yembine li yen ma wolo;
mboro mà yɔnlɔ naa yenɲe ki
da.

¹⁷ Mboro mà tara ti kɔngɔlɔ ke
ni fuun ke gbɔn,
mboro mà kanga naa yɔnrɔ ti
tege.

¹⁸ Ma jatere wi tege ki wogo nga
ki na Yawe Yenɲele, fɔ we
juguye pe yen nɔɔ tegele,
cenle na li woolo pe yen tijinliwe
fu fenne pe yen nɔɔ tifaga.

¹⁹ Ma woolo poro mbele pe yen
kagbɔɔ yɔn ma yeri,

†74.14: *Leviyatan*, yarifelege tipege kayi, nga pàa pye na para ki senre na mungooro ni faa wa Izirayeli tara kee ki yeri. Kila pye ma taanla tipege fanɲga ko ni. Pàa pye naga jate yanyaraga cinjannji kayi, nga yinre kɔlɔshyen la pye ki na, nakoma naga jate paa wɔɔɔ nakoma wojɔn yen.

maga ka pe go pere yan
 cenre ti yeri[†];
 ma woolo mbele pe yen tege
 na, maga ka fege pe na fo
 sanga pyew!

²⁰ Ta jatere piin yon finliwe*
 mba ma le pe ni pi na;
 katugu lewelimbele pe yen na
 lewelewe kapyere piin
 tara ti lologongolo ke ni
 fuun ke ni.

²¹ Maga ka ti lere na wi yen tege
 na, wi songoro wi kari fere
 ni;

Ma ti mbele pe yen yungbaworo
 ni konaa fyonwo fenne pe
 ni paa ma sonni!

²² E, Yenjele, yiri ma yere ma
 yee ni,
 ma jatere wi tege ki na fo
 tijinliwe fu fenne pe yen
 nwo tegele pilige nungba
 nungba pyew.

²³ Konworo njele ma winfenne
 paa waa, maga ka fege ke
 na;

mbele pe yiri ma korogo pe yen
 na tinne gbwo mba tinni
 suyi, maga ka fege pi na!

Yenjele lo li yen kiti konfo we

¹ *Yurukwob to wi sewe yurugo. Pe
 maa ki koo yurugo nga kwob na,
 pe maa ki yinri: «Maga kaga tongo.»
 Asafu Yenjele gbogoyurugo. Yurugo.*

75 ² We yen nwo sonni, e,
 Yenjele, we yen nwo
 sonni;

ma yen yee nga na we yen naga
 senre yuun.

We yen nwo kagbworo ke yari.

³ Yenjele li yo fo: «Wagati na mi
 yaa ka kon mbe tege, na
 wiga ka gbun,

mi jate mi yaa ka kiti wi kon
 kasinge ni.

⁴ Tara ti kaa yee to naa ti nawa
 woolo pe ni fuun pe ni,
 muwi mi mari yerege ti
 nwonona cnyaara ti na.»
Wonnmatigiwen laga.

⁵ Mi yen naga yuun mbele pe
 maa pe yee gbogo pe
 kan fo: «Yaga kaa ye yee
 gbogo,»

naga yuun lepeele pe kan fo:
 «Yaga kaa ye yee nari.»

⁶ «Yaga kaa ye yee ki tungu ma,
 yaga ka ye yee ki waga mbaa
 yee gbogowo senre yuun.»

⁷ Katugu gbogowo tawa pila yiri
 wa yonlo yirisaga kee yeri,
 pila yiri wa yonlo tosaga kee
 yeri,

pila si yiri wa gbinri* wi ni.

[†]74.19: Nga ki yo fo: *Ma woolo mbele pe yen kagbworo yon ma yeri*, Eburuye senre ti ni, ki yen ma yonworo ma yo fo: *Ma jendetuwa*. Izirayeli woolo poro pe yen ma taanla jendetuwa wi ni, poro pe yen Yenjele li jendetuwa na wi kala li yen ma ngban li ni.

⁸ Mâ jen Yenñele lo li ma kiti wi
kɔn;
li ma lere wa tirige, mbe wa
yirige.
⁹ Wɔjennɛ la yen Yawe Yenñele li
kɛɛ,
na li yen ma yin duven welewe
ni, ña wi yen ma pinle wi
yɛɛ ni na ñgbɔɔɔɔ kɔɔn.
Li yen naa kanñgi lepeepe mbele
fuun pe yen laga tara na
pe kan poo wɔ;
pe daga mboo wɔ fɔ mbe sa
sindere ti ni fuun ti pinle
mberi wɔ.

¹⁰ Mi wo na, mi yaa laga wogo
ki yari suyi;
mi yaa la yuuro koo mbaa
Zhakɔbu Yenñele li sɔnni.
¹¹ Mi yaa ka lepeepe pe yɛɛ
gbɔɔɔɔ pi kɔ mboo wɔ
wa;
ma si yala, lesinmbele poro
yɔɔɔɔ ko yaa ka yiri caw.

Yenñele lo li yen cew tafɔ

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewe yurugo, ñga
pe maa koo na ñgɔni gbɔɔn. Asafu
Yenñele gbɔɔɔyurugo. Yurugo.*

76 ² Zhuda tara woolo pè
Yenñele li jen,
li mege ki yen ma gbɔɔɔ wa
Izirayeli* tara ti ni.

³ Li paraga go* ki yen ma kan
wa Salemu† ca;

li censaga ki yen wa Siyɔn* ca.
⁴ Pa làa juguye pe sandiga
wangala kasɔn wogolo ke
kaari wa ki laga ki na,
naa pe tugurɔn sigeyaara* ti
ni, naa tokobiye konaa
malingbɔnyaara sannda ti
ni. *Wɔnmatigiwen laga.*
⁵ E, Yenñele, ma gbɔɔɔɔ yanwa
naa ma tiyɔnwɔ pi ni,
tì wɛ yanwira tugbɔɔɔɔ nda tì da
maga le wa fafafa ti na†.
⁶ Yenñele li malingbɔɔnɔ
kotogofenne pe kɛɛ yaara
ti koli pe yeri;
pe yen na wɔnɔ, pe se ka yen
naa.
Ki malingbɔɔnɔ kotogofenne pe
ni fuun wa kpe si ya mbe
kɛɛ yirige mbe kala la kpe
pye.
⁷ Zhakɔbu Yenñele, naa mà pe
figiri,
shɔn lugufenne konaa shɔnye pè
si toori, fɔ a pe yegɛ wɔ
pe na.

⁸ Mboro Yenñele, ma yen fyere
yaraga gbɔɔɔ,
na ma nawa piga ñgbɔn, ambɔ
wi mbe ya yere ma yegɛ?
⁹ Mâ koro wa yenñele na ma kiti
wi kɔn,
dunruya woolo pè fyɛ ma pyeri
dinw;

†76.3: Zheruzalemu ca ko nuñgba ko pe maa yinri Salemu.

†76.5: ñga ki yo fɔ: *Yanwira tugbɔɔɔɔ nda tì da maga le wa fafafa*, wa Yenñele senre sewe ña wi yen gireki senre ni wi ni, ki yen ma yɔnɔɔɔ ma yo fɔ: *Yarijende kolifenne yanwira*. Eburuye senre ti ni, ki senre ti woro ma filige.

¹⁰ naa mboro Yenŋele, mà yiri
ma kiti wi kɔn,
mbe mbele fuun pe yen tege ni
laga tara na pe sho we.
Wonmatigiwen laga.

¹¹ Ali na senwee wi nawa pi ka
ŋgban, ma ma ti wi maa
ma gbogo;
mbele pè sho ma nanŋbanwa pi
kɛɛ, ma ma pe mara ma
yɛɛ na†.

¹² Yaa yɔn fɔgɔɔ* kɔɔn Yawe
Yenŋele, ye Yenŋele li
yeri, yaa ke yɔn fili;
yoro mbele fuun ye yen ma
cen mali maga, yaa paan
yarikanra ni Yenŋele na li
yen fyere wolo li kan.

¹³ Li ma kundigile pe yɛɛ
gbɔgɔwɔ pi kɔ pe ni,
li maa fyere gbɔɔ waa dunruya
wunlumbolo pe na.

**Wa na jɔɔgɔ ki ni, mi maa
Yenŋele ma kagbɔgɔɔ
ke senre yuun**

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewe yurugo, mbe
yala Yedutun† yurugo kɔɔmɔ pi ni.
Asafu Yenŋele gbɔgɔyurugo.*

77 ² Mi yen nala magala
li yinrigi na gbele na
Yenŋele li yinri;
mi yen nala magala li yinrigi na
Yenŋele li yinri, janŋo li
nuŋgbolo jan li logo na
yeri.

³ Sanga ŋa ni mila pye na jɔɔ,
mila Yawe Yenŋele li
lagaja.

Yembine li ni, mila na keyen yi
yirige wa naayeri na yenri
li yeri, mi sila te;
mi sila yere ki na lere mbanla
kotogo ki sogo na na.

⁴ Na mi kaa sɔnri Yenŋele li
wogo ki na, mi maa jɛɛn;
na mi kaa jatere piin li wogo ki
na, na nawa pi ma tanga
na na. *Wonmatigiwen laga.*

⁵ Yenŋele, mà ti a wɔnɔwɔ pi
gbaanri na na;
na jatere wì piri na na, mi se ya
mbe para naa.

⁶ Mi yen na sɔnri piliye yan yì
toro faa yi wogo na;
konaa wagati titɔnɔwɔ ŋa wì
toro wa fafafa wi wogo
na.

⁷ Yuuro nda mila pye na koo,
mi maa nawa tuun ti na
yembine;

mi maa jatere piin ki kagala ke
na wa na nawa,
mi maa na yɛɛ yewe na yuun fɔ:

⁸ Naga yen ma, we Fɔ* wì je we
na fɔ sanga pyew wi le?
Naga yen ma, we kala li soo
ndanla naa fɔnŋgɔ wi le?

⁹ Naga yen ma, wi kagbaraga ki
kɔ we kan wi le?
Naga yen ma, senre woro wi yeri
wi yo we kan naa, sanga
pyew fɔ tetete wi le?

†76.11: Ki verise ŋa wi senre ti woro ma filige kpayi Eburuye senre ti ni.

†77.1: Yuuro 39.1.

¹⁰ Naga yen ma, Yenņeġe li feđe mbaa we yinriwe taa wi le?

Naga yen ma, wa li nanġbanwa pi ni, li je mbaa we yinriwe taa wi le?
Wōnmatigiwen laga.

¹¹ Kona, a mi silan yeē pye fō: «Ĵga ki yen nala jōġ, ko yen fō Yenņeġe na yaara ti ni fuun ti go na, li woro na yaraga ka kpe piin naa we kan.»

¹² Mi yaa ka nawa to Yawe Yenņeġe ma kagbōgōġ ke na, mi yaa kaa jatere piin ma kafōnngōġ ŋgele maa pye maga le wa fafafa ke na.

¹³ Mi yaa ka ma kapyegele ke ni fuun ke jatere wi le, mi yaa ka sōnri ma kagbōgōġ ke na.

¹⁴ E, Yenņeġe, ma koŋgolo ke yen kpoyi*;
Yenņeġe liliin li yen ma gbōgō paa mboro Yenņeġe ma yen?

¹⁵ Mboro ma yen Yenņeġe na li maa kafōnngōġ piin.
Mōō yawa pi pye maa naga cengele sanngala pe na†.

¹⁶ Mōō woolo pe sho ma fanngā ki ni,

poro mbele pe yen Zhakōbu naa Zhouzefu pe setirige piile wele. *Wōnmatigiwen laga.*

¹⁷ E, Yenņeġe, tōnmō pīla ma yan. Tōnmō pīla ma yan ma yiri ma tin;

latijugo tōnmō pīla yegeyege†.

¹⁸ Kambaara tīla tisaga legere kan fō jēŋge;

Yenņeġe lāa wō, a yenņeġe gbaanra yiri, ma yenņeġe yengeleme pīla pye na yenņeġe na kee paa wangala yen kee ki ni fuun ki na.

¹⁹ Ma yenņeġe gbaanra tīla yiri wa tifelinjolo li sōgōwō, yenņeġe yengeleme pīla dunruya wi filige lagapyew pow; tara tīla tigile fō ma yege.

²⁰ Māa ma konō li wō wa kōgōje wi nandogomō, māa ma torosaga ki wō wa tōnngbōō pi nandogomō; eēn fō ma torōngōġ, ma tuuro si yan.

²¹ Māa keli ma woolo pe yege na pe yege sinni paa simbaŋgebelege yen, Moyisi naa Arōn* poro māa pye pe yekeele.

Yenņeġe lāa kagala ŋgele pye fafafa Izirayeli woolo pe kan, pee daga mbe feđe ke na

¹ *Asafu nagawa yurugo.*

78 Na woolo, yanla nagawa senre ti logo!

†77.15: Eki 15.11.

†77.17: Eki 14.21.

Ye nuṅgbogolo ke jan yanla yɔn
senre ti logo!

² Mi yaa na yɔn ki yenge mbe
para ye ni yomiyegele ni;
larawa kagala ṅgele kè pye wa
wagati ṅa wì toro faa wi
ni, mi yaa ke yege yo ye
kan†.

³ Kagala ṅgele wè logo konaa
ṅgele wè jen,
koro ṅgele wè teleye pè ke yege
yo we kan,

⁴ we se ke lara we piile pe na,
een fɔ we yaa kaa Yawe Yennele
li kapyegele tugbɔṅɔlɔ
ke yuun setirige piile
mbele pe yaa ka yiri
puṅgo na pe kan;
we yaa kaa li yawa po naa
kagbɔṅɔlɔ ṅgele lè pye ke
senre yuun pe kan.

⁵ Yennele làa kondɛgele kan
Zhakɔbu setirige piile pe
yeri,
làa lasiri* kan poro mbele
Izirayeli* woolo pe yeri.
Làa konɔ kan we teleye pe yeri
ma yo paa wi nari pe piile
pe na;

⁶ jango setirige piile mbele pe
yaa ka yiri puṅgo na,
piile mbele pe yaa ka se mbe yiri
puṅgo na,
poro fun pe kaa jen,

pe ka sɔṅɔrɔ poo yege yo pe
yeera piile pe kan.

⁷ Na ki ka pye ma, pe yaa ka pe
jigi wi taga Yennele li na,
pe se ka fege Yennele li kapyegele
ke na;
pe yaa ka li ṅgasegele ke yigi
mbaa tanri ke na.

⁸ Pa pe se ka pye paa pe teleye
pe yen,
mbe pye nuṅgbɔṅbanla fenne
konaa leele mbele pè yiri
ma je,
mbe pye leele mbele pe jatere wi
woro ma cɛn laga nuṅgba
konaa pe woro tagawa ni
Yennele li na.

⁹ Efirayimu cenle woolo
maliṅgbɔɔnɔ mbele pàa
pye sandira ti ni kee,
pàa fe ma sɔṅɔrɔ malaga
gbɔnpilige ki na.

¹⁰ Yennele làa yɔn finliwe* mba
le pe ni, pe sila pi yigi
mbaa tanri pi na,
pàa je mbe tanga li lasiri wi na.

¹¹ Pàa fege Yennele li kagbɔṅɔlɔ
ke na,
kafɔṅṅɔlɔ ṅgele làa pye, a pè
yan, pàa fege ke na.

¹² Làa kafɔṅṅɔlɔ pye pe teleye
pe yege na†,
wa Ezhipiti tara, wa Zowan ca†
wasege ki ni.

†78.2: Mati 13.35.

†78.12: Eki 7.8--12.32.

†78.12: Zowan ca ko nuṅgba ko pàa pye na yinri Aramisesi nakoma Tanisi. Kila pye pe ka yo Zowan fun, ki maga naga ma yo Ezhipiti tara to paa piin.

¹³ Làa kɔgɔje wi kɔn shyen,
 ma ti a pè toro wa wi
 nandogomɔ,
 làa tɔnmɔ pi yerege maa gbogolo
 pi yee na paa mbogo yen†.
¹⁴ Yɔnlɔ na, làa pye na pe yege
 sinni kambaaga ni,
 yembine na pe yege sinni kasɔn
 yanwa ni†.
¹⁵ Làa walaga ka wali wa gbinri*
 wi ni,
 ma tɔnmɔ legere yirige wa ki ni
 pe kan, a pè wɔ, ma mbe
 yo pì yiri latijugo ni.
¹⁶ Làa ti a tɔnmɔ janri ma yiri
 wa walaga ki ni na fuun,
 pìla pye na fuun paa gbaan yen†.
¹⁷ Een fɔ pàa koro na kapere piin
 Yenɲele li na na kee yege,
 pàa yiri ma je Yenɲele na yaara
 ti ni fuun ti go na li na,
 wa tara nda ti yen ma
 waga ti ni.
¹⁸ Pàa Yenɲele li wa ma wele wa
 pe kotogo na,
 ma yaakara yenri li yeri ma yala
 ŋga paa jaa ki ni.
¹⁹ Pàa senpere yo Yenɲele li na
 ma yo fɔ:
 «Naga yen ma, Yenɲele li mbe ya
 yaakara kan we yeri laga
 gbinri wi ni we ka?
²⁰ Ki yen kaselege, làa walaga ko
 gbɔn, a tɔnmɔ janri ma
 yiri
 fɔ na fuun legere.

Een fɔ naga yen ma, li mbe ya
 yaakara ta kan fun,
 konaa mbe kara kan woro mbele
 li woolo we yeri?»

²¹ Kona, a Yawe Yenɲele li sigi
 logo mee nawa ŋgban fɔ
 jenge;
 a li si kasɔn ka mu ma wa poro
 Zhakɔbu setirige piile pe
 na,
 li nanɲbanwa pìla yiri poro
 Izirayeli woolo pe mege
 ni;

²² katugu pe sila taga Yenɲele li
 na,
 pe sila pe jigi wi taga li na fɔ li
 mbe ya mbe pe sho.

²³ Konaa ki ni fuun, làa para
 kambaara ti ni wa
 naayeri,
 ma naayeri wegele ke yenge.

²⁴ Làa mane* wi tirige paa tisaga
 yen poo pye pe yaakara,
 làa naayeri yaakara kan pe yeri.

²⁵ Pe ni fuun pàa meregeye*
 yaakara ka,
 làa yaakara legere kan pe yeri, fɔ
 a pè ka ma tin.

²⁶ Ko punɲo na, làa yɔnlɔ
 yirisaga tifelege ki yirige,
 a kila gbɔn wa naayeri;
 li yawa pi fanɲga na, làa
 yɔnlɔparawa kalige kee
 tifelege ki yirige, a kila
 gbɔn.

†78.13: Eki 14.21-22.

†78.14: Eki 13.21-22.

†78.15-16: Eki 17.1-7; Nɔmbu 20.2-13.

27 Làa kara tirige pe kan legere
 paa gbanngban yen;
 sannjere legere naa ti mege, paa
 kɔgoje yɔn taambugɔ ki
 yen.
 28 Làa ti tirige wa pe paara yinre
 censaga* ki ni,
 ma pe paara yinre* ti maga.
 29 Pàa ti ka ma tin fɔ jɛngɛ,
 yaraga ŋga pàa pye na jaa, làa ki
 kan pe yeri.
 30 Eɛn fɔ maga ta ti la sila kɔ pe
 na gbɛn,
 ma yaakara ti ta bere wa pe yɔn,
 31 a Yenɲele li nanngbanwa pì si
 yiri pe kɔrɔgɔ.
 A lì si mbele fuun pàa pye
 fannga ni pe gbo,
 làa Izirayeli woolo lefɔnmbɔɔ
 pe gbo ma pe jaanri tara†.
 32 Kona ki ni fuun, pàa koro na
 kapere ti piin,
 pe sila taga li kafɔnngɔɔ ke na.
 33 Ki kala na, làa ti a pe yinwege
 piliye yì pye tɔnli fu,
 ma sunndo kɔngɔ wa pe na wa
 pe yinwege ki kɔsaga
 yeri.
 34 Na Yenɲele li ka pele gbo pe
 ni sanga ŋa ni, pe mɛɛ
 nali lagajaa,
 pe ma pe kapere ti jen mari yaga
 nɛɛ li lagajaa.
 35 Kona pe mɛɛ nawa to ki na
 fɔ Yenɲele lo li yen pe
 walaga na pe go singi,

fɔ Yenɲele na yaara ti ni fuun ti
 go na lo li yen pe go shɔfɔ
 we.
 36 Eɛn fɔ pàa pye na ko ki ni fuun
 ko piin ma, na Yenɲele li
 fanla pe yɔn senre ti ni;
 pàa pye na finlele li kan pe
 senyoro ti ni.
 37 Pe sila pe yɛɛ kan Yenɲele li
 yeri pe kotogo ki ni fuun
 ni,
 pe sila pye tagawa ni li yɔn
 finliwe pi kanngɔɔ.
 38 Eɛn fɔ, lo na li yen yinriwe
 tafɔ,
 ki kala na, làa pye na pe kapere
 ti kala yari pe na,
 li sila pye na pe tɔnri.
 Wagati legere na, li ma li
 nanngbanwa pi sogo pe ni,
 laa yenle mbe li nanngbanwa gbɔɔ
 kala li wa pe na.
 39 Li jatere wila pye ki na fɔ pe
 yen senweele ko cɛ,
 ma pye tifelege ŋga ki ma toro,
 kila songɔɔ naa.
 40 Pàa yiri ma je li na wagati
 legere ni wa gbinri wi ni,
 pàa li nawa pi tanga li na wa
 tara nda tɔnmɔ woro wa
 ti ni.
 41 Pàa pye na Yenɲele li yɔn jaa
 sanga pyew,
 Izirayeli woolo Yenɲele kpoyi*
 pàa pye na li nawa pi
 tanga li na.
 42 Pe sila nawa to li yawa pi na,

†78.18-31: Eki 16.2-15; Nɔmbu 11.4-23, 31-35.

konaa pilige nga ni làa pe sho pe juguye pe kee ki na.

⁴³Pe sila nawa to kacen kagala ngele làa pye wa Ezhipiti tara ke na,

konaa kafonngolò ngele làa pye wa Zowan ca wasege ki ni ke na.

⁴⁴Làa pe Nili gbaan wi njere ti tonmò pi kannga kasanwa,

Ezhipiti tara fenne pe sila ya mbege tonmò pa wò naa†.

⁴⁵Làa nakoonro shonro woro yirige ma wa pe na, a ti pe noori,

ma ngbeye yirige pe korogo, a pè yaraga pyew ki jogo†.

⁴⁶Làa pe yarilire ti kan kambere ti yeri, a tiri ka, ma pe tunngo tonli wi kan gbatò* wi yeri†.

⁴⁷Làa pe ezezen* tiire keere ti jogò sinndere tisaga ki ni, ma ti a were ti pan ma pe sikomori tire ti gbo.

⁴⁸Làa ti a sinndere tisaga ki pan ma pe simbaala naa sikaala pe gbo,

ma ti a yenjele gbaanra ti pe nere ti gbo†.

⁴⁹Làa li nanngbanwa gbòò pi naga pe na,

naa li nanngbanwa ndorogo ki ni, naa li konro tandorogo ki ni, konaa jologo gbogo ni;

làa merageye mbele pe maa jogwo piin pe legere torogo pe korogo.

⁵⁰Làa kologo yaga li nanngbanwa pi kan;

li sila pe sho kunwo pi yeri, een fo làa yambewe wa pe na.

⁵¹Làa Ezhipiti tara pinambiile konngbanmbala pe ni fuun pe gbo,

poro mbele paa pye Kamu wi setirige piile wele, mbele paa se pe fannga sanga wi ni†.

⁵²Kona, a li si li woolo pe yirige ma kari pe ni, làa pe yege sin wa gbinri wi ni, paa yege nga na simbaala konrifò* maa wi simbaala konri† we.

⁵³Làa pe yege sin ma kari pe ni yeyinngge na pow, pe sila pye na fye;

een fo kogje wila pe juguye pe li†.

⁵⁴Làa kari pe ni wa li tara kpoyi ti yon na,

†78.44: Eki 7.17-21.

†78.45: Eki 7.26-82, 16-20.

†78.46: Eki 10.12-15.

†78.47-48: Eki 9.22-25.

†78.51: Eki 12.29.

†78.52: Eki 13.17-22.

†78.53: Eki 14.26-28.

ma saa gbɔn fɔ wa yanwiga ki
na, ko nga làa shɔ li yawa
pi ni we†.

55 Làa cengele kele purɔ ma ke
yirige wa pe yege,
ma pete gbɔn pe tara ti na, mari
yele pe na ti pye pe
kɔrɔgɔ;

làa Izirayeli woolo pe tege wa ki
cengele ke paara yinre ti
ni†.

56 Eɛn fɔ konaa ki ni fuun, pàa
Yenjele na yaara ti ni
fuun ti go na li wa ma
wele;
pàa yiri ma je li na, pe sila tanga
li kondɛgenjele ke na.

57 Pàa pe ye laga Yenjele li na,
ma pye javafenne paa pe
teleye pe yen;

sandiga nga ki woro ma yɔn,
ki wanla li ma fenge ma
konɔ li wa yege nga na,
pa pè ke ma konɔ li wa ma.

58 Pàa li nawa pi ngban pe
yarisunndo sunzara nda
tila pye wa tinndiye pe na
ti ni;

pàa yenjaga yirige li ni pe yaara
yanlere nda pàa gbegele
mbaa gbogo ti kala na.

59 Naa Yenjele làa kaa ki yan
ma, a li si nawa ngban fɔ
jenje,

mee je Izirayeli woolo pe na
pew.

60 A li si censaga nga kila pye wa
Silo ca ki yaga,
li censaga paraga go* nga kila
pye wa senweele pe
sɔgɔwɔ, a li si je ki na†.

61 Li yɔn finliwe kesu* nga wi yen
li yawa pi kacɛn, làa wi
yaga, a pe juguye pòo le
ma kari wi ni;
làa li gbɔgɔwɔ pi yaga juguye pe
ke†.

62 Làa li woolo pe yaga, a pè pe
gbo tokobi ni,
katugu làa nawa ngban pe ni.

63 Kasɔn la pe lefɔnmbɔlɔ pe
sogo,
jayire yuuro sila ya mbe kɔ pe
sumbonɔ pe kan.

64 Pàa pe saraga wɔfenne* pe
gbo tokobi ni,
pe nanɔnɔjaala pe sila ya mbe
kunwɔ pi gbele.

65 Ko pɔnɔ na, a we Fɔ* wì si
yiri, ma mbe yo lere yen
ma yiri wɔnlɔwɔ na,
wila pye paa yege nga na duven
ma kaa malingbɔɔn yigi
maa pye lewelewe.

66 Wila wi juguye pe gbɔn, a pè
fe ma sɔngɔrɔ pɔnɔ na;
wila fere wa pe na, nda kɔsaga
woro ti na.

†78.54: Eki 15.17; Zhouzu 3.14-17.

†78.55: Zhouzu 11.16-23.

†78.60: Zhouzu 18.1; Zhere 7.12-14; 26.6.

†78.61: 1 Sami 4.4-22.

⁶⁷ Eɛn fɔ wɪla je Zhozefu setirige
piile pe na,
wi sila yenle mbe poro mbele
Efirayimu† cenle woolo
pe wɔ naa.

⁶⁸ Zhuda cenle woolo poro wɪla
wɔ,
Siyɔn* yanwiga ŋga wa, ko kɪla
wi ndanla.

⁶⁹ A wɪ suu censaga kpoyi ki kan
wa, ma yeresaga kan ki
yeri paa naayeri wi yen,
maga nɔɔ ki tenje paa tara ti
yen, ki koro wa ki yɔnlɔ
fɔ sanga pyew.

⁷⁰ A wɪ suu tunmbyee Davidi wi
wɔ fun,
wɪla wi le maa wɔ wa simbaala
jasaala pe ni.

⁷¹ Wɪla saa wi le maa wɔ wa
simbaala mbele pe yen
piile fenne pe puŋgo na,
janjo wi pan wi pye wi woolo
mbele Zhakɔbu setirige
piile pe kɔnrifɔ,
poro mbele pe yen Izirayeli
woolo mbele pe yen wi
kɔrɔɔ ye†.

⁷² A Davidi wɪ si pe kɔnri wi
nawa pi ni pɪ filige wi na,
wɪla pe kɔnri tijinliwe ni.

**Lere ŋa wi jigi wɪ kɔn wi na
wi Yenŋele yenrewe**

¹ Asafu Yenŋele gbɔɔyurugo.

79 E, Yenŋele, cengele kɛle yege
pan ma tara nda ti yen
ma woro ti tɔn muŋga,
pɔɔn censaga kpoyi* ki tege
fyɔŋɔ* ni,

pɛ Zheruzalemu ca ki ya maga
pye kataga†.

² Pɔɔn tunmbyeele pe gbo ma
pe gboolo pe kan naayeri
sannjere ti yeri yaakara.

Poro mbele pe maa ma gbogo,
pɛ pe wire kara ti kan yan
cenre ti yeri.

³ Pɛ pe kasanwa pi wo paa tɔnmɔ
yen ma Zheruzalemu ca
ki maga;

lere kpe sila ta mbe pe gboolo
pe le fanra ni.

⁴ We cɛnyɛɛnle pe yen na we
tifaga,
cengele ŋele ke yen ma we
maga, ke yen na tege we
na, naga lakoo we na.

⁵ E, Yawe Yenŋele, ma yaa koro
mbe nawa ŋgban we ni
suyi fɔ sa gbɔn wagati
wiwiin?

Yenjaga ŋga ki yen ma ni we
kala na paa kasɔn yen, ki

†78.67: Efirayimu mege na pe kaga yeri laga ka na, ki maga naga ma yo Zhozefu naa wi setirige piile poro wele paa piin. Efirayimu wi yen ma taanla cengele ŋele ke yen wa Izirayeli tara ti yɔnlɔparawa kamenge ki na koro ni (Zhenɛ 48.1-20).

†78.70-71: 1 Sami 16.11-12; 2 Sami 7.8; 1 Kuro 17.7.

†79.1: 2 Wunlu 25.8-10; 2 Kuro 36.17-19; Zhere 52.12-14.

yaa koro wa fɔ sa gbɔn
wagati wiwiin?
⁶ Ma kɔnrɔ tendorogo ki naga
cengele sanngala koro na,
koro ngele kee ma jen we;
maga naga wunluwɔ tara nda ti
woolo pe woro nɔɔ gbogo
poro na.
⁷ Katugu pɛ Zhakɔbu setirige
piile pe tɔngɔ,
pɛ pe cɛnsaga ki jɔgɔ maga yaga
waga.
⁸ Maga ka ma jatere wi tɛgɛ we
kajɔgɔrɔ nda wɛ pye faa
ti na,
ki yaga ma we yinriwɛ ta fyaw,
katugu we fannga ki kɔ fɔ ma
toro!
⁹ We shɔfɔ Yenjele, pan ma we
saga, ma mɛgbɔgɔ ko kala
na;
we shɔfɔ, ma we kapere ti kala
yaga we na ma mɛgɛ ko
kala na!
¹⁰ Yɛngi na ma yaa si ti cengele
sanngala kaa ki yuun we
na fɔ:
«Pe Yenjele li yɛn se yeri?»
Ma tunmbyeele mbele ki cengele
kɛ gbo ma pe kasanwa pi
wo, ki kayanga ki wɔ pe
ni;
janngo woro yere wege yan yenle
ni konaa cengele sanngala
kege jen.
¹¹ Nungbolo jan ma kasopiile pe
gbelege ki logo,

pɛgɛ kɔn maga tɛgɛ mbe mbele
gbo, ki yaga ma pe shɔ
ma yawa gbɔɔ pi fannga
na!
¹² We Fɔ*, we cɛnyɛɛnle pɔɔn
tifaga yɛgɛ nɔa na,
ma ki tifagawa pi yɔngɔ
kɔlɔshyɛn sɔngɔrɔ pe na!
¹³ Ɛɛn fɔ, woro wo na, woro
mbele ma woolo,
konaa ma pye ma
simbaŋbelege,
we yaa lɔɔn gbogo suyi,
we yaa lɔɔn sɔnni wagati wi ni
fuun fɔ tetete.

**Yenjele, mboro ŋa Izirayeli
woolo pe kɔnrifɔ,
nungbolo jan ma logo**

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sɛwɛ yurugo, ŋga pe
maa yinri «Masho polɔ yarifyɛɛnrɛ.»
Sereya. Asafu Yenjele gbɔgɔyurugo.*

80 ² Izirayeli* woolo kɔnrifɔ,
nungbolo jan!

Mboro ŋa ma maa Zhozufu
setirige piile pe yɛgɛ sinni
paa simbaŋbelege yɛn,
nungbolo jan ma logo!

Mboro ŋa ma yɛn ma
cɛn wunluwɔ pi na
sherubenyɛ* pe sɔgɔwɔ,
ma gbɔgɔwɔ yanwa pi
naga[†]!

³ Ma fannga ki pye maga naga
Efirayimu cɛnle woolo,
naa Benzhamɛ cɛnle

[†]80.2: Ɛki 25.22.

woolo konaa Manase[†]
 cenle woolo pe na,
 ma pan ma we shɔ!
⁴E, Yenjele, we pye we songɔɔ
 ma kɔɔɔ naa!
 Ki yaga ma we wele kajenje ni,
 pa we yaa shɔ!

⁵E, Yawe Yenjele, yawa pi ni
 fuun fɔ, ma yaa koro mbe
 nawa ŋban,
 ma se yenle mbɔɔn woolo pe
 yenrewe pi logo fɔ sa gbɔn
 wagati wiwiin?

⁶Mà ti pe yesanga yentunwɔ
 pì kanŋa ma pye pe
 yaakara,
 mà yentunwɔ legere kan pe yeri
 pi pye pe tɔnwɔɔ.

⁷Mà ti we cɛnyɛɛnle pe yen na
 kendige woo pe yɛɛ ni we
 tara ti go na,
 we juguye pe yen naga lakoo we
 na.

⁸E, Yenjele na yawa pi ni fuun
 fɔ, we pye we songɔɔ ma
 kɔɔɔ naa!
 Ki yaga ma we wele kajenje ni,
 pa we yaa shɔ!

⁹Yenjele, màa ɛzen* tirige[†] ka
 kɔw wa Ezhipiti tara ma
 pan ki ni;

màa cengele kele purɔ ma ke
 yirige, mɛɛ ki sanri wa ke
 tara ti ni.

¹⁰Mà laga gbegele ki kan jenge
 wa ki yege,
 kì ndire kan ma ye tara ti ni fɔ
 ma tara ti yin lagapyew.

¹¹Ki yinme pìla yanwira ti tɔn,
 ki njere tìla pye paa Yenjele li
 sɛdiri* tire tugbɔɔɔ ti
 njere ti yen.

¹²Ki njere tìla tɔnlɔndɔnlɔ ma
 saa gbɔn fɔ wa kɔɔje wi
 na,
 a ki njere tunmɔɔɔ tì saa gbɔn
 fɔ wa Efirati gbaan wi na.

¹³Yingi na mbogo ŋga kigi
 maga, a ma sigi jan,
 maga kan torofenne pe ni fuun
 pe yen naga pire ti yuun.

¹⁴Yan cele wi yen naga kaa naga
 jogo,
 wongaala pe yen na paan naga
 kaa.

¹⁵Yenjele na yawa pi ni fuun
 fɔ, songɔɔ ma pan we
 kɔɔɔ!

Mbɔɔn ta wa naayeri, ma yege
 ki sogo ma wele, ma ki
 ɛzen tirige ki shɔ!

¹⁶Mboro jate ŋga mà sanri, taga
 go singi!

[†]80.3: Efirayimu konaa Manase pàa pye Zhouzefu wi pinambiile (Zhene 41.50-52; 48.1-22); a Benzhamɛ wo pye wi nɔsepyɔ kpaw (Zhene 30.22-24; 35.16-25).

[†]80.9: ɛzen tirige ŋga senre ti yo ko yen ma taanla Izirayeli woolo poro ni, Yenjele li woolo wele (Eza 3.14; 5.1-7; Zhere 2.21; 12.10; Eze 17.6-8; 19.10-14; Oze 10.1; 14.8; Mishe 7.1).

Ki pinambyɔ ɲa mà wɔ, ma
fanŋga kan wi yeri!
¹⁷ Kasɔn ki ɛrɛzɛn tirige ki sogo,
a pègɛ kɔɔnlɔ kɔɔnlɔ,
pe tɔngɔ ma pe wɔ wa ma
kayaŋga gbɔgɔ ki ni!
¹⁸ Lere ɲa mà wɔ, wi yen wa ma
kalige kɛɛ ki na,
kɛɛ taga wi na maa wele wi na;
ki lere ɲa mà fanŋga kan wi yeri,
kɛɛ taga wi na maa wele wi na.
¹⁹ Ki ka pye ma, we se laga ma
na fyew,
fanŋga fɔnŋgɔ le we ni, pa we
yaa lɔɔn sɔnni!
²⁰ Yawe Yenŋele, Yenŋele na
yawa pi ni fuun fɔ, we
pye we sɔngɔɔ ma kɔɔgɔ
naa!
Ta we wele kajɛŋgɛ ni, pa we
yaa shɔ!

**Senwee wi daga
mbaa nuru Yenŋele li yeri**

*¹ Yurukɔɔlɔ to wi sɛwɛ yurugo, pe
maa ki koo na Gati ca fenne ɲgɔni
gbɔɔn. Asafu Yenŋele gbɔgɔyurugo.*

81 ² Yaa yuuro koo Yenŋele li
kan yɔgɔrimɔ ni,
katugu lo li maa fanŋga kaan we
yeri!
Yaa Zhakɔbu Yenŋele li sɔnni
magaŋgbɔlɔ ni!
³ Yaa yuuro koo, yaa pimbigile
gbɔɔn,
yaa ɲgɔni magandanla woo
gbɔɔn konaa juru ni.

⁴ Yaa mbanlaga ki wiin yevɔnŋgɔ
feti wi na,
na yenge kiga ka wali, ye
mbanlaga win we feti
pilige ki na†.
⁵ Katugu ki yen kondɛgele ma
Izirayeli* woolo pe kan,
ki yen Zhakɔbu Yenŋele lo
kakɔnndɛgele.
⁶ Ki yen ɲgasele na làa kan
Zhozɛfu setirige piile pe
yeri,
sanga ɲa ni làa yiri Ezhipiti tara
fenne pe kɔɔgɔ we.

Mila magala la logo, na mi sila
jɛn, ma yo fɔ:
⁷ «Mi tuguro ti tugu mari laga
wa ye pajoro ti na,
ma ye keyen yi wɔ tunŋgbanra ti
kanjapige lɛme pi ni.
⁸ Wagati ɲa ni yàa ye wa jɔlɔgɔ
ki ni, yàa gbele mala yeri,
a mì ye shɔ.
Mala ta wa yenŋele gbaanra ti
sɔgɔwɔ, mila ye yɔn sogo,
mila ye wa ma wele wa Meriba
tɔnmɔ laga ki ni†.
Wɔnmatigiwen laga.
⁹ Na woolo, yaa nuru na yeri, mi
yaa yerewe kan ye yeri!
E, Izirayeli woolo, ndɛɛ ki pye ye
mbe ja yenle mbaa nuru
na yeri, ki mbe jaga jen!
¹⁰ Yarisunŋgo ka yege si daga
mbe yan wa ye yeri,

†81.4: Zhufuye pàa pye na yevɔnŋgɔ fetiye piin, (ɛki 28.11-15; Amɔ 8.5). Na yenge kiga ka wali, pe ma gbogolo fun ma feti wa yege pye (Levi 23.24, 34; Nɔmbu 29.12-39).

†81.8: ɛki 17.7; Nɔmbu 20.13.

yaga ka kannguuro kan cenle
la yege yarisunngo yege
sɔgɔwɔ mbege gbɔgɔ†.

¹¹ Muwi mi yen Yawe Yenjele,
ye Yenjele le,
na li ye yirige ma ye wɔ wa
Ezhipiti tara;
ye ye yɔn ki yenge jenge, mi yaa
ye kan ye tin.

¹² «En ɔ, na woolo pee logo na
yeri,

Izirayeli woolo pee yenle na na.

¹³ Kona, a mi si pe yaga wa pe
nuɔgbɔɔgbanla li ni,
a pe nɛɛ tanri pe yeera nandanwa
koɔgolo ke na.

¹⁴ «E, ndɛɛ ki pye na woolo pe
mbe ja yenle mbaa nuru
na yeri,

ndɛɛ Izirayeli woolo pe mbe
ja yenle mbaa tanri na
koɔgolo ke na,

¹⁵ mi jen na pe juguye pe go
sogo pe kan le ki yɔngɔɔ
nuɔgba ke ni,
mi jen nala keɛ ki yirige pe
winfenne pe na.

¹⁶ Kona Yawe Yenjele li yen ma
mbele mben, pe jen naa
ɔli li yege sɔgɔwɔ.

Pa ko ki jen na kɔn mbe tege pe
kan ɔ sanga pyew†.

¹⁷ Yenjele li jen naa pe baro
bile* wi ni fuun tiyɔɔn wo
ni,

mbe waliwege senrege kan pe
yeri pe ka pe tin jenge.»

**Yenjele li yen na kiti kɔɔn
dunruya kiti kɔnfenne pe na**

¹ Asafu Yenjele gbɔgɔyurugo.

82 Yenjele li yen ma cen wa
li kiti kɔnfenne janwa wi
sɔgɔwɔ,

li yen na kiti wi kɔɔn wa
yengengele sanngala ke
sɔgɔwɔ.

² Li yo ɔ: «Naga yen ma, ye yaa
koro mbaa kiti mbasinje
kɔɔn,

mbaa tanga ki kaan lepeepe pe
yeri ɔ sa gbɔn wagati
wiwiin? *Wɔnmatigiwen
laga.*

³ Yaa mbele pe yen tege ni poro
naa pijiriwele pe tanga ki
kaan pe yeri,

yaa fyɔnwɔ fenne poro naa
yungbɔgɔɔ fenne pe kiti
wi kɔɔn kasinje ni.

⁴ Yaa mbele pe yen tege ni poro
naa fyɔnwɔ fenne pe shoo,
yaa pe shoo lepeepe pe keɛ.

⁵ «En ɔ, pee yaraga ka kpe jen,
pee kala la kɔɔn jen;
pe yen na tanri wa wɔwɔ pi ni,

†81.10: Eki 20.2-3; Dete 5.6-7.

†81.16: ɪga ki yo ɔ: *Pa ko ki jen na kɔn mbe tege pe kan ɔ sanga pyew*, Yenjele senre seweele pele ni, ki yen ma yɔnɔgɔ ma yo ɔ: *Pa kona Izirayeli woolo pe jen na ferewe ta ɔ sanga pyew*.

katugu dunruya wi ni, kasingge
ki nɔɔɔna cɛnyaara ti yen
na yeri na woo wa ti yɔnɔ
li ni.

⁶ Mɪla ki yo ye kan fɔ ye yen
yɛngɛngɛle kele,
ye ni fuun ye yen Yɛnɛle na
yaara ti ni fuun ti go na li
piile†.

⁷ Konaa ki ni fuun, ye yaa ka ku
paa sɛnwee piile pe yen,
ye yaa ka sinle paa dunruya
teele sanmbala pe yen.»

⁸ E, Yɛnɛle, yiri ma kiti kɔn
dunruya woolo pe na,
katugu cɛngɛle ke ni fuun ke yen
ma wogolo!

**Izirayeli woolo pe yen na Yɛnɛle
li yenri li yiri pe juguye pe kɔɔɔɔ**

¹ *Yurugo. Asafu
Yɛnɛle gbɔɔyurugo.*

83 ² E, Yɛnɛle, maga ka koro
na mɛɛ para,
maga ka pyeri,
maga ka koro kapyegele fu.

³ Wele, ma juguye pe yen na
tinni mbe kala la pye,
ma yen ma mbele mben, pe yen
na yɛgɛ tungu.

⁴ Pe yen na yɔn leme tipee nii
ma woolo pe na,
pe yen na pe yɛɛ gbogolo na pe
yɛɛ yaan ma woolo mbele
ma yen na pe go singi pe
na.

⁵ Pe yen na pe yɛɛ piin fɔ: «Ye
pan we pe tɔngɔ we pe
wɔ cɛngɛle sanngala ke
sɔɔɔɔɔ,

janɔ lere ka ka nawa to
Izirayeli* mɛgɛ ki na
naa.»

⁶ Pe yen na yɔn nii jatere nunɔba
ni,
na yɔn finliwe* nii pe yɛɛ ni ma
mɛgɛ ni.

⁷ Poro pe yen Edɔmu cɛnle
woolo, naa Ishimayeli
setirige piile pe ni,
naa Mowabu tara woolo, naa
Hagari setirige piile pe ni,

⁸ naa Gebali cɛnle woolo, naa
Amɔ cɛnle woolo, naa
Amaleki setirige piile,
naa Filisiti tara fenne konaa
Tiri* ca fenne pe ni.

⁹ Asiri tara fenne pɛ taga wa pe
na fun,
poro fun pàa Lɔti setirige piile
pe saga. *Wɔnmatigiwen
laga.*

¹⁰ Ki yaga ma pe pye paa yɛgɛ
ɲga na màa Madiyan tara
fenne pe pye we,
paa yɛgɛ ɲga na màa Sisera naa
Yabini pe pye wa Kishɔn
lafogo ki yɔn na we†!

¹¹ Maa pe tɔngɔ wa Eni Dɔri
wasege ki ni,
ma pe gboolo pe pye fyɔngɔ wa
tara ti na.

†82.6: Zhan 10.34.

†83.10: Kiti 4.6-22; 7.1-23, 27.

¹²Pe fannga fenne pe pye paa
yege nga na màa Orebù
naa Zεεbu pe pye we;
pe kundigile pe ni fuun pe pye
paa yege nga na màa Zeba
naa Salimuna pe pye we†!
¹³Porò wεle pàa pye na yuun fò:
«We yaa Yennele li tara
laga ki shò
mbege pye we yeε wogo!»

¹⁴E, na Yennele, pe pye paa
tifelinjolo gbanngban yen,
pe pye paa yan sigire yen, nda
tifelege ki mari le ma kari
ti ni we!

¹⁵Yege nga na kasòn ma kaa to
kòlògò maga sogo,
yege nga na kasòn yinne maa
yanwira lara sori,

¹⁶tisaga tifelege ki yirige ma pe
purò ma,
ma tifeleṅgbògò yirige ma
sunndo kòngò wa pe na!

¹⁷Yawe Yennele, fere gbòrò wa
pe na,
janngo paa ma lagajaa!

¹⁸Ti fere mbe pe yigi, pe sunndo
wila kòòn pe na sanga
pyew,

ti pe fere shò, pe tòngò pe wò wa!

¹⁹Pege jèn fò ma mεge koyi nga
Yawe Yennele,
fò mboro nungba ma yen Yennele
na yaara ti ni fuun ti go
na tara ti laga ki ni fuun
ni.

Yennele li laga kpoyi ki yen mali woolo pe ndanla

¹*Yurukòlò to wi sεwe yurugo, nga
pe maa koo na Gati ca fenne
ngòni gbòòn. Kore pinambiile
pe Yennele gbògòyurugo.*

84 ²E, Yawe Yennele na yawa
pi ni fuun fò,
ma go ki yen mala ndanla!

³Yawe Yennele, ma sherigo
gbògò* londo nawa pi la
kilan yigi fò mala fannga
ki kò na ni,

mi yen na yògòrimò kòngòlò waa
na kotogo naa na wire
ti ni fuun ni Yennele na
yinwege wolo li kala na.

⁴Yawe Yennele na yawa pi ni
fuun fò, na wunluwò
konaa na Yennele,
ali yere karikana le, li ma
censaga ta,
ndine li ma sere pò mbeli piile
pe tεge wa, wa ma saraga
wòsara* ti kanngara na.

⁵Mbele pe yen ma cen wa ma
sherigo gbògò ki ni, ferewe
yen pe woo!

Katugu pe yaa lòòn sònni suyi.
Wònnmatigiwen laga.

⁶Mbele pe maa pe fannga ki taa
na yinrigi wa ma yeri,
ferewe yen pe woo!
Ma sherigo gbògò konò tangala
li yen ma mbele ndanla
mbaa kee wa,
ferewe yen pe woo!

†83.12: Kiti 7.25; 8.12.

⁷ Ali na pe kaa Baka
 gbunlundεε† ki koon
 mbe yiri,
 ki ma pye puluyo na tonmo
 yinrigi wa pe pungo na,
 kanga tisaga ki ma pan fun ma
 yinme tirige ki na.

⁸ Mbe pe ta paa kee, ka maa tari
 pe fannga ki na suyi,
 fo sa gbɔn wa Yenɲele li yege
 soɔɔwa wa Siyɔn* ca.

⁹ Yawe Yenɲele, Yenɲele na yawa
 pi ni fuun fo, ki yaga mala
 yenrewe pi logo,
 Zhakɔbu Yenɲele, nunɓbolo
 jan ma logo na yeri!
Wɔnmaticiwen laga.

¹⁰ E, Yenɲele, wunlunaɲa wi
 wele kajɛɲge ni, wo ɲa
 wi yen paa we tugurɔn
 sigeyaraga* yen na we go
 singi;
 wo ɲa ma wɔ ma sinme fa wi na,
 wi yigi jɛɲge!

¹¹ Mbe pilige nunɓba pye wa
 ma sherigo gbɔɔ londo ti
 nawa,
 ko mbɔnrɔ mbe sa pilige
 wagakele (1 000) pye
 laga ka yege ni ko na;
 mbe yere le na Yenɲele li go
 yeyɔngɔ shɔn wi na,
 ko na ndanla ma we mbe sa cen
 ja lepeepe pe ni wa pe
 paara yinre* ti ni ko na.

¹² Katugu Yawe Yenɲele, Yenɲele
 le, li yen paa yɔnlɔ yen,
 paa tugurɔn sigeyaraga
 yen mbaa lere go singi.
 Yawe Yenɲele li maa kagbaraga
 naa gbɔɔwa kaan lere
 yeri;
 mbele pe maa tanri pe nawa pi
 ni pi filige pe na,
 laa je mbe kajɛɲge pye pe kan.

¹³ Yawe Yenɲele na yawa pi ni
 fuun fo,
 lere ɲa wi maa jigi wi taga ma
 na, ferewe yen wi woo!

**Yenɲele li yen na yeyinɲge
 senre yuun li woolo pe ni**

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sewe yurugo. Kore
 pinambiile pe Yenɲele gbɔɔyurugo.*

85 ² Yawe Yenɲele, ma kajɛɲge
 pye ma tara woolo pe
 kan,
 Zhakɔbu setirige piile mbele pa
 yigi kasopiile, ma songɔɔ
 ma pan pe ni.

³ Mɔɔ woolo pe kajɔɔɔ ti laga
 pe go na,
 ma pe kapere ti ni fuun
 ti kala yaga pe na.
Wɔnmaticiwen laga.

⁴ Mɔɔ nanɓbanwa gbɔɔ pi ni
 fuun pi sogo we ni,
 mɔɔ kɔnrɔ tandorogo ki ko we
 ni.

⁵ We shɔfo Yenɲele, songɔɔ ma
 we le naa,

†84.7: Baka gbunlundεε ki yen wasege ka, ɲa ki yen ma waga, tonmo na pye wa, mbe tanga mbe toro wa ki ni, ki yen ma ɲɓban fo jɛɲge.

mɔɔ nanɔbanwa pi kɔ we
kanɔɔɔ!

⁶ Naga yen ma, ma yaa koro mbe
nawa nɔɔban we ni suyi wi
le?

Naga yen ma, ma yaa koro
mbɔɔn nanɔbanwa pi
tege we ni sanga pyew fɔ
tetete wi le?

⁷ Naga yen ma, mboro ma ma
yaa sɔngɔɔ mbe pan mbe
fanɔga fɔnɔɔ le we ni,
janɔgo woro mbele ma woolo,
waa yɔɔɔri ma ni wi le?

⁸ Yawe Yenɔɔle, ma kagbaraga
ki pye we kan,
ma we shɔ!

⁹ Yenɔɔle li yen na nɔga yuun,
Yawe Yenɔɔle li yen na
nɔga yuun, mi yaa ki logo;
li yen na yeyinɔge senre yuun li
woolo pe ni, poro mbele
pɛ pe yee kan li yeri pe ni;
janɔgo paga ka sɔngɔɔ naa wa pe
tjinliwe fu kapyere ti ni.

¹⁰ Kaselege ko na, mbele pe maa
fyɛ Yenɔɔle li yee, li
shɔwɔ pi yen ma yɔnɔɔ pe
ni,
janɔgo sannɔ jenri, li gbɔɔɔwɔ
yanwa pi pan pi koro laga
we tara ti ni.

¹¹ Kagbaraga konaa kaselege ki
ni, tiri yee fili,
kasinɔge konaa yeyinɔge ki ni
tiri yee yigi.

¹² Kaselege ki ma yiri laga tara
ti ni paa yee nɔga na
yariluguro ma fi;
kasinɔge ko ma yiri wa naayeri
ma tigi laga tara na.

¹³ Yawe Yenɔɔle lo jate li yaa
ferewe kan we yeri,
kona tara ti yarilire ti yaa la
yɔnɔɔ.

¹⁴ Kasinɔge ki yaa pye wa we
Fɔ* wi yee,
mbaa wi konɔ li gbegɛle wi kan.

**Yenɔɔle yenrewe
mba pi ma pye jɔɔɔ sanga**

¹ *Davidi wi Yenɔɔle yenrewe.*

86 Yawe Yenɔɔle nunɔɔbolo jan
na yeri, mala yɔn sogo,
katugu mi yen fyɔnɔwɔ fɔ, ma pye
yunɔɔɔɔɔ ni!

² Tanla go singi, katugu milan
yee kan ma yeri!

Mboro ma yen na Yenɔɔle le,
mi nɔ ma tunmbyee, na shɔ,
milan jigi wi taga ma na!

³ We Fɔ*, na yinriwe ta,
katugu mboro mi yen na gbele
na yinri pilige pyew!

⁴ Ki yaga ma nayinme kan mi nɔ
ma tunmbyee na yeri,
katugu na jatere wi yen ma tege
mboro na we Fɔ!

⁵ Ee, ma yen jenɔge we Fɔ, ma
maa kapere ti kala yari.
Ma kagbaraga ki yen ma gbɔɔ
mbele fuun pe maa gbele
nɔɔ yinri pe kan.

⁶ Yawe Yenɔɔle, nunɔɔbolo jan
mala yenrewe pi logo,
mala yenrewe gbɔɔ pi logo!

⁷ Mi kaa jɔɔ sanga ŋa ni, mi ma
gbele mbɔɔn yeri mala
saga,
katugu ma mala yɔn sogo.

⁸ We Fɔ, yarisunndo ti ni, ka
woro wa paa mboro yen,
yaraga ka kpɛ se ya mbe ŋa mà
pye ki pye.

⁹ Cengele ŋgele fuun mà da,
ke yaa kaa paan mbaa
kanŋguuro kanni ma
yege sɔgɔwɔ, we Fɔ,
mbaa ma mege ki gbogo.

¹⁰ Katugu ma yen ma gbɔgɔ, ma
maa kagbɔgɔɔ piin,
mboro nunɔba ma yen Yenŋele
le.

¹¹ E, Yawe Yenŋele, na naga ma
konɔ li ni!
Pa mi yaa la tanri ma kaselege
ki na;
na jatere wi pye nunɔba, mbaa
fye ma yege.

¹² We Fɔ, na Yenŋele, mi yaa
lɔɔn sɔnni na kotogo ki ni
fuun ni,
mi yaa lɔɔn mege ki gbogo
wagati wi ni fuun ni.

¹³ Katugu ma kagbaraga kɔ gbɔgɔ
na kanŋgɔɔ,
màla shɔ kunwɔ pi wetijugo ki
kɛɛ.

¹⁴ E, Yenŋele, mbele pe maa pe
yɛ gbogo, pèle yiri na
kɔɔgɔ,
lewelimbele pele yen naga jaa
mbanla gbo,

pe woro na jatere piin ma wogo
ki na.

¹⁵ Ɛɛn fɔ mboro wo na we Fɔ,
ma yen Yenŋele na li
yen yinriwe tafɔ konaa
yungbɔgɔɔ tafɔ,
maa la nawa ŋgbanni jaga jaga,
ma kagbaraga kɔ gbɔgɔ,
a ma yen senre nunɔba
yofɔ.

¹⁶ Ki yaga ma yege wa na yeri
mala yinriwe ta,
ma fanŋga ki le mi ŋa ma
tunmbyee na ni,
mi ŋa ma tunmbyee jele wi
pinambyɔ, na shɔ!

¹⁷ Kacen wa pye maga naga na
na fɔ ma yaa kajenge pye
na kan,
janɔ na juguye pe ki kacɛn wi
yan, ki fere wa pe na;
katugu Yawe Yenŋele, mboro
màla saga, mala kotogo
ki sogo na na!

**Siyɔn ca ko ki yen cengele
ke ni fuun ke cagbɔgɔ ye**

¹ *Kore pinambiile pe Yenŋele
gbɔgɔyurugo. Yurugo.*

87 Yenŋele li Zheruzalemu ca
ki nɔgɔ le wa yanwira
kpoyi* ti go na.

² Siyɔn* ca ki yen ma Yawe
Yenŋele li ndanla ma we
Zhakɔbu setirige piile pe
cara sannda ti ni fuun ti
na.

³ E, mboro Yenŋele ca ye,

nga ki yen na yuun ma wogo na,
ki yen ma gbɔɔwɔ kala.
Wɔnmatigiwen laga.

⁴ Na jenfenne pe ni, mi yen na
Ezhipiti tara fenne pe
mege yinri, naa Babiloni
tara fenne,

ma pinle Filisiti tara fenne,
naa Tiri ca fenne konaa
Etiyopi* tara fenne pe ni;
ki woolo pa pè se wa ki tara ti
ni.

⁵ Siyon ca ko na, ki daga paa ki
yuun ki wogo na fɔ:

«Pa pe ni fuun nunɔba nunɔba
pè se laga ki ni.

Yenɔɔle na yaara ti ni fuun ti
go na, lo li ca ki kan
yeresaga ni.»

⁶ Yawe Yenɔɔle li yen na cengele
ke jinri na ke mere ti
yɔnlogi,

naga yuun ke ni fuun nunɔba
nunɔba ke wogo na
fɔ: «Pa cenle na li se
laga Siyon ca ki ni.»
Wɔnmatigiwen laga.

⁷ Yurukɔɔlɔ naa yɔfenne pe yen
naga yuun Siyon ca ki
wogo na fɔ:

«Pa na ferewe pyew pì yiri laga
ma ni.»

Lere ɲa wi yen na kee kuwele wi Yenɔɔle yenrewe

¹ *Yurugo. Kore pinambiile pe Yenɔɔle
gbɔɔyurugo. Yurukɔɔlɔ to wi sewe
yurugo, pe maa ki koo na wegele
wiin. Ezirahi setirige pye
Hema wo nagawa yurugo yi.*

88 ² Yawe Yenɔɔle, na shɔfɔ
Yenɔɔle,
mi yen na gbele ma yege sɔɔwɔ
yɔnlo naa yembine fɔ
mala saga.

³ Ki yaga na yenrewe pi gbɔn wa
ma na,
nunɔbolo jan mala gbelege ki
logo!

⁴ Katugu jɔlɔgo kilan sen,
mì yɔngɔ kunwɔ pi ni tɔnɔ.

⁵ Pe yen nala jate makɔ kufenne
pe ni,
mi yen paa lere ɲa fanɲa kɔ wi
ni.

⁶ Mi yen sinlesaga wa gboolo pe
sɔɔwɔ,
paa leele mbele pè ku makɔ, a
pè pe sinɲge wa fanra ti
ni pe yen,

poro mbele ma jatere wi woro
pe na naa,
ma woro na yaraga ka kpe piin
pe kan naa.

⁷ Mɔla wa wetijugo ka ni,
mɔla wa wa diwi gbɔlɔ li ni, wa
wege ki nɔɔna.

⁸ Ma nanɲbanwa gbɔɔ pì gbɔn
na na,
ma pye paa kɔɔje tɔnmɔ mba
pi maa yinrigi na tuun

- pi yen mala yon ton.
Wornmatigiwen laga.
- ⁹ Mالا jenfenne pe laga na na,
 mala pye paa yaritijaanga yen
 pe yege na.
 Mالا yon ton jolgo ki ni, yirisaga
 woro na na.
- ¹⁰ Jolgo kilan yengele ke wo na
 na binriw.
- E, Yawe Yenjele, pilige nungba
 nungba pyew mi ma gbele
 mbon yeri mala saga,
 mi mala keyen yi yirige ma wa
 wa ma yeri no yenri.
- ¹¹ Naga yen ma, ma yaa ma
 kafonngolo ke pye kuulo
 poro kan wi le?
 Naga yen ma, kuulo pe mbe ya
 yiri naa mbon son wi le?
Wornmatigiwen laga.
- ¹² Naga yen ma, mbe pe ta wa
 fanra ti ni, pe yaa ma
 kagbaraga ki senre yo wa
 wi le?
- Naga yen ma, ma yen senre
 nungba yofa yege nga
 na, pe yaa ki yege yo wa
 kuulo tara* wi le?
- ¹³ Amba wi yaa ma kagbologo
 koro jen wa kunwo pi
 diwi wi ni?
 Ma yen sinre yege nga na, amba
 wi yaa ko jen wa fegere
 tara ti ni?
- ¹⁴ Een fo, mi wo na, Yawe
 Yenjele, mboro mi yen na
 gbele no yinri mala saga,

- pinliwe ni mi mo yenri.
¹⁵ E, Yawe Yenjele, yingi na, a
 ma silan je?
 Yingi na, a ma son ye lara na
 na?
- ¹⁶ Maga le na puwen pi ni, mi
 yen na jolo, ma yongo
 kunwo pi ni ton,
 ma fyere gboro wa na na fo mala
 jigi wi kon na na.
- ¹⁷ Ma nanbanwa kayanga ki to
 na na,
 fyere kagbologo njele ma wa na
 na, kanla yinwege ki joko
 pew.
- ¹⁸ Ke yen mala maga pilige pyew
 paa tonngbon yen,
 mala ton kee ki ni fuun na.
- ¹⁹ Mالا wenne naa na cenyenle
 pe laga na na,
 diwi wo ce wi koro na cenyenle
 we.
- We Fo, yon fologo njele ma kon
 wunlunanga Davidi wi yeri,
 ke koro se yeri?**
- ¹ *Ezirahi setirige pyo Etan
 wi nagawa yurugo†.*

- 89** ² Mi yaa la Yawe Yenjele li
 kagbaraga ki koo yurugo
 ni sanga pyew,
 ma yen senre nungba yofa yege
 nga na, mi yaa laga yari
 sanga pyew fo tetete.
- ³ Mi yen naga yuun fo ma
 kagbaraga ki yen wa fo
 sanga pyew,

†89.1: 1 Wunlu 5.11.

ma yen senre nunḡba yofɔ yeḡe
ḡga na, mà yeresaga kan
ki yeri wa yenḡele na.

⁴ We Fɔ*, màa ki yo ma yo fɔ:
«Mi yɔn finliwe* le na
tunmbyee Davidi ḡa mì
wɔ wi ni,

mìla wugu maa kan ma yo fɔ:

⁵ «Mi yaa yeresaga kan ma
setirige piile pe yeri fɔ
sanga pyew,

mi yaa yeresaga kan ma
wunluwɔ pi yeri sanga
pyew fɔ tetete†.»
Wɔnmatigiwen laga.

⁶ Yawe Yenḡele, naayeri wo naa
wi nawa yaara ti ni ti yen
nɔɔ sɔnni ma kagbɔḡɔɔ
ke kala na,

ma yen senre nunḡba yofɔ yeḡe
ḡga na, mbele pe yen
kpoyi*† pe yaa laga wogo
ki yari.

⁷ Yawe Yenḡele, ambɔ wi yen wa
naayeri, ḡa wi mbe ya
mboo yeḡe taanla ma ni?
Yenḡenḡele ke ni, liliin li yen
wa paa mboro yen Yawe
Yenḡele?

⁸ Yenḡele li yen fyere yaraga wa
mbele pe yen kpoyi pe
gbogolomɔ pi sɔḡwɔ,
li yen fyere ni ma we mbele fuun
pe yen mali maga pe na.

⁹ Yawe Yenḡele, Yenḡele na yawa
pi ni fuun fɔ, yawa yen
ambɔ ni paa mboro yen,
Yawe Yenḡele?

Ma yen senre nunḡba yofɔ mɔɔ
yeḡe maga keḡ ki ni fuun
na.

¹⁰ Kɔḡoje wi ka yiri mbaa tinni,
mboro ma maa pye wi ma
sinle,
na wi tɔnmɔ pi kaa yinrigi mbaa
tuun, mboro ma maa
sinḡe.

¹¹ Mboro mà kɔḡoje yaripege
Arahavu† ki purugu maga
pye gboo,
màa ma juguye pe gbɔn ma pe
jaraga ma yawa gbɔɔ pi
ni.

¹² Naayeri wi yen ma woo, tara
ti yen ma woro fun,
mboro mà dunruya wo naa wi
nawa yaara ti ni fuun ti
da.

¹³ Mboro ma yɔnlɔparawa
kameḡe keḡ naa
yɔnlɔparawa kalige keḡ ki
ni ti da,

Tabɔri yanwiga naa Erimɔ
yanwiga ki ni, ti yen na
jɔḡgi na yɔḡori ma meḡe
ni.

¹⁴ Fanḡga yen ma keḡ ki ni fɔ
jɔḡḡe,
yawa yen ma keḡ ki ni,

†89.4-5: 2 Sami 7.12-16; 1 Kuro 17.11; Yuuro 132.11; Kapye 2.30.

†89.6: ḡga ki yo fɔ *mbele pe yen kpoyi* ko yen na para mereḡeye poro senre na.

†89.11: Faa, Babilɔni tara fenne pe munḡooro nda ti maa para dunruya wi da yeḡe ḡga na ki na, wa ti ni, yaripege ḡga pe yinri Arahavu ki yen ma taanla kɔḡoje wo ni. Laga ki laga ḡga ki ni, ki yaa pye Arahavu wi yen ma taanla Ezhipiti tara to ni.

ma fanŋga kee ki yen ma yiri wa
naayeri.

¹⁵ Kasinŋge ko naa kaselege ki
ni, to tɔɔn wunluwɔ pi
tenge,
kagbaraga konaa mbe pye senre
nuŋgba yofɔ, to ti maa
yaan wa ma yege sɔgɔwɔ.

¹⁶ Yawe Yenŋele, mbaa ma sɔnni
yuuro ni, cenle na li
woolo pe yen maga jen,
ferewe yen pe wool!

Pe yaa la tanri ma yege, wa ma
yanwa pi ni.

¹⁷ Pe yaa la yɔgɔri suyi ma mege
ki kala na,
ma yen sinŋe yege ŋga na, ki
maa gbɔgɔwɔ kaan pe
yeri.

¹⁸ Katugu mboro ma yen pe
gbɔgɔwɔ naa pe fanŋga
ye,
ma kagbaraga ko fanŋga na we
ma cew ta.

¹⁹ Kaselege ko na, we tugurɔn
sigeyaraga* ki yen Yawe
Yenŋele mboro kee na,
mboro Izirayeli woolo Yenŋele
kpoyi le, we wunlunanja
wi yen mboro kee.

²⁰ Pilige ka, maa ma yege naga
yariyanga† ni, mbele pè

pe yege kan ma yeri, ma
para pe ni, ma yo fɔ:

Mi malingbɔɔn kotogofɔ wa
saga,
mì lefɔnŋɔ wa wɔ wa janwa wi
sɔgɔwɔ.

²¹ Milan tunmbyee Davidi wi ta,
mila sinme kpoyi* pi wo wi na
maa wɔ†.

²² Mi jate mi yaa kee le wi ni
mboo tɔgɔ,
na yawa pi yaa fanŋga le wi ni.

²³ Wi jugu wi se ya pan mboo fo,
lepee wi se ya mbe fanŋga ta wi
na.

²⁴ Mi yaa kaa winfenne pe
tɔngɔɔ wa wi yege,
mbe win wi panrafenne pe ni.

²⁵ Mi yaa pye senre nuŋgba yofɔ
wi ni mbe kagbaraga pye
wi kan,

wi wunluwɔ fanŋga ki yaa la
gbogo mbaa kee yege na
mege ko kala na.

²⁶ Mi yaa kɔgɔje wi le wi kee,
mboo tege gbaanla pe go na†.

²⁷ Wo na, wi yaa kaa na yenri
mbaa yuun fɔ:

«Na to, na Yenŋele, mboro ma
yen walaga ŋga kilan
shɔ.»

²⁸ Mi wo na, mi yaa kaa pye na
pinambyɔ konŋbanja,

†89.20: 2 Sami 7.4-17; 1 Kuro 17.1-15.

†89.21: 1 Sami 13.14; 16.12; Kapye 13.22.

†89.26: Ki verise ŋa wi senre ti kɔɔ wo yen fɔ Yenŋele li yaa wi tege tara lombondo ti go na.

mboo yirige mbe we dunruya
 wunlumbolo pe ni fuun
 pe na[†].

²⁹ Mi yaa ti na kagbaraga ki koro
 wi ni fo sanga pyew,
 mi yaa ti na yon finliwe mba mi
 le wi ni pi yeresaga ta wi
 ni.

³⁰ Mi yaa ti setirige piile mbaa
 yinrigi wi pungo na suyi,
 mbe ti wi wunluwo pi koro wa
 suyi paa yege nga na
 naayeri wi yen wa we.

³¹ «Na wi setirige piile paga na
 lasiri* wi wa,
 na pe woro na tanri mbaa yala
 na kakondedegegele ke ni,
³² na paga na kondedegegele ke
 jowo,
 na pee na ngasegele ke le mbaa
 tanri ke na,
³³ pa kona mi yaa yiri pe korowo
 kanngaga ni mbe pe jolo
 pe mbalogowo pi kala na;
 mbe yiri pe korowo mbe pe gbom
 pe mbasinme pi kala na.
³⁴ Een fo mi se na kagbaraga ki
 yaga wi kanngolo,
 mi yen senre nungba yofa yege
 nga na, mi sege wogo ki
 sa wi ni.
³⁵ Mi se na yon finliwe pi jowo wi
 ni,
 mi se na yon senre ti kannga wi
 kanngolo.
³⁶ Mila wugu wugusaga nungba
 ki wogo na, mi yen kpoyi
 yege nga na ki na,

fo mi se Davidi wi fanla.
³⁷ Setirige piile yaa la yinrigi wi
 pungo na suyi,
 wi wunluwo pi yaa mo na yege
 sowowo paa yonlo ki yen.
³⁸ Pi yaa yeresaga ta fo sanga
 pyew paa yenge ki yen,
 ko nga ki yen serefo nga wi
 yen kaselege fo wa
 kambaara ti pungo na.»
Wanmatigiwen laga.

³⁹ Een fo, we Fo, konaa ki ni
 fuun, ma je wunluwo nga
 ma sinme kpoyi wo wi na
 maa wo wi na, ma wa,
 ma nawa ngban wi ni.
⁴⁰ Yon finliwe mba ma le ma
 tunmbyee wi ni, ma
 jowo,
 ma wunluwo njala li kow wa wi
 go na mali wa tara mali
 tege fyowo* ni.
⁴¹ Ma malaga sigemoro ti ni
 fuun ti jaanri,
 ma malaga sigecara ti tango.
⁴² Torofenne pe ni fuun po
 yaara ti koli,
 wi cenyenne pe yen naa tifaga.
⁴³ Wi winfenne ma pe kotogo ki
 kan pe na,
 ma yoworimo kan wi juguye pe
 ni fuun pe yeri.
⁴⁴ Ma ti wi tokobi wii ya kala la
 yon,
 ma suu saga malaga ki na.
⁴⁵ Wi wunluwo gbowo ma ko,
 ma wunluwo jowo ki jan tara.
⁴⁶ Ma wi lewonro piliye yi were,

[†]89.28: Naga 1.5.

ma fere gbɔɔ wa wi na.
Wɔnmatigiwen laga.

47 Yawe Yenɲele, ma yaa koro
 mbaa ma yee lara fɔ sa
 gbɔn wagati wiwiin?
 Ma nanɲbanwa pi yaa koro
 mbaa yiin paa kasɔn yen
 fɔ sa gbɔn wagati wiwiin?

48 Ma jatere wi tege ki na fɔ na
 yinwege ki woro sa,
 ma kaga wele, ma maga yan
 senwee piile mɔ pe da pe
 kɔ pe wɔ wa.

49 Lere wiwiin wi yen wa, wi yaa
 koro yinwege na wi se ka
 ku?

Ambɔ wi mbe ya mboo yee
 sho kunwɔ pi kee?
Wɔnmatigiwen laga.

50 E, Yawe Yenɲele, kagbaraga
 ɲga mɔa pye na piin
 fafafa, ki kari se yeri?

Mɔa wugu mbe kagbaraga ɲga
 pye Davidi wi kan mbe
 yala ma yen senre nunɲba
 yofɔ yege ɲga na ki ni, ki
 koro se yeri?

51 E, we Fɔ, leele pe yen nɔɔ
 tunmbyeele pe tifaga yege
 ɲga na, ma jatere wi tege
 ki na,

ma jatere wi tege ki na fun fɔ ki
 janwa gbɔɔ na, pa li go
 tuguro ti yen mi go na.

52 E, Yawe Yenɲele, ma jatere wi
 tege ki na fɔ ma juguye pe
 yen nala tifaga,

lere ɲa mɔ sinme pi wo wi na
 maa wɔ, ma juguye pe
 yen naa tuuro lee naa
 tifaga.

53 Sɔnmɔ mbe pye Yawe Yenɲele
 li woo fɔ sanga pyew!
 Anmiina*, anmiina.

SEWE TIJERE WOO

Yuuro 90--106

**Yenɲele li yen kɔsaga fu,
 een fɔ senwee wi yen torofɔ**

*¹ Yenɲele li lere Moyisi
 wi Yenɲele yenrewa.*

90 We Fɔ*, mboro ma yen we
 larasaga sanga wi ni fuun,
 fɔ tetete.

² Sanni ma sa yanwira ti da,
 sanni ma sa dunruya wi da,
 mboro ma yen Yenɲele sanga
 pyew fɔ tetete.

³ Mboro ma ma ti senwee wi ma
 sɔngɔɔ wa taambugɔ ki
 ni,
 ma maa pye fɔ: «Senwee pyɔ,
 sɔngɔɔ wa tara ti ni†.»

⁴ Katugu yele wagakele (1 000)
 li yen ma yege na paa
 yunmbaan pilige ɲga ki
 toro ki yen,
 nakoma paa yembinɛ leri yɔn ka
 yen†.

⁵ Ma ma senwee piile pe yinwege
 ki pe mbege wɔ wa,

†90.3: Zhene 3.19.

†90.4: 2 Pye 3.8.

ki ma kɔ paa wɔnɔwɔ jenri ma
kaa kɔ pinliwe yɔn na we,
ki ma kɔ paa yan yen.

⁶ Pinliwe ni, yan ki ma fyenwe,
ma pelegi,
yɔnɔkɔgɔ ki ma fanla, mɛɛ
waga.

⁷ Ma nanɔbanwa pì we jɔgɔ,
ma nanɔbanwa gbɔɔ pi yen na
we sunndo wi kɔɔn we
na.

⁸ Ma yege yen we kajɔgɔɔ ti na,
mà we kagala ngele ke yen
ma lara ke yirige funwa
na, ma ke tɛge ma yege
sɔgɔwɔ.

⁹ We yinwege ki yen na were
na kee ma nanɔbanwa pi
kala na,
we yegele yɔn ki ma kɔ paa yɔn
tifelege wɔnsaga nunɔgba
yen.

¹⁰ We yinwege piliye yi mbe ya
yele nafa taanri ma yiri ke
yɔn ko tin,
na leele mbele ka pye fanɔga
ni, poro mbe ya mbe yele
nafa tijerɛ ta.

Ɛɛn fɔ wa ko yinwege ko ni, tege
naa jɔkɔgɔ ki yen wa;
dunruya yinwege ki ma kɔ fyaw,
woro fun waa toro na kee
win.

¹¹ Ambɔ wɔɔn nanɔbanwa pi
kɔsaga jen?

Ma nanɔbanwa gbɔɔ mba pi ma
ti leele pe maa ma fyɛ,
ambɔ wuu kɔsaga jen?

¹² We naga wege jen fɔ we
yinwege piliye yi yen ma
jiri,
janɔgo we ya we kajenmɛ ta wa
we kotogo na!

¹³ Yawe Yenɔgele, ma yaa nawa
nɔban we ni fɔ sa gbɔn
wagati wiwiin?

Sɔngɔɔ ma pan we kɔɔgɔ,
ma we yinriwe ta!

¹⁴ Pinliwe ni, ma kagbaraga ki
pye we kan ma we yege
tin,
pa we yaa la jɔɔgi nayinmɛ ni
we yinwege piliye yi ni
fuun ni.

¹⁵ Mà fɛrɛ ti wa we na ma saa
gbɔn piliye yɔn nɔga na,
nayinmɛ kan we yeri mbe
yala ki piliye yɔn ki ni;
wɛ jɔkɔ ma saa gbɔn yele yɔn nɔga
na, yɔgɔrimɔ kan we yeri
mbe yala ki yele yɔn ki ni!

¹⁶ Ki yaga mɔɔ kapyegele ke
naga woro mbele ma
tunmbyeele we na,
mɔɔ gbɔgɔwɔ yanwa pi naga we
setirige piile pe na!

¹⁷ We Fɔ, we Yenɔgele, ki yaga
ma yinmɛ pi tɔn we na!
Ma ti we keɛ tunndo tila yɔngɔ
tila kee yege!

Ee, ma ti we keɛ tunndo tila
yɔngɔ tila kee yege!

**Yenŋele li yen li woolo
pe larasaga**

91 ¹ Lere ŋa fuun wi maa yɛɛ
lara wa Yenŋele na yaara
ti ni fuun ti go na li tanla,
wo ma wogosaga ta wa lo na
yawa pi ni fuun fɔ li
yinmɛ pi ni.

² Wi ma Yawe Yenŋele li pye fɔ:
«Ma yen na larasaga, ma
pye na malaga sigeca*,
ma yen Yenŋele na milan jigi wi
taga li na.»

³ Katugu lo li mɔɔ shɔ mɛrɛ janfɔ
wi mɛrɛ ti kɛɛ,
mɔɔ shɔ yambewe mba pi maa
jɔgɔwɔ piin pi kɛɛ.

⁴ Li yaa tɔn ma na paa yɛɛ ŋga
na ŋgolo ma kaa wi piile
tɔn wi kanwira sire ti
nɔgɔ,

ma yaa ma yɛɛ lara wa li yeri
paa yɛɛ ŋga na ŋgolo
ma kaa wi piile lara wi
kanwira nɔgɔ.

Li yen senre nuŋgba yofɔ yɛɛ
ŋga na, ki yen paa tugurɔn
sigeyaraga* yen nakoma
paa malaga gbɔnderege
yen nɔɔ go singi.

⁵ Kona yaara nda ti maa fyɛrɛ
waa lere na yembinɛ, ma
se ka fyɛ ko ka na,
nakoma wangala ŋgele pe mbe
ya mbɔɔn wɔn ke ni yɔnlɔ
na;

⁶ nakoma yambewe mba pi maa
tooro wa diwi wi ni mbe
sa to lere na,
nakoma kapege ŋga ki ma to
lere na mboo gbo yɔnlɔ
ŋgbanga na, ma se ka fyɛ
ko ka na.

⁷ Ali na lere wagakele (1 000) ka
to mbe ku le ma tanla,
lere wagake (10 000) mbe to wi
ku wa ma kalige kɛɛ ki
na,
yaraga kpɛ se mboro ta.

⁸ Mboro wo na, ma yɛngɛle ke
kan maa wele,
ma yaa ki yan yɛɛ ŋga na
Yenŋele li yaa lepeele pe
sara.

⁹ Kaselege ko na, Yawe Yenŋele
li yen laga ŋga mɔ saa
karafa wa,
Yenŋele na yaara ti ni fuun ti go
na, mɔli pye ma larasaga.

¹⁰ Kapege kpɛ se gbɔn ma na,
yambewe kpɛ se gbɔn ma go
woolo pe na;

¹¹ katugu li yaa konɔ kan li
merɛgeye* pe yeri,
mbe yo paa wele ma na wa ma
konɔgolo ke ni fuun ke ni†.

¹² Pe yaa ma tɔgɔ wa pe keyen yi
ni, janɔgo maga kɔɔn tɔlɔgɔ

†91.11: Mati 4.6; Luki 4.10.

ki kurugo sinndelege ka
na†.

¹³Ma yaa ka jara wi tangala
mbe toro, mbe merege ki
tangala mbe toro,
ma yaa ka jara yirifonjo wi
tangala mbe toro, mbe
woggo pege ki tangala
mbe toro, yaraga ka se
pye ma na†.

¹⁴We Fɔ* wì yo fɔ: «Kì kaa pye
mi yen maa ndanla, mi
yaa wi sho ti yeri,
mi yaa laa go singi, katugu wilan
jen.

¹⁵Na wi kanla yeri mboo saga,
pa mi yaa wi saga;
wi jalogo sanga ni, mi jate mi
yaa pye wi ni,
mi yaa wi sho mbe gbogwo kan
wi yeri.

¹⁶Mi yaa ka yinwetonlogo kan
wi yeri mboo yenle tin,
mi yaa ki naga wi na fo muwi mi
yen shofa we.»

**Ki yen ma yon
mbaa Yenjele li sonni**

¹Yenjele gbogoyurugo.
Cenpilige* yurugo.

92 ²Ki yen ma yon mbaa Yawe
Yenjele li gbogo,
mbaa yuuro koo mbaa lo na
yaara ti ni fuun ti go na li
mege ki sonni;

³mbaa ma kagbaraga ki senre
yuun pinliwe ni,

ma yen senre nungba yofa yege
nga na, mbaa ki yari
yembine;

⁴mbaa ki piin ngoni mangala ke
woo ni,
naa juru ni konaa ngoni gbongo
ni.

⁵E, Yawe Yenjele, kapyegele
ngele ma pye, ke yagrimo
kan na yeri,

mi yen na jorogi nayinme ni ma
kee tunngo ki kala na.

⁶E, Yawe Yenjele, ma kapyegele
ke tugbolu,
ma jatere wi yen ma jugo.

⁷Kambajenjele wila kala lo la jen
wa ki ni,
lembige kila tijinliwe ta mbege
koro jen.

⁸Ali na lepeelee paga yiri mbe jiti
paa yan yen,
ali na kapere pyefenne pe kagala
ke kaa yongu la kee yege,
pe yaa ka tongo mbe wo wa pew.

⁹Een fo, mboro wo na, Yawe
Yenjele,
ma yen yaara ti ni fuun ti go na
fo sanga pyew.

¹⁰E, ma juguye pe wele Yawe
Yenjele,
ma juguye pe wele pe yen na
koo na woo wa,
mbele fuun pe yen na
kambasinnde ti piin,
ma yaa pe gbɔn mbe pe
jaraga.

†91.12: Mati 4.6; Luki 4.11.

†91.13: Luki 10.19.

¹¹ Ma ma fannga kan na yeri paa
yannɔ wogo yen,
mà sinme nuwɔ taan fɔnmbo
wo na na mala nawa pi
yinjgi.

¹² Mi yen nala winfenne pe tolo
li yaan,
mbele pe yen na yinrigi na
kɔrɔgɔ mbe kapege pye
na na, na nungbolo yen
pe gbelege ki na.

¹³ Eɛn fɔ lesinmbele pe kagala
ke maa yɔngɔ na kee yege
paa sengendige ma kaa na
tonlɔ we,
pe maa fannga taa na kee yege
paa Liban tara sediri* tire
ti yen.

¹⁴ Pe yen paa tige yen nɔa pɛ
sanri wa Yawe Yenjele li
go ki ni,
pe ma yiri ma yɔn wa we Yenjele
li sherigo gbɔgɔ* londo
nawa pi ni.

¹⁵ Ali mbege ta pɛ lɛ, pe maa
siin,
pe yen tɔnmɔ ni na funnu;

¹⁶ ki ka pye ma, ki maga naga fɔ
Yawe Yenjele li yen ma
sin,
lo li yen na walaga mbaa na go
singi, kambasinnye kpe
woro li ni.

Yawe Yenjele li yen wunluwɔ

93 ¹Yawe Yenjele li yen
wunluwɔ,
gbɔgɔwɔ pi yen mali fere paa
yaripɔrɔ yen,

Yawe Yenjele lili yeɛ fere jate,
fannga yen li ni mali
maga paa kurusijara yen.
Ki kala na, dunruya wi yen ma
gbegele ma cɛn, wi se ya
wɔ wa wi yɔnlɔ.

² We Fɔ*, ma wunluwɔ pi yen
ma gbegele ma tege maga
lɛ wa fafafa,
ma yen Yenjele, maga lɛ wa
fafafa fɔ tetete.

³ Yawe Yenjele, gbaanla tɔnmɔ
pi yen na tinme yinrigi,
gbaanla tɔnmɔ pi yen na tinni,
gbaanla tɔnmɔ pi yen na kunlu
nɔgbanga.

⁴ Eɛn fɔ Yawe Yenjele li yen
yaara ti ni fuun ti go na
wa naayeri lara ti ni.
Li fannga kɔ gbɔgɔ ma we
tɔnɔgbɔɔ tinme na,
kɔ gbɔgɔ ma we kɔgɔje tɔnmɔ
mba pi maa yinrigi na
tuun pi fannga ki na.

⁵ Yawe Yenjele, ma
kondɛgɛnɔgele ke yen
kaselege piiri,
mbe dunruya wi ta wa sanga
nɔa fuun ni, ma sherigo
gbɔgɔ* ki daga mbe pye
kpoyi*.

**Leele pe kambasinnde
ti kayannga wɔ pe ni, Yenjele**

94 ¹Yawe Yenjele, kayannga
wɔfɔ Yenjele,

kayaŋga wɔfɔ Yenŋele, ma yeɛ
naga!

² Mboro ŋa dunruya kiti kɔnfɔ,
yiri ma yere,
mbele pe maa pe yeɛ gbogo,
ma pe sara ma yala pe
kapyegele ke ni!

³ Yawe Yenŋele, naga yen ma,
lepeepe pe yaa koro mbaa
yɔgɔri fɔ sa gbɔn wagati
wiwiin?

Enhen, pe yaa koro mbaa yɔgɔri
fɔ sa gbɔn wagati wiwiin?

⁴ Pe maa yɔngbɔgɔwɔ sɛnrɛ yuun
na leele pe tifaga,
ki tipere pyefɛnnɛ pe ni fuun pe
maa pe yeɛ gbogo.

⁵ E, Yawe Yenŋele, pe yen nɔɔ
woolo pe jɔɔ,
poro mbele ma kɔrɔgɔ ye, pɛ pe
yigilɔmɔ pi tisaw.

⁶ Pe yen na nanŋunjaala naa
nambannjɛɛnle pe kuun,
na pijiriwele pe kuun.

⁷ Pe ma yo fɔ: «Yawe Yenŋele li
woro na yaraga ka yaan.
Zhakɔbu Yenŋele lii kala la kpe
jen wa ki ni.»

⁸ Ye ye ye yingiwɛ jen, yoro
lembire re,
yoro tijinliwɛ fu fɛnnɛ, ye
yaa tijinliwɛ ta wagati
wiwiin?

⁹ Yenŋele na li nungbolo li kan
senwee wi yeri, naga yen
ma, laa la nuru wi le?

Yenŋele na li yenmbyɔ wi
gbegele senwee wi na, laa
la yaan wi le?

¹⁰ Yenŋele na li maa cengele ke
koro na ke nii kɔnɔ, naga
yen ma, li se ka ye le
jɔɔgɔ wi le?

Lo na li maa leele pe nari jenmɛ
pi ni, li mbe ya pye
tijinliwɛ fu fɔ wi le?

¹¹ Yawe Yenŋele li senweele pe
jatere wi jen,
ligi jen ma yo wi yen wagafe.

¹² Yawe Yenŋele, mboro ka lere
ŋa koro mboo le kɔnɔ,
ferɛwe yen ki fɔ wi woo,
na maga ma lasiri* wi naga lere
ŋa na, ferɛwe yen ki fɔ wi
woo!

¹³ Na jɔɔgɔ sanga ka gbɔn wi na,
ma maa kotogo ki sogo
wi na,
ma si yala, wege ki yen na kɔɔn
lepee wo mɛgɛ ni.

¹⁴ Katugu Yawe Yenŋele laa li
woolo pe wa,
poro mbele pe yen li kɔrɔgɔ ye,
laa si je pe na.

¹⁵ Kiti wi yaa kaa kɔɔn naa
kaselege ni,
mbele fuun pe nawa pi yen ma
sin pe na, pe yaa yenle wi
na.

¹⁶ Ambɔ wi yaa yere na kala li
ni lepeepe pe yeɛgɛ na, wa
kiti kɔnsaga?

Ambɔ wi yaa taga na punɔgo
na mbe yiri ki kapege

pyefenne mbele pe
kɔrɔgɔ?

17 Ndeɛ Yawe Yenɲele li sila na
saga,
anme mila ku mako.

18 Sanga o sanga mila yo fɔ: «Na
tɔrɔ ti yen na wɔnri;»
ko sanga wo ni, ma kagbaraga ki
ma fannɲa le na ni Yawe
Yenɲele.

19 Na na jatere wi ka lɛgɛ na na
sanga ŋa ni,
ma mala kotogo ki sogo na na,
mbe nayinme kan na yeri.

20 Naga yen ma, mboro mbe
yenle mbe gbogolo ki kiti
kɔnfenne legbolele pe ni,
poro mbele pe ma Yenɲele li
kondeɲɛɲɛle ke wa, mbe
si jɔlɔgɔ wa leele pe na?

21 Pe ma pe yeɛ gbogolo ma yiri
lesinɲe wi kɔrɔgɔ,
pe ma kiti wi kɔn mboo jan lere
ŋa wi yen jeregisaga fu wi
na, mboo gbo jaga.

22 Eɛn fɔ Yawe Yenɲele lo li yen
paa na malaga sigeca*
yen nala go singi,
na Yenɲele li yen walaga ŋga ki
yen na larasaga.

23 Li yaa ti pe kapere ti go kala
li to pe na,
li yaa pe tɔngɔ pe tipewe pi kala
na.
Ee, Yawe Yenɲele, we Yenɲele li
yaa ka pe tɔngɔ.

**Leele pe daga mbaa Yenɲele
li gbogo konaa mbaa li sɔnni**

95 ¹Ye pan waa jɔrɔgi yɔgɔrimɔ
ni Yawe Yenɲele li meɲe
ni;
waa yuuro koo nayinme ni,
mbaa Yenɲele na li yen
paa we walaga yen konaa
we shɔfɔ li sɔnni!

²Ye pan we kari wa li yeɲe
sɔgɔwɔ, we sharaga kan li
yeri,
waa yuuro koo nayinme ni waa
li sɔnni!

³Katugu Yawe Yenɲele lo li yen
Yenɲele ŋgbɔgɔ ye,
li yen wunluwɔ gbɔɔ yarisunndo
ti ni fuun ti go na.

⁴Tara ti latijuguwo lara ti yen li
kɛɛ,
yanwira titɔɔnrɔ ti namunjoye
pe yen li woolo.

⁵Kɔgɔje wi yen li woo, lo lùu da;
tara fun lo kɛɛ tunɲgo yi.

⁶Ye pan we go sogo, we fɔli li
yeɲe sɔgɔwɔ weli gbɔgɔ,
Yawe Yenɲele na li we da, we
kanɲguuro kan li nɔgɔ
mbeli gbɔgɔ!

⁷Katugu lo li yen we Yenɲele le,
we yen li woolo mbele li yen na
kɔrɔsi,
we yen paa simbangbelege yen,
ŋga lo jate li yen na kɔnri.

Ki kala na, na ye ka li magala li
logo nala,

⁸ yaga ka ye kotoŋo ti ŋgban ye
 yeɛ na, paa yege ŋga na
 kila pye wa Meriba laga
 ki na,
 paa yege ŋga na kila pye wa
 Masa† laga ki na, wa
 gbinri* wi ni†.
⁹ Wa ki laga ki na, ye teleye pàa
 na wa ma wele,
 pàa na yɔn ja wa ki lara ti na, ali
 maga ta pàa na kapyegele
 ke yan o†.
¹⁰ Maga yigi fɔ ma saa gbɔn yele
 nafa shyen, ki cenle woolo
 pe la kila kɔ na na;
 a mì sho fɔ: «Pe yen cenle woolo
 mbele pè wa ma la wa pe
 kotogo na,
 pe fanla kongolo ke jen.»
¹¹ Ki kala na, wa na nanɔbanwa
 pi ni, mì wugu ma yo fɔ:
 «Pe se ye wa na wogosaga ki ni
 fyew†.»

Ki daga dunruya woolo paa yurugo koo paa Yenɔjele li gbogo

(1 Kuro 16.23-33)

96 ¹ Ye yurugo fɔnɔgo kɔ ye
 Yawe Yenɔjele li sɔn!
 Dunruya woolo ye ni fuun yaa
 yuuro koo Yawe Yenɔjele
 li kan!
² Yaa yuuro koo Yawe Yenɔjele li
 kan, yaa li sɔnni,

yaa ki sentanra ti yari pilige
 nunɔba nunɔba pyew fɔ
 lo li yen shɔfɔ we.
³ Yaa li gbɔgɔwɔ yanwa pi senre
 yuun dunruya cengele ke
 sɔgɔwɔ,
 yaa li kagbɔgɔlɔ ke yege yuun
 tara nunɔba nunɔba pyew
 ti woolo pe kan.
⁴ Katugu Yawe Yenɔjele li yen ma
 gbɔgɔ, li daga paa li sɔnni
 fɔ jɛnɔge;
 li yen fyere yaraga ma we
 yarisunndo ti ni fuun ti
 na.
⁵ Katugu yarisunndo nda fuun
 cengele sanɔgala ke maa
 gbogo ti woro yaraga ka,
 ɛɛn fɔ Yawe Yenɔjele lo li naayeri
 wi da.
⁶ Gbɔgɔwɔ yanwa naa tiyɔnwɔ pi
 yen li woo,
 fanɔnga naa tiyɔnwɔ pi yen wa li
 censaga kpoyi* ki ni.
⁷ Cengele ŋgele laga tara na, yaa
 Yawe Yenɔjele li gbogo,
 yaa li gbɔgɔwɔ yanwa naa li
 yawa pi senre yuun!
⁸ Yaa Yawe Yenɔjele li mege ki
 gbogo,
 yaa paan ye yarikanra ti ni yaa
 yiin wa li sherigo gbɔgɔ*
 londo ti ni.

†95.8: *Meriba* naa *Masa* wogo ko na, ye wele wa ɛkizɔdi 17.7; 20.13 lara ti ni ki lara shyen ti wogo na.

†95.7-8: Ebu 3.15; 4.7.

†95.9: ɛki 17.1-7; Nɔmbu 20.2-13.

†95.11: Nɔmbu 14.20-23; Dete 1.34-36; 12.9-10; Ebu 4.3,5.

⁹Ye fɔli ye ye yere ti jiile wa
tara Yawe Yenɲele li yege
sɔgɔwɔ yeli gbɔgɔ, li yen
kpoyi yege ŋga na ki kala
na†!

Dunruya woolo ye ni fuun yaa
fye yaa seri li yege!

¹⁰Yaa ki yuun wa cengele ke
sɔgɔwɔ fɔ: «Yawe Yenɲele
lo li yen wunluwɔ we!»

Ko kɪ ti tara ti yen wa ti yɔngɔlɔ
ke ni, ti se yeri mbe wɔ
wa ti yɔngɔlɔ ke ni.

Yawe Yenɲele li yaa ka kiti kɔn
cengele ke na kasinɲe ni.

¹¹Naayeri yaara, yaa yɔgɔri, tara
na yaara, ye yin nayinme
ni,

kɔgɔje wo naa wi nawa yaara ti
ni fuun, yaa tinme gbɔɔ
yinrigi!

¹²Yan nawa naa yanyaara ti ni
fuun yaa yɔgɔri!

Kɔɔɔ tire ti ni fuun yaa jɔrɔgi
nayinme ni!

¹³Yaa ki piin Yawe Yenɲele li
yege sɔgɔwɔ, katugu li
yen na paan,

li yen na paan mbe kiti sinɲe kɔn
tara woolo pe na,

li yaa kiti kɔn dunruya woolo pe
na mbe yala kasinɲe ki
ni,

li yaa kiti kɔn cengele ke na mbe
yala li kaselege ki ni.

Yenɲele li yen wunluwɔ dunruya wi go na

97 ¹Yawe Yenɲele lo li yen
wunluwɔ we,
tara na woolo yaa yɔgɔri,
lɔgɔ furo* janwa woolo† ye yin
nayinme ni!

²Kambaaga naa diwi wɔlɔ yen
mali maga,
kasinɲe ko naa kaselege ki ni,
to tɔɔn wunluwɔ pi tenɲe.

³Kasɔn maa yiin wa li yege,
ŋga ki maa wi juguye pe sorogi
keɛ ki ni fuun ki na.

⁴Li yenɲele yengeleme pi ma
yanwa yirige dunruya wi
kan,

tara woolo pe maga yan nɛɛ seri
fyere ti kala na.

⁵Yanwira ti yen na yanni Yawe
Yenɲele li yege sɔgɔwɔ
paa senringuro yen
ti yen na yanni Yenɲele na
dunruya wi ni fuun tafɔ li
yege sɔgɔwɔ.

⁶Li yen ma sin yege ŋga na,
naayeri wi yen naga wogo
ki senre yuun,
dunruya woolo pe ni fuun paa li
gbɔgɔwɔ yanwa pi yaan.

⁷Mbele fuun pe maa yaara
yanlere nda pè tɛ ti
gbogo,
poro mbele pe maa pe yɛɛ gbogo
yarisunndo ti kala na,

†96.9: Yuuro 29.1-2.

†97.1: Lɔgɔ furo janwa woolo ko kɔɔ wo yen fɔ cengele ŋgele ke yen fɔ wa lege.

pe yaa ka fere sho;
 yarisunndo sannda pyew yaa
 kannguro kanni Yawe
 Yenñele li yege sɔgɔwɔ
 mbaa li gbogo!

⁸ Siyɔn* ca woolo pe yaa ki wogo
 ki logo mbe yin nayinme
 ni,

Zhuda tara cara ti woolo pe yen
 na yɔgɔri kiti ŋa mà kɔn
 wi kala na.

⁹ Katugu Yawe Yenñele, mboro
 ma yen Yenñele na yaara
 ti ni fuun ti go na laga
 tara ti ni fuun ti ni,
 ma yen yarisunndo sannda pyew
 ti go na pew.

¹⁰ Yoro mbele Yawe Yenñele li
 yen ma ye ndanla, ye ti
 kapege ki ye mben;
 mbele pè pe ye kan li yeri li
 maa pe yinwege ki kɔrɔsi,
 li ma pe sho lepee wi kee.

¹¹ Yenñele li ma li kajɛŋge yanwa
 pi yirige lesinñe wi kan,
 mbele pe nawa pi yen ma filige
 pe na, li ma nayinme kan
 pe yeri.

¹² Yoro lesinmbele wele, yaa
 yɔgɔri Yawe Yenñele li
 kala na,
 ye yuuro kɔ yeli sɔn li yen kpoyi*
 yege ŋa na ki kala na!

**Yenñele lo li yen
 dunruya wi go na**

¹ *Yenñele gbɔgɔyurugo.*

98 Ye yurufɔnngɔ kɔ ye Yawe
 Yenñele li sɔn,
 katugu li kagbɔgɔlɔ pye!
 Lì cew ta li fannga kee ko naa
 li yawa kpoyi* pi fannga
 na.

² Yawe Yenñele ligi naga
 dunruya woolo pe na fɔ
 lo li yen shɔfɔ we,
 li yen ma sin yege ŋa na, ligi
 naga cengele ke na.

³ Li jatere wi yen li kagbaraga
 ki na konaa li yen senre
 nungba yofɔ yege ŋa na
 ki na Izirayeli* woolo pe
 kanngɔlɔ;
 dunruya wi kee ki ni fuun ki
 na, leele pège yan fɔ we
 Yenñele lo li yen shɔfɔ we.

⁴ Dunruya woolo ye ni fuun yaa
 jɔrɔgi yɔgɔrimɔ ni yaa
 Yawe Yenñele li sɔnni,
 yaa jɔrɔgi nayinme ni, yaa yuuro
 koo yaa li sɔnni!

⁵ Yaa yuuro koo ŋgɔni ni yaa
 Yawe Yenñele li gbogo,
 yaa li sɔnni ŋgɔni magala naa
 yuuro shɔgɔ ni!

⁶ Yaa li sɔnni mbaanra winme
 konaa simbapene yeenre
 mbaanra winme ni,
 yaa jɔrɔgi yɔgɔrimɔ ni
 wunlunaŋa wi yege
 sɔgɔwɔ, Yawe Yenñele le!

⁷ Kɔɔje wo naa wi nawa yaara
ti ni fuun, tila tinme gbɔɔ
yinrigi,
tara to naa ti nawa yaara ti
ni fuun, tila tinme gbɔɔ
yinrigi!

⁸ Ɔgbaanla tɔnmɔ pila kendagala
gbɔɔn,
yanwira ti pinle pi ni tila jɔrɔgi
nayinme ni!

⁹ Tila ki piin Yawe Yenɲele li
yege sɔɔwɔ, katugu li
yen na paan mbe kiti kɔn
dunruya woolo pe na!

Li yaa kiti kɔn dunruya woolo
pe na mbe yala kasiɲge
ki ni,

li yaa kiti kɔn cengele ke na mbe
yala kaselege ki ni.

Yawe Yenɲele li yen kpoyi

99 ¹ Yawe Yenɲele li yen
wunluwɔ, dunruya woolo
pe yen na seri li yege
sɔɔwɔ fyere ti kala na;
li wunluwɔ jɔngɔ ki yen ma tege
wa Sherubenye* pe go na,
tara ti yen na yege li yege
sɔɔwɔ.

² Yawe Yenɲele li yen ma gbɔɔ
wa Siyɔn* ca ki ni,
li yen wa naayeri dunruya woolo
pe ni fuun pe go na.

³ Ki daga leele paa ma sɔnni,
mboro ɲa ma mege ki
gbɔɔ, a ma yen fyere
yaraga;

Yenɲele li yen kpoyi*.

⁴ Mboro ma yen wunluwɔ, ki
daga paa ma yawa pi
sɔnni,
kaselege ki yen mɔɔ ndanla,
ma ma kasiɲge ki kan yeresaga
ni,

mboro ma ma kaselege naa
kasiɲge ki le wa
Zhakɔbu setirige piile pe
sɔɔwɔ.

⁵ Yaa Yawe Yenɲele, we Yenɲele
li gbogo,
ye fɔli ye ye yere ti jiile wa tara
le li tɔɔɔ ti nɔɔɔ!

Yenɲele li yen kpoyi.

⁶ Moyisi naa Arɔn* pàa pye li
saraga wɔfenne* poro
pele,
Samiyeli wila pye li yenrifenne
wo wa;

pàa Yawe Yenɲele li yeri li pe
saga, a li pe yɔn sogo.

⁷ Làa pye na para pe ni wa
kambaaga titɔnɔɔ ki ni;
pàa li kakɔndegɛɲgele ke yigi
na tanri ke na,
ma li kondɛgɛɲgele ɲgele làa kan
pe yeri ke tanga ma ke
yɔn fili.

⁸ Yawe Yenɲele, we Yenɲele,
mboro màa pe yɔn sogo;
màa pye pe Yenɲele, na làa pye
na pe kala yari,
ɛɛn fɔ màa pye na pe
kambasinnde ti fɔɔɔ
tɔnni pe na.

⁹ Yaa Yawe Yenñele, we Yenñele
li sɔnni,
yaa fɔli yaa li gbogo wa li
yanwiga kpoyi ki yege
sɔgɔwɔ,
katugu Yawe Yenñele, we
Yenñele li yen kpoyi!

**Leele pe ni fuun pe daga
mbaa Yenñele li gbogo**

¹ *Yurugo mbe Yenñele shari.*

100 Dunruya woolo ye ni
fuun yaa yɔgɔri yaa
yuuro koo Yawe Yenñele
li mege ni!

² Yaa tunngo piin Yawe Yenñele
li kan yɔgɔrimɔ ni!
Yaa paan li yege sɔgɔwɔ nayinme
yuuro ni!

³ Yege jen ye yo fɔ Yawe Yenñele
lo li yen Yenñele le.

Lo li we da, we yen lo woolo.
We yen li woolo ma pye paa li
simbangbelege yen nga li
yen na kɔnri.

⁴ Yaa yiin wa li sherigo gbɔgɔ*
ki ni yaa li shari yuuro ni!
Yaa yiin wa li sherigo gbɔgɔ
londo ti ni yaa li sɔnni
yuuro ni!
Yaa li sɔnni yaa li mege ki
gbogo!

⁵ Ee, Yawe Yenñele li yen ma
yɔn,
li kagbaraga ki yen kɔsaga fu.
Li yen senre nungba yofɔ wagati
wi ni fuun ni fɔ tetete.

**Wunlunana wì yere ki yerewe
mbaa tanri kasinñge ki na**

¹ *Davidi Yenñele gbɔgɔyurugo.*

101 Mi yaa la yuuro
koo mbaa Yenñele li
kagbaraga naa li kasinñge
ki wogo yuun;
Yawe Yenñele, mi yaa la yuuro
koo mbaa ma gbogo.

² Mbele pe nawa pi yen ma filige
pe na, mi yaa bala mbaa
tanri pe kɔnɔ li na;
Yenñele, ma yaa pan na kɔrɔgɔ
wagati wiwiin ni?

Mi yaa la tanri nawa jemɛ ni na
go woolo pe sɔgɔwɔ.

³ Mi se yere ki na tipege mbaa
piin na yege sɔgɔwɔ;

mbele pee Yenñele jen pe
tangalɔmɔ pi yen mala
mben,
mi se gbogolo pe ni ki wogo ki
na.

⁴ Mi yaa na yɛɛ laga lali
nambewe fɔ wi ni,
mi se kapege kpɛ pye.

⁵ Lere o lere wi maa wi lewee
yenle wi mege jogo
larawa, mi yaa wi tɔngɔ
mboo wɔ wa;

mbele pe maa yege tungu leele
na kɔnaa mbele pe maa
pe yɛɛ gbogo, mi se pe
kala li kun na yɛɛ ni.

⁶ Na yege ki yaa pye lesinmbele
mbele laga tara ti ni pe
na,
mbe ti pe ka cen le na tanla.
Leele mbele pe nawa pi yen ma
filige pe na, lere o lere
kaa tanri pe konɔ li na,
wo yaa la tunngo piin na
kan.

⁷ Lere o lere wi maa nambara
piin,
wo wa se ka cen wa na go ki ni,
lere o lere wi maa finlele,
wo wa se ka yere na yege sɔgɔwɔ.

⁸ Pinliwe nungba nungba pyew,
mi yaa yiri mbe lepeele mbele
laga tara ti ni pe tɔngɔ
mbe pe wɔ wa,
janngo mbe kapege pyefenne pe
ni fuun pe kɔ,
mbe pe wɔ laga Yawe Yenjele li
ca ki ni.

**Lere ɲa wi yen na jɔɔ wa yen na
Yenjele li yenri luu saga**

¹ *Jɔɔgɔfɔ wa Yenjele yenrewe,
mbege ta wi fannga kila kɔ wi ni, a
wɔ si yenri maa yunɲɔgɔrɔ senre ti
yo Yawe Yenjele li kan.*

102 ² Yawe Yenjele, na
yenrewe pi logo,
yerege ɲa mila ma yinri mala
saga, ki yaga ki gbɔn wa
ma na!

³ Na mi kaa jɔɔ pilige ɲa ni,
maga kɔɔn yee lara na na!
Nunɲbolo jan ma logo na yeri!

Na mi ka gbele mbɔɔn yeri mala
saga, mala yɔn sogo fyaw!

⁴ Katugu na yinwege piliye yi
yen na koo na kee paa
wirige yen.

Na fannga ki kɔ paa yege ɲga na
kasɔn nanɲanra ma kaa
sogo ma kɔ we.

⁵ Na jatere wɔ kɔ na yeri, ma
koro paa yan yen ɲga pɛ
kɔn kila waga.

Mi ma fege yere na yaakara ti na.

⁶ Mi koro na jɛen,
fɔ mi saa cɔgɔ ma koro kajeere.

⁷ Mi yen paa lɔgɔ sumbyɔ yen,
ɲa wi ma pye wa gbinri*
wi ni.

Mi yen paa kuwegbɔgɔ ma kaa
pye ki ye yumbara na.

⁸ Wɔnɔwɔ pɔ gbaanri na na.

Mi yen paa sannjele nunɲbanna
yen, na li yen ma cen go
go na.

⁹ Na juguye pe yen nala tifaga
pilige pyew.

Poro mbele na winfenne pe yen
na tege na na,
na leele pe dangi pe cenɔmɔ pi
pye paa na woo pi yen.

¹⁰ Cɔnrɔ to tɔ piye na yaakara wa
suro ti yɔnɔ.

Na yentunwɔ pi ma pinle na
tɔnwɔɔ pi ni.

¹¹ Ko yen na piin ma, ma
kɔnrɔ tandorogo naa ma
nanɲbanwa gbɔɔ pi kala
na,

katugu mɔla le mala wa fɔ lege.

¹² Na yinwege piliye yi yen
na tooro paa yɔnlɔkɔgɔ
yinme yen.

Mi yen paa yan yen, nga ki yen
ma waga.

¹³ Eɛn fɔ, mboro wo na Yawe
Yenɲele, ma yen wunluwɔ
fɔ sanga pyew.

Wagati ɲa fuun wila paan wi
woolo pe yaa lɔɔn meɣe ki
yinri fɔ ma yen Yenɲele.

¹⁴ Ma yaa ka yiri mbe Siyɔn* ca
ki yinriwe ta;

katugu wagati wì gbɔn mbe
yinme tirige ki na,
wagati ɲa wì kɔn ma tɛɣe ki
pyewe na wì gbɔn.

¹⁵ Woro mbele ma tunmbyeele,
Siyɔn ca ki sinndɛere ti
yen ma we ndanla.

Ki kataga ki yinriwe yen na we
taa.

¹⁶ Pa kona cɛngɛle ke yaa la fye
Yawe Yenɲele li yeɣe.

Tara na wunlumbolo pe ni fuun
pe yaa kɔɔn gbɔgɔwɔ
yanwa pi jen.

¹⁷ Yawe Yenɲele li yaa ka Siyɔn
ca ki kan naa fɔnɲgɔ,
li yaa kali yeɣe naga wa li
gbɔgɔwɔ yanwa pi ni.

¹⁸ Li ma mbele pe yen tege na pe
yenrewe pi logo.

Li se je pe yenrewe pi na.

¹⁹ Ki wogo yege yɔnlɔgɔ yege
tege mbele pe yaa ka yiri
punɲo na pe kan.

Cɛnle fɔnnɔ na li yaa ka yiri
punɲo na li ta laa Yawe
Yenɲele li gbogo.

²⁰ Ma Yawe Yenɲele li ta wa
yenɲele na, li go sogo na
wele;

mali ta wa li laga kpoyi* ki ni, li
go sogo na wele laga tara
na.

²¹ Li ko pye, jaɲgo kasopiile pe
yen na jenge ɲa jɛen
mbege logo,

konaa mbe mbele kunwɔ pi
gbere gbɔn pe na pe sho;

²² jaɲgo paa Yawe Yenɲele li
mege ki yari wa Siyɔn ca,
paa li sɔnni yuuro ni wa ko ɲa
ki yen Zheruzalemu ca ki
ni;

²³ ko sanga wo ni, cɛngɛle naa
wunlumbolo pe yaa ka pe
yeɣe gbogolo,
mbaa Yawe Yenɲele li gbogo.

²⁴ Yenɲele lilan fanɲga ki kɔ
mala yaga konɔ;

li ka kɔn na yinwege piliye yi
na.

²⁵ Ki kala na, m̀ yo fɔ: «Na
Yenɲele, mboro ɲa ma
yen wa fɔ sanga pyew,
maga kanla le mbanla yinwege
ki kɔn shyen!»

²⁶ M̀ tara ti da maga le wa
fafafa.

Naayeri wi yen ma keɣe yɔnlɔ
tunɲgo.

²⁷ Ti yaa ka kɔ, eɛn fɔ mboro yaa
koro wa fɔ sanga pyew.

Ti ni fuun ti yaa ka le paa
yaripɔrɔ yɛn.
Ma yaa kari kanŋga paa yege
ŋga na pe ma yaripɔrɔ
kanŋga we; pa ti yaa si
kanŋga.
28 Eɛn fɔ, mborɔ wo na, ma
yaa koro wa ma cɛnlɔmɔ
nɔŋgba pi na.
Ma yegele ke se kɔ†.
29 Ma tunmbyeele pe piile pe
yaa ka cɛnsaga ta.
Pe setirige piile pe yaa ka
yeresaga ta ma yege
sɔgɔwɔ.

**Mila jaa mbaa Yɛnɛle
na li yɛn yinme kanfɔ li shari**

¹ *Davidi Yɛnɛle gbɔgɔyurugo.*

103 Mi we, mi yɛn na Yawe
Yɛnɛle li sɔnni,
mi yɛn na Yawe Yɛnɛle li mege
kpoyi* ki sɔnni na nawa
pi ni fuun ni.
2 Ee, mi yɛn na Yawe Yɛnɛle li
sɔnni,
mi se fege li kajɛŋge pyege ka
kpe na.
3 Lo li mɔɔ kajɔgɔrɔ ti ni fuun ti
kala yaga ma na,
lo li mɔɔ sagala ma yama pi ni
fuun pi ni.
4 Lo li mɔɔ go sho wetijugo ki ni,
mbe kagbaraga pye ma kan
konaa mbɔɔn yinriwe ta
fɔ jɛŋge.
5 Lo li ma ferewe kan ma yeri ma
lelewe pi ni,

mɔɔ pye lefɔnɔɔ caricari, mbe
fanŋga fɔnɔɔ kan ma
yeri paa yɔn yɛn.

⁶ Yawe Yɛnɛle li maa kasiŋge
piin,
pe yɛn na mbele fuun jɔɔ, li ma
tanga kan pe yeri.
⁷ Lɔa li kɔŋgolo ke naga Moyisi
wi na,
mali kagbɔgɔɔ ke pye ma ke
naga Izirayeli* woolo pe
na.
⁸ Yawe Yɛnɛle li yɛn yinriwe
tafɔ naa yuŋgbɔgɔrɔ tafɔ,
laa la nawa ŋgbanni jaga jaga.
Li kagbaraga ki yɛn ma gbɔgɔ.
⁹ Li se koro mbaa leele jeregi
sanga pyew,
Laa si gbu tege lere ni kudɛyi.
¹⁰ Laa we yigi mbe yala we
kapere ti ni,
laa si we sara mbe yala we
kajɔgɔrɔ ti ni.
¹¹ Tara to naa naayeri wi ni ti
fogo ki yɛn ma gbɔgɔ yege
ŋga na,
pa Yɛnɛle li kagbaraga ki yɛn
ma gbɔgɔ ma mbele pe
maa fye li yege pe kan.
¹² Yege ŋga na yɔnlɔ yirisaga ki
yɛn ma lali yɔnlɔ tosaga
ki ni,
pa li ma we kajɔgɔrɔ ti laga lali
we ni ma.
¹³ Yege ŋga na tofɔ maa wi piile
yinriwe taa,
ki pyelɔmɔ nɔŋgba pi na fun,
Yawe Yɛnɛle li maa

†102.28: Ebu 1.10-12.

mbele pe maa fyɛ li yɛgɛ
pe yinriwɛ taa.

¹⁴ Katugu yaraga ŋga li tɛgɛ ma
we gbegele lo yerɛ ligi
jɛn.

Li jatere wi yɛn ki na fɔ we yɛn
taambuɔ.

¹⁵ Senwee wi yinwege piliye yi
yɛn paa yan yɛn;
ki ma gbɔgɔwɔ ta paa yan
fyɛnre yɛn.

¹⁶ Na tifelegɛ jɛnri ka ka gbɔn ti
na, ti ma waga saw, tila
yan naa.

Tila pye laga ŋga na, ko na jɛn
naa.

¹⁷ Ɛɛn fɔ Yawe Yɛnɲele li
kagbaraga ki yɛn kɔsaga
fu mbele pe maa fyɛ li
yɛgɛ pe kan sanga pyew
naa wagati wi ni fuun;
li yaa koro sinne pe piile poro
naa pe piile pe ni,

¹⁸ naa mbele pe yaa koro mbeli
yɔn finliwɛ* pi yigi,
mbaa nawa tuun li katɛgɛnɲele
ke na mbaa tanri ke na pe
ni.

¹⁹ Yawe Yɛnɲele lili wunluwɔ
jɔngɔ ki tɛgɛ wa yɛnɲele
na,
li yɛn wunluwɔ pi na yaraga
pyew ki go na.

²⁰ Yoro mbele Yawe Yɛnɲele li
mɛrɛgɛye*, yaa li sɔnni!
Yoro mbele fanŋga gbɔgɔ yɛn ye
ni,

a yaa tanri li senre ti na nari yɔn
finli, na nuru li yeri.

²¹ Yoro mbele fuun ye yɛn Yawe
Yɛnɲele li malingbɔɔnɔ,
yaa li sɔnni!

Yoro mbele ye yɛn na tunŋgo
piin li kan konaa nali
nandanwa kala li piin we.

²² Yoro mbele fuun Yawe
Yɛnɲele li da,
li tegere ti gbɔn laga ŋga fuun
ni,
yaa li sɔnni!

Mi we, mi yɛn na Yawe Yɛnɲele
li sɔnni!

**Ki daga yaara nda Yɛnɲele li da
tila li sɔnni**

104 ¹E, mi we, mi yɛn na
Yawe Yɛnɲele li sɔnni!
Yawe Yɛnɲele, na Yɛnɲele, ma
yɛn ma gbɔgɔ fɔ jɛnɲɛ;
gbɔgɔwɔ naa tiyɔnwɔ pi yɛn mali
fere paa yaripɔwɔ yɛn.

² Mɔ yanwa pi tɛgɛ mɔwɔ yɛɛ fo
paa derigbɔgɔ yɛn,
mɔ naayeri wi sanga maa jaraga
paa paraga go* yɛn.

³ Mɔwɔ censaga ki gbegele maga
tɛgɛ wa naayeri tɔnmɔ pi
go na,

kambaara to ti yɛn ma malaga
gbɔnwotoro we,
ma maa tanri tifelegɛ ko na.

⁴ Ma ma tifeɛre ti pye ma
pitunmbolo,
mbe kasɔn yinɲele ke pye ma
tunmbyeele†.

†104.4: Ebu 1.7.

⁵ M̀à tara ti tenge wa ti nɔ̀gɔ̀na
 cɛnyaara ti na,
 ti se ya yeri mbe wɔ̀ wa ti yɔ̀nlɔ̀
 fyew.
⁶ M̀aa tara ti tɔ̀n tɔ̀nɔ̀gbɔ̀ɔ̀ pi ni
 paa paraga yen,
 tɔ̀nmɔ̀ pila yiri ma saa gbɔ̀n fɔ̀
 wa yanwira ti namunjɔ̀ye
 pe na.
⁷ Eɛn fɔ̀ m̀aa gbanla pi na, a p̀i fe
 ma tigi,
 m̀aa yenɔ̀le gbaanra ti yirige
 sanga ŋa ni, a p̀i si fyɛɛle
 ma kari pew.
⁸ Pila lugu yanwira ti na ma
 kari, ma tigi wa yanwira
 gbunlundere ti ni,
 ma saa koro wa pi yeresara nda
 m̀aa gbegele pi kan ti ni.
⁹ M̀à kɔ̀ngɔ̀lɔ̀ gbɔ̀n tɔ̀nmɔ̀ pi kan,
 pii daga mbe koro kaanla,
 jaŋgo piga ka sɔ̀ngɔ̀rɔ̀ mbe tara
 ti tɔ̀n naa.
¹⁰ Ma ma ti puluyo yi ma pulo,
 na fuun, na yiin wa laforo
 ti ni,
 yi maa fuun na toro wa yanwira
 ti sɔ̀gɔ̀wɔ̀ pi ni.
¹¹ Yan wɔ̀ŋgaala pe ni fuun pe
 ma pan na woo wa yi ni,
 yan sofilele pe ma pan na woo
 wa yi ni.
¹² Naayeri sannjere ti ma pan ma
 ti sere ti pɔ̀ wa ki tɔ̀nmɔ̀
 pi yɔ̀n na,
 ti ma koro na gbele wa tire were
 ti sɔ̀gɔ̀wɔ̀.

¹³ Ma ma koro wa ma censaga
 ki ni wa yenɔ̀le na, mbe
 ti tisaga ki ma pan wa
 yanwira ti na,
 ma keɛ yɔ̀nlɔ̀ tunɔ̀go tɔ̀nli ẁi
 tara ti yin.
¹⁴ Ma ma ti yan ki ma fi yaayoro
 ti kan,
 ma ma ti yariluguro ti ma fi
 senweele pe kan,
 jaŋgo paa pe yɔ̀n suro ti taa paa
 yinrigi wa tara ti ni;
¹⁵ kɔ̀naa duven ni, ŋa wi ma
 nayinme kan senwee wi
 yeri,
 naa sinme fawoo ni mba pi
 ma yege ki kan ki maa
 yengele,
 kɔ̀naa yaakara nda ti maa
 fanɔ̀ga kaan wi yeri.
¹⁶ Yawe Yenɔ̀le li tigbɔ̀rɔ̀ gbɔ̀rɔ̀
 ti ma tɔ̀nmɔ̀ ta fɔ̀ ma tin
 pi na,
 Liban tara sediri* tire nda li
 sanri, ti ma tɔ̀nmɔ̀ ta.
¹⁷ Pa sannjere ti ma pan mari
 sere ti pɔ̀ wa,
 jagapan wi maa sere ti pɔ̀ wa
 sipiresi* tigbɔ̀rɔ̀ ti ni.
¹⁸ Yanwira nda ti yagara to yen
 likatɔ̀lɔ̀ye poro censara,
 waara to yen damaye† poro
 larasaga.
¹⁹ Mboro m̀a yenje ki gbegele,
 jaŋgo mbaa wagati wi
 nari mbaa wi woo wi yeɛ
 ni,

†104.18: Damaye pe yen ma yiri polo kɔ̀rɔ̀gɔ̀.

yɔnlɔ fun kigi tosaŋga wi jen.

²⁰Ma ma ti diwi wi ma ye,
yembine li ma wɔ,
ko wagati wo ni, kɔlɔgɔ
wɔŋgaala pe ma yiri na
yanri.

²¹Jara yirifɔnmbɔlɔ pe maa
gbele pe yaakara ti puŋgo
na,

pe maa pe yaakara ti yenri
Yenŋele li yeri.

²²Ɛen fɔ pa yɔnlɔ kila yinrigi, pe
mɛɛ sɔŋɔɔ

ma saa sinle wa pe were ti ni.

²³Ko sanga wo ni, senwee wi
mɛɛ yiri ma kari wi
tunŋgo yeri,

wi ma koro wa wi tunŋgo ki na
fɔ sa gbɔn yɔnlɔkɔgɔ.

²⁴E, Yawe Yenŋele, ma
kapyegele kɛ lɛgɛ fɔ jɛŋgɛ,
mà ke ni fuun ke pye ma
kajenme po ni;
tara ti yen ma yin yaara nda mà
da ti ni.

²⁵Kɔgɔje wi wele, pa wì gbɔgɔ
ma jaraga ma kari pya!
Yaara yenwere nda ti yen wa wi
ni na yanri na mari, ti yɔn
ki se jen mbe kɔ,
ti tunmɔɔɔ naa ti tugbɔɔɔ.

²⁶Tɔnmɔkɔɔɔ gbende ti maa
yanri wa wi ni,
naa yarifelege* Leviyatan ki ni,
ko ŋga mà da jaŋgo kila
jinrigi wa wi ni†.

²⁷Kì yaara ti ni fuun ti yen na
wele mboro yeri,
jaŋgo maa ti yaakara ti kaan ti
yeri ti kasanga wi na.

²⁸Ma mari kan ti yeri, ti mari
shɔ,
ma mɔɔ kɛɛ ki sanga na kaan, ti
mɔɔ yarijende ti ta fɔ ti
mari yenle tin.

²⁹Ɛen fɔ na ma kɔɔn yɛɛ lara ti
na, ti sunndo wi ma kɔn
ti na,
na ma kɔɔn yinwege wɔnɔwɔn pi
shɔ ti yeri, ti ma ku,
ti ma sɔŋɔɔ ma pye naa
taambuɔ.

³⁰Ɛen fɔ na ma kɔɔn yinwege
wɔnɔwɔn pi kan ti yeri, ta
ma se naa fɔnndo,
kona yaraga pyew ki ma pye
yarifɔnŋgɔ laga tara ti na.

³¹Yawe Yenŋele, ti ma gbɔgɔwɔ
yanwa pi koro wa fɔ
sanga pyew!

Yawe Yenŋele, ta yɔgɔri ma
kapyegele ke kala na!

³²Na maga tara ti wele, ti maa
seri;
na maga jiri yanwira ti na, ti
maa wirige yinrigi.

³³Mbanla ta yinwege na, mi
yaa la yuuro koo Yawe
Yenŋele li kan,
mbanla ta go na, mi yaa lanla
Yenŋele li sɔnni!

†104.26: Zhɔbu 40.25; Yuuro 74.14; Eza 27.1.

³⁴ Ki yaga na sɔnrimɔ pɔɔn
 ndanla;
 mi wo na, mi yaa la yɔgɔri Yawe
 Yenɲele li kala na!
³⁵ Ki yaga kapere pyefenne pe ko
 pe wɔ laga tara ti ni,
 lepeepe paga ka pe yan naa!

Mi we, mi yen na Yawe Yenɲele
 li sɔnni!
 Yaa Yawe Yenɲele li sɔnni!

**Yenɲele li yen senre nuɲgba yofɔ
 li yɔn finliwe pi kanɲɔɔ**

(1 Kuro 16.8-22)

105 ¹ Yaa Yawe Yenɲele li
 sɔnni, yaa li mɛge ki
 yinri!
 Yaa li kagbɔɔɔɔ pyewe pi senre
 yuun cɛngele sanɲgala ke
 sɔgɔwɔ!
² Yaa yuuro koo li kan, yaa
 sɔnmɔ yuuro koo yaa li
 gbogo;
 yaa li kagbɔɔɔɔ ke ni fuun ke
 yari!
³ Yaa ye yɛɛ gbogo li mɛge
 kpoyi* ki kala na,
 mbele fuun pe yen na Yawe
 Yenɲele li lagajaa, paa
 yɔgɔri!
⁴ Yaa wele Yawe Yenɲele lo yeri,
 yaa li fanɲga ki lagajaa,
 yaa li lagajaa sanga pyew!
⁵ Yaa ye yɛɛ nawa tuun kajɛɲge
 kagbɔɔɔɔ ɲgele li pye ke
 na,

yaa ye yɛɛ nawa tuun li
 kafɔnɲɔɔɔ naa li kiti
 kɔnkagala ke na,
⁶ yoro Abirahamu setirige piile,
 yoro mbele li tunmbyeele
 wele,
 yoro Zhakɔbu setirige piile, yoro
 mbele li wɔ we!

⁷ Lo li yen Yawe Yenɲele, we
 Yenɲele le.
 Lo li yen fanɲga ki na tara ti
 lagapyew ki ni.

⁸ Li jatere wi yen li yɔn finliwe*
 pi na sanga pyew,
 li senre nda li kan setirige piile
 yirisaga legere yeri we.

⁹ Lɔa ki yɔn finliwe pi le
 Abirahamu wi ni,
 ma wugu pi wogo na ma Izaki
 wi kan†.

¹⁰ Lɔa ki yɔn finliwe pi gbegede
 maa le naa Zhakɔbu wi
 ni, maa pye kondɛgele wi
 kan,
 maa pye yɔn finliwe mbakɔ wo
 ɲa Izirayeli* wi kan.

¹¹ Lɔa yo fɔ: «Mi yaa Kana tara ti
 kan ye yeri,
 ti yaa pye ye kɔrɔgɔ ɲga ki kan
 ye yeri†.»

¹² Ki wagati wi ni, paa pye
 jɛgele, pe sila lɛge,
 paa pye nambanmbala ma cɛn
 wa tara ti ni.

†105.9: Zhene 12.7; 17.8; 26.3.

†105.10-11: Zhene 28.13.

¹³ Pàa pye na yanri cengele ke
 sɔgɔwɔ na toro,
 pe ma yiri wunluwɔ tara ta ni
 mbe kari ta ni.
¹⁴ Eɛn fɔ Yenɲele li sila yere ki
 na lere wa mbege kan pe
 na mbe pe jɔɔ,
 làa para wunlumbolo pele na pe
 kala na.
¹⁵ Làa pe pye fɔ: «Mbele mì wɔ
 na yɛɛ kan, yaga ka jiri pe
 na,
 yaga ka kapege pye na yɔn senre
 yofenne* pe na†.»
¹⁶ Làa fungo wa wa tara ti ni,
 a yarilire ti kɔ leele pe yeri pew†.
¹⁷ Làa lere wa torogo wa pe yege,
 wo wi yen Zhozefu we, wo ɲa
 pàa pɛɛ, a wì pye kulo†.
¹⁸ Pàa wi tɔɔɔ ti pɔ yɔngɔwɔ ni,
 ma tugurɔn ɲgbɛɛɛ le wa wi
 yɔɔɔ,
¹⁹ fɔ ma saa gbɔn pilige ɲga ni
 senre nda wila yo, a ti saa
 ti yɛɛ yɔn fili;
 a Yawe Yenɲele li senre ti tanga
 kan wi yeri†.
²⁰ Kì pye ma, a wunlunɲa wì si
 konɔ kan ma yo poo wa,

wo ɲa tara ti kundigi wì sho fɔ
 poo wɔ wa kaso†.
²¹ A wunlunɲa wì suu tege to
 wi go ki go na,
 maa tege wi kɛɛ yaara ti ni fuun
 ti go na†;
²² Janɲo wila wunlunɲa wi
 legbɔɔɔ pe nari, mbe yala
 wi yɛɛɛ nandanwa kala
 li ni,
 wila lelele* pe nari kajenme ni.
²³ Ko puɲgo na, a Izirayeli wì si
 kari wa Ezhipiti tara,
 wo ɲa Zhakɔbu, a wì si saa cen
 wa to nda ti yen Kamu
 tara ti ni†.
²⁴ Yenɲele làa ti, a li woolo pè se
 ma lege fɔ jɛɲge,
 mɛɛ fanɲga kan pe yeri ma wɛ
 pe juguye pe na.
²⁵ Puɲgo na, a li si kaa Ezhipiti
 tara fenne pe jatere wi
 kanɲga pe na,
 ma ti a Yenɲele li woolo pe kala
 li pe mben;
 a paa poro mbele Yenɲele li
 tunmbyeele pe java†.
²⁶ Kona, a li sili tunmbyee
 Moyisi wi tun wa pe yeri,

†105.15: Zhene 20.3-7.

†105.16: Zhene 41.53-57.

†105.17: Zhene 37.28; 45.5.

†105.18-19: Zhene 39.20--40.23.

†105.20: Zhene 41.14.

†105.21: Zhene 41.39-41.

†105.23: Zhene 46.6; 47.11. Ezhipiti tara to pe maa yinri fun Kamu tara.

†105.25: Eki 1.7-14.

konaa Arɔn* ni, wo ŋa làa wɔ
we†.
27 Pàa kacɛn kagbɔgɔɔɔ pye
Yɛnɛɛɛ li fanɛga na wa
Ezhipiti tara fɛnnɛ pe
sɔgɔwɔ,
ma kafɔnɛgɔɔɔ pye wa to nda ti
yɛn Kamu tara ti ni.

28 Yɛnɛɛɛ làa diwi wi lɛngɛ wa
tara ti ni, a diwi wì ye
tara ti lagapyew ki ni;
lere kpɛ sila je li sɛnrɛ ti na†.

29 Làa pe lɔrɔ tɔnmɔ pi kanɛga
kasanwa,
ma pe ŋgbanra ti gbo†.

30 Pe tara tìla yin ŋgbeye pe ni
lagapyew,
fɔ ma saa ye wa pe wunlumbolo
pe wɔnlɔ yinrɛ ti ni†.

31 Yɛnɛɛɛ làa para, a nakɔnrɔ
nda ti yɛn shɔnrɔ ni to
naa namara pan,
ma tara ti tɔn lagapyew†.

32 Làa ti, a sinndɛrɛ tisaga pan
tisaga jɛngɛ ki yɔnlɔ,
ma ti a yɛnɛɛɛ gbanlaga kasɔn
ki to wa tara ti ni.

33 Làa pe ɛrɛzɛn* tiire naa figiye*
tire ti jɔgɔ,

ma pe tara tire ti kaari kaari†.
34 Làa para, a kambeere pan,
a gbatɔ* legerɛ pan, ŋa wi saa ya
mbe jiri;

35 tìla pe tara yan ki ni fuun ki
ka,

ma pe tara yarilire ti ka pew†.

36 Làa pe pinambiile
koŋgbanmbala pe ni
fuun pe gbo,

poro mbele pàa pye pe fanɛga
ki ni fuun ki yaraga
koŋgbannga ye†.

37 Làa ti, a li woolo pè yiri wa
Ezhipiti tara warifuwe
naa tɛ ni,

pe cɛngɛɛ ke ni, wa kpɛ sila te
mbe koro puɛgo na.

38 Pe yinriwe wa tara ti ni kila
yɔgɔrimɔ kan Ezhipiti
tara fenne pe yeri,
katugu pe kala làa sunndo kɔngɔ
wa Ezhipiti tara fenne pe
na†.

39 Yɛnɛɛɛ làa kambaaga yirige
ma li woolo pe tɔn,
ma kasɔn mu na yanwa yinrigi
pe kan†.

†105.26: Eki 3.1--4.17.

†105.28: Eki 10.21-23.

†105.29: Eki 7.17-21.

†105.30: Eki 7.26--8.1.

†105.31: Eki 8.12-13; 16-20.

†105.32-33: Eki 9.22-25.

†105.34-35: Eki 10.12-15.

†105.36: Eki 12.29.

†105.37-38: Eki 12.33-36.

†105.39: Eki 13.21-22.

⁴⁰ Pàa li yenri kara ni, a li si
siringbangala torogo pe
kan,
ma yaakara kan pe yeri ma yiri
wa yenjele na, a pè ka ma
tin†.

⁴¹ Làa walaga ki yon yenge, a
tonmo pì yiri na fuun,
pìla yiri na fuun paa gbaan yen
wa gbinri*† wi ni.

⁴² Katugu li jatere wila pye li
senre kpoyi nda làa yo ti
na,
konaa li tunmbyee Abirhamu
wi na.

⁴³ Làa li woolo pe yirige wa tara
ti ni yɔgɔrimɔ ni,
poro mbele li woolo làa pe yirige
nayinme gbɔɔ ni.

⁴⁴ Làa cengele kele yege tara kan
pe yeri,
ma leele pele yege kee tunngo
tonli kan pe yeri†,

⁴⁵ jango paa tanri li kondɛgɛngele
ke na
konaa pe lasiri* senre ti le paa
tanri ti na.

Yaa Yawe Yenjele li sɔnni!

**Izirayeli woolo pe senre
mbalogowo konaa Yenjele
li kagbaraga pyege**

106 ¹ Yaa Yawe Yenjele li
shari yaa li sɔnni,

katugu li yen ma yon;
li kagbaraga ki yen wa fɔ sanga
pyew†.

² Ambɔ wi mbe ya mbe Yawe
Yenjele li kagbɔgɔɔ ke
yege yo?

Ambɔ wi mbe ya mbeli sɔnmɔ
kagala ke ni fuun ke yege
yo?

³ Mbele pe maa tanri kaselege ki
na, konaa mbele pe maa
kasinje piin,
ferewe yen pe woo!

⁴ Yawe Yenjele, na ma kaa
kagbaraga piin ma woolo
pe kan sanga ŋa ni, ma
jatere pye na na;
ma kaa pe shoo sanga ŋa ni,
mala sho fun,

⁵ jango ma woolo mbele mà wɔ,
mbe pe yan pe yen na
ferewe taa,
na yɔɔgɔ ki yiri caw ma kɔrɔgɔ
woolo pe sɔgɔwɔ.

⁶ Wè kapere pye paa we teleye
pe yen,

we kajɔgɔrɔ pye, ma tipere pye.

⁷ Ma we teleye pe ta wa
Ezhipiti tara, pe sila ma
kafɔnngɔɔ ke kɔrɔ jen,
kajenje legere ŋga màa pye pe
kan, pe sila nawa to ki na,

†105.40: Eki 16.2-15.

†105.41: Eki 17.1-7; Nɔmbu 20.2-13.

†105.44: Zhou 11.16-23.

†106.1: 1 Kuro 16.34; 2 Kuro 5.13; Esidi 3.11; Yuuro 105; 107.1; 118.1, 136.1; Zhere 33.11.

pàa yiri ma je wa kɔgɔje wi
tanla, wa Kɔgɔje yeen wi
tanla†.

⁸ Eɛn fɔ làa pe shɔ li yɛera mege
ko kala na,

mbe ta mbeli yawa pi naga.

⁹ Làa para ngbanga Kɔgɔje yeen
wi na, a wì waga le ki
yɔngɔɔ nungba ke ni,

a li si ti li woolo pè tanga ma
toro wa lawege ki ni

ndɛɛ pe yen na tanri na toro wa
gbinri* wi ni†.

¹⁰ Làa pe shɔ pe mbenfenne pe
yeri,

ma pe tile ma pe shɔ pe juguye
pe kɛɛ.

¹¹ Tɔnmɔ pìla pe winfenne pe li,
ali lere nungba wo sila shɔ mbe
to pe ni.

¹² Kona, a pè si taga Yenɲele li
senɛ ti na,
ma yuuro kɔ mali sɔn†.

¹³ Eɛn fɔ sannì jenri, a pè si fege
li kapyegele ke na,

pe sila ya mbege kun pe yɛɛ ni,
mbe kagala ɲege li kɔn

mbe pye ke sige,
mbe ke kɔsaga ki yan.

¹⁴ Ma pe ta wa gbinri wi ni, jogo
pege la yiri pe ni,

ma pe ta wa wasege ɲga tɔnmɔ
woro wa ki ni, pàa

Yenɲele li wa ma wele.

¹⁵ A Yenɲele li si yaraga ɲga pàa
yenri ki kan pe yeri,
ɛɛn fɔ ko punɲo na, a li si
yambewe wa pe na†.

¹⁶ Ma pe ta wa paara yinɛ
cɛnsaga* ki ni, pàa pye na
yenjaga piin Moyisi wi ni,
konaa Arɔn* wi ni, wo ɲa wìla
pye kpoyi* Yawe Yenɲele
li kan we.

¹⁷ Kona, a tara tì si jenw ma
Datan wi yɔli,
tìla Abiramu naa wi pinleyɛɛnle
pe tɔn.

¹⁸ Kasɔn kila pe gbogolomɔ
woolo pe sogo,
kasɔn yinne làa poro kapere
pyefenne pe sogo†.

¹⁹ Pàa napige yanlɛge gbegele
pe yɛɛ kan wa Horebu
yanwiga ki tanla,
ki yarisunɲgo ɲga pàa tugurɔn
yan maga gbegele,
pàa pye na fɔli ki yege sɔgɔwɔ
naga gbogo.

²⁰ Pàa nɛge yanlɛge gbegele, ko
ɲga ki maa yan kaa,
ma ko tɛge wa Yenɲele na li yen
pe gbɔgɔwɔ li yɔnɔ.

²¹ Pàa fege Yenɲele li na, pe
Shɔfɔ we,

†106.7: Eki 14.10-12.

†106.9-12: Eki 14.21-31.

†106.12: Eki 15.1-21.

†106.14-15: Nɔmbu 11.4-34.

†106.16-18: Nɔmbu 16.1-35.

lo na làa kagbɔgɔlɔ pye wa
 Ezhipiti tara we;
 22 lo na làa kafɔnngɔlɔ pye wa to
 nda Kamu tara ti ni,
 konaa ma kagbɔgɔlɔ fyere
 wogolo pye wa Kɔgɔje
 yeen wi ni we.
 23 Làa para ma yo li yaa pe
 tɔngɔ,
 kaawɔ Moyisi wo nunɔba, wo ŋa
 làa wɔ we;
 wo wila yiri ma yere lo naa poro
 ni pe sɔgɔwɔ,
 jaŋgo mbeli nanɔbanwa gbɔɔ pi
 sogo li na, liga ka ta mbe
 pe tɔngɔ.
 24 Pàa ki tara tiyɔnrɔ ti kala li
 tifaga,
 katugu pe sila taga Yenɔjele li
 senre ti na.
 25 Pàa pye na kɔngɔri wa pe
 paara yinre* ti ni,
 pe sila logo Yawe Yenɔjele li yeri.
 26 Kona, a Yenɔjele li si kee yirige
 ma wugu pe kan,
 ma yo li yaa ti pe ku wa gbinri
 wi ni†,
 27 mbe ti pe setirige piile pe
 jaraga pe kari tara sannda
 pyew ti ni,
 mbe ti pe ku wa cengele sanngala
 ke sɔgɔwɔ†.

28 Ko punɔgo na, pàa pe yee
 kan na yarisunɔgo Baali
 Pewɔri ki gbogo,
 saara* nda pàa pye na woo
 kuulo yeri, pàa pye nari
 kaa.
 29 Pàa Yenɔjele li nawa ŋban pe
 kapyere ti ni,
 kì pye ma, a yambewe pà si to
 pe na.
 30 Een fɔ Fineyasi wila pye wa,
 a wo si yiri maga kala li
 yeege wɔ,
 a yambewe pì si yere.
 31 A Yenɔjele li suu jate lesinɔje ki
 kapyege ki kala na,
 sanga pyew fɔ tetete†.
 32 Pàa Yawe Yenɔjele li nawa
 ŋban fun wa Meriba
 tɔnmɔ lara ti ni,
 ma ti a Moyisi wi jɔlɔgo ta pe
 kala na;
 33 katugu pàa Moyisi wi jatere
 wi piri wi na,
 maga kan a wì para wii jatere
 pye†.
 34 Cengele ŋgele Yawe Yenɔjele
 làa yo pe ke tɔngɔ,
 pe sila ke tɔngɔ paa yeege ŋga na
 làa ki yo we.
 35 Pàa pe yee pinle ki cengele
 sanngala ke ni,
 ma pe kapyere ti fɔrɔgo nari
 piin.

†106.24-26: Nɔmbu 14.1-35.

†106.27: Levi 26.33.

†106.28-31: Nɔmbu 25.1-13.

†106.32-33: Nɔmbu 20.2-13.

36 Pàa pye na ki woolo pe
yarisunndo ti gbogo,
a ti pye penε ma pe yigi†.
37 Pàa pe pinambiile naa pe
sumborombiile pe wɔ
saraga
ma pe kan gboshugulo yeri†.
38 Pàa leele mbele pàa pye
jerεgisaga fu pe gbo,
ko kɔɔ wo yen pàa pe pinambiile
naa pe sumborombiile pe
gbo,
ma pe wɔ saraga ma pe kan
Kana tara yarisunndo ti
yeri;
a ki legbogo ki tara ti tεge
fyɔngɔ* ni†.
39 Pe kapyere tìla pe tεge fyɔngɔ
ni,
pe kapyere ti kala na, pè pye
kalikalawa pyefenne.
40 Kona, Yawe Yenŋele li
nanŋbanwa pì si yiri
li woolo pe kɔɔngɔ paa
kasɔn yen,
poro mbele li woolo, a pè sili
mben.
41 Làa pe le cεngεle kele yege
keε,
pe mbenfenne pàa cεn pe go na.
42 Pe juguye pàa pe jɔɔ,
a pè go sogo pe juguye pe nɔgɔ.
43 Wagati legere na Yenŋele làa
pe shɔ,

εεn fɔ pàa pe yeε pye leele mbele
pè yiri ma je,
na ka tari pe kajɔgɔɔ ti na, na
kee yege.
44 Eεn fɔ pàa pye na gbelege ŋga
gbele nali yinri, naa làa
kaa ki logo,
a li si pe jɔɔngɔ ki wele maga
yan.
45 Làa li jatere wi tεge li
yɔn finliwε* pi na pe
kanŋgɔɔ,
ma pe yinriwε ta li kagbaraga
gbɔgɔ ki kala na.
46 Mbele fuun pàa pe yigi kulolo
ma kari pe ni, làa ti, a pe
yinriwε ki woolo pe ta†.
47 E, Yawe Yenŋele, we Yenŋele,
we shɔ!
We yirige wa cεngεle sanŋgala
ke sɔgɔwɔ ma we gbogolo,
janŋo waa ma shari waa ma
sɔnni ma mege kpoyi ki
kala na;
konna we yeε gbɔgɔwɔ pi go ko
mbe pye mbaa ma sɔnni.
48 Sɔnmɔ yen Yawe Yenŋele,
Izirayeli* woolo Yenŋele
li woo sanga pyew fɔ
tetete!
Leele pe ni fuun pege yo fɔ:
«Anmiina*†.»

†106.36: Kiti 2.1-3; 3.5-6.

†106.37: 2 Wunlu 17.17.

†106.38: Nɔmbu 35.33.

†106.40-46: Kiti 2.14-18.

†106.47-48: 1 Kuro 16.35-36.

Yaa Yawe Yenŋele li sɔnni!

SEWE KAN̄GURUGO WOO

107--150

Waa Yenŋele li shari li kajenge
ki kala na

107 ¹Yaa Yawe Yenŋele li
shari katugu li yen jenne,
katugu li kagbaraga ki yen
kɔsaga fu†.

²Leele mbele Yawe Yenŋele li
pe go sho paa ki wogo ki
yuun,

poro mbele li sho pe winfenne
pe kee we;

³poro mbele li pe gbogolo ma
yiri tara pyew ti ni,
ma yiri wa yɔnlɔ yirisaga naa
yɔnlɔ tosaga kee yeri,
naa yɔnlɔparawa kameŋge kee
naa yɔnlɔparawa kalige
kee ki yeri.

⁴Pèle la puŋgo na yanri na toro
wa gbinri* wi ni,
pe sila konɔ ta mbe kari ca ka
kpe ni, ŋga pe mbaa ya sa
cen wa ki ni.

⁵Fuŋgo naa wɔɔɔ ki ni tɪla pe
yigi,
pe fanŋga kɪla pye na koo.

⁶Ma pe ta wa pe jɔlɔɔ ki ni,
a pè si gbele ma Yawe
Yenŋele li yeri li pe saga,
a li si pe sho ma pe wɔ wa pe
kan̄gbanga ki ni.

⁷Làa pe yege sin wa kozinne li
ni,
mbe ta mbe kari ca ka ni, ŋga pe
mbaa ya cen wa ki ni.

⁸Ki daga leele paa Yawe Yenŋele
li shari paa li sɔnni li
kagbaraga ki kala na,
konaa kafɔŋŋɔlɔ ŋgele li pye
senweele pe kan ke kala
na!

⁹Katugu wɔɔɔ la pye mbele na,
làa pe wɔɔɔ ki kɔ,
fuŋgo la pye mbele na, làa pe
kan yarijende ni ma pe
yenle tin.

¹⁰Pèle la pye ma cen wa kunwɔ
pi diwi wɔlɔ li ni,
pàa pye wa kaso na jɔlɔ, a pè pe
pɔ yɔŋɔwɔ ni,

¹¹katugu pàa yiri ma je Yenŋele
li senyoro ti na,
ma lo na li yen yaara ti ni fuun
ti go na li tifaga.

¹²Ko kala na làa tege wa pe na
ma pe go sogo,
pàa kurugo ma to, lere kpe sila
ta mbe pe saga.

¹³Ma pe ta wa pe jɔlɔɔ ki ni,
a pè si gbele ma Yawe
Yenŋele li yeri li pe saga,
a li si pe sho ma pe wɔ wa pe
kan̄gbanga ki ni.

¹⁴Làa pe yirige ma pe wɔ wa
kunwɔ pi diwi wɔlɔ li ni,
ma manda nda tɪla pye ma pe pɔ
ti kɔɔnlɔ pe na.

†107.1: 1 Kuro 16.34; 2 Kuro 5.13; 7.3; Esidi 3.11; Yuuro 100.5; 106.1; 118.1; 136.1; Zhere 33.11.

¹⁵ Ki daga leele paa Yawe
Yenjele li shari paa sɔnni
li kagbaraga ki kala na,
konaa kafɔnnɔɔɔ ngele li pye
senweele pe kan ke kala
na!

¹⁶ Katugu li tuguyenre kɔɔɔ ti
kaari,
ma ti sɔɔyaara nda ti yen
tugurɔn woro ti kaari
mbeli woolo pe shɔ†.

¹⁷ Tijinliwe fu fenne pèle la pye
na kapere piin,
fɔ a pe kajɔɔɔ tì tege wa pe na
ma pe jɔɔ.

¹⁸ Yaakara cenle pyew ti la kila
kɔ pe na,
pàa pye ma yɔngɔ kunwɔ pi ni
tɔɔn.

¹⁹ Ma pe ta wa pe jɔɔɔ ki ni,
a pè si gbele ma Yawe
Yenjele li yeri li pe saga,
a li si pe shɔ ma pe wɔ wa pe
kanɔɔɔ ki ni.

²⁰ Naa làa kaa para, a li senre ti
si pe sagala,
a li si pe shɔ kunwɔ pi kee.

²¹ Ki daga leele paa Yawe
Yenjele li shari paa sɔnni
li kagbaraga ki kala na,
konaa kafɔnnɔɔɔ ngele li pye
senweele pe kan ke kala
na!

²² Pe daga mbe nayinme saara*
wɔ Yenjele li yeri mbeli
shari,

mbaa jɔɔɔɔ nayinme ni mbaa li
kapyegele ke yege yuun.

²³ Pèle la pye na tangala piin
wa kɔɔɔje wi na, ma ye
tɔnnɔɔɔɔɔ tɔɔɔɔɔ ni,
pàa pye na safari waa wa tɔnnɔ
pi go na.

²⁴ Ki woolo pàa Yawe Yenjele li
kapyegele ke yan,
ma li kagbɔɔɔ ngele li pye wa
latijuguwo pi ni ke yan.

²⁵ Làa para, ma ti a tifeɔɔɔɔɔ
kà yiri na gbɔɔɔ,
kila ti, a kɔɔɔje tɔnnɔ pi yen na
yinrigi na tuun.

²⁶ Pe tɔnnɔɔɔɔ tɔɔɔɔɔ tila
pye na yinrigi wa naayeri,
na sɔngɔɔ na tinri wa
tɔnnɔ pi ni,
pe sunndo wila kɔn pe na fɔ ma
pe jatere wi piri pe na.

²⁷ Yekannɔɔɔ la pye pe na, a
paa tanri na gbali ndee
sinwɔɔɔ wele;
pe kajenme pyew pila kɔ pe yeri.

²⁸ Wa pe jɔɔɔɔ ki ni, a pè si
gbele ma Yawe Yenjele li
yeri li pe saga,
a li si pe wɔ wa pe kanɔɔɔ ki
ni.

²⁹ Làa tifeɔɔɔɔɔ ki yerege,
ma ti tɔnnɔ mba pi yen na
yinrigi na tuun, a pì sinle.

³⁰ Naa laga kila kaa yere ma
pyeri dinw, a kì si
yɔɔɔrimɔ kan pe yeri,

†107.16: Eza 45.1-2.

lâa pe yege sin fɔ ma saa gbɔn
wa pe yeresaga.
³¹ Ki daga leele paa Yawe
Yenɲele li shari paa li
sɔnni li kagbaraga ki kala
na,
 konaa kafɔnɲɔɔɔ ngele li pye
senweele pe kan ke kala
na!
³² Ki daga paa li gbogo wa li
gbogolomɔ woolo pe
sɔɔwɔ,
 paa li sɔnni wa lelele* pe finliwe
pyesaga ki ni!
³³ Yawe Yenɲele lo li ma gbaanla
pe waga mbe pe kanɲga
gbinri,
 mbe puluyo yi kanɲga mbeyi
pye tawara.
³⁴ Li ma tara nda tì tanla
ti kanɲga mberi pye
gbanɲga tara,
 mbele pe yen ma cɛn wa tara ti
ni pe tipewe pi kala na.
³⁵ Li ma gbinri wi kanɲga fun
mboo pye lambaaga,
 mbe tawara laga ki kanɲga
mbege pye puluyo laga.
³⁶ Li ma ti funɲo yen mbele na
pe ma cɛn wa,
 mbe ti pe ma ca kan mbe cɛn wa
ki ni.
³⁷ Li ma ti pe ma keere kɔn ma
yaryluguro lugu,
 mbe erezen* tiire sanri, nda ti
maa pire legerɛ seni.
³⁸ Li ma duwaw pe na, pe ma se
ma lege fɔ jɛnɲe,

ka na kɔn wa pe yaayoro legewe
pi na.

³⁹ Eɛn fɔ pele yɔn la pye na
kologi na kee, fɔ a pe go
kì sogo pe na,
 tege naa jɔɔɔɔ nɲa pàa taga pe
na ki kala na.
⁴⁰ Yenɲele li ti, a fanɲga fenne pè
tifagawa ta,
 ma ti a paa yanri na toro faa wa
gbinri wi ni yirisaga fu.
⁴¹ Li ma fyɔnwɔ fɔ wi shɔ mboo
wɔ wa jɔɔɔɔ ki ni,
 mbe pe seye woolo pe pye pe ma
se ma lege paa yaayoro
nɲbeleye yen.
⁴² Lesinmbele pe ma ki kagala
ke yan ma ke kɔɔɔ jɛn, nɛɛ
yɔɔɔri,
 eɛn fɔ lepeele pe ni fuun pe yɔn
ki ma tɔn pe na.
⁴³ Lere nɲa wi yen kajenɲe wila ki
kagala ngele ke kɔɔɔsi,
 pa wi yaa Yawe Yenɲele li
kagbaraga ki jɛn.

Yenɲele yenrewe mbe cew ta

¹ *Yurugo. Davidi*
Yenɲele gbɔɔɔyurugo.

108 ² Na jatere wi yen ma
cɛn na na, e, Yenɲele;
 mi yaa yurugo shɔ, mi yaa
yurugo shɔ mbe Yenɲele
li sɔn yarigbɔnrɔ ni.
³ Na juru naa na nɲɔni, ye yen
ye yiri!
 Mi yaa keli mbe yen lalaaga ki
yege mbe leele pe yen.

⁴ Yawe Yenjele, mi yaa ma sɔn
tara woolo pe sɔɔwɔ,
mi yaa yurugo kɔ mbɔɔn sɔn
cengele sanngala ke
sɔɔwɔ;
⁵ katugu ma kagbaraga kɔ gbɔɔ
ma gbɔn fɔ wa yenjele na,
ma yen senre nunnga yofɔ yege
nga na, kɔ yagara ma we
kambaara ti na.

⁶ E, Yenjele, ma gbɔɔwɔ po
mba pɔ we naayeri wi ni
fuun wi na, pi naga,
ki yaga ma gbɔɔwɔ yanwa pi
pye tara ti lagapyew ki
ni†!

⁷ Na yɔn sogo, ma we shɔ ma
fannga ki ni,
janngo woro mbele we kala li yen
mɔɔ ndanla we ta we shɔ!

⁸ Yenjele li para wa li censaga
kpoyi* ki ni ma yo fɔ: «Mi
yaa cew ta.
Mi yaa Sishemu ca ki yeɛle,
mbe Sukɔti gbunlundɛge ki
taanla mana ni, mbege
kɔɔnɔ kɔɔnɔ.

⁹ Galaadi tara ti yen na woro,
Manase tara ti yen na woro;
Efirayimu tara ti yen paa na
tugurɔn njala yen mala go
ki tɔn;
Zhuda tara to yen paa na
wunluwɔ kanngala yen.

¹⁰ Mowabu tara to yen paa na
woliyaraga yen, nga mi
maa wunru wa ki ni,
Edɔmu tara ti tegere ti yen na
yeri, mi mala sawira ti wɔ
mberi wa wa;
mi yen na cew tawa kɔnɔ waa
Filisiti tara ti mege ni.»

¹¹ Ambɔ wi yaa kari na ni wa ca
nga pɛ malaga sigembogo
kan maga maga ki ni?
Ambɔ wi yaa sanla torogo fɔ wa
Edɔmu tara?

¹² Kaawɔ Yenjele mboro ma mbe
ya mbege pye, mboro nga
màa we wa we.
E, Yenjele, mboro nga ma
sila pye na pinlele we
malingbɔɔnɔ pe ni mbaa
kee wa malaga we.

¹³ Pan ma we saga, ma we shɔ
we winfenne pe keɛ,
katugu senweele pe sagawa pi
woro yaraga ka!

¹⁴ Na Yenjele li ka pye we ni, we
yaa kagbɔɔɔ pe,
lo li yaa we winfenne pe tɔngɔ†.

**Lere nga wi yen tege ni
wi Yenjele yenrewe**

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sɛwe yurugo.
Davidi Yenjele gbɔɔyurugo.*

109 E, Yenjele, mboro mi
maa sɔnni, maga ka
pyeri na na!

†108.2-6: Yuuro 57.8-12.

†108.7-14: Yuuro 60.7-14.

² Katugu lepeelee naa nambara
fenne pè pe yon ki yenge
na na, na бага na na,
pe yen na finlele na tari na na.

³ Mbenwe senre to pe maa yuun
na na lagapyew,
pe yen na wiin na ni go fu.

⁴ Ali mbege ta poro yen ma
mi ndanla, pe yen mala
panra,
een fo mi wo na, mi yen na yenri
pe kan.

⁵ Pe mala kajeenge ki fogo ton
kapege ni,
mala ndanlawa mba pi yen na
ni pe kan pi fogo ton
mbenwe ni.

⁶ Pe yen na yuun fo: «Ki daga
lepee wa mbe yiri wi
korogo mboo le kee,
na wi yaa бага wi na, wa mbe
yere wa wi kalige kee ki
na.

⁷ Na pe ka kiti kon wi na, kiti wi
to wi na,
wi yenrewa paa pi jate kapege
wi go na.

⁸ «Ki daga wi yinwege piliye yi
were,
lere wa yenge mbe cen tunngo ki
na wa wi yonlo†!

⁹ Ki daga wi piile pe pye
pijiwiwele,
wi jo wi pye nangunjo.

¹⁰ Ki daga wi piile pe pye
lejagala paa yaara yenri,

pe yiri wa pe yumbara ti ni,
pe saa yaakara yenri fo
lalerege na!

¹¹ Ki daga foro fenne pe saa pe
kee yaara ti ni fuun ti
koli,
leele pele yenge mboo kee tunngo
tonli wi le!

¹² Ki daga lere kpe ka ka kajeenge
pye wi kan,
lere kpe ka ka pijiriwele mbele
wi yaa yaga wi yee pungo
pe yinriwe ta!

¹³ Ki daga wi setirige piile pe
tongo pe wo wa,
pe mege ki ko ki wo wa setirige
piile mbele pe yaa ka yiri
pungo na pe sogowo!

¹⁴ Ki daga Yawe Yenjele li
jaterere wi pye wi teleye pe
kajogoro ti na,
wi no wi kapere tiga ka kala
yaga wi na!

¹⁵ Ki daga pe kapere ti pye Yawe
Yenjele li yenge sogowo
sanga pyew,
li pe mege ki ko ligi wo laga tara
ti ni!

¹⁶ «Ko yaa pye ma, katugu ki
lerefwo wi sila ki jate mbe
kagbaraga pye lere kan,
wila yiri fyonwo fo, naa
yungbogoro fo konaa na
wi jaterere wi piri wi na pe
korogo, ma pe jolo mbe pe
gbo.

¹⁷ Mbaa leele dangi ko kila wi
ndanla,

†109.8: Kapye 1.20.

koni danɗa mbe wo jate wi yigi!
Mbaa duwaw piin leele kan, ki
sila wi ndanla,

koni duwaw wi laga mbe lali wo
yere jate wi ni!

¹⁸ Wila pye na leele pe danɗi
suyi, koni ki daga danɗa
kuu le derege,

ki ye wa wi nawa paa tɔnmɔ
yen,

ki ye wi kajeere ti ni paa sinme
yen.

¹⁹ Danɗa ki pye paa yaripɔɔɔ yen
mboo tɔn,

ki pye wi na suyi paa wi
kurusijara yen.»

²⁰ Mbele pe yen na baga na na
konaa mbele pe yen na
senpere yuun na na,
ko kagala koro Yawe Yenɗele li
yaa ka tɛge mbe pe sara
ke ni.

²¹ Eɛn fɔ mboro wo na, Yawe
Yenɗele, na Fɔ*, na saga
ma mege ko kala na,
na sho, katugu ma kagbaraga ki
yon!

²² Mi yen yungbɔgɔɔ fɔ naa
fyɔnwɔ fɔ,
na nawa pi tanga na na.

²³ Mi yen na koo na kee paa yege
ɗga na yɔnlɔkɔgɔ yinme
ma kaa kɔ ma kari,
pe yen nala yangara nala puro
paa gbato* yen.

²⁴ Na kanɗguuro ti yen na seri
na na yenɗe leme pi kala
na,

fɔ a mi cɔgɔ ma waga.

²⁵ Ki leele pe yen nala tifaga,
na paga na yan pe maa pe yinre
ti fingi na tɛge na na†.

²⁶ Yawe Yenɗele, na Yenɗele, na
saga!

Na sho ma kagbaraga ki kala na!

²⁷ Na juguye pege jen fɔ ma
yawa po pi ko pye ma,
pege jen fɔ Yawe Yenɗele, mboro
jate mɔga pye.

²⁸ Ali na poro kaa na danɗi,
mboro wo na, ma yaa
duwaw na na,

na paga yiri na kɔɔgɔ, pe yaa
fere sho;

kona mi ɗa ma tunmbyee, mi
yaa la yɔgri.

²⁹ Mbele pe yen na baga na na,
poro mbe tifaga,
fere mbe pe yigi mbe pe tɔn paa
derigbɔgɔ yen!

³⁰ Mi yaa la Yawe Yenɗele
li shari mbaa li sɔnni
maganɗbɔlɔ ni,

mi yaa lali sɔnni wa li janwa
woolo pe sɔgɔwɔ;

³¹ katugu li ma yere fyɔnwɔ fɔ
wi tanla mboo saga,
mboo sho mbele pe yen na wi
jeregi pe kee.

†109.25: Mati 27.39; Maki 15.29.

**Ŋa wi yen wunlunaŋa
naa saraga wɔfɔ**

¹ *Davidi Yenŋele gbɔgɔyurugo.*

110 Yawe Yenŋele liŋi yo
maga ŋgban na tafɔ wi
ni, ma yo fɔ:

«Cɛn wa na kalige keɛ ki na
fɔ mbe sɔɔn mbenfenne pe
ŋgbanga, mbe pe pye ma
tɔɔɔ ti tegesaga†.»

² Yawe Yenŋele li yaa ti ma
wunluwɔ fannga ki le le
Siyɔn* ca ki na, mbe kari
fɔ lege;

ma yaa cɛn ma juguye mbele
pɔɔn maga pe go na.

³ Pilige ŋga ni ma kaa ma
malɔngbɔɔnɔ pe gbogolo,
ma woolo pe yaa pan kotogo ni,
mbe pinle ma ni.

Wa yanwira kpoyi* ti na, ma
lefɔnmbɔɔɔ pe yen na
paan ma kɔɔɔɔ,
paa pinliwɛ yɔn fɔɔngɔ yen.

⁴ Yawe Yenŋele li wugu ki na, li
se yɔn sɔngɔɔ naa fyew,
ma yo fɔ:

«Ma yen saraga wɔfɔ* fɔ sanga
pyew,
paa yege ŋga na Melikisedeki*
wila pye†.»

⁵ Yawe Yenŋele li yen wa ma
kalige keɛ ki na nɔɔ sari,
li yaa wunlumbolo pele tɔngɔɔ
li nanŋbanwa pilige ki na.

⁶ Li yen na kiti kɔɔn cengele
sanŋgala ke na, gboolo pɛ
wo pe yeɛ na lagapyew.
Li yen na teele mbele pe yen
laga tara ti lagapyew ki
ni pe tɔngɔɔ.

⁷ Mbe wunlunaŋa wi ta wa kɔɔɔ,
wi yaa wɔ wa lafogo ki ni,
kona wi yɔɔɔɔ ki yaa pye wi na
caw.

**Leele pe daga
mbaa Yenŋele li sɔnni**

111 ¹ Yaa Yawe Yenŋele li
sɔnni!

Mi yaa la Yawe Yenŋele
li shari mbaa li sɔnni na
kotogo ki ni fuun ni,
wa lesinmbele pe finliwɛ pi na,
wa janwa wi gbogolomɔ
pi sɔgɔwɔ†.

² Yawe Yenŋele li kapyegele ke
yen ma tugbɔɔ,
ke yen ma mbele ndanla pe maa
sɔnni ke na.

³ Tiyɔnwɔ naa gbɔgɔwɔ yen wa
li kapyegele ke ni,

†**110.1:** Ki verise ŋa wi senre ti yo wa Yɔn fɔɔ fɔnnɔ sewe wi lara ti legere ni (Mati 22.44; Maki 12.36; Luki 20.42-43; Kapye 2.34-35; 1 Korɛn 15.25; Efe 1.20-22; Kolɔ 3.1; Ebu 1.13; 8.1; 10.12-13).

†**110.4:** Zhene 14.18; Ebu 5.6; 6.20; 7.17, 21.

†**111.1:** Ki yurugo ŋga ki senyoro nunŋba nunŋba pyew ti le Eburuye senre ti senpiile mbele pe ma tege nari yɔnɔgi wo wa ni, maga le ti senpyɔ konŋbanŋa wi na, wo ŋa pe yinri alefu fɔ ma saa gbɔn wi punŋo woo wi na, wo ŋa pe yinri tavu.

li yen ma sin fɔ sanga pyew.

⁴Li yen na jaa leele paa nawa
tuun li kafɔnɔŋɔɔ ke na,
Yawe Yenɔele li yen jenne konna
ma pye leele yinriwe tafɔ.

⁵Mbele pe maa fyɛ li yege, li
maa pe yɔn suro ti kaan
pe yeri,
li jatere wi yen li yɔn finliwe* pi
na fɔ sanga pyew.

⁶Lili fannga ki naga li woolo pe
na wa li kapyegele ke ni,
ma cɛngele sanɔgala ke tara ti
shɔ mari kan pe yeri.

⁷Li kapyegele ke ni fuun ke yen
naga nari fɔ li yen senre
nɔnɔba yofɔ konna ma
sin,

lere mbe ya taga li
kakɔnɔdeɔengele ke
ni fuun ke na.

⁸Ke yen ma gbegele ma tege
mbe koro wa sanga pyew
fɔ tetete,

ke nɔɔ ki yen ma cɛn kaselege
naa kasinɔge ko na.

⁹Lili woolo pe go shɔ,
ma yɔn finliwe mbakɔ le pe ni;
li yen Yenɔele na li yen kpoyi*,
ma pye fyere yaraga.

¹⁰Mbaa fyɛ Yawe Yenɔele li
yege ko ki yen kajenme pi
lesaga ye,

mbele fuun pe maa yigi na tanri
pi na, poro yen tijinliwe
fenne.

We Fɔ wi daga paa wi sɔnni fɔ
sanga pyew†!

**Lere ɔa wi maa Yenɔele li gbogo,
ferewe yen wi woo**

112 ¹Yaa Yawe Yenɔele li
sɔnni!

Lere ɔa wi maa fyɛ Yawe
Yenɔele li yege,
ma li ɔgasegele ke yigi na tanri
ke na nayinme ni,
ferewe yen ki fɔ wi woo†!

²Wi setirige piile pe yaa fannga
ta laga tara ti ni,
Yenɔele li yaa duwaw lesinmbele
pe setirige piile pe na.

³Ki lerefɔ wi ma yarijende legere
naa penjagbɔɔ ta wa wi
go,

Wi maa kasinɔge piin sanga
pyew.

⁴Wa diwi wi ni, yanwa pi maa
yinrigi lesinmbele pe kan,
lesinɔge wi maa kajenɔge piin, na
leele yinriwe taa.

⁵Lere ɔa wi maa leele yinriwe
taa, na fɔɔ tari pe na,
naa kapyegele ke piin na yala
kaselege ki ni,
ki lerefɔ wi yen jenne.

†111.10: Zhɔbu 28.28; Yomi 1.7; 9.10.

†112.1: Ki yurugo ɔga ki senyoro nɔnɔba nɔnɔba pyew ti le Eburuye senre ti senpiile mbele pe ma tege nari yɔnɔgi wo wa ni, maga le ti senpyɔ kɔnɔbanɔa wi na, wo ɔa pe yinri alefu ma saa gbɔn wi punɔgo woo wi na, wo ɔa pe yinri tavu.

⁶ Ki lerefo wi se fige mbe wo wa
wi yonlo fyew,
leele pe yaa la nawa tuun lesinje
wi na fo sanga pyew.

⁷ Wila la fyε mbe senpere logo,
wi jatere wi ma pye ma cen wi
na,
wi maa jigi wi taga Yawe
Yenjele li na.

⁸ Wi kotogo ki ma pye ma kan
wi na, wila la fyε,
ki kosaga wi yaa kaa yengele ke
kan wi winfenne pe na,
mbaa pe tolo li wele.

⁹ Wi keε ki yen ma sanga, wi maa
fyonwo fenne pe kaan,
wi yaa koro sinje fo sanga pyew,
wi yaa la fannga taa gbogwo
ni†.

¹⁰ Lepee wi maa yan, ki maa wi
yaa,
wi maa wi ngangala ke kaa
yenjaga ki na, fo mboo
yεε fannga ki ko;
lepee pe maa nga jaa mbe pye
ki ma yiri waga.

Yawe Yenjele li yongwo woro wa

113 ¹ Yaa Yawe Yenjele li
sonni†!

Yoro mbele Yawe
Yenjele li tunmbyeele yaa
li sonni,
yaa Yawe Yenjele li mege ki
sonni!

² Ki daga paa Yawe Yenjele li
mege ki sonni,
mbege le yingwo fo sanga pyew!

³ Mbege le wa yonlo yirisaga keε
yeri fo saga wa wa yonlo
tosaga keε ki na,
ki daga paa Yawe Yenjele li
mege ki sonni!

⁴ Yawe Yenjele li yen wa cengele
ke ni fuun ke go na,
li gbogwo pi gbɔn fo wa naayeri
wi go na.

⁵ Ambɔ wi yen paa Yawe
Yenjele, we Yenjele li
yen?

Lo na li yen ma cen wa naayeri
wi go na.

⁶ Eεn fo li ma li yege ki sogo
ma naayeri wo naa tara ti wele.

⁷ Li ma ŋa wi yen tege ni wi
yirige wa tara ti na mboo
yerege,

mbe fyonwo fo wi yirige mboo
wo wa fyongwo ki ni;

⁸ mbe pe kan censaga ni wa
legbɔɔle pe sɔgwo,
wa li woolo pe legbɔɔle pe
sɔgwo.

†112.9: 2 Korɛn 9.9.

†113.1: Mbege le go 113 ki na sa gbɔn go 118 ki na, pe maa ki yuuro ti yinri Ye Yawe Yenjele li sɔn. Paa pye na ki yuuro ti koo Zhufuye Paki feti wo na. Kila pye go woolo pe ma keli mbe go 113 mbe sa gbɔn 114 ko yuuro to ko gben, mbe si jen mbe feti yaakara ti ka. Paga ka li mbe ko, pe mεε go 115 mbe sa gbɔn 118 ki yuuro ti ko (Mati 26.30; Maki 14.26).

⁹Li ma go woolo kan jambasee
wi yeri,
mboo pye nɔfɔ ɲa wi nawa pì
yinjgi wi piile pe sɔgɔwɔ.

Yaa Yawe Yɛnɲele li sɔnni!

**Yɛnɲele làa kagbɔgɔlɔ ɲgele pye
Izirayeli woolo pe yirisanga
wi ni wa Ezhipiti tara**

114 ¹Sanga ɲa ni Izirayeli*
woolo pàa yiri wa
Ezhipiti tara,
sanga ɲa ni poro Zhakɔbu
setirige piile pàa yiri
wa ki cɛnlɛ woolo
mbele nambanmbala pe
sɔgɔwɔ†;

²Zhuda tara tìla kanɲga ma
pye we Fɔ* wi cɛnsaga
kpoyi*,
a Izirayeli tara tì pye wi tara.

³Naa kɔgɔje wìla Yɛnɲele li
woolo pe yan sanga ɲa ni,
a wì si fe ma wɔ wa,
a Zhuriden gbaan tɔnmɔ pì
sɔngɔrɔ pɔngɔ na†.

⁴Yanwira tìla pye na yeni na
kanni paa simbapɛnɛ yen,
a tinndiye paa yeni na kanni paa
simbapiile yen.

⁵Kɔgɔje, mboro wo fɛngala ma
wɔ wa?
Zhuriden gbaan, mboro wo
sɔngɔrɔkala pɔngɔ na?

⁶Yanwira, yoro yewile kala na
kanni paa simbapɛnɛ yen?
Tinndiye, yoro yewile kala na
kanni paa simbapiile yen?

⁷Tara, mboro mbaa seri Yawe
Yɛnɲele li yege sɔgɔwɔ,
maa seri Zhakɔbu Yɛnɲele li yege
sɔgɔwɔ!

⁸Lo na li ma walaga ki kanɲga
mbege pye lambaaga,
mbe walingɔngɔ ki kanɲga
mbege pye pulugo†.

**Yɛnɲele lo nɔngba li daga
mbaa gbogo**

115 ¹Woro ma we daga
mbe gbɔgɔwɔ ta, Yawe
Yɛnɲele, woro ma we
daga mbe gbɔgɔwɔ ta,
ɛɛn fɔ gbɔgɔwɔ kan ma yɛɛ mege
ki yeri,

ma kagbaraga konaa ma yen
sɛnre nɔngba yofɔ yege
ɲga na ki kala na.

²Yinjgi na cɛngele sanɲgala ke
sila yuun fɔ:

«Pe Yɛnɲele li yen se yeri?»

³We Yɛnɲele li yen wa yɛnɲele
na,
kala o kala kali ndanla, lo li ma
pye.

⁴Pe yarisunndo ti yen warifuwe
naa tɛ woro,
sɛnwee kɛɛ kìri gbegɛle.

†114.1: Eki 12.51.

†114.3: Eki 14.21; Zhouzhu 3.16.

†114.8: Eki 17.1-7; Nɔmbu 20.2-13.

⁵ Yɔn yen ti na, ɛɛn fɔ tila ya
 mbaa para,
 yengele yen ti na, ɛɛn fɔ tila ya
 mbaa yaan.
⁶ Nungbogolo yen ti na, ɛɛn fɔ
 tila ya mbaa nuru,
 numagala yen ti na, ɛɛn fɔ tila la
 nuwɔ taa.
⁷ Keyen yen ti na, ɛɛn fɔ tila ya
 mbe yaraga yigi,
 tɔɔɔ yen ti na, ɛɛn fɔ tila ya mbe
 tanga,
 magala kpɛ na ya yiri wa ti
 yagbowegele ke ni.
⁸ Ti gbegelefenne poro naa
 mbele pe ma pe jigi wi
 taga ti na,
 poro naa ki yarisunndo ti ni pɛ
 yala†.
⁹ Izirayeli woolo ye ye jigi wi
 taga Yawe Yɛnɛle lo na!
 Lo li yen ye sagafɔ konaa ye
 tugurɔn sigeyaraga* na
 ye go singi.
¹⁰ Yoro Arɔn* setirige piile ye ye
 jigi wi taga Yawe Yɛnɛle
 li na!
 Lo li yen ye sagafɔ konaa ye
 tugurɔn sigeyaraga na ye
 go singi.
¹¹ Yoro mbele ye maa fyɛ Yawe
 Yɛnɛle li yɛgɛ, ye ye jigi
 wi taga Yawe Yɛnɛle li
 na!
 Lo li yen ye sagafɔ konaa ye
 tugurɔn sigeyaraga na ye
 go singi.

¹² Yawe Yɛnɛle li jatere wi yen
 we na, li yaa duwaw we
 na;
 li yaa duwaw Izirayeli woolo pe
 na,
 li yaa duwaw Arɔn setirige piile
 pe na.
¹³ Lo na Yawe Yɛnɛle, mbele
 pe maa fyɛ li yɛgɛ, li yaa
 duwaw pe na,
 lepigile mbe pinle legbɔɔɔ pe
 ni†.
¹⁴ Yawe Yɛnɛle li ti ye seye
 woolo pe lege,
 yoro naa ye piile pe ni ye lege!
¹⁵ Yawe Yɛnɛle li duwaw ye na,
 lo na li naayeri wo naa tara ti da
 we!
¹⁶ Naayeri wi yen Yawe Yɛnɛle
 lo nungba woo,
 ɛɛn fɔ li tara to kan senwee piile
 poro yeri.
¹⁷ Kuulo poro ma pe maa Yawe
 Yɛnɛle li sɔnni,
 mbele pɛ tigi wa kuulo tara*,
 poro ma pe maa li sɔnni.
¹⁸ Ɛɛn fɔ woro we yaa la Yawe
 Yɛnɛle li sɔnni,
 mbege le yingɔ fɔ sanga pyew.
 Yaa Yawe Yɛnɛle li sɔnni!

†115.4-8: Yuuro 135.15-18; Naga 9.20.

†115.13: Naga 11.18; 19.5.

Lere ɲa wì shɔ kunwɔ pi kɛɛ
wi Yenɲele sharaga

- 116** ¹Yawe Yenɲele li yen
mala ndanla,
katugu na mi ka gbele mbeli
yeri, mbeli yenrewɛ gbɔɔ
yenri, li ma logo na yeri.
- ²Li ma nuɲgbolo jan ma logo na
yeri,
mi yaa la li yenri na yinwege
piliye yi ni fuun yi ni.
- ³Kunwɔ pila gbɔn na na, mala
sere pi mana li ni,
kuulo tara* ti jatere pirindorogo
kila gbɔn na na,
jɔlɔgɔ naa lawɔɔ ndorogo gbɔn
na na.
- ⁴Ɛn fɔ, a mi si Yawe Yenɲele li
mɛgɛ ki yeri, ma yo fɔ:
«E, Yawe Yenɲele, na shɔ!»
- ⁵Yawe Yenɲele li maa yinme
kaan, li yen ma sin;
we Yenɲele li yen yinriwe tafɔ.
- ⁶Yawe Yenɲele li maa wele
mbele pè pe yɛɛ tirige pe
na;
mìla pye tege na, a lìlan shɔ.
- ⁷Na jatere, sɔngɔɔ ma cɛn yɛw
laga nuɲgba,
katugu Yawe Yenɲele li kajɛɲgɛ
pye na kan!
- ⁸Kaselege yi, màla shɔ kunwɔ pi
kɛɛ,

- ma yentunwɔ pi kɔ wa na yɛgɛ
ki na,
màla shɔ mii kurugo mbe to.
- ⁹Koni mi yaa la tanri Yawe
Yenɲele li yɛgɛ sɔgɔwɔ,
laga ki leweele tara nda ti ni.
- ¹⁰Mila taga Yenɲele li na, ali
sanga ɲa ni mìla pye na
yuun fɔ:
«Mi yen tege na ma toro†.»
- ¹¹Na jatere pirindorogo ki kala
na, mìla pye na yuun fɔ:
«Senweele pe ni fuun pe yen
yagboyoolo.»
- ¹²Yinɲi mbe ya kan Yawe
Yenɲele li yeri
kajɛɲgɛ ɲga fuun li pye mala kan
ki kala na?
- ¹³Mi yaa wɔjɛnne li yirige li pye
na shɔwɔ pi kacɛn†,
mbe Yawe Yenɲele li mɛgɛ ki
yeri mbeli shari.
- ¹⁴Mi yaa kanla yɔn fɔgɔlɔ* ke
tɔn Yawe Yenɲele li yeri,
li gbogolomɔ woolo pe ni fuun
pe yɛgɛ na.
- ¹⁵Mbele pè taga Yawe Yenɲele li
na,
pe kunwɔ wogo ki yen ma ɲgban
li na.
- ¹⁶E, Yawe Yenɲele, mi yen ma
tunmbyee,
kaselege yi, mi yen ma
tunmbyee, mi yen

†116.10: 2 Koren 4.13.

†116.13: Wɔjɛnne na li senre tì yo lagame, lo yen wɔjɛnne na kila pye pe ma duven le wa li ni, mboo wɔ saraga Yenɲele li yeri, mbege naga fɔ pe yen nali shari li kajɛɲgɛ pyege ki kala na.

ma tunmbyee jele wo
pinambyo.

Mboro màla pɔmãnda ti sangala
mala shɔ.

¹⁷ Ki kala na, mi yaa saraga* wɔ
ma yeri mbɔɔn shari,
mi yaa mboro ŋa Yawe Yenŋele
ma mege ki yeri mbɔɔn
shari.

¹⁸ Mi yaa kanla yɔn fɔgɔɔ ke tɔn
Yawe Yenŋele li yeri,
li gbogolomɔ woolo pe ni fuun
pe yege na.

¹⁹ Mi yaa ka ko pye wa Yawe
Yenŋele li londo nawa pi
ni,
wa mboro Zheruzalemu ca
nandogomɔ pi ni.

Yaa Yawe Yenŋele li sɔnni!

**Leele pe ni fuun pe daga
mbaa Yenŋele li sɔnni**

117 ¹ Cenŋele woolo ye ni
fuun yaa Yawe Yenŋele
li sɔnni!

Yoro dunruya woolo ye ni fuun
yaa li gbogo!

² Katugu li kagbaraga pyege we
kan kɪ gbɔgɔ jɛŋge,
Yawe Yenŋele li yen senre
nuŋgba yofɔ sanga pyew.

Yaa Yawe Yenŋele li sɔnni!

**Mi yaa lanla yinwege ki piin
mbaa Yenŋele li kapyegele
ke senre yuun**

118 ¹ Yaa Yawe Yenŋele li
shari yaa li sɔnni, katugu
li yen jenne,
katugu li kagbaraga ki yen
kɔsaga fu†!

² Izirayeli* woolo pe daga mbaa
ki yuun fɔ:

«Li kagbaraga ki yen kɔsaga fu.»

³ Arɔn* setirige piile pe daga
mbaa ki yuun fɔ:

«Li kagbaraga ki yen kɔsaga fu.»

⁴ Mbele pe maa fyɛ Yawe Yenŋele
li yege pe daga mbaa ki
yuun fɔ:

«Li kagbaraga ki yen kɔsaga fu.»

⁵ Mala ta wa na jɔlɔgɔ ki ni, mɪla
Yawe Yenŋele li yeri lilan
saga,

a Yawe Yenŋele lilan yɔn sogo,
ma wogosaga kan na yeri.

⁶ Yawe Yenŋele li yen na ni, mi
woro na fyɛ yaraga ko ka
yege.

Yinŋi senwee mbe ya pye na
na†?

⁷ Yawe Yenŋele li yen na ni, lo li
yen na sagafɔ we;
mi yaa kanla juguye pe tolo li
yan.

⁸ Mɔɔ yeɛ karafa Yawe Yenŋele li
na,

†118.1: 1 Kuro 16.34; 2 Kuro 5.13; 7.3; Esidi 3.11; Yuuro 100.5; 106.1; 107.1; 136.1; Zhere 33.11.

†118.6: Ebu 13.6.

kò mbònrò mɔɔ jigi wi taga
senwee na ko na.
 9 Mɔɔ yee karafa Yawe Yenɲele li
na,
 kò mbònrò mɔɔ jigi wi taga
legbɔɔlɔ na ko na.
 10 Cengele sanɲgala ke ni fuun
kàa wa mala maga,
 een fɔ Yawe Yenɲele li meɲe ki
fanɲga na, mɪla pe tɔngɔ.
 11 Pàa wa mala maga, mala wa
njolo,
 een fɔ, Yawe Yenɲele li meɲe ki
fanɲga na, mɪla pe tɔngɔ.
 12 Pàa wa mala maga paa senreɲe
yen,
 een fɔ pàa ku ma wɔ wa paa
wuuro kasɔn ma kaa figi
we;
 Yawe Yenɲele li meɲe ki fanɲga
na, mɪla pe tɔngɔ.
 13 Pàa na wɔnrɔɔɔ ɲgbanga mbe
ta mbe to,
 een fo, a Yawe Yenɲele lilan
saga.
 14 Yawe Yenɲele lo li yen na
fanɲga ye, mi maa yuuro
koo nali gbogo.
 Lo li yen na shɔfɔ we†.
 15 Lesinmbele pe yen na jɔrɔgi
nayinme ni,
 na cew tawa kɔɲɔlɔ waa wa pe
paara yinre* ti ni.

Yawe Yenɲele li fanɲga kee ki
yen na kagbɔɔlɔ piin.
 16 Yawe Yenɲele lili fanɲga kee
ki yirige mbe cew kan,
 Yawe Yenɲele li fanɲga kee ki
yen na kagbɔɔlɔ piin.
 17 Mi se ku, een fɔ mi yaa koro
go na,
 janɲo mbaa Yawe Yenɲele li
kagala ke yeɲe yuun.
 18 Yawe Yenɲele li jɔlɔɔ wa na
na fɔ jɲɲe,
 een fɔ li silan yaga kunwɔ pi kan.
 19 Ye kasiɲɲe go kɔɔrɔ† ti
yengele na kan,
 janɲo mbe ye mbe Yawe Yenɲele
li shari mbeli sɔn.
 20 Yawe Yenɲele li go yeyɔngɔ
koyi ɲga yeen,
 pa lesinmbele pe maa yiin wa ki
ni.
 21 We Fɔ, mi yaa ma shari mbɔɔn
sɔn, katugu màla yɔn
sogo,
 mboro ma yen na shɔfɔ we.
 22 Go wafenne pè je sinndelege
ɲga na, ko kɪ pye go yenle
li sinndelege kɔɲɲanɲga
ye†.
 23 Pa ko wogo ɲga kò yiri wa
Yawe Yenɲele li yeri,
 a kɪ pye kagbɔɔ we yeɲe na†.

†118.14: Eki 15.2; Eza 12.2.

†118.19: Kasiɲɲe go kɔɔrɔ to ti yen Zheruzalemu ca sherigo gbɔɔ ki yeyɔnrɔ re.

†118.22: Luki 20.17; Kapye 4.11; 1 Pye 2.7.

†118.22-23: Mati 21.42; Maki 12.10-11.

²⁴ Ko pilige nga yeen, ko Yawe
Yenjele li kɔn ma tege,
ye pan waa yɔgɔri waa nayinme
nii ki ni!

²⁵ E, Yawe Yenjele, ki yaga ma
we sho!
Yawe Yenjele, ki yaga we cew
ta!

²⁶ Ŋa wila paan Yawe Yenjele
li mege ki na, Yenjele sa
duwaw wi na!

Mbe we ta wa Yawe Yenjele li
sherigo gbɔgɔ* ki ni, we
yaa duwaw pye ye kan†!

²⁷ Yawe Yenjele lo li yen Yenjele
le,

li maa yanwa yinrigi we kan!

Ye pan wa gbogolomɔ pi ni feti
wi na, tige njere ni wa ye
keyen yi ni,

fɔ sa gbɔn wa saraga wɔsaga* ki
yenjele ke tanla!

²⁸ Mboro ma yen na Yenjele le,
mi yaa loɔn shari mbaa
ma sɔnni,

na Yenjele, mi yaa loɔn sɔnni.

²⁹ Yaa Yawe Yenjele li shari yaa
li sɔnni, katugu li yen
jenne,

li kagbaraga ki yen kɔsaga fu.

Yenjele li lasiri wi yen ma yɔn

119 ¹ Leele mbele pe
tangelomɔ pi yen ma sin,
poro mbele pe maa tanri na yala
Yawe Yenjele li lasiri* wi
ni,

ferewe yen pe woo†!

² Leele mbele fuun pe ma li
kondɛgenjele ke le na
tanri ke na,

konaa naga lagajaa mbaa li
nandanwa kala li piin pe
kotogo ki ni fuun ni,

ferewe yen pe woo!

³ Poro na la kambasinje piin,
Yenjele li kongolo koro pe maa
tanri ke na.

⁴ We Fɔ, mɔɔ katengenjele ke
naga we na,

janjo we ke yigi waa tanri ke na
tiyɔngɔ.

⁵ Ki yaga na tangalɔmɔ pi pye pi
sin,

janjo mbe ya mbɔɔn katengenjele
ke yigi mbaa tanri ke na!

⁶ Pa kona mi se ka fere sho,
na mi kaa ma ngasegele ke ni
fuun ke jate we.

⁷ Mi yaa loɔn shari loɔn sɔnni
kotogo sinje ni,

mbe koro mbaa ma
kakɔndɛgenjele ke

†118.25-26: Mati 21.39; Maki 11.9; Luki 13.5; 19.38; Zhan 12.13.

†119.1: Ki yurugo nga ki kongolo kolɔtaanri tegesaga nungba nungba pyew ki le Eburuye senre ti senpiile mbele pe ma tege nari yɔnɔlgi wo wa ni, maga le ti senpyɔ kongbanja wi na, wo na pe yinri alefu fɔ ma saa gbɔn wi punjo woo wi na, wo na pe yinri tavu. Ki kongolo ke ni fuun nungba nungba ke yen na Yenjele li lasiri wo mege yinri, ke ni fuun kɛ le Eburuye senre ti senpiile mbele pe ma tege nari yɔnɔlgi wo wa ni.

kara, koro ngele ke yen
ma sin we.

⁸ Mi yaa ma kondɛɛŋgele ke
yigi mbaa tanri ke na,
ki kala na, maga kanla wa pew!

⁹ Lefɔŋɔ wi mbe ya mboo
tangalɔmɔ pi pye fyɔŋɔ
fu mɛɛ?

Kaawɔ wɔɔn sɛnrɛ to yigi wila
tanri ti na.

¹⁰ Mi yen nɔɔ lagajaa na kotogo
ki ni fuun ni,
maga ka ti mbe wa mbe la ma
ngasegele ke na!

¹¹ Mɔɔ sɛnyoro ti tɛɛ wa na
kotogo na,
janɔ mi ka ka kapege pye ma
na.

¹² E, Yawe Yɛnɛɛ, mi yen nɔɔ
sɔnni!

Na naga ma kondɛɛŋgele ke ni!

¹³ Kakɔndɛɛŋgele ngele fuun
mà yo wa ma yɔn,
mi yen na ke ni fuun nunɔba
nunɔba ke yege yuun.

¹⁴ Mbaa tanri ma kondɛɛŋgele
ke na, ki ma nayinme kan
na yeri,
ma pye ndɛɛ m̀ yarijendɛ lɛgere
ta.

¹⁵ Mi yen na sɔnri ma katɛɛŋgele
ke na,
konaa m̀ala jatere wi tɛɛ ma
kɔŋgolo ke na.

¹⁶ Ma kondɛɛŋgele ke yen mala
ndanla,
mi se fege ma sɛnrɛ ti na.

¹⁷ Kajɛŋɛ pye mi ɲa ma
tunmbyee na kan,
janɔ mbe koro yinwege na
mbɔɔn sɛnrɛ ti yigi mbaa
tanri ti na!

¹⁸ Na yɛngɛle ke yɛngɛ,
janɔ kagbɔɔɔɔ ngele wa ma
lasiri* wi ni, mbe ke yan!

¹⁹ Mi yen nambanɲa laga tara ti
na,
maga kɔɔn ngasegele ke lara na
na!

²⁰ Ma kakɔndɛɛŋgele ke la yen
na na sanga pyew,
fɔ a ke wogo k̀i ngban na ni wa
na kotogo na.

²¹ Mbele pe maa pe yɛɛ gbogo,
ma ma sɛnngbanra yo pe
na,
poro mbele pe yen ma danɔa we,
poro mbele p̀e pe yɛɛ punɔ ma
lali ma ngasegele ke ni
we.

²² Na shɔ tɛɛle na paa na tegele
konaa tifagawa mba paa
na tifaga pi kɛɛ,
katugu mi yen na tanri ma
kondɛɛŋgele ke na.

²³ Ali na kundigile paga cɛn mbe
yɔn le na mege ni,
mi ɲa ma tunmbyee, mi wo
yaa la jatere piin ma
kondɛɛŋgele koro na.

²⁴ Ma kondɛɛŋgele ke yen mala
ndanla,
koro ke yen na yerifɔ we.

²⁵ Mi ɲa m̀ sinle tara, wa
taambugɔ ki ni,

yinwege kan na yeri naa, mbe
yala ma senre ti ni!

²⁶ Milan kagala ke yege yo ma
kan, a mala yon sogo;
ki yaga mo kondogengele ke
naga na na!

²⁷ Ma katogengele ke yen na kon
na nari, ki yaga mbeli jen
mbe wali li na,
jango mbaa sanni ma kafongolo
ke na!

²⁸ Jatere pirindorogo kilan nawa
pi tanga na na,
na yirige mala saga, mbe yala
ma senre ti ni!

²⁹ Yagbogolo kon li laga lali na
ni;
een fo ki yaga ma yon na na, ma
ti mbon lasiri kongolo ke
jen mbaa tanri ke na!

³⁰ Kaselege kon lo mi le,
mi yen na tanri na yala ma
kakondogengele ke ni.

³¹ Mi yaa koro mbe mara ma
kondogengele ke na,
Yawe Yenjele, maga ka ti fere
mbanla ta!

³² Mi yen na fogolo mbaa tanri
wa ma ngasegele kon li
ni,
katugu mala jatere wi yenge na
kan.

³³ Yawe Yenjele, na naga ma
kondogengele ke ni,
jango mbaa tanri ke na fo sa
gbon wa ki kosaga!

³⁴ Tijiniwe kan na yeri, jango
mbe ya mbaa tanri ma
lasiri wi na,

mboo yigi mbaa tanri wi na, na
kotogo ki ni fuun ni!

³⁵ Na yege sin mbaa tanri wa ma
ngasegele kon li ni,
katugu ki wogo ki yen mala
ndanla!

³⁶ Ma ti na jatere wi pye ma
kondogengele koro na,
wiga ka kari na yera tonli jawa
po yeri!

³⁷ Ma ti na yege ki wo wa yaara
nda ti yen go fu ti yeri,
ma ti mbaa tanri wa ma kon li
ni!

³⁸ Yon folo* na ma kon mbele pe
maa fye ma yege pe yeri,
li yon fili mi na ma tunmbyee na
kanngolo!

³⁹ Mi yen na fye tifagawa senre
nda yege, ti laga lali na
ni,
katugu ma kakondogengele ke
yen ma yon!

⁴⁰ Wele, ma katogengele ke la
yen na na fo jenge,
yinwege kan na yeri ma kasinje
ki fanja na!

⁴¹ Yawe Yenjele, ki yaga mo
kagbaraga ki pye na kan;
na sho, mbe yala ma yon folo na
ma kon li ni!

⁴² Ki ka pye ma, mbele pe yen
nala tegele, mbe ya mbe
pe yon sogo,
katugu mi taga ma senre ti na.

⁴³ Maga ka ti kaselege senre ti ko
wa na yon,
katugu na jigi wi yen ma
kakondogengele koro na.

⁴⁴ Mi yaa la tanri ma lasiri
 koŋgolo ke na suyi,
 mbe koro ki na fɔ tetete.
⁴⁵ Mi yaa la tanri yeyinŋe na
 yinwege ki ni,
 katugu mi yen naga lagajaa mbaa
 tanri ma katɛŋgele koro
 na.
⁴⁶ Mi yaa lɔɔn kondɛŋgele ke
 yege yuun wunlumbolo
 pe kan,
 ki se pye na yeri fɛrɛ ni.
⁴⁷ Ma ŋgasegele ke kala li yen
 mala ndanla,
 ke yen mala ndanla.
⁴⁸ Milan keyen yi yirige ma
 ŋgasegele ke yeri nɔɔ
 yenri, katugu ke yen mala
 ndanla;
 mila jaa mbaa sɔnri ma
 kondɛŋgele ke na.
⁴⁹ Senre nda mà yo mi ŋa ma
 tunmbyee na kanŋɔɔɔ,
 ma jatere wi tege ti na,
 to ti yen na jigi tagasaga kaan
 na yeri.
⁵⁰ To ti maa na kotogo ki sogo
 na na jɔɔɔɔ sanga ni,
 katugu yɔn fɔɔ na mà ɛ na yeri,
 li yen na yinwege kaan na
 yeri.
⁵¹ Mbele pe maa pe yɛɛ gbogo,
 pe yen naga lakoo na na,
 ɛɛn fɔ mi se ke mbe wɔ wa ma
 lasiri koɔ li ni.
⁵² Yawe Yenŋele, ma
 kakɔndɛŋgele ŋgele
 mà kan we yeri maga le

wa faa, na mi ka nawa to
 ke na,
 ki mala kotogo ki sogo na na.
⁵³ Kayanŋa gbɔɔ ma pye na ni,
 na mi ka lepeepe pe yan pè je ma
 lasiri wi na we.
⁵⁴ Mi yen nɔɔ kondɛŋgele ke
 koo yurugo,
 mbanla ta laga ki tara nda ti ni
 paa nambanŋa yen.
⁵⁵ E, Yawe Yenŋele, mi maa
 jatere piin ma wogo ki na
 yembine,
 mɔɔ lasiri koɔ li yigi na tanri li
 na.
⁵⁶ ŋga ki yen na tasaga ye,
 ko yen fɔ mbɔɔn katɛŋgele ke
 yigi mbaa tanri ke na.
⁵⁷ E, Yawe Yenŋele, ŋga ki yen na
 tasaga ye, mi yaa sɔngɔɔ
 mbege yo,
 ko ki yen mbɔɔn senre ti yigi
 mbaa tanri ti na.
⁵⁸ Mi yen naga jaa na kotogo ki
 ni fuun ni, na kala lɔɔn
 ndanla,
 yinme tirige na na, mbe yala ma
 senyoro ti ni!
⁵⁹ Milan tangalɔɔ pi cancan
 ma wele,
 mila jaa mbe sɔngɔɔ mbaa tanri
 ma kondɛŋgele ke na.
⁶⁰ Mi woro na mɔɔɔ, mila fyɛɛɛ,
 mbɔɔn ŋgasegele ke yigi mbaa
 tanri ke na.
⁶¹ Lepeepe pànla yigi pe mere ti
 ni,
 ɛɛn fɔ, mii fege ma lasiri wi na.

62 Mi ma yiri yindege na mɔɔ
sɔn,
ma kakɔndegengele ke kala na,
koro ngele ke yen ma sin
we.

63 Mbele fuun pe maa fye ma
yege,
konaa mbele pe maa tanri ma
katengegele ke na, mi yen
pe wɔnlɔ.

64 Yawe Yenhele, ma kagbaraga
kì tara ti yin,
ma kondengegele ke naga na na!

65 Yawe Yenhele, ma maa
kajenge piin mi ŋa ma
tunmbyee na kan,
ma yala ma senre ti ni.

66 Na naga mbaa kagala ke jenni
mbaa ke woo ke yee ni
konaa kajenme ni,
katugu m̀ taga ma ngasegele ke
na!

67 Sanni ma sanla le jɔlɔɔ, m̀la
punjo,
een fɔ koni, m̀ɔɔ senyoro ti yigi
na tanri ti na.

68 Ma yen jenne, ma maa kajenge
piin;
ma kondengegele ke naga na na!

69 Mbele pe maa pe yee gbogo,
pe yen na finlele na tari
na na;
een fɔ mi wo na, mi yen na tanri
ma katengegele ke na, na
kotogo ki ni fuun ni.

70 Pe jatere ẁ tɔn pe na,
een fɔ mi wo na, ma lasiri wi yen
mala ndanla.

71 Naa m̀ala le jɔlɔɔ, k̀i pye
katiyɔngɔ na yeri,
katugu kilan kan mila ma
kondengegele ke kara.

72 Lasiri senre nda t̀i yiri wa ma
yɔn, t̀i mbɔnrɔ na yeri
ma we te naa warifuwe yaara
waga legerɛ na.

73 Ma keyen yo ỳilan fanri mala
gbegele,
tjinliwe kan na yeri, janjo
mbɔɔn ngasegele ke kara
mbe ke jen.

74 Mbele pe maa fye ma yege, pe
yaa na yan mbaa yɔgri,
katugu pe yaa ki yan fɔ na jigi
wi yen ma senre to na.

75 E, Yawe Yenhele, m̀igi jen ma
yo ma kakɔndegengele
ke yen ma sin,
m̀a jɔlɔɔ wa na na, ma yala ma
kaselege ki ni.

76 Ma kagbaraga kilan kotogo ki
sogo na na,
ma yala ma senyoro ti ni mi ŋa
ma tunmbyee na kan.

77 Ki yaga mala yinriwe ta, janjo
mbe yinwege ta,
katugu ma lasiri wi kala li yen
mala ndanla!

78 Mbele pe maa pe yee gbogo
nala jɔlɔ go fu, fere mbe
pe yigi!

Mi wo na, mi yen na jatere piin
ma katengegele ke na.

79 Mbele pe maa fye ma yege,
poro mbe sɔngɔɔ pe pan
na kɔrɔɔ,

konaa mbele pɔ̀n kondegeŋgele
ke jen pe ni.

⁸⁰ Ti mbaa tanri ma
kondegeŋgele ke na
nawa jembe ni,
pa kona mi se fere sho.

⁸¹ Ma shɔ̀wɔ pi la yen na na fɔ
ma saa toro, fɔ nala tege;
een fɔ na jigi wi yen ma senre ti
na.

⁸² Ma senyoro miri kapyege ki
wele konɔ, fɔ a yengele kè
saa te,
ko mila na yee yewe fɔ: «Ma yaa
na kotogo ki sogo na na
wagati wiwiin ni?»

⁸³ Mi yen paa selege kasha yen
wirige go na, ŋga ki se ya
yaraga ka yɔn,
een fɔ mii fege ma kondegeŋgele
ke na.

⁸⁴ Mi ŋa ma tunmbyee, na
yinwege piliye yi koro
jori?

Mbele pe yen nala jɔlɔ, ma yaa
kiti wi kɔn pe na wagati
wiwiin ni mbe pe jɔlɔ?

⁸⁵ Mbele pe maa pe yee gbogo,
pele yen na wege kɔɔn wa
na yegɛ mbanla yigi,
mbe sigi ta ki woro ma yala ma
lasiri konɔ li ni.

⁸⁶ Ma ŋgasegele ke ni fuun ke
yen kaselege,
pe yen nala jɔlɔ go fu, ki yaga
mala saga!

⁸⁷ Kila koro jenri anme paa na
gbo mala wɔ laga tara ti
ni,

een fɔ mi wo na, mii je ma
kategeŋgele ke na.

⁸⁸ Ma kagbaraga ki kala na,
yinwege kan na yeri,
janjo serɛya senre nda ti yiri wa
ma yɔn mbaa tanri ti na!

⁸⁹ E, Yawe Yenŋele, ma senre ti
yen wa fɔ sanga pyew,
ti yen kɔsaga fu wa yenŋele na.

⁹⁰ Ma yen senre nunŋba yofɔ
sanga pyew fɔ tetete,
mà tara ti gbegele mari tenje, ti
yen wa ti yɔngɔlɔ ke ni.

⁹¹ Ma kakɔndegeŋgele koro
fanŋga na yaara ti ni fuun
ti yen wa nala,

katugu yaraga pyew ki yen na
tunŋgo piin mboro kan.

⁹² Ndɛɛ ki pye ma lasiri wi kala
li sila na ndanla,
anme mila ku wa na jɔlɔgɔ ki ni.

⁹³ Mi se fege ma kategeŋgele ke
na fyew,
katugu koro fanŋga na, mà
yinwege ki kan na yeri.

⁹⁴ Mi yen mboro woo, na sho,
katugu mi yen na jaa mbaa tanri
ma kategeŋgele koro na.

⁹⁵ Lepeele pe yen nala singi
mbanla gbo,
een fɔ ma kondegeŋgele koro mi
yen na nuru.

⁹⁶ Migi yan fɔ yaraga pyew
kɔsaga yen ki na,
een fɔ ma ŋgasegele ke yen kɔnlɔ
fu.

⁹⁷ Wele, ma lasiri wi yen mala
ndanla fɔ jɛnŋe,

mi maa sɔnri wi na pilige pyew.

⁹⁸Ma ɲgasegele kànla kan
kajenme ni ma we na
juguye pe na,
katugu ke yen na ni wagati wi ni
fuun ni.

⁹⁹Kagala kɔrɔ jɛnme yen na yeri
ma we na nagafenne pe
na,

katugu mi maa sɔnri jɛngɛ ma
kondegeɲgele ke na.

¹⁰⁰Tijinliwe yen na yeri ma we
leleɲgbaara ti na,
katugu mɔɔ katɛgeɲgele ke yigi
na tanri ke na.

¹⁰¹Mi mala jele li kɔrɔsi kombele
li ni,
janɲo mbe ya mbɔɔn sɛnrɛ ti yigi
mbaa tanri ti na.

¹⁰²Mi se laga ma
kakɔndegeɲgele ke
na fyew,

katugu mboro màla naga ke ni.

¹⁰³Ma sɛnrɛ ti yen ma tanla wa
na yɔn,

tì tanla na ni ma we sɛnrɛge na.

¹⁰⁴Ma katɛgeɲgele kè tijinliwe
kan na yeri,

ki kala na, yagbogolo koɲgolo
ke yen mala mben.

¹⁰⁵Ma sɛnrɛ ti yen paa fitanla
yen wa na tɔrɔ ti nɔɔ,
ti yen paa yanwa yen wa na konɔ
li ni.

¹⁰⁶Mì wugu ki na, mi yaa sigi
pye mbege yɔn fili,
fɔ mi yaa ma kakɔndegeɲgele
ke yigi mbaa tanri ke na,

koro ɲgele ke yen ma sin
we.

¹⁰⁷Màla le jɔɔɔ mala go ki
sogo na na fɔ jɛngɛ;

Yawe Yɛnɲele, yinwege kan na
yeri mbe yala ma sɛnrɛ ti
ni!

¹⁰⁸E, Yawe Yɛnɲele, yɛnrɛge ɲga
mila yɛnri maga pye paa
saraga yen ma yeri, yenle
ki na!

Mala kara ma kakɔndegeɲgele
ke ni!

¹⁰⁹Na yinwege ki yen kunwɔ pi
yɔn na sanga pyew,
ɛɛn fɔ mi se fɛge ma lasiri wi na.

¹¹⁰Lepeelee pè peɲgele le na na,
ɛɛn fɔ, mi se ka laga ma
katɛgeɲgele ke na.

¹¹¹Ma kondegeɲgele ke yen na
kɔrɔɔ tiyɔngɔ fɔ sanga
pyew,

ti maa yɔɔrimɔ kaan na yeri wa
na kotogo na.

¹¹²Mìgi kɔn wa na kotogo
na mbaa tanri ma
kondegeɲgele ke na,

wagati wi ni fuun ni, fɔ sa gbɔn
wa ki kɔsaga.

¹¹³Leele mbele pe nawa pi yen
pe na shyenzhyen, pe kala
lilan mben,

ma lasiri wo wi yen mala ndanla.

¹¹⁴Mboro ma yen na larasaga
naa na tugurɔn
sigeyaraga* mbaa na
go singi,

na jigi wi yen ma sɛnrɛ to na.

¹¹⁵ Yoro lepeele wele, ye ye yee
 laga lali na ni,
 jaŋgo mbaa tanri na Yenŋele li
 ŋgasegele ke na!
¹¹⁶ Na tɔgɔ ma yigi na ni, mbe
 yala ma senyoro ti ni,
 jaŋgo mbe go ta;
 maga ka ti mbe fere sho na jigi
 tagasaga wogo ki na!
¹¹⁷ Na tɔgɔ ma yigi na ni, jaŋgo
 mbe ta mbe sho,
 jaŋgo na yege ki koro ma
 kondɛgengele ke na fo
 sanga pyew!
¹¹⁸ Mbele fuun pe ma pe yee
 puŋgo ma laga ma
 kondɛgengele ke na, ma
 ma je poro na;
 katugu pe nambara kapyere ti
 yen yagbogowo.
¹¹⁹ Lepeele mbele fuun pe yen
 laga tara ti na, ma ma pe
 wa paa tugurɔn fire yen;
 ki kala na, ma kondɛgengele ke
 yen mala ndanla.
¹²⁰ Mi yen na fye ma yege fo na
 seri,
 mi yen na fye ma
 kakɔndɛgengele ke
 yege.
¹²¹ Mi yen na tanri kaselege
 konaa kasinŋge na,
 maga kanla le na jɔlofenne pe
 kee!
¹²² Mi ŋa ma tunmbyee, yere na
 ni mala wogo ki yɔn,
 maga ka ti mbele pe maa pe yee
 gbogo panla yigi tijaanga!

¹²³ Ma sagawa po naa showɔ
 mba maa pi yɔn folo le
 mbanla sho,
 mi wele ma saa te pi wogo na.
¹²⁴ Mi ŋa ma tunmbyee, ki yaga
 mala yigi ma yala ma
 kagbaraga ki ni,
 mala naga ma kondɛgengele ke
 ni!
¹²⁵ Mi yen ma tunmbyee,
 tijinliwe kan na yeri,
 jaŋgo mbɔɔn kondɛgengele ke
 jɛn!
¹²⁶ Yawe Yenŋele, wagati wi
 gbɔn ma kala la pye;
 katugu leele pɔɔn lasiri wi jɔgɔ.
¹²⁷ Mi wo na, ma ŋgasegele ke
 yen mala ndanla,
 ke yen mala ndanla ma we te na,
 ma we te piiri na.
¹²⁸ Ki kala na, ma kategengele ke
 ni fuun ke yen ma sin na
 yege na,
 yagbogolo konɔ pyew li yen
 mala mben.
¹²⁹ Ma kondɛgengele ke yen
 yaritiyɔngɔ,
 ki kala na, mi yaa ti yigi mbaa
 tanri ti na.
¹³⁰ Ma senre ti jenme pi ma
 yanwa yirige lere kan,
 ti ma tijinliwe kan kambajenŋe
 wi yeri.
¹³¹ Ma senre ti la kilan yigi jɛngɛ,
 ma ŋgasegele ke la yen na na fo
 jɛngɛ.
¹³² Surugu ma yege wa na yeri,
 mala yinriwe ta,

paa yege nga na ma yen ma
 mbele ndanla, maga kon
 maga tege pe kan we!
 133 Yeresaga kan na tangalomo
 pi yeri, mbe yala ma senre
 ti ni,
 maga ka ti tipege ka kpe mbe
 fannga ta na na!
 134 Na sho leele pe jalogo ki kee,
 jango mboon katengele ke yigi
 mbaa tanri ke na!
 135 Mi na ma tunmbyee, ki yaga
 mala wele kajenge ni,
 mala naga ma kondengele ke
 ni!
 136 Mi yen na gbele na yentunwo
 legere woo,
 katugu leele pe woro na tanri
 ma lasiri kon li na.
 137 E, Yawe Yenjele, ma yen ma
 sin,
 ma kakondengele ke yen ma
 sin.
 138 Mo kondengele ke kan
 kasinge ni,
 konaa ma yen senre nungba yofa
 yege nga na ki ni.
 139 Kayanga gbogo yen na ni fa
 jenge,
 katugu na winfenne pe fege ma
 senre ti na.
 140 Ma senyoro tiri yee naga fa ti
 yen kaselege fa jenge,
 mi na ma tunmbyee ti yen mala
 ndanla.
 141 Mi kologo, leele pe woro nala
 jate,
 een fa mi se fege ma katengele
 ke na.

142 Ma kasinge ki yen kasinge
 nga ki yen kosaga fu,
 ma lasiri wi yen kaselege.
 143 Jalogo naa jatere piriwen yen
 na na,
 konaa ki ni fuun, ma ngasegele
 ke maa nayinme kaan na
 yeri.
 144 Ma kondengele ke yen ma
 sin fa sanga pyew,
 tijinliwe kan na yeri, mberi jen
 mbe wali ti na, jango mbe
 go ta!
 145 Yawe Yenjele, mi yen noo
 yenri na kotogo ki ni fuun
 ni mala saga, na yon sogo,
 jango mboon kondengele ke le
 mbaa tanri ke na!
 146 Mi yen noo yinri fa mala sho,
 jango mboon kondengele ke
 yigi mbaa tanri ke na.
 147 Mi ma keli lalaaga ki yege
 mo yeri mala saga,
 katugu na jigi wi yen ma senre
 to na.
 148 Yembine sanga wi ni fuun wi
 ni, mila la wono,
 mi maa jatere piin ma senyoro ti
 na.
 149 Yawe Yenjele, ki yaga
 mala yerege ki logo ma
 kagbaraga ki kala na,
 ki yaga mbe koro go na, mbe
 yala ma kakondengele
 ke ni!
 150 Mbele pe maa tipege gbegele
 mbe pye, pe yen na fulo
 na tanla,

pe yen na pe yeɛ laga lali ma
 lasiri wi ni.
 151 Eɛn fɔ Yawe Yenɲele, ma yen
 ma yɔngɔ na ni,
 ma ŋgasegele ke ni fuun ke yen
 kaselege.
 152 Maga le wa wagati titɔnlɔwɔ
 ni, mīgi jen
 ma yo ma kondɛɛɲgele maa ke
 kan ke koro wa fɔ sanga
 pyew.
 153 Na jɔlɔɔ kagala ke wele,
 mala shɔ,
 katugu mi se fɛɛɛ ma lasiri wi
 na!
 154 Yere na kala li ni, mala go
 shɔ,
 na yaga go na, mbe yala ma
 senyoro ti ni!
 155 Shɔwɔ pi laga yen ma lali
 lepeele pe ni,
 katugu pe woro nɔɔ
 kondɛɛɲgele ke lagajaa.
 156 Yawe Yenɲele, ma yinriwe
 tawa pi yen ma gbɔɔ,
 na yaga go na ma
 kakɔndɛɛɲgele ke
 fanɲa na!
 157 Na jɔlɔfenne naa na winfenne
 pe yen ma leɛɛ,
 eɛn fɔ mi se ke mbe laga ma
 kondɛɛɲgele ke na.
 158 Mɪ leele javafenne pe yan, fɔ
 a pe la kɪ kɔ na na,
 poro mbele pe sɔɔn senyoro ti
 yigi mbaa tanri ti na.
 159 Yawe Yenɲele, ki jen maga
 jen fɔ ma katɛɲgele ke
 yen mala ndanla,

ki yaga mbe go ta ma kagbaraga
 ki kala na!
 160 Ma senɛ ti go ko yen
 kaselege,
 ma kakɔndɛɛɲgele ke yen ma
 sin fɔ sanga pyew.
 161 Kundigile pèle yiri nala jɔlɔ
 go fu,
 eɛn fɔ, ma senɛ to nungba ti
 maa fyere waa na na.
 162 Mi yen na yɔɔri ma senyoro
 ti kala na,
 ma mbe yo fɔ lere ŋa yarijende
 legere ta.
 163 Yagbogowo pi yen mala
 mben, pi yen ma tijanga
 na yeri,
 eɛn fɔ ma lasiri wi yen mala
 ndanla.
 164 Mi mɔɔ sɔn sɔnsaga kɔlɔshyen
 pilige nungba ki ni,
 ma kakɔndɛɛɲgele ŋgele ke
 yen ma sin ke kala na.
 165 Ma lasiri wi yen ma mbele
 ndanla, yeyinɲge gbɔɔ
 yen pe wogo,
 yaraga ka kpe se ya mbe pe kan
 pe kurugo pe to.
 166 E, Yawe Yenɲele, na jigi wi
 yen ma na mala shɔ,
 ma ŋgasegele koro mi yen na
 tanri ke na.
 167 Mɔɔ kondɛɛɲgele ke yigi na
 tanri ke na, na kotogo ki
 ni fuun ni,
 ti yen mala ndanla fɔ jɛɲge.
 168 Mɔɔ katɛɲgele koro naa ma
 kondɛɛɲgele ke yigi na
 tanri ke na,

katugu ma yege yen na kapyegele
ke ni fuun ke na.

¹⁶⁹ Yawe Yenjele, ki yaga na
yenrege gbelege ki gbɔn
wa ma na,
tijnliwe kan na yeri mbe yala
ma senre ti ni.

¹⁷⁰ Ki yaga na yenrewe gbɔ pi
gbɔn wa ma na,
na sho mbe yala ma senyoro ti
ni!

¹⁷¹ Ki yaga mbaa ma sɔnni
legege,
katugu ma yen nala nari ma
kondegegele ke ni!

¹⁷² Ki yaga mbaa ma senyoro ti
koo yurugo wa na yɔn,
katugu ma ngasegele ke yen ma
sin!

¹⁷³ Na saga ma kee ki ni,
katugu ma kategegele koro mi
wo mbaa piin!

¹⁷⁴ E, Yawe Yenjele, ki la ki yen
na na mala sho,
ma lasiri wi yen mala ndanla.

¹⁷⁵ Ki yaga mbe koro go na mbaa
ma sɔnni,
ma kakɔndegegele ke pye na
sagawa!

¹⁷⁶ Mi yen na yanri na toro
paa simbapɔ yen, na wi
pungo, yiri ma mi na ma
tunmbyee na lagaja;
katugu mii fege ma ngasegele ke
na!

**Lere na pè бага wi na
wi Yenjele yenrewe**

¹ Tangala yurugo mbe kari
wa Zheruzalemu ca.

120 Mala ta wa na jɔlɔgo ki
ni, mila gbele ma Yawe
Yenjele li yeri lilan saga,
a lilan yɔn sogo.

² E, Yawe Yenjele, na sho
yagboyoolo pe kee,
na sho leele fanlafenne pe kee!

³ Yoro leele fanlafenne, yinji ki
yaa ka pye ye sara we?
Yinji tɔnli wi yaa ka kan ye
yeri?

⁴ Malaga gbɔnwangala njele pè
ke le nanjanra kasɔn ni
ma ke yɔnrɔ ti wɔwɔ,
koro ke yaa ka pye ye sara we.

⁵ Jɔlɔgo yen na wogo, katugu mi
saa cɛn wa Mesheki tara
ti ni,
katugu mi saa cɛn wa Kedari tara
cɛnle woolo pe sɔgɔwɔ†.

⁶ Ki leele mbele yeyinje ki yen
ma pe mben,
mi cɛn ma mɔ wa pe sɔgɔwɔ
matoro.

⁷ Yeyinje mi wo yen na jaa,
ɛɛn fɔ na mi ka ya para ki wogo
na, poro ma yo malaga.

† **120.5:** Ki laga nga ki yen naga nari ma yo senre ti yofɔ wila pye ma cɛn laga nga na, ki leele paa pye paa Mesheki tara naa Kedari tara fenne pe yen. Ki leele paa pye kababaara pyefenne konna legbolele.

**Na go sigefo wo wi yen
Yawe Yenjele le**

¹ *Tangala yurugo mbe kari
wa Zheruzalemu ca.*

121 Milan yege ki yirige ma
wele wa yanwira ti kee
yeri,

na sagawa pi yaa yiri se yeri?

² Na sagawa pa pi yaa yiri wa
Yawe Yenjele li yeri,
lo na li naayeri wo naa tara ti
da.

³ Li se ti ma tɔɔgo ki wɔnri.

Ija wi yen nɔɔ go singi wi se
wɔnɔ.

⁴ Ye wele, Izirayeli* woolo pe
go sigefo wila wɔnɔ mbe
tigi,
wila si wɔnɔ.

⁵ Yawe Yenjele lo li yen nɔɔ go
singi,

Yawe Yenjele li yen yinme ma
go na nɔɔ go singi, ma
pye le ma tanla.

⁶ Yɔnɔ na, yɔnɔ ki sɔɔn ya,
yesogo ki se sɔɔn jɔɔ yembine.

⁷ Yawe Yenjele li yaa lɔɔn go
singi kapege ki ni fuun ki
na,

li yaa lɔɔn yinwege ki go singi.

⁸ Ma karisaga naa ma
songɔɔsaga, Yawe
Yenjele li yaa lɔɔn go
singi,

mbege le yinjɔ fo sanga pyew!

**Yaa yenri Zheruzalemu ca
ki yeyingge ta**

¹ *Tangala yurugo mbe kari
wa Zheruzalemu ca. Davidi
Yenjele gbɔɔyurugo.*

122 Na paga na pye mbe yo
fo:

«Yaa shokari wa Yawe Yenjele li
go ki ni,»

ki ma pye na yeri yɔɔgrimɔ ni!

² Zheruzalemu ca, wè pan ma
yere koni na ma yeyɔnɔ
ti na.

³ Zheruzalemu, ma yen ca nga ki
yen ma kan ma yɔn,
malaga sigembogo yen ma kan
mɔɔ maga.

⁴ Izirayeli* cengele woolo pa pe
maa kee wa,

Yawe Yenjele li cengele woolo
wele,

jango mbe Yawe Yenjele li
gbɔɔ,

paa yege nga na làa ki kondɛgele
li kan Izirayeli woolo pe
yeri paa ki piin we.

⁵ Davidi naa wi setirige piile pa
pe wunluwo jɔngɔ ki yen
wa,

pa pe maa cɛn wa mbaa leele
pe kiti wi kɔɔn.

⁶ Yaa yenri Zheruzalemu ca ki
yeyingge ta.

Zheruzalemu, ma yen ma mbele
ndanla, Yenjele sa ti pe
cɛn pɔw!

⁷ Yeyinṅge mbe pye wa ca ki ni,
tanwa mbe pye wa wunluwɔ
yinre ti ni!

⁸ Na sefenne naa na wenne pe
kala na,
mi yen na jaa yeyinṅge mbe pye
wa ma ni!

⁹ Yawe Yenṅele, we Yenṅele le, li
go ṅga ki yen mala ndanla
ki kala na,
mi yen na jaa ferewe mbe pye
ma woo!

Yawe Yenṅele, we yinriwe ta

¹ *Tangala yurugo mbe kari
wa Zheruzalemu ca.*

123 Milan yege ki yirige na
wele wa ma yeri,
mboro ṅa ma yen ma cen
wunluwɔ pi na wa
yenṅele na.

² Yege ṅga na kulonambala maa
wele pe tafɔ nanja yeri, wi
yere pe ni,

yege ṅga na kulojaala maa wele
pe tafɔ jele yeri, wi yere
pe ni,

ki pyelɔmɔ nuṅgba pi na, woro
fun we yen na wele wa
Yawe Yenṅele li yeri, fɔ li
ka sa yinme kan we yeri.

³ Yinme kan we yeri Yawe
Yenṅele, yinme kan we
yeri;

katugu tifagawa mba pè we
tifaga pì saa kee toro.

⁴ Leele mbele pe maa pe yee
nari, pè tege we na ma ta
ma,

mbele pe maa pe yee gbogo, pè
we tifaga ma ta ma.

**Yenṅele lo li yen Izirayeli woolo
pe shɔfɔ we**

¹ *Tangala yurugo mbe kari
wa Zheruzalemu ca. Davidi
Yenṅele gbɔgɔyurugo.*

124 Ndeɛ ki pye Yawe
Yenṅele li sila pye we ni,
Izirayeli* woolo pege yo fɔ:

² Ndeɛ ki pye Yawe Yenṅele li
sila pye we ni,
sanga ṅa ni leele pàa yiri we
kɔrɔgɔ,

³ naa pàa nawa ṅgban we ni,
pe mbaa we kɔ mbe we wɔ wa
weele.

⁴ Pa kona tɔnmɔ pi mbaa we li,
lafogo tɔnmɔ pi mbaa fo mbe
toro we go na.

⁵ Tɔnmɔ mba pi maa yinrigi na
tuun ṅgbanga pi mbaa fo
mbe toro we go na.

⁶ Een fɔ sɔnmɔ yen Yawe Yenṅele
li woo!

Lo na lii yenle ki na mbe we le
we juguye pe kee, paa pe
kagboro yen.

⁷ Wè shɔ pe kee, paa yege ṅga na
sannjele ma fegele mali
yee shɔ sannjegele yigifɔ
wi mere ti kee we;

mere tila kɔɔnlɔ, a wè fe ma shɔ.

⁸ We sagawa pa pi ma yiri wa
Yawe Yenṅele li yeri,
lo na li naayeri wo naa tara ti da
we.

Mbele pè pe jigi wi taga
Yenñele li na li maa pe kərəsi

¹ Tangala yurugo mbe kari
wa Zheruzalemu ca.

125 Mbele pè pe jigi wi taga
Yawe Yenñele li na
pe yen paa Siyɔn* yanwiga ki
yen;
ki se yegeyege fyew,
ki yen wa ki yɔnlɔ li ni fɔ sanga
pyew.

² Yanwira ti yen ma Zheruzalemu
ca ki maga yege n̄ga na,
pa Yawe Yenñele li yen mali
woolo pe maga ma fun,
mbege le yin̄gɔ fɔ sanga pyew.

³ Lepeelee pe se ka koro mbe cɛn
fan̄ga ki na lesinmbele
pe tara ti go na,
jan̄go lesinmbele paga kaa tilele
mbe saa kapege piin.

⁴ E, Yawe Yenñele, kajen̄ge pye
lejɛmbele pe kan,
konnaa mbele pe nawa pi yen ma
sin pe na pe ni!

⁵ Eɛn fɔ mbele pe yen na tanri wa
kon̄golo n̄gele kè koolo
ke ni,
Yawe Yenñele li yaa ka pe pe
mbe pe wɔ wa,
mbe pinle kambasinnde pyefenne
pe ni.

Yenñele sa yeyin̄ge kan
Izirayeli* woolo pe yeri!

Yenñele sa ti li woolo pe yesanga
ki sɔngɔɔ ki pye yɔgɔrimɔ

¹ Tangala yurugo mbe kari
wa Zheruzalemu ca.

126 Yawe Yenñele làa sɔngɔɔ
ma pan mbele pàa yigi
kasopiile pe ni wa Siyɔn*
ca sanga n̄a ni,

kila pye we yeri paa wɔɔnrɔ yen.
² Ki sanga wi ni, wàa koro na
tege fɔ jen̄ge,

wàa pye na jɔɔgi nayin̄me ni.
Cengele san̄gala kàa pye naga
yuun fɔ:

«Yawe Yenñele li kagbɔgɔlɔ pye
pe kan haan!»

³ Ee, Yawe Yenñele li kagbɔgɔlɔ
pye we kan,
ki kala na, we yen na yɔgɔri.

⁴ Yawe Yenñele, we wogo ki
sɔngɔɔ maga yɔn naa,
paa yege n̄ga na laforo nda ti
waga wa Negɛvu* tara ti
ni, ma ma ti ti maa fuun!

⁵ Mbele pe maa yariluguro ti
nuru yentunwɔ ni,
pe ma kaa yarilire ti kɔn
yɔgɔrimɔ ni.

⁶ Mbele pe maa yanli yariluguro
ni pe kɛɛ na kee sari lugu,
pe ma kaa sɔngɔɔ nayin̄me gbɔɔ
ni yarilire pɔgɔlɔ ni pe
kɛɛ ma pan.

**Yenjele lo li ma go
pyew ki pye go**

¹ *Tangala yurugo mbe kari wa
Zheruzalemu ca. Salomo
Yenjele gbogoyurugo.*

127 Na Yawe Yenjele li woro
na go nga kanni,
mbele pe yen naga kanni, poro
yen na pe yee tege jaga.
Na Yawe Yenjele li woro na ca
nga korosi,
mbele pe yen naga korosi, poro
yen na wonlowo gbaanri
pe yee na jaga.
² Ye ma yen ma yiri faa, yaa si
sinle faa,
na ye yee tege jaga na ye yon
suro ti jaa;
ma si yala Yawe Yenjele li maa
ti nungba ti kaan li yen
ma mbele ndanla pe yeri,
ali mbe pe ta pe yen na
wonlo.

³ Ye wele, piile pe yen Yawe
Yenjele lo yarikanga wa
sege ki ni,

piisege ki yen li duwaw.

⁴ Wangala ke ma pye yege nga
na wa malingboccon wi kee,
piile mbele nana wi ma se wa wi
lefonor sanga wi ni, pa pe
ma pye ma wi kee.

⁵ Lere nga wi ma ke ta maa
sanngbo wi yin, ferewe
yen wi woo!

Na wi kaa para wi juguye pe ni
wa kiti konsaga wa ca ki

mbogo yeyongoo ki na, wi
se fere sho.

**Mbele pe maa nuru Yenjele li
yeri, pe yaa ferewe ta**

¹ *Tangala yurugo mbe kari
wa Zheruzalemu ca.*

128 Lere o lere wi maa fye
Yawe Yenjele li yege
konaa na tanri li kongolo
ke na,
ferewe yen ki fo wi woo!
² Ma yaa koccon kee tunngo tonli
wi li,
ma yaa pye ferewe na, ma
kapyere ti ni fuun ti yaa
la yongoo la kee yege.
³ Ma jo wi yaa pye wa ma go paa
erezee* tirige yen,
nga ki maa pire legere seni;
ma piile pe yaa cen mboccon maga
wa lisaga
paa oliviye tire yirifonndo yen.
⁴ Lere nga wi maa fye Yawe
Yenjele li yege,
pa li yaa duwaw wi na yeen.

⁵ Yawe Yenjele li yaa koro wa
Siyon* ca mbe duwaw ma
na,
kona mboccon ta yinwege na
sanga nga fuun ni, ma yaa
Zheruzalemu ca ferewe pi
yan.

⁶ Ma yaa koccon piile pe piile pe
yan yenle ni.

Yenjele sa yeyinngge kan
Izirayeli* woolo pe yeri!

**Pànlá jǎlǎ,
ɛɛn fɔ Yɛnɛɛlɛ lilan shɔ**

¹ *Tangala yurugo mbe kari
wa Zheruzalemu ca.*

129 Pànlá jǎlǎ jɛɛɛnɛ maga lɛ
wa na punwɛ sanga wi
ni.

Izirayɛlɪ* woolo pe daga mbege
yo ma!

² Pànlá jǎlǎ jɛɛɛnɛ maga lɛ wa na
punwɛ sanga wi ni,
ɛɛn fɔ pee cew ta na na.

³ Pànlá gbɔn ma sagbanra tuuro
kɔɔnɔ wa na pɔɔɔlǎ,
paa yege nɔga na kekɔɔnɔ ma kaa
palaye wari we.

⁴ ɛɛn fɔ Yawe Yɛnɛɛlɛ li yɛn ma
sin,
li lepeeɛ pe manda ti sangala na
na.

⁵ Siyɔn* ca ki yɛn ma mbele fuun
mbɛn,
fɛrɛ mbe pe ta fɔ paa sɔngɔrɔ
pɔɔɔ na.

⁶ Pe pye paa yan nɔga ki ma fi wa
birigo ki go na ki yɛn,
ko nɔga ki ma waga sannɪ ki sa
yiri ki lɛ.

⁷ Kila ki kɔlɔgɪfɔ wi kɛɛ ki yin,
ki pɔfɔ wila ki pɔlǎ ta mbege lɛ
mboo kanɔgaga ki yin ki
ni.

⁸ Torofɛnnɛ pe se ka pe pye mbe
yo fɔ:
«Yawe Yɛnɛɛlɛ li duwaw ye na!
We yɛn na duwaw piin ye kan
Yawe Yɛnɛɛlɛ li mɛge
na!»

**Wa jǎlǎɔ ki ni,
Yɛnɛɛlɛ li mali woolo pe saga**

¹ *Tangala yurugo mbe kari
wa Zheruzalemu ca.*

130 Mbanla ta wa wegbɔɔ
tijugo ki ni,

Yawe Yɛnɛɛlɛ, mi yɛn nɔɔ yinri
mala saga!

² We Fɔ*, na yerege ki logo,
nunɔgbolo jan mala yɛnrɛwɛ gbɔɔ
pi logo!

³ Yawe Yɛnɛɛlɛ, ndɛɛ ki pye ma
yɛn na we kajɔɔrɔ ti jate,
ambɔ wi jɛn na koro yinwege
na?

⁴ ɛɛn fɔ mboro wo na, ma maa
kapere ti kala yari,
ki kala na leele pe daga mbaa
fyɛ ma yege!

⁵ Milan kɛɛ ki kan Yawe Yɛnɛɛlɛ
lo na,
mɪlan kɛɛ ki kan lo na kaselege,
na jigi wi yɛn li sɛnrɛ ti na.

⁶ Yege nɔga na ca welefennɛ pe
maa yindogo ki singi ki
gbɔn,
yege nɔga na pe maa lalaaga ki
singi ki gbɔn,
mi yɛn na Yawe Yɛnɛɛlɛ li singi
lilan saga ma wɛ poro na.

⁷ Yoro Izirayɛlɪ* woolo, ye ye
jigi wi taga Yawe Yɛnɛɛlɛ
li na,
katugu kagbaraga ki ma ta lo
yeri;

li ma senwee wi go sho pyelomɔ
legere ni.

⁸ Lo li yaa Izirayeli woolo pe go
sho
pe kajogɔɔ ti ni fuun ti ni†.

**Na jigi wi yen Yenŋele lo na,
ki woro nala kɔɔn shyen**

¹ *Tangala yurugo mbe kari
wa Zheruzalemu ca. Davidi
Yenŋele gbɔɔgyurugo.*

131 Yawe Yenŋele, yee
gbɔɔɔwo woro wa na
kotogo na,
mila la yee tungu leele na.
Mila la sɔnri kagbɔɔɔlɔ pyewe
na
konaa kagala ŋgele kè we na na
ke na.

² Een fɔ m̀i pyeri ma cɛn yew,
paa pɔɔ ŋa ẁi wɔnri ma tin ma
cɛn wi nɔ tɔɔɔ na wi yen,
na jatere ẁi cɛn na na, paa pɔɔ
ŋa ẁi wɔnri ma tin ma
cɛn wi nɔ tɔɔɔ na wi yen.

³ Izirayeli* woolo, ye kee kan
Yawe Yenŋele li na,
mbege le yinɔ fɔ sanga pyew!

**Siyɔn ca ki yen Yenŋele li
censaga konaa Davidi wi ca**

¹ *Tangala yurugo mbe kari
wa Zheruzalemu ca.*

132 E, Yawe Yenŋele, ma
jatere wi tege Davidi wi
wogo ki na,
ma jatere wi tege jɔɔɔɔ ŋga fuun
ẁi jɔɔ ki na.

² Wila ki wuguro nda ti wugu
Yawe Yenŋele li kan,
ma ki yɔn fɔɔ* na li le lo na li
yen Zhakɔbu Yenŋele na
fanŋga gbɔɔɔɔ li yeri ma
yo fɔ:

³ «Mi se ye wa na paraga go* ki
ni fyew,
mi se sinle na sinleyaraga ki na
fyew,

⁴ mi se ti wɔnɔwɔ mbanla yigi,
mi se ti wɔnɔwɔ pilan yengele
ke tɔn na na,

⁵ fɔ mbe ka sa laga ka ta Yawe
Yenŋele li kan li wogo,
fɔ mbe ka sa censaga ta Zhakɔbu
Yenŋele na fanŋga gbɔɔɔɔ
li kan.»

⁶ Wele, wè yɔn finliwe kesu* wi
senre logo wa Efirata ca,
wàa saa wi yan wa Yahari† ca
wasege ki ni.

⁷ Yoo kari wa li censaga ki ni,
we fɔli we we yere ti jiile wa
tara li tɔɔɔ ti nɔɔ†.

†130.8: Yuuro 25.22; 111.9; Mati 1.21; Tite 2.14; Naga 1.21.

†132.6: Ŋga ki yo fɔ *Yahari*, ki yaa pye Kiriayati Yeyarimu ca mege ko pàa yeri maga were, ki ca kila pye wa Zheruzalemu ca ki tanla.

†132.7: Yuuro 99.5.

⁸ Yiri Yawe Yenḡele, ma pan wa
ma wogosaga ki ni,
ma pan mboro naa ma yɔn
finliwe kesu wi ni, wo ḡa
wi yen nɔɔ yawa pi nari
we!

⁹ Ma saraga wɔfenne* pe pye
sinmbele, ki sinme pi pye
paa derege yen pe na,
mbele pè pe yee kan ma yeri, paa
yɔḡorimɔ kɔḡɔlɔ waa!

¹⁰ Davidi ḡa wila pye ma
tunmbyee wi kala na,
wunlunaḡa ḡa mà wɔ, maga ka
je wi na†!

¹¹ Yawe Yenḡele làa wugu Davidi
wi kan kaselege ko na, li
se yɔn sɔḡɔɔ;
làa yo fɔ: «Ma setirige pyɔ wo wa
mi yaa ka teḡe wunluwɔ
pi na wa ma yɔnlɔ†.

¹² Na ma piile paga na yɔn
finliwe pi yigi konaa na
sereya senre ti ni,
mbaa tanri ti na, to nda mi naga
pe na we,
pa kona pe setirige piile fun,
pe yaa la ceeḡ wunluwɔ pi na fɔ
sanga pyew.»

¹³ Kaselege ko na, Yawe Yenḡele
li Siyɔn* ca ki wɔ,
ko laga ko ki li ndanla mbege
pye li censaga.

¹⁴ Làa yo fɔ: «Ki laga ḡa ko ki
yen na wogosaga ye, fɔ
sanga pyew;
pa mi yaa cen wa ki ni, katugu ki
kala li yen mala ndanla.

¹⁵ Mi yaa duwaw pe yarilire ti
na fɔ jɛḡe,
mbe yaakara kan fyɔnwɔ fenne
pe yeri pe ka pe tin.

¹⁶ Mi yaa ca ki sagara wɔfenne
pe shɔ, ki shɔwɔ pi pye
paa derege yen pe na,
ca ki woolo mbele pè pe yee kan
ma yeri, yaa yɔḡorimɔ
kɔḡɔlɔ waa.

¹⁷ Ko laga koyi mi yaa ka Davidi
fanḡa ki kan ki gbɔḡɔ,
wunluwɔ ḡa mi wɔ, wi yaa koro
paa fitanla yen, ḡa wi yen
na yiin†.

¹⁸ Mi yaa ka fere wa wi juguye
pe na, ti pye pe na paa
derege yen,
eeḡ fɔ mi yaa ka wunluwɔ njala
kan wo kan, na li yen na
yengele.»

Ki yen ma yɔn sefenne pe pye laga nunḡba

¹ *Tangala yurugo mbe kari
wa Zheruzalemu ca. Davidi
Yenḡele gbɔḡoyurugo.*

133 Kaselege ko na, sefenne
paa ki taa pe yee yeri pe
cen laga nunḡba,
ki yen ma yɔn, ki si yen ma
tanla.

†132.8-10: 2 Kuro 6.41-42.

†132.11: 2 Sami 7.12-16; 1 Kuro 17.11-14; Yuuro 89.4-5; Kapye 2.30.

†132.17: 1 Wunlu 11.36.

²Ki yen paa sinme nuwɔ taan
yen, mba pè wo wa Arɔn*
wi go ki na,

a pì fo ma tigi wa wi siyɔ wi na,
ma fo ma tigi fɔ wa Arɔn wi siyɔ
wi na,

ma tigi ma gbɔn fɔ wa wi
yaripɔɔ ti yɔlɔgɔ ki na†.

³Ki yen paa Erimɔ yanwiga
fɔɔngɔ ŋga
ki maa tinri wa Siyɔn* yanwira
ti na ki yen;

katugu pa Yawe Yenŋele li maa
duwaw leele pe na wa ki
laga ki na,

konaa na yinwege ki kaan fɔ
sanga pyew.

**Yawe Yenŋele li tunmbyeele
pe daga mbaa li sɔnni**

¹ *Tangala yurugo mbe kari
wa Zheruzalɛmu ca.*

134 Yoro mbele fuun ye
yen Yawe Yenŋele li
tunmbyeele, yaa li sɔnni!

Yoro mbele fuun ye maa tunŋgo
piin wa Yawe Yenŋele
li go ki ni yembine li ni
fuun ni, yaa li sɔnni!

²Ye ye keyen yi yirige ye wa wa
li laga kpoyi* ki yeri,
yaa li sɔnni!

³Yawe Yenŋele li koro wa Siyɔn*
ca li duwaw ma na,
lo na li naayeri wo naa tara ti da
we!

**Yaa Yawe Yenŋele li sɔnni
li yawa pi kala na**

135 ¹Yaa Yawe Yenŋele li
sɔnni!

Yaa Yawe Yenŋele li mege ki
sɔnni!

Yoro mbele Yawe Yenŋele li
tunmbyeele, yaa li sɔnni,

²yoro mbele ye maa tunŋgo piin
wa Yawe Yenŋele li go ki
ni we,

wa we Yenŋele li go londo ti ni
we!

³Yaa Yawe Yenŋele li sɔnni,
katugu li yen ma yɔn,
yaa yuuro koo yaa li mege
ki sɔnni, katugu li yen
nandanwa ni.

⁴Yawe Yenŋele li Zhakɔbu
setirige piile pe wɔ li yɛɛ
kan,

li poro Izirayeli* woolo pe wɔ
ma pe pye li yɛɛ woolo.

⁵Kaselege ko na, migi jɛn ma yo
Yawe Yenŋele li yen ma
gbɔgɔ,

fɔ we Fɔ wì wɛ yarisunndo ti ni
fuun ti na.

⁶Kala o kala li yen ma Yawe
Yenŋele li ndanla, li mali
pye,

wa yenŋele na konaa laga tara
na,

wa kɔgɔjeye pe ni konaa wa pe
wetijuro ti ni.

†133.2: Kila pye faa, pe ma sinme nuwɔ taan wo saraga wɔfɔ wi go ki na mboo pye kpoyi, mboo tege wi ye wila tunŋgo piin Yenŋele li kan.

⁷ Li ma kambaara ti yirige mbege
le fɔ wa tara ti kɔsaga ki
na,
li ma yenŋele yengeleme yirige
mbe ti tisaga ki ma pan;
li ma ti tifeleŋe ki ma yiri wa ki
censaga na funlu.

⁸ Laa Ezhipiti tara fenne pe
pinambiile konŋbanmbala
pe gbo,
maga le senwee piile pe na fɔ ma
saa ki wa yaayoro ti na.

⁹ Laa kacɛn kagala naa
kafɔnŋɔɔɔ pye wa
mboro Ezhipiti tara ma
ni,
ma ke pye Farawɔn* wo naa wi
tunmbyeele pe ni fuun pe
na.

¹⁰ Laa cengele legerɛ tɔngɔ,
ma wunlumbolo fanŋga fenne
gbo.

¹¹ Poro wele Amɔri cɛnle woolo
pe wunlunaŋa Sihɔn,
naa Bazan tara wunlunaŋa Ōgi,
konnaa Kana tara wunlumbolo pe
ni.

¹² Laa pe tara ti kan kɔrɔgɔ li
woolo pe yeri,
laa ti kan kɔrɔgɔ Izirayeli, li
woolo pe yeri.

¹³ Yawe Yenŋele, ma meŋe ki yaa
koro wa fɔ sanga pyew,
Yawe Yenŋele, leele pe jatere wi
yaa pye ma meŋe ki na
sanga pyew fɔ tetete.

¹⁴ Yawe Yenŋele li yaa kiti kɔn li
woolo pe na, mbe tanga
ki kan pe yeri,
li yaa li tunmbyeele pe yinriwe
ta.

¹⁵ Cengele sanŋgala ke
yarisunndo ti yen
warifuwe naa te woro,
senwee keɛ kɔri gbegele.

¹⁶ Yɔn yen ti na, ɛɛn fɔ tila ya
mbaa para,
yengele yen ti na, ɛɛn fɔ tila ya
mbaa yaan.

¹⁷ Nuŋgbogolo yen ti na, ɛɛn fɔ
tila ya mbaa nuru,
yɔn tifeleŋe kpe na la yinrigi wa
ti yɔn.

¹⁸ Ti gbegelefenne poro naa
mbele fuun pe ma pe jigi
wi taga ti na,
poro naa ki yarisunndo ti ni pɛ
yala[†].

¹⁹ Yoro Izirayeli cengele woolo,
yaa Yawe Yenŋele li
sɔnni!

Yoro Arɔn* setirige piile, yaa
Yawe Yenŋele li sɔnni!

²⁰ Yoro Levi* setirige piile, yaa
Yawe Yenŋele li sɔnni!

Yoro mbele ye maa fyɛ Yawe
Yenŋele li yeŋe, yaa Yawe
Yenŋele li sɔnni!

²¹ Ki daga paa Yawe Yenŋele li
sɔnni wa Siyɔn* yanwiga
ki na,

lo na li Zheruzalemu ca ki pye li
censaga!

[†]135.15-18: Yuuro 115.4-8; Naga 9.20.

Yaa Yawe Yenjele li sɔnni!

**Yawe Yenjele li kagbaraga
ki yen kɔsaga fu**

- 136** ¹Yaa Yawe Yenjele li sɔnni,
katugu li yen ma yɔn,
katugu li kagbaraga ki yen kɔsaga fu†!
- ²Yenjele na li we yarisunndo ti ni fuun ti na, yaa li sɔnni,
katugu li kagbaraga ki yen kɔsaga fu!
- ³Lo na li yen tafenne pe ni fuun Fɔ, yaa li sɔnni,
katugu li kagbaraga ki yen kɔsaga fu!
- ⁴Lo nunɔba lo li maa kafɔnɔɔɔɔ
tugbɔnɔɔɔ piin,
katugu li kagbaraga ki yen kɔsaga fu!
- ⁵Lo li naayeri wi gbegele tijinliwe ni,
katugu li kagbaraga ki yen kɔsaga fu†!
- ⁶Lo li tara ti gbegele mari tege tɔnɔɔɔ pi go na,
katugu li kagbaraga ki yen kɔsaga fu†!
- ⁷Lo li yanwa yirigeyaara tugbɔɔɔ ti gbegele,

katugu li kagbaraga ki yen kɔsaga fu!

- ⁸Lo li yɔnɔ ki gbegele, jango ki cɛn pilige ki go na,
katugu li kagbaraga ki yen kɔsaga fu;
- ⁹ma yenje ko naa wɔnɔɔɔ ke gbegele, jango ke cɛn yembine li go na,
katugu li kagbaraga ki yen kɔsaga fu†!
- ¹⁰Lo làa Ezhipiti tara fenne pe pinambiile kɔnɔnɔmbala pe gbo,
katugu li kagbaraga ki yen kɔsaga fu†!
- ¹¹Lo làa Izirayeli* woolo pe yirige ma pe wɔ wa Eshipiti tara,
katugu li kagbaraga ki yen kɔsaga fu†!
- ¹²Làa ki pye li fanɔga ko naa li yawa po ni,
katugu li kagbaraga ki yen kɔsaga fu!
- ¹³Làa Kɔɔje yɛen wi tɔnmɔ pi kɔn shyen,
katugu li kagbaraga ki yen kɔsaga fu;
- ¹⁴ma ti a Izirayeli woolo pè tanga ma kɔɔje wi kɔn

†136.1: 1 Kuro 16.34; 2 Kuro 5.13; Esidi 3.11; Yuuro 100.5; 106.1; 107.1; 108.1; Zhene 33.11.

†136.5: Zhene 1.1.

†136.6: Zhene 1.2.

†136.7-9: Zhene 1.16.

†136.10: Eki 12.29.

†136.11: Eki 12.51.

wa wi nandogomɔ ma
 yiri,
 katugu li kagbaraga ki yen
 kɔsaga fu!
 15 Έεν ƒɔ làa Farawɔn* wo naa
 wi malingbɔɔnɔ pe jaanri
 wa Kɔgɔje yeen wi ni,
 katugu li kagbaraga ki yen
 kɔsaga fu†!
 16 Lo làa li woolo pe yege sin wa
 gbinri* wi ni,
 katugu li kagbaraga ki yen
 kɔsaga fu!
 17 Lo làa wunlumbolo
 tugbɔmbɔɔlɔ tɔngɔ,
 katugu li kagbaraga ki yen
 kɔsaga fu!
 18 Lo làa wunlumbolo fannga
 fenne gbo,
 katugu li kagbaraga ki yen
 kɔsaga fu!
 19 Lo làa Amɔri cenle woolo pe
 wunlunaŋa Sihɔn wi gbo,
 katugu li kagbaraga ki yen
 kɔsaga fu†.
 20 Lo làa Bazan tara wunlunaŋa
 Ɖgi wi gbo,
 katugu li kagbaraga ki yen
 kɔsaga fu†!
 21 Làa pe tara ti shɔ mari kan li
 woolo pe yeri kɔrɔgɔ,
 katugu li kagbaraga ki yen
 kɔsaga fu!
 22 Làa ti kan Izirayeli woolo,
 li tunmbyeele pe yeri
 kɔrɔgɔ,

katugu li kagbaraga ki yen
 kɔsaga fu!
 23 Lo làa jatere pye we na sanga
 ŋa ni wàa pye wa we
 jɔɔgɔ ki ni,
 katugu li kagbaraga ki yen
 kɔsaga fu!
 24 Lo làa we shɔ we jɔɔfenne pe
 kee,
 katugu li kagbaraga ki yen
 kɔsaga fu!
 25 Lo li maa yaakara kaan yaara
 nda fuun tì da ti yeri,
 katugu li kagbaraga ki yen
 kɔsaga fu!
 26 Yaa Yenŋele na wa naayeri li
 sɔnni,
 katugu li kagbaraga ki yen
 kɔsaga fu!

**Izirayeli woolo pe jɔɔgɔ ma pe ta
 pe yen ma cen wa Babilɔni tara
 gbaanla pe yɔn na**

137 ¹Ma we ta wàa pye ma
 cen wa Babilɔni tara
 gbaanla pe yɔn na,
 wa ki laga ki na, a Siyɔn* ca
 wogo kì si tigi wa we
 kotogo na,
 a we nɛɛ gbele.
²Tipire nda tila pye wa ki laga
 ki na,
 wàa we ŋgɔniye pe yannga
 yannga wa ti ni.

†136.13-15: Eki 14.21-29.

†136.19: Nɔmbu 21.21-30.

†136.20: 21.31-35.

³Ma we ta wa ki laga ki
na, mbele pàa we yigi
kasopiile,
pàa pye naga yuun we kan ma
yo waa yuuro koo;
we jòlòfenne pàa pye na we piin
ma yo we yuuro kò we pe
nawa pi yinngi.

Pàa yo fò: «Ye Siyòn ca yuuro ta
kò we kan ye!»

⁴Naga yen ma, we mbe ya mbaa
Yawe Yenñele li yuuro ti
koo

tara ta yege ni mele san?

⁵E, Zheruzalemu ca, na mi ka
fege ma na,
pa kona, na kalige kee ki shò na
na!

⁶Na mi woro na nawa tuun ma
na,
na mi woro na Zheruzalemu
ca ki jate mbe we na
yògòrimò kagala ke ni
fuun ke na,

pa kona na ngayinne li mara wa
na yòn ki naayeri!

⁷Yawe Yenñele, nga Edòmu
cenle woolo pàa pye we
na, ma jatere wi tege ki
na,
pilige nga ni Babilòni tara fenne
pàa Zheruzalemu ca ki
shò we;

poro pàa pye naga yuun fò: «Ye
ca ki ya, ye ca ki ya,
fò sa gbòn wa yinre ti nòrò nda
pè le ti na†!»

⁸Mboro Babilòni tara, sanni
jenri pe yaa ma tongo;
tipege nga mà pye we na, lere o
lere wi yaa ki yongò pye
ma na,

ferewe yen ki fò wi woo†!

⁹Lere o lere wi yaa ma piile pe
yigi, mbe pe gbòn mbe pe
tongòlò wa walaga ki na,
ferewe yen ki fò wi woo!

**Lere pyew wi daga mbaa Yenñele
li sònni wi nawa pi ni fuun pi ni**

¹ *Davidi Yenñele gbògòyurugo.*

138 Yawe Yenñele mi yen
nòò shari nòò sònni na
kotogo ki ni fuun ki ni,
mi yaa la yuuro koo mbaa ma
sònni meregeye* pe yege
sògòwò†.

²Mi yaa fòli mbe yege wa wa ma
sherigo gbògò* kpoyi* ki
yeri mbòòn gbògò,

mi yen nòò shari nòò sònni ma
kagbaraga konaa ma yen
senre nungba yofò yege
nga na ki kala na;

katugu nga mà pye, kì we nga
mà yòn fòlò* kòn mbe pye
ki na,

†137.7: Eza 63.1-4; Zhèrè 49.7-22; Eze 25.8,12-14; 35; Abi 11-14.

†137.8: Naga 18.6.

†138.1: Nga kì yo fò *meregeye*, pa ki yen wa Yenñele senre sewe nga wi yen Gireki senre ni wi ni, wa Yenñele senre sewe sanmbala pe ni, ki yen ma yonlogò ma yo fò *tara na wunlumbolo* nakoma *kiti kònfenne*.

ma we nga waa singi ma yeri ki na.

³ Pilige nga ni mila ma yeri mala saga, màa na yon sogo; màa kotogo le na ni, ma fannga kan na yeri.

⁴ Yawe Yenjele, tara na wunlumbolo pe yaa loon sonni, na paga ma yon senyoro ti logo we!

⁵ Pe yaa la Yawe Yenjele li kapyegele ke koo yuuro, katugu Yawe Yenjele li gbogwo yanwa pi gbogwo.

⁶ Yawe Yenjele li yen wa naayeri, een fo li yege yen leele mbele pe pe yee tirige pe na; leele mbele pe maa pe yee gbogo, li ma koro wa lege ma pe jen.

⁷ Ali na mi ka pye wa jolowo ki ni, ma mala sho, ma mo kee ki sanga mbanla sho na juguye pe nanngbanwa pi kee, ma mala sho ma fannga kee ki ni.

⁸ Yawe Yenjele, li yaa kala li ni fuun li pye mbeli yon fili na kan.

Yawe Yenjele, ma kagbaraga ki yen kosaga fu!

Ma yeera kee tunngo maga kaga wa!

**Yenjele li senwee
wi nawa kala li ni fuun li jen**

¹ *Yurukwob to wi sewe yurugo.*

Davidi Yenjele gbogoyurugo.

139 Yawe Yenjele, màla jatere wi cancan ma wele,

mala nawa kala li jen.

² Ma mala censanga naa na

yirisanga wi jen, mboon ta wa lege màla jatere wi jen.

³ Na mi kaa tanri konaa na mi ka sinle, ma maga jen, màla kala pyew li jen.

⁴ Katugu Yawe Yenjele, sanni senpyo mbe sa yiri wa na yon,

ki ma yala senre nda mi yaa yo, mboro to ti ni fuun to jen makwo.

⁵ Ma yen na pungo na, ma yen na yege, mo kee ki taga na na nala go singi.

⁶ Ki jenme mba màla jen pi yen kagbogwo ma toro na jatere wi na, pi toro na kagala korwo jenme pi na pew.

⁷ Mbe ya kari se mbe lali ma ni? Mbe ya fe mbe kari se, na ma woro nala yaan?

⁸ Na mi ka lugu mbe kari wa naayeri, ma yen wa; na mi ka tigi mbe kari wa kuulo tara*, ma yen wa.

⁹ Na mi ka yiri sire na mbe kari
 ƒ wa yɔnlɔ yirisaga ki
 kɔsaga ki na,
 mbe sa cen ƒ wa kɔgɔje wi
 kɔsaga ki na, wa yɔnlɔ
 tosaga keɛ yeri,
¹⁰ ali mbanla ta wa ki laga ki na,
 ma yaa nala yege sinni
 ma keɛ ki ni,
 ma fannga keɛ ki sanla wa fyew.
¹¹ Na mi ka yo ƒ diwi wi ye
 wilan tɔn,
 kona yembinɛ li ma kannga yere
 ma pye yɔnlɔ yanwa mala
 maga.
¹² Ali yere diwi wila ya pye diwi
 ma yege na;
 yembinɛ li maa yanwa yinrigi
 paa yɔnlɔ yen,
 diwi wi yen paa yanwa yen ma
 yege na.
¹³ Mboro mɔla nawa lagapyew
 ki da,
 mboro mɔla gbegele mala sogolo
 na yeɛ na wa na nɔ lara.
¹⁴ Mi yen nɔɔ shari nɔɔ sɔnni,
 katugu mɔla da mala pye
 yarigbɔgɔ kafɔnnɔ wogo,
 yaara nda fuun mɔ da ti yen
 yarijende tiyɔnrɔ;
 mi jate miɔgi jen ma wali ki na.
¹⁵ Na witige laga ka kpɛ woro
 ma lara ma na,
 sanga ŋa ni mɔa pye nala wire ti
 gbegele wa larawa we,

sanga ŋa ni mɔa na witige lara ti
 sogolo ti yeɛ na wa na nɔ
 lara we.

¹⁶ Ali sanga ŋa ni na wire ti fa
 gbegele mbe kɔ, mɔa pye
 nala yaan.
 Piliye yɔn ŋga kila kɔn ma tege
 na kan,
 kila yɔnlɔgɔ makɔ wa ma sɛwe
 wi ni,
 ma si yala, ki piliye ka kpɛ fa
 gbɔn gben.

¹⁷ E, Yenŋele, ma sɔnrimɔ kagala
 ke kɔrɔ jenme pi yen ma
 ŋgban na yeri,
 ke yɔn ki se ya jen mbe kɔ.
¹⁸ Na mi ka yo mi yaa ke jiri,
 kɛ lɛge ma we kɔgɔje yɔn
 taambugɔ ki na.
 Na mi ka yen sanga o sanga,
 mi naa mboro we ma pye we yeɛ
 ni bere†.

¹⁹ E, Yenŋele, ndɛɛ ki pye ma
 mbe ja yenle mbe lepee
 wi gbo, ki mbe jaga jen!
 Yoro legboleele, ye ye yeɛ laga
 lali na ni!

²⁰ Pe maa para ma kanngɔlɔ
 tipege ni,
 pe maa ma mege ki yinri mbe ta
 mbaa finlele, ma winfenne
 wele.

²¹ Yawe Yenŋele, ma yen ma
 mbele mben pe yen mala
 mben;

†139.18: Ŋga ki yo ƒ na mi ka yen sanga o sanga, mi naa mboro we ma pye we
 yeɛ ni bere, ki mbe ya logo fun ƒ: Ali ndɛɛ ki pye mi ya ma ke jiri ma ke yɔn jen, mi
 se ya mbɔɔn kɔrɔ jen mbe sa yiri.

mbele pè yiri ma kòrɔgɔ, pe kala
li yen mala mben.
²² Pànla mben fɔ jɛŋɛ,
pè pye mi jate na juguye.

²³ E, Yɛnɛle, na cancan ma
wele, mala jatere wi jen,
mala wa ma wele mala nawa
kagala ke jen.

²⁴ Ki wele, na kaa pye mi yen
kombele ni,
mala yege sin wa ma konɔ na li
yen kɔsaga fu li ni!

**Yɛnɛle li ma lere
ɲa pe maa mege ki jɔgɔ wi shɔ**

¹ *Yurukɔɔɔ to wi sɛwɛ yurugo.
Davidi Yɛnɛle gbɔgɔyurugo.*

140 ² Yawe Yɛnɛle, na shɔ
lepeele pe kɛɛ,
na go sige lewɛlimbele pe na.

³ Kapege ko cɛ pe maa jate wa
pe kotogo na mbaa piin,
pe maa maara kɔɔn pilige pyew.

⁴ Pe maa pe ɲgayinɲele
ke yinrigi na ke piin
pyembye paa wɔɔgɔ yen,
pe yɔn sɛnɛ ti yen paa
mɛrɛge shɔnɔ yen.

Wɔnmatigiwen laga.

⁵ Yawe Yɛnɛle, na shɔ lepeele
pe kɛɛ,
na go sige lewɛlimbele pe na,
poro mbele pe yen naga jaa
mbanla jan we.

⁶ Mbele pe maa pe yɛɛ gbogo, pè
penɛ le na na, ma mana
yanɲaga na na,
pè mɛrɛ jan na na konɔ yɔn ki
na;

pè leele lara paa na singi.
Wɔnmatigiwen laga.

⁷ Migi yo Yawe Yɛnɛle li kan
fɔ: «Mboro ma yen na
Yɛnɛle le.»

Yawe Yɛnɛle, nunɲbolo jan
mala yenrewe gbɔɔ pi
logo!

⁸ Yawe Yɛnɛle, we Fɔ*, mboro
ma yen fanɲga fɔ ɲa wɛlan
shɔ,

mboro ma mala go sige malaga
gbɔnɲpilige ki na.

⁹ Yawe Yɛnɛle, maga ka ti ɲga
lepee wi yen na jaa ki
pye!

Maga ka ti kagala ɲgele wɛ kɔn
ma tɛge mbe pye ke yɔn,
nakoma wi yaa la wi yɛɛ nari!
Wɔnmatigiwen laga.

¹⁰ Na juguye mbele pànla maga,
tipege sɛnɛrɛ nda pè gbɛgele na
mege ni,

ki tipege ki sɔngɔɔ ki to poro
jate pe na.

¹¹ Kasɔn nanɲanra mbe wo pe
na,
pe pe wa kasɔn ka ni,

wetijuro ta ni, nda pe se ya yiri
wa ti ni naa fyew!

¹² Lere ɲa wi maa sɛnpere yuun,
wiga ka yeresaga ta laga
tara ti ni,

jɔɔgɔ ki taga lewɛlewe wi pɲngo
na sanga pyew!

¹³ Migi jen ma yo Yawe Yɛnɛle
li yaa ka mbele pe yen

tege na pe kiti wi kɔn,
mbe n̄ga k̄i sin ki yo;
mbe tanga ki kan fyɔnwɔ fenne
pe yeri.

¹⁴ Kaselege ko na, lesinmbele pe
yaa lɔɔn shari mbaa ma
sɔnni,
leele mbele pe nawa p̄i filige pe
na, pe yaa ka cɛn wa ma
yɛge sɔgwɔ.

Yen̄jele, tanla kɔrɔsi

¹ *Davidi Yen̄jele gbɔgwɔyurugo.*

141 Yawe Yen̄jele, mi yen
nɔɔ yenri, ma fyeele ma
pan mala saga!

Na mi kɔɔn yeri mala saga, ma
nun̄gbolo jan ma logo na
yeri!

² Ma ti na yenrɛwe pi tanla ma ni
paa wusuna nuwɔ taan*
yen;

na mi kanla keyen yi yirige wa
ma yeri mbɔɔn yenri, ki
tanla ma ni paa yɔnlɔkwɔ
saraga* yen.

³ Yawe Yen̄jele, tanla yɔn ki
kɔrɔsi senpere yogo ki na,
na yɔn ki yingiwɛ jen senpere
yogo ki na!

⁴ Maga ka ti na jatere wila na
tilele mbaa kee kapege
pyege ki kɔrɔgwɔ,
maga ka ti mbe kee le katijangara
pyege ni,
mbanla jele li migi kambasin̄ge
pyefenne pe ni,

maga ka ti mbe pe liwen gbɔɔ
suro ta li!

⁵ Lesin̄je wo mbanla gbɔn, ko
yen kagbaraga na yeri;
na wi kanla jeregi mbanla le
konɔ kona k̄i cɛn ndɛɛ w̄i
sinme nuwɔ taan wo wa
na go ki na;
mi se je ki sinme pi wogo na wa
na go ki na.

Ɛɛn fɔ sanga pyew mi yen na
Yen̄jele li yenri lepeepe pe
kapyere tijangara ti jɔgwɔ.

⁶ Yen̄jele sa ti pe pe kiti kɔnfenne
pe wɔnrɔgwɔ pe pe jaanri
walaga ka na!

Na ki ka pye ma, pa pe yaa na
senyoro ti logo, mbege jen
mbe yo ti yen ma tanla.

⁷ Yɛge n̄ga na kere kɔnfɔ wi kaa
palaye pe wari wi ma tara
ti walagi mberi jaraga,
pa pe kajeere ti yaa ka jaraga
ma wa fanga ki yɔn na wa
kuulo tara*†.

⁸ Yawe Yen̄jele, na Fɔ, mboro mi
yen na wele,
pa milan yɛɛ karafa mboro na;
maga kanla yaga mbe ku!

⁹ Pɛnɛ na p̄e le na na, na shɔ li
ni,
mala shɔ kambasin̄nde pyefenne
mbele p̄e lara nala singi
pe kee!

†141.7: Mbege le verise kan̄gurugo mbe pan mbe gbɔn kolɔshyen, ki laga ki senre ti woro ma filige Eburuye senre ti ni, ti kɔrɔ wi logowo pi yen ma n̄gban.

¹⁰ Yennjele sa ti lepeele pe yeera
mære ti pe yigi,
een fɔ, mi wo na, mbe sho pe
yeri!

Lere ɲa paa jɔɔ,
Yennjele lo li yen wi larasaga ye

¹ *Davidi nagawa yurugo, sanga
ɲa ni wila pye ma lara wa
waliwege ki ni. Yennjele yenrewɛ†.*

142 ² Mi yen na gbele
ɲgbanga na Yawe
Yennjele li yinri lilan saga,
milan magala li yirige na Yawe
Yennjele li yenrewɛ gbɔɔ
yenri.

³ Mi yen nala nawa kala li yege
yuun li kan,
mi yen nala jɔɔɔ kagala ke yege
nari li na.

⁴ Na na jatere wi ka piri na na,
mboro ma mala torosaga
ki jen;

pè mære jan na na wa konɔ na
mì le na kee li ni.

⁵ Wele mala maga,
ma yaa ki yan fɔ lere woro wa,
ɲa wi yen na nawa tuun
na na;

larasaga si koro na yeri,
na kala lii lere kpe jori.

⁶ Yawe Yennjele, mboro mi yen
na gbele na yinri, mì yo
fɔ: «Mboro ma yen na
larasaga ye;

mboro ma yen na tasaga ye, laga
ki dunruya ɲa senweele
pe yen laga wi ni.»

⁷ Nunɲbolo jan mala yenrewɛ
gbelege ki logo, katugu
mi yen tege na fɔ jɛɲɛ!

Na sho mbele paa na puro pe
kee, katugu pe fanɲga ki
we na wogo ki na.

⁸ Na sho mala wɔ wa kaso wi
ni, janɲo mbaa ma shari
mbaa ma sɔnni!

Lesinmbele pe yaa ka pan
mbanla maga, katugu mà
kajɛɲɛ pye na kan.

Yennjele, maga ka kiti kɔn na na

¹ *Davidi Yennjele gbɔɔɲurugo.*

143 Yawe Yennjele, na
yenrewɛ pi logo,
nunɲbolo jan mala yenrewɛ gbɔɔ
pi logo!

Na yɔn sogo, naa ma yen senre
nunɲba yofɔ konna ma
pye sinɲɛ ki kala na!

² Mi ɲa na tunmbyee, maga ka
ti kiti kɔnkala mbe ye mi
naa mboro we sɔɔwɔ,
katugu senwee wo wa woro wa,
ɲa wi yen sinɲɛ ma yege
na†.

³ Na jugu wì taga na na nala jɔɔ,
wilan jan tara nala tunruɲu
makɔ,
wilan wa wa diwi gbɔɔ li ni,
paa yege ɲga na mbele pè ku
maga le wa faa pe yen.

†142.1: 1 Sami 22.1; 24.1-4.

†143.2: Ɔromu 3.20; Gala 2.16.

⁴ Na jatere wì piri na na,
 na jigi wì kɔn na na pew.
⁵ Mi yen na nawa tuun wagati ŋa
 wì toro wa faa wi na,
 mi yen na jatere piin ma
 kapyegele ke ni fuun ke
 na,
 mi yen na sɔnri ma keɛ tunndo ti
 na.
⁶ Milan keyen yi yirige ma wa
 wa ma yeri na yenri,
 ma la kilan yigi paa yege ŋga na
 tɔnmɔ kala ma pye tawara
 na we. *Wɔnmatigiwen laga.*
⁷ Yawe Yenŋele, fyeele mala yɔn
 sogo,
 tɔtɔgɔtɔ wo si koro na ni naa!
 Maga kɔɔn yeɛ lara na na,
 nakoma mi yaa pye paa mbele
 pe ma tigi wa fanga pe
 yen.
⁸ Pinliwe ni, ma ti mbɔɔn
 kagbaraga ki yan,
 katugu milan jigi wi taga ma na!
 Konɔ na mi daga mbaa tanri li
 na, li naga na na,
 katugu mboro mi yen na wele
 ma yeri!
⁹ Yawe Yenŋele, na sho mala wɔ
 wa na juguye pe keɛ!
 Mi yen nala yeɛ lara le ma tanla!
¹⁰ Na kara mbaa ma nandanwa
 kala li piin,
 katugu mboro ma yen na Yenŋele
 le!
 Ki yaga ma yinne jenne laa na
 yege sinni wa konɔ na li
 yen ma yɔn yala li ni!

¹¹ Yawe Yenŋele, ki yaga ma
 yinwege kan na yeri ma
 mege ko kala na;
 naa ma yen sinŋe ki kala na, na
 tile mala wɔ wa na jɔlɔgɔ
 ki ni!
¹² Ma kagbaraga ki kala na, ma
 yaa na juguye pe kɔ mbe
 pe wɔ wa,
 mbanla winfenne pe ni fuun pe
 tɔngɔ mbe pe wɔ wa,
 katugu mi yen ma tunmbyee.
**Wunlunaja wa na Yenŋele li
 shari cew ŋa li kan wi yeri
 wi juguye pe na wi wogo na**
¹ *Davidi wogo.*

144 Yawe Yenŋele, mboro ŋa
 ma yen paa na walaga
 yen nala go singi, sɔnmɔ
 yen ma woo!
 Lo lilan keyen yi fɔrɔgɔ malaga
 gbɔngɔ ki ni,
 mala yombegele ke naga malaga
 gbɔnlɔmɔ pi ni.
² Lo li yen na kajɛŋge pyefɔ
 konaa na go sigefɔ,
 naa na malaga sigeca, ŋga ni
 milan yeɛ karafa konaa
 na shɔfɔ;
 lo li yen na tugurɔn sigeyaraga*
 nala go singi konaa na
 larasaga,
 lo li ti, a na woolo pe go sogo na
 kan.
³ Yawe Yenŋele, senwee wi yen
 yinŋi fɔ a maa jatere piin
 wi wogo na?

Lere wi yen yinḡi fɔ a maa sɔnri
wi wogo na?

⁴ Senwee wi yen paa tifeleḡe yen,
wi yinweḡe piliye yi yen paa
yinme yen, mba pi ma
toro ma kɔ.

⁵ Yawe Yenḡele, ki yaga mɔɔ
naayeri wi tirige tɔɔn, ma
tigi laga,
ma jiri yanwira ti na, jaḡgo tila
wirige yinrigi!

⁶ Yenḡele yengeleme yirige mala
juguye pe gbɔn ma pe
jaraga,
pe wɔn ma wangala ke ni ma pe
jaraga!

⁷ Mbɔɔn ta wa naayeri, ma kee
ki sanga mala shɔ,
mala tile mala shɔ wa tɔḡḡbɔɔ
tijuguwo pi ni,
na shɔ cengele sanḡgala woolo
pe kee!

⁸ Poro mbele pe maa finlele wa
pe yɔn we,
pe ma pe kalige kee ki yirige,
mbe wugu yagbolo li na.

⁹ E, Yenḡele, mi yaa yurugo
fɔḡḡḡ shɔ ma kan mbɔɔn
gbɔḡɔ,
mi yaa yurugo kɔ mbɔɔn sɔn
ḡḡɔni maḡgala ke woo ni.

¹⁰ Mboro ma maa wunlumbolo
pe shoo,
mboro mɔɔ tunmbyee Davidi wi
shɔ tokobi ḡa wi ma lere
gbo wi kee.

¹¹ Na shɔ, mala wɔ wa cengele
sanḡgala woolo pe kee,
poro mbele pe maa finlele wa pe
yɔn we,
pe ma pe kalige kee ki yirige,
mbe wugu yagbolo li na.

¹² Yenḡele sa ti we pinambiile pe
pye paa tire yen, nda ti
yirilɔmɔ pì yɔn maga le
wa ti yirifɔnmɔ pi ni,
we sumborombiile pe pye paa
tiyagala yen, ḡele pè tɛ
ma yereḡe wa wunluwɔ
go ki ni maga fere.

¹³ We bondoolo pe yinyin,
pe yin yarilire cenle pyew ta ni!
We simbaala naa we sikaala pe
leḡe pe pye wagaye leḡere,
pe leḡe pe pye waga ke ke
teḡesaga leḡere wa waseḡe
ki ni!

¹⁴ We nere ti tugbɔɔ ti tɔɔ!
We juguye paga ka ya pan mbe
to we na naa, mbe we yigi
kasopiile mbe kari we ni
naa;
paga ka jɔḡḡ gbeleḡe logo wa
we katoro ti ni naa!

¹⁵ Cenle na ka pye ko cenlɔmɔ
mba po na, ferewe yen li
woo!
Yawe Yenḡele li ka pye cenle
na woolo Yenḡele, ferewe
yen pe woo!

**Yenjele li wunluwa
pi yen kosaga fu**

¹ *Yenjele li sonno
yurugo. Davidi wogo.*

- 145** Na Yenjele, mi yaa loon
gbogo, mboro na na
wunluwa,
mi yaa loon sonni sanga pyew fo
tetete[†].
- ² Mi yaa loon shari pilige nungba
nungba pyew,
mi yaa loon sonni sanga pyew fo
tetete.
- ³ Yawe Yenjele li gbogo, li daga
paa li sonni fo jenge,
li gbogowa pi yen konlo fu.
- ⁴ Sere nungba woolo yirisaga
nga fuun ki yaa yiri, paa
ma kapyegele ke senre
yuun pungefenne pe kan,
paa ma kagbogolo ke yege yuun
pe kan;
- ⁵ paa ma gbogowa gbembe naa
ma tiyowa pi senre yuun!
Mi yaa la jatere piin ma
kapyegele kafonno
wogolo ke na.
- ⁶ Pe yaa kaa para ma fannga
gbogo ki senre na, ko nga
ki yen fyere ni we;
ma gbogo yege nga na, mi yaa
kaa ki yege yuun.
- ⁷ Pe yaa kaa nawa tuun ma
kajenge gbogo ki na, mbaa
ki senre yuun,

ma yen sinje yege nga na mbaa
ki wogo ki yuun yogorimo
ni.

- ⁸ Yawe Yenjele li yen yinriwe
tafo naa yungbogoro tafo,
laa la nawa ngbanni jaga jaga,
li kagbaraga ki yen ma
gbogo.
- ⁹ Yawe Yenjele li yen jenne lere
pyew wi ni,
li maa yaara nda fuun li da ti
yinriwe taa.
- ¹⁰ Yawe Yenjele yaara nda fuun
ma da, ti yen nwo shari
nwo sonni,
mbele pe pe ye kan ma yeri, pe
yaa loon sonni.
- ¹¹ Pe yaa kaa ma wunluwa pi
gbogowa pi senre yuun,
mbaa ma yawa pi senre yuun.
- ¹² Pe yaa ka ti leele pon
kapyegele tugbongolo ke
jen
kooa mbon wunluwa pi
gbogowa yanwa pi jen.
- ¹³ Ma wunluwa pi yen wa fo
sanga pyew,
ma fannga ki yen wa sanga pyew
fo tetete.
Yawe Yenjele li ma li yon senre
ti tanga mari yon fili,

[†]145.1: Ki yurugo nga ki verise nungba nungba pyew wi le Eburuye senre ti senpiile mbele pe ma tege nari yonlogi wo wa ni, maga le ti senpyo kongbanja wi na, wo na pe yinri alefu fo ma saa gbom wi pungo woo wi na, wo na pe yinri tavu.

nga fuun li ma pye, ki maa li
kajeŋge ki nari†.

¹⁴Yawe Yenŋele li ma mbele
fuun pe yen na tuun pe
toŋo,
li ma mbele pè kurukuru pe
yirige mbe pe sin.

¹⁵Lere pyew wi yen na wele
mboro yeri,
mboro ma maa pe yaakara ti
kaan pe yeri ti kansanga
wi na.

¹⁶Ma moƆ kɛɛ ki sanga mbe kan,
mbe yaraga ŋga fuun ki yen
yinwege na ki kan mbege
yenle tin.

¹⁷Yawe Yenŋele li yen ma sin wa
li kagala ke ni fuun ke ni,
li maa li kapyegele ke ni fuun ke
piin kajeŋge ni.

¹⁸Mbele fuun pe maa yenri
Yawe Yenŋele li yeri, li
ma pye pe tanla toŋn,
poro mbele fuun pe maa li mege
ki yinri kaselege ni we.

¹⁹Mbele pe maa fyɛ li yɛge, li
maa pe kandanlanŋala ke
piin pe kan,
li ma pe gbelege ki logo ma pe
sho.

²⁰Yawe Yenŋele li yen ma mbele
fuun ndanla, li maa pe go
singi,

ɛɛn fo li ma lepeepe pe ni fuun
pe toŋo.

²¹Yawe Yenŋele li ti mbaa li
soŋni wa na yon,
yaraga ŋga fuun ki da, kila
Yenŋele na li yen kpoi*
li soŋni sanga pyew fo
tetete!

**Mbele pe fanŋga ki kologo,
Yenŋele li yen pe sagafɔ**

146 ¹Yaa Yawe Yenŋele li
soŋni!

Mi yen na Yawe Yenŋele li soŋni.

²Mi yaa la Yawe Yenŋele li soŋni
na yinwege sanga wi ni
fuun wi ni,

mi yaa la yuuro koo mbaa na
Yenŋele li gbogo, mbanla
ta yinwege na sanga ŋa
ni.

³Yaga ka ye jigi wi taga legboƆo
na,
yaga ka ye jigi wi taga senwee
na, wo ŋa wi se ya mbe
lere sho we.

⁴Na wi yinwege wɔnwɔn piga
yere pilige ŋga ni, wi ma
soŋgɔɔ wa taambugɔ ki
ni;

ki pilige nunŋba ki ni, ŋga fuun
wila pye na jate, ko ma
ko saw.

†145.13: Ki verise ŋa wi senre puŋgo woro ti woro Yenŋele senre seweɛle mbele pe yen Eburuye senre ni pe ni fuun ni, ɛɛn fo pa ti yen wa Yenŋele senre seweɛle mbele pe yinri Sepitanti naa Siriyaki poro ni.

⁵ Lere ɲa ka Zhakɔbu Yenɲele li
pye wi sagafɔ, fɛrɛwɛ yen
wi woo;

lere ɲa ka wi jigi wi taga Yawe
Yenɲele, wi Yenɲele li na,
fɛrɛwɛ yen wi woo!

⁶ Lo li naayeri wo naa tara ti da,
naa kɔɔje wo naa wi nawa
yaara ti ni fuun ti ni;
li yen senre nunɓa yofɔ fɔ sanga
pyew.

⁷ Pe yen na mbele jɔɔ, li ma pe
tanga ki kan pe yeri,
funɓo yen mbele na, li ma
yaakara kan pe yeri.
Yawe Yenɲele li ma kasopiile pe
shɔ.

⁸ Yawe Yenɲele li ma fyɔɔnɔ pe
yengele ke yenge,
mbele pɛ kurukuru, Yawe
Yenɲele li ma pe yirige
mbe pe sin,
lesinmbele pe yen ma Yawe
Yenɲele li ndanla.

⁹ Yawe Yenɲele li maa
nambanmbala pe go
singi,
li maa pijiriwele poro naa
nanɓunjaala pe sari;
ɛɛn fɔ lepeelee pɛ kagala ɲgele
kɔn mbe pye, li ma ke
jɔɔ.

¹⁰ Yawe Yenɲele li yen wunluwo
fɔ sanga pyew;
yoro Siyɔn* ca woolo, lo li yen
ye Yenɲele sanga pyew fɔ
tetete.

Yaa Yawe Yenɲele li sɔnni!
(146-147)

**Yenɲele na yawa pi ni fuun fɔ
li daga paa li sɔnni**

147 ¹ Yaa Yawe Yenɲele li
sɔnni!

Katugu ki yen ma yɔn waa yuuro
koo waa we Yenɲele li
gbogo,
ki yen ma yɔn waa li sɔnni,
konaa ma yala!

² Yawe Yenɲele li yen na
Zheruzalemu ca ki kanni
naa fɔnɓɔ;
Izirayeli* woolo mbele paa koli
ma kari pe ni tara ta yege
ni, li yaa pe gbogolo.

³ Mbele pe nawa pɛ tanga pe na,
li ma pe kotogo ki sogo
pe na,
ma pe weleɓesara ti fɔfɔ pe na.

⁴ Li wɔnɓɔɔ ke yɔn ki jen,
li mege taga ke ni fuun nunɓa
nunɓa ke na.

⁵ We Fɔ wi yen ma gbɔɔ, wi
fanɓa ki yen ma gbɔɔ,
wi tijinliwe pi yen kɔnɔ fu.

⁶ Yawe Yenɲele li ma mbele pe
yen tege na pe tɔɔ;
ɛɛn fɔ li ma lepeelee pe go sogo fɔ
wa tara.

⁷ Ye yuuro kɔ Yawe Yenɲele li
kan yeli sɔn,
ye yuuro kɔ ɲɔni ni, ye we
Yenɲele li sɔn!

⁸Li ma kambaara ti yirige ma
 naayeri wi tɔn,
 li ma tisaga ki gbegele, ki ma
 pan tara ti na,
 li ma ti yan ki ma fi yanwira ti
 na.
⁹Li maa yaakara kaan yaayoro
 ti yeri;
 na kaankaanye pire ti kaa gbele
 fungo ki kee sanga ŋa ni,
 li ma ti yaakara ti kan ti
 yeri†.
¹⁰Yenŋele lii jori malaga
 gbɔnshɔn fanŋga na,
 senwee fanŋga ki woro yaraga li
 yege na.
¹¹Ɛen fɔ mbele pe maa fyɛ Yawe
 Yenŋele li yege, poro kala
 lo li yen mali ndanla,
 poro mbele pè pe jigi wi taga li
 kagbaraga ki na we.
¹²Yoro Zheruzalemu ca woolo,
 yaa Yawe Yenŋele li
 gbogo,
 yoro Siyɔn* ca woolo, yaa ye
 Yenŋele li sɔnni!
¹³Katugu li ma mbogo ŋga kɪ ca
 ki maga ki yeyɔnrɔ kɔɔɔ
 ti sɔgɔyaara ti kan fanŋga
 ni,
 li duwaw ye piile pe na wa ki ni.
¹⁴Li ma yeyinŋge le wa tara ti
 ni,
 li ma yarilire ti ni fuun tiyɔnrɔ ti
 kan ye yeri, fɔ ye ma ka
 ma tin.

¹⁵Li ma li yɔn senre ti torogo
 laga tara ti ni,
 li senre ti ma kari lagapyew ki ni
 fyelege na.
¹⁶Li ma nezhi* wi tirige wi ma
 filige paa simbasire yen,
 li ma ti fɔngɔ ki ma wo ma
 simbi lagapyew, ma cɛn
 paa cɔnrɔ yen.
¹⁷Li ma ti sinndeere tisaga ki ma
 pan;
 ambo wi mbe ya yere mbeli
 were ti sige?
¹⁸Ɛen fɔ na li ka para, ki yaara
 ti ma yan,
 li ma li tifelege ki pye ki maa
 gbɔɔn, tɔnmɔ pi mee nɛɛ
 fuun.
¹⁹Laa li senre ti yo Zhakɔbu
 setirige piile pe kan,
 ma li kondɛgengele naa li
 kakɔndɛgengele ke naga
 poro Izirayeli* woolo pe
 na.
²⁰Li sigi wogo ka pye cengele
 sanŋgala la kpe kan,
 ke sili kakɔndɛgengele ke jen.

Yaa Yawe Yenŋele li sɔnni!

**Yaara nda fuun tì da
 ti yen na Yenŋele li sɔnni**

148 ¹Yaa Yawe Yenŋele li
 sɔnni!

Yoro naayeri yaara, yaa
 Yawe Yenŋele li sɔnni,

†147.9: Kaankaan, sannjege kayi, ŋga leele paa pye na jate ma yo kila ki jatere wi tege ki pire ti na.

yaa li sɔnni wa naayeri lara ti ni!
² Yoro mbele li merɛgeye*, ye ni fuun yaa li sɔnni!
 Yoro naayeri malingbɔɔnɔ
 ŋgebeleye† ye ni fuun, yaa Yawe Yenŋele li sɔnni!
³ Yɔnɔ naa yenŋe, yaa li sɔnni!
 Yoro wɔnŋɔɔnɔ ŋgele fuun ke maa yiin, yaa li sɔnni!
⁴ Naayeri lara to naayeri, yaa li sɔnni!
 Tɔnmɔ mba pi yen wa naayeri wi go na, pila li sɔnni!
⁵ Ki yaara ti ni fuun tila Yawe Yenŋele li sɔnni!
 Katugu lāa para ma kɔnɔ kan, a ki yaara ti si da.
⁶ Liri tɛge ti teŋesaga, ti koro wa fɔ sanga pyew, li kɔdegele tɛge ti go na, na li se ya kanŋa.
⁷ Yoro tara na yaara, yaa Yawe Yenŋele li sɔnni!
 Kɔgɔje nawa yaritugbɔɔrɔ, naa tɔnŋgbɔɔ tijuguwo pi ni, yaa li sɔnni,
⁸ Yenŋele yengeleme naa sinndeere tisaga ki ni, naa nezhi* wi ni, naa fɔnŋɔ ki ni, kɔnaa tisaga tifeleŋe ki ni, ko ŋga ki maa tanri li senre ti na we!
⁹ Yaa li sɔnni, yoro yanwira kɔnaa tinndiye pe ni fuun,

naa tire nda ti maa pire seni kɔnaa sediri* tire ti ni fuun ti ni,
¹⁰ naa wɔnŋgaala kɔnaa yaayoro ti ni,
 naa yaara nda ti maa fulolo lara na kɔnaa sannjere ti ni!
¹¹ Yaa li sɔnni, yoro dunruya wunlumbolo naa cengele ke ni fuun,
 naa fanŋga fenne kɔnaa dunruya kiti kɔnfenne pe ni fuun,
¹² naa lefɔnmbɔɔlɔ kɔnaa sumbonɔ pe ni, naa lelele* kɔnaa piile pe ni!
¹³ Pe ni fuun paa Yawe Yenŋele li mɛge ki sɔnni, katugu lo nunŋba mɛge ko ki yen ma gbɔgɔ, li yawa pi yen naayeri wo naa tara ti go na!
¹⁴ Li fanŋga le li woolo pe ni, janŋo mbele pɛ pe yeɛ kan li yeri, paa li sɔnni, kɔnaa Izirayeli* woolo pe ni, poro mbele pe yen cenle na li wogo ki yen ma ŋgban li ni we.

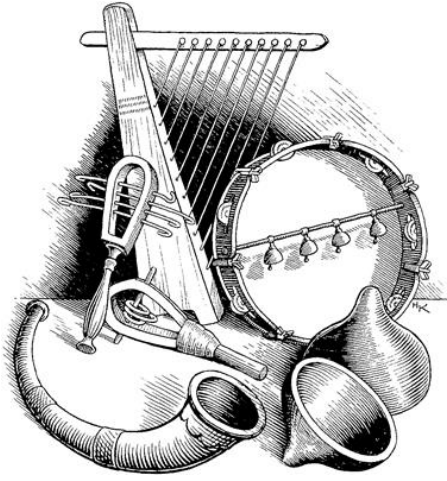
Yaa Yawe Yenŋele li sɔnni!

Yenŋele li yaa cew kan li woolo pe yeri

149 ¹ Yaa Yawe Yenŋele li sɔnni!

Ye yurugo fɔnŋgɔ kɔ Yawe Yenŋele li kan,

†148.2: Merɛgeye poro pe yen naayeri malingbɔɔnɔ ŋgebeleye ye.

Izirayeli woolo pe yarigbɔnrɔ
ta (Yuuro 150)

ye yurugo shɔ yeli sɔn wa mbele
pè pe yɛɛ kan li yeri pe
gbogolomɔ woolo pe
sɔgɔwɔ!

² Izirayeli* woolo, yaa yɔgɔri ye
dafɔ wi kala na,
Siyɔn* ca woolo, ye yin yɔgɔrimɔ
ni ye wunlunɔnɔ wi kala
na!

³ Yaa wi mɛgɛ ki sɔnni yɔrɔ ni,
yaa yuuro koo yaa wi sɔnni,
yaa pimbigile naa juruye
gbɔɔn!

⁴ Katugu Yawe Yenɲele li woolo
pe yen mali ndanla,
li maa mbele pè pe yɛɛ tirige pe
jate mbe pe shɔ.

⁵ Mbele pè pe yɛɛ kan Yawe
Yenɲele li yeri, paa yɔgɔri
li gbɔgɔwɔ pi kala na;

paa jɔrɔgi yɔgɔrimɔ ni, ali mbe
pe ta wa pe sinleyaara ti
na!

⁶ Yenɲele li sɔnmɔ yuuro to mbe
pye wa pe yɔn,
tokobi yɔn shyen taan woo mbe
pye wa pe kɛɛ;

⁷ jango mbe kayanɲa wɔ cɛngɛle
sanɲgala ke ni,
mbe jɔlɔgɔ wa cɛngɛle ke na;

⁸ mbe pe wunlumbolo pe pɔ
yɔngɔwɔ ni,

mbe pe fannɲa fenne pe le
tugurɔn ɲgbɛɛɛ na!

⁹ Kiti kɔngɔ ɲga kila yɔnlɔgɔ pe
mɛgɛ ni, mbe ki kiti wi
kɔn pe na mbe yala ki ni!

Ko yaa gbɔgɔwɔ kan mbele fuun
pè pe yɛɛ kan li yeri pe
yeri.

Yaa Yawe Yenɲele li sɔnni!

Yaa Yawe Yenɲele li sɔnni

150 ¹ Yaa Yawe Yenɲele li
sɔnni!

Yaa Yawe Yenɲele li
sɔnni wa li laga kpoyi* ki
ni!

Yaa Yawe Yenɲele li sɔnni wa
naayeri fowaga ki ni, wa
laga ɲga li maa li yawa pi
nari we!

² Yaa li sɔnni li kagbɔgɔlɔ pyewe
pi kala na!

Yaa li sɔnni mbe yala li gbɔgɔwɔ
gbembe pi ni!

³ Yaa li sɔnni mbanlaga winme
ni!

Yaa li sɔnni ŋɔɔni naa juru
gbɔngɔ ni!

⁴Yaa li sɔnni pimbile gbɔngɔ
naa yɔɔ ni!

Yaa li sɔnni ŋɔɔni gbɔngɔ naa
wegele winme ni!

⁵Yaa li sɔnni weere[†] maganɔɔɔ
woro ni!

Yaa li sɔnni weere maganɔɔɔ
woro ni!

⁶Yaraga o yaraga ki maa wɔɔɔ,
kila Yawe Yenɔɔɔ li
sɔnni!

Yaa Yawe Yenɔɔɔ li sɔnni!

[†]**150.5:** 1 Sami 18.6; 2 Sami 6.5; 1 Kuro 13.8; 15.16; 16.5; 25.1,6; 2 Kuro 5.12; 29.25; Esidi 3.10; Nehe 12.27.